

ŽARY

**RAPORT
2022**

Podstawa prawna sporządzenia raportu o stanie gminy

Zgodnie z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 i 572), Burmistrz ma obowiązek przedstawić Radzie Miejskiej co roku do dnia 31 maja raport o stanie gminy.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE OGÓLNE 8

1.1. Charakterystyka gminy	8
1.2. Liczba mieszkańców i wyborców	9
1.3. Statystyka urodzeń i zgonów	10

2. ROZWÓJ GOSPODARCZY 15

2.1. Informacja o liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	15
2.2. Informacja o bezrobociu	15
2.3. Sytuacja w strefie przemysłowej oraz inwestycje	15
2.4. Zatrudnienie obcokrajowców	17
2.5. Fundusze pożyczkowe i oferta Fundacji Przedsiębiorczość	17
2.6. Realizacja Programu Rozwoju Gminy Żary na lata 2016-2023	17
2.7. Realizacja uchwały o wspieraniu inwestycji	18
2.8. Realizacja pozostałych uchwał	18
2.9. Budżet obywatelski	20
2.10. Zezwolenie na sprzedaż alkoholu	21
2.11. Opłata targowa	21
2.12. Współpraca krajowa i przygraniczna:	
2.12.1. Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny	22
2.12.2. Zielony Las - współpraca z Nadleśnictwem Lipinki	22
2.12.3. Współpraca ze Stowarzyszeniem Łuk Mużakowa oraz Łęknica	22
2.12.4. Euroregion Sprewa - Nysa - Bóbr jako główna platforma współpracy	23
2.13. Współpraca międzynarodowa i projekty transgraniczne	
2.13.1. Partnerzy miasta	23
2.13.2. Współpraca międzynarodowa	23
2.13.3. Małe projekty transgraniczne	24
2.14. Znaczące wydarzenia, promocja, nagrody, wyróżnienia, imprezy	25
2.15. Platforma online „Konsultacje społeczne w mieście Żary”	26
2.16. Miejski Kanał Informacyjny - Facebook Urzędu Miejskiego	27
2.17. Miejski Kanał Informacyjny - Facebook Program Rozwoju Lokalnego Miasta Żary	28
2.18. Miejski Kanał Informacyjny - Facebook Żarski Zamek	30

3. OŚWIATA, KULTURA, SPORT 32

3.1. Wykaz jednostek, instytucji, zakładów budżetowych podlegających pod Wydział Oświaty, Kultury i Sportu	32
3.2. Inwestycje i remonty w jednostkach oświatowych	33
3.3. Finanse oświaty	35
3.4. Pozyskane środki pozabudżetowe	35
3.4.1. Pilotażowy trzyletni Program UEFA PLAYMAKERS we współpracy z firmą Disney	35
3.4.2. Zajęcia programowania	35
3.4.3. Koń przyjacielem polskich i niemieckich dzieci. Sport to zdrowie	35
3.4.4. Lubuska szkoła ćwiczeń w Żarach szansą na rozwój nauczycieli, studentów i uczniów	35
3.4.5. Zajęcia wspomagające	36
3.4.6. Laboratoria przyszłości	36

3.4.7. Edukacja przez szachy w szkole	36
3.4.8. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa	37
3.4.9. Nowoczesna Edukacja Przedszkolna w Żarach	38
3.4.10. Asystent Ucznia	38
3.4.11. Umiem pływać	38
3.5. Ogólnopolski egzamin ósmoklasisty	38
3.6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym	41
3.6.1. Stypendia szkolne	41
3.6.2. Zasiłek szkolny	41
3.7. Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022	41
3.8. Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych jako pomoc de minimis	42
3.9. Doskonalenie zawodowe nauczycieli	42
3.10. Nagrody dla uczniów	42
3.11. Nagrody dla nauczycieli	43
3.12. Dowozy uczniów	43
3.13. Organizacja nauczania	43
3.14. Wspieranie sportu	43
3.14.1. Szkolne Młodzieżowe Ośrodki Koszykówki (SMOK)	45
3.14.2. Koszykarski Ośrodek Sportowego Szkolenia Młodzieży (KOSSM)	45
3.14.3. Szkolny Klub Sportowy SKS	46
3.14.4. Lokalny Animator Sportu	46
3.14.5. Lekkoatletyka dla każdego!	46
3.15. Nagrody dla sportowców	46
3.16. Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	47
3.17. ŻARSKI DOM KULTURY	48
3.17.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	48
3.17.2. Charakterystyka bazy lokalowej	48
3.17.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	49
3.17.4. Pozyskane środki pozabudżetowe	49
3.17.5. Inwestycje, remonty, modernizacje	49
3.17.6. Liczba osób uczestniczących i biorących udział w imprezach i sekcjach ŻDK	49
3.17.7. Znaczące imprezy, wydarzenia kulturalne i artystyczno-edukacyjne	50
3.17.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	52
3.17.9. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności	53
3.18. MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	54
3.18.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	54
3.18.2. Charakterystyka bazy lokalowej	54
3.18.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	54
3.18.4. Pozyskane środki pozabudżetowe	54
3.18.5. Inwestycje, remonty, modernizacje	55
3.18.6. Stan sieci bibliotecznej	55
3.18.7. E-usługi	55
3.18.8. Zbiory i ich udostępnianie	56
3.18.9. Czytelnicy	56
3.18.10. Działalność promocyjna i znaczące wydarzenia	56
3.18.11. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	60
3.18.12. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności	61
3.19. MUZEUM POGRANICZA ŚLĄSKO-ŁUŻYCKIEGO	62
3.19.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	62
3.19.2. Charakterystyka bazy lokalowej	62
3.19.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	62
3.19.4. Zasoby	62
3.19.5. Zrealizowane projekty	62
3.19.6. Liczba odwiedzających	63
3.19.7. Działalność promocyjna, wydarzenia kulturalne	63

3.19.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	65
3.19.9. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności	66
3.20. MIEJSKI OŚRODEK, SPORTU, REKREACJI I WYPOCZYNKU W ŻARACH	67
3.20.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	67
3.20.2. Charakterystyka bazy lokalowej	67
3.20.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	69
3.20.4. Inwestycje, remonty, modernizacje	70
3.20.5. Zasoby	70
3.20.6. Liczba osób korzystających z poszczególnych obiektów	70
3.20.7. Organizowane imprezy i przedsięwzięcia	71
3.20.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	73

4. RODZINA, OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA 75

4.1. Rodzina	75
4.1.1. Żłobki	75
4.1.2. Karta Dużej Rodziny	77
4.1.2.1. Krajowa Karta Dużej Rodziny	77
4.1.2.2. Karta „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”	77
4.1.3. Karta Seniora	77
4.1.4. Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, wychowawcze, dobry start	78
4.1.5. Dodatki osłonowe, dodatki węglowe, dodatki dla gospodarstw domowych	79
4.1.6. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych	79
4.1.7. Dodatki mieszkaniowe	80
4.1.8. Dodatki energetyczne	80
4.1.9. Świadczenia pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	81
4.2. Ochrona zdrowia	82
4.2.1. Programy polityki zdrowotnej	82
4.2.2. Hospicjum (zakład pielęgnacyjno-leczniczy)	83
4.2.3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii	83
4.3. Pomoc społeczna	86
4.3.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	86
4.3.1.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	86
4.3.1.2. Charakterystyka bazy lokalowej	86
4.3.1.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	86
4.3.1.4. Remonty, modernizacje oraz inwestycje	87
4.3.1.5. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy	87
4.3.1.6. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	87
4.3.1.7. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności	91
4.3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy	94
4.3.2.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej	94
4.3.2.2. Charakterystyka bazy lokalowej	94
4.3.2.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność	94
4.3.2.4. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy	95

5. ZADANIA W ZAKRESIE POPRAWY PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO - STRAŻ MIEJSKA 96

5.1. Podstawa prawna działalności Straży Miejskiej	96
5.2. Czynności podjęte w 2022 roku	96
5.3. Zabezpieczenie imprez i uroczystości	100
5.4. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi	100
5.5. Realizacja działań profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w żarskich szkołach i placówkach oświatowych	101

6. SPRAWY OBYWATELSKIE, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE 103

6.1. Dowody osobiste	103
6.2. Ochotnicza Straż Pożarna	103
6.3. Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego	104
6.4. Obrona Cywilna	105
6.5. Imprezy masowe	106
6.6. Świadczenia pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie żołnierzom rezerwy za czas ćwiczeń wojskowych	107

7. ZASÓB KOMUNALNY, GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI, GOSPODARKA PRZESTRZENNA 108

7.1. Zasób komunalny gminy	108
7.2. Grunty stanowiące majątek gminy	109
7.3. Gospodarka nieruchomościami	109
7.3.1. Sprzedaż nieruchomości gminnych	109
7.3.1.1. Sprzedaż w formie przetargu ustnego nieograniczonego	109
7.3.1.2. Sprzedaż w formie bezprzetargowej	112
7.3.1.2.1. Sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych na rzecz najemców	112
7.3.1.2.2. Sprzedaż nieruchomości gruntowych	114
7.3.2. Dzierżawa nieruchomości gminnych na cele rolnicze i nierolnicze, najem i użyczenia od osób prawnych	114
7.3.3. Dzierżawa gruntu przez gminę od osób prawnych	115
7.3.4. Użytkowanie wieczyste	115
7.3.5. Nabycie gruntów do zasobu nieruchomości	116
7.4. Zarządzanie zasobem nieruchomości gminnych	117
7.4.1. Zarządzanie majątkiem gminy w systemie zleconym	118
7.5. Najem lokali mieszkalnych	118
7.6. Remonty	118
7.7. Polityka windykacyjna	119
7.8. Polityka czynszowa	119
7.9. Dotacje celowe na sfinansowanie prac konserwatorskich	120
7.10. Działalność Miejskiego Konserwatora Zabytków	121
7.11. Zagospodarowanie przestrzenne	122
7.11.1. Statystyka wydanych decyzji o warunkach zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz zatwierdzające projekty podziałów geodezyjnych	122
7.12. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności, (w tym uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2017-2022)	123
7.12.1. Program rewitalizacji dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2016-2022	124

8. OCHRONA ŚRODOWISKA, ZIELEŃ, GOSPODARKA KOMUNALNA, KOMUNIKACJA MIEJSKA, INWESTYCJE 127

8.1. Działania z zakresu ochrony środowiska	127
8.1.1. Program wymiany pieców	127
8.1.2. Informacja z realizacji zadania polegającego na usuwaniu wyrobów zawierających azbest	128
8.1.3. Program Czyste Powietrze	129
8.2. Bezpłatna komunikacja w mieście	129
8.3. Informacja z zakresu funkcjonowania komunikacji miejskiej	129
8.4. Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej	129
8.5. Działania w zakresie zieleni miejskiej	130
8.6. Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi	132
8.6.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	132
8.6.2. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	133
8.6.3. Dane o właścicielach nieruchomości i złożonych deklaracjach z danymi o liczbie mieszkańców	133

oraz sposobie zbierania odpadów	134
8.6.4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w zamieszkałych nieruchomościach na terenie gminy	134
8.7. Strefy ochronne ujęć wody	135
8.7.1. System zaopatrzenia w wodę miasta Żary	135
8.7.2. Stacje uzdatniania wody	135
8.8. Program Rejestracji i Identyfikacji Komputerowej Zwierząt	135
8.8. Zadania inwestycyjne	136
8.9. Wykaz wykonanych remontów dróg, chodników, ścieżek rowerowych, parkingów, oświetlenia	140

9. FINANSE GMINY 142

9.1. Wykonanie budżetu za rok 2022	142
9.2. Wykonanie przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej	143
9.3. Realizacja uchwał	143

10. PODATKI I OPŁATY LOKALNE 145

10.1. Zestawienie powierzchni gruntów oraz powierzchni użytkowej budynków na terenie miasta	145
10.2. Ilość podatników, ilość podmiotów w strefie gospodarczej oraz na terenie miasta	145
10.3. Wpływy z podatków i opłat	145
10.4. Stan zaległości podatków i opłat	146
10.5. Ulgi podatkowe	146

11. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH NA PLANOWANE INWESTYCJE I ZADANIA MIEJSKIE 147

11.1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Współpracy INTERREG VA Brandenburgia – Polska 2014-2020	147
11.2. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020	148
11.3. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	149
11.4. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych / Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	150
11.5. Program Żary, tu chcę żyć!!!	151
11.6. Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014 – 2020	153
11.7. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja I, II i III	154

12. SPÓŁKI KOMUNALNE 156

12.1. Informacje ogólne	156
12.2. Wykaz spółek z udziałem Gminy Żary o statusie miejskim	156
12.3. Zakres działalności spółek Gminy Żary o statusie miejskim	157
12.4. Podsumowanie działalności spółek Gminy Żary o statusie miejskim w roku 2022	159

13. SKARGI, WNIOSKI, PETYCJE, UCHWAŁY - STATYSTYKA 160

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Charakterystyka gminy

Żary jako największe miasto Łużyc na wschód od granicznej Nysy Łużyckiej określane są mianem Stolicy Polskich Łużyc. Miasto może pochwalić się licznymi zabytkami kultury sakralnej i świeckiej, charakterystycznej dla tej części Łużyc. Powstałe na przestrzeni wieków, zachowane do naszych czasów i sukcesywnie odrestaurowywane podnoszą estetykę i atrakcyjność miasta. Zachowany średniowieczny układ urbanistyczny uzupełniony nowoczesną architekturą sprawia, że miasto jest warte odwiedzenia przez turystów. Dzisiaj powiatowe miasto przemysłowe, z kompletną infrastrukturą społeczną i biznesową liczące ponad 34 tys. mieszkańców.

Historia

Pierwsza wzmianka o Żarach pojawiła się w kronice Thietmara w 1007 roku. Prawa miejskie na prawie magdeburskim zostały nadane Żarom w 1260 roku. Właścicielem Żar był wówczas Albrecht Dewin, który to połączył gród z podgrodziami, otoczył drewnianą konstrukcją obronną i stworzył tym samym miasto. Żary rozwijały się prężnie pod zwierzchnictwem najpierw Dewinów, następnie Paczków, Bibersteinów oraz Promnitzów. Na początku XVIII w. w Żarach żył i tworzył niemiecki kompozytor G. Ph. Telemann, a na zamku często bywali polscy królowie: elektorowie sascy, August II Mocny, August III. Jak każdy ośrodek miejski Żary przeżywały swoje wzloty i upadki. Obecnie jest to średniej wielkości miasto, znaczący ośrodek przemysłowy i kulturalny województwa lubuskiego.

Zabytki

W sercu starego miasta znajduje się odrestaurowany rynek z ratuszem z XIV/XV w. z pięknym renesansowym portalem nad głównym wejściem. Dookoła rynku wznoszą się piękne kamieniczki barokowe, secesyjne oraz modernistyczne z interesującymi fasadami. Stare miasto zdobią również liczne fontanny oraz studnie, w tym Studnia Tkacza i Studnia Bazyliuszka związane z intrygującymi żarskimi legendami. Warto zobaczyć także: zespół zamkowo-pałacowy (renesansowo-barokowy), w którym kapelmistrzem był G. Ph. Telemann, mury i budowle obronne z XV w., gotycki kościół farny, Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego ze zbiorami regionalnymi, wieżę wartowniczą z wystawą, park przypałacowy i wiele innych urokliwych zabytkowych miejsc. Najważniejsze zabytki to: Zamek Bibersteinów

i Pałac Promnitzów, mury miejskie z basztami, gotycki kościół farny, park przypałacowy z folwarkiem, kościołem romańskim, Domem Winiarza, rynek i kompleksy zabytkowych kamienic starówki, muzeum wraz z wieżą wartowniczą.

Kultura

W Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego można obejrzeć makietę średniowiecznego miasta Żary, regionalne zbiory, zwiedzić wieżę wartowniczą, która znajduje się w bliskim sąsiedztwie oraz podziwiać porcelanę z żarskiej fabryki porcelany Carstensa. Warto także przyjechać na coroczne jarmarki świąteczne oraz miodu i wina.

W ostatni weekend sierpnia odbywają się Dni Miasta Żary. Salon Wystaw Artystycznych na deptaku to miejsce, w którym prezentowane jest malarstwo, grafika, rzeźba oraz fotografia autorstwa lokalnych artystów i nie tylko.

Położenie

W Żarach krzyżują się dwie drogi krajowe nr 12 i 27. Wspólny odcinek tych dróg stanowi fragment obwodnicy miejskiej, który znacznie usprawnia ruch w mieście. Ciężki transport omija zabytkową część miasta.

Nieopodal miasta przebiega międzynarodowa trasa E-36 (Berlin-Wrocław-Kraków), po polskiej stronie jest to autostrada A18. Obecnie droga ta podlega głębokiej modernizacji. Z Żar do najbliższego zjazdu na autostradę jest tylko 9 km. Trasa E-36 to po niemieckiej stronie autostrada A-15, która umożliwia bardzo szybki dostęp, poprzez sieć autostrad do Berlina. Międzynarodowe lotniska w Berlinie i Wrocławiu oddalone są o około 160 - 185 km, tj. 1,5 godziny jazdy samochodem.

Gospodarka

Żarski przemysł cechuje nowoczesność i duża różnorodność. Wiodące gałęzie gospodarki to: przemysł drzewny, szklarski, motoryzacyjny, elektryczny, metalowy oraz materiałów budowlanych. Miasto jest otwarte na inwestorów, którzy do tej pory zainwestowali w nim 600 mln euro. Znaczna część z tych środków to kapitał zagraniczny.

W firmach zatrudniających więcej niż 9 osób jest zatrudnionych około 11 000 osób. Łącznie w mieście zarejestrowanych jest ponad 4 700 firm. W samym przemyśle zatrudnionych jest ponad 5 000 pracowników.

Żary są głównym motorem gospodarczym całego południa województwa lubuskiego.

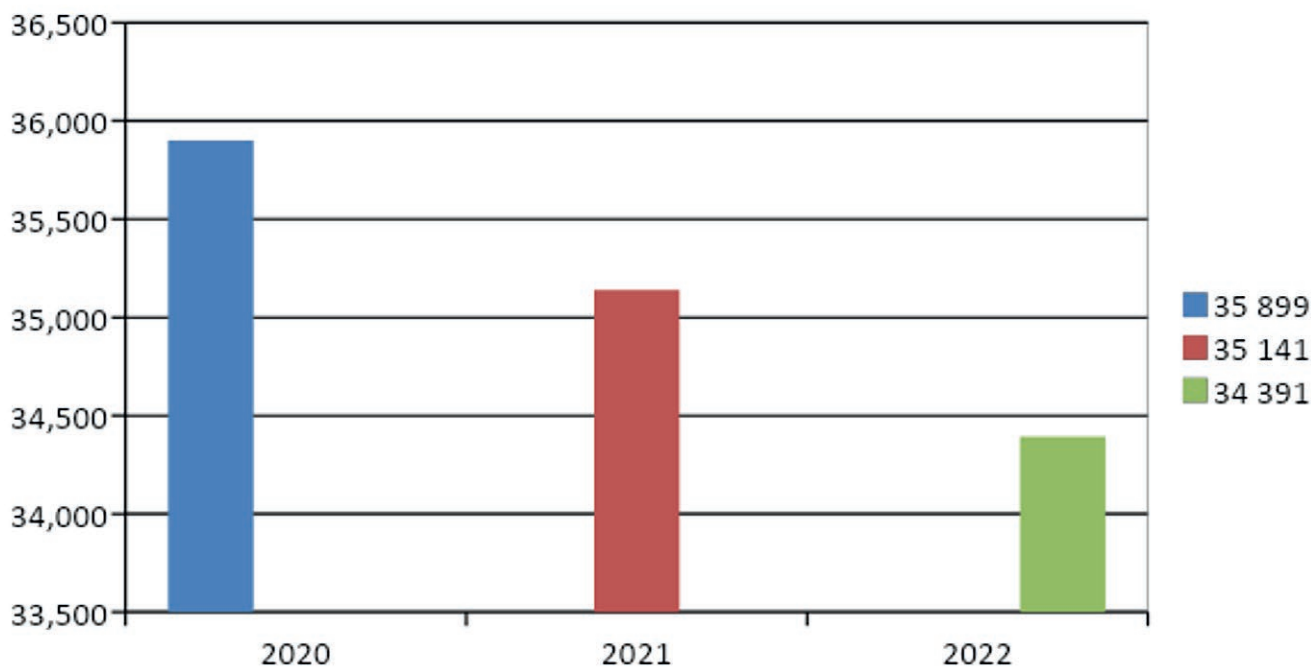

1.2. Liczba mieszkańców i wyborców

Ewidencja ludności

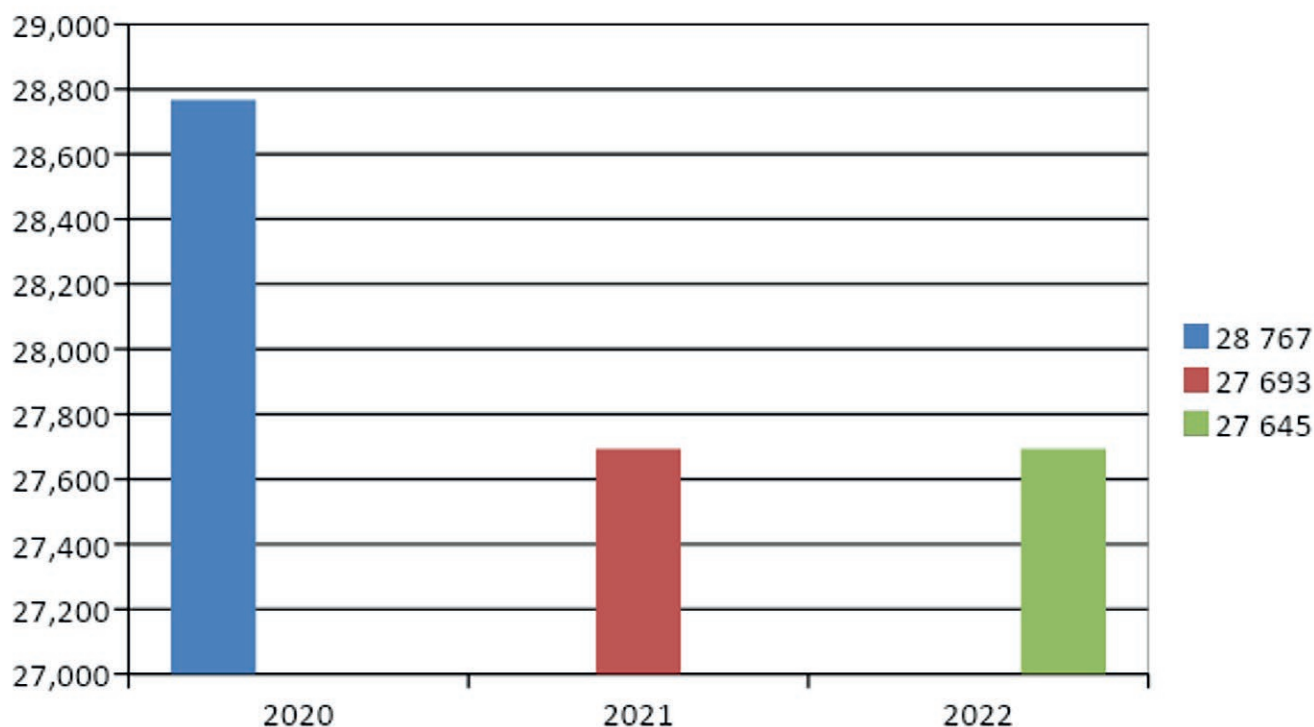
Ewidencja ludności polega na rejestracji określonych w ustawie z dnia 23 lutego 2021 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2021 r. poz. 1191) podstawowych danych identyfikujących tożsamość oraz status administracyjnoprawny osób fizycznych. Ewidencję ludności prowadzi się w Powszechnym Elektronicznym Systemie Ewidencji Ludności oraz w rejestrach mieszkańców, prowadzonych w systemie teleinformatycznym.

Liczba mieszkańców miasta Żary w latach 2020-2022 opracowana na podstawie gminnego rejestru mieszkańców

Prowadzenie rejestru wyborców

Liczba wyborców miasta Żary w latach 2020-2022 opracowana na podstawie gminnego rejestru wyborców

Opracowanie pod nadzorem Agnieszki Izdebskiej, Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego.

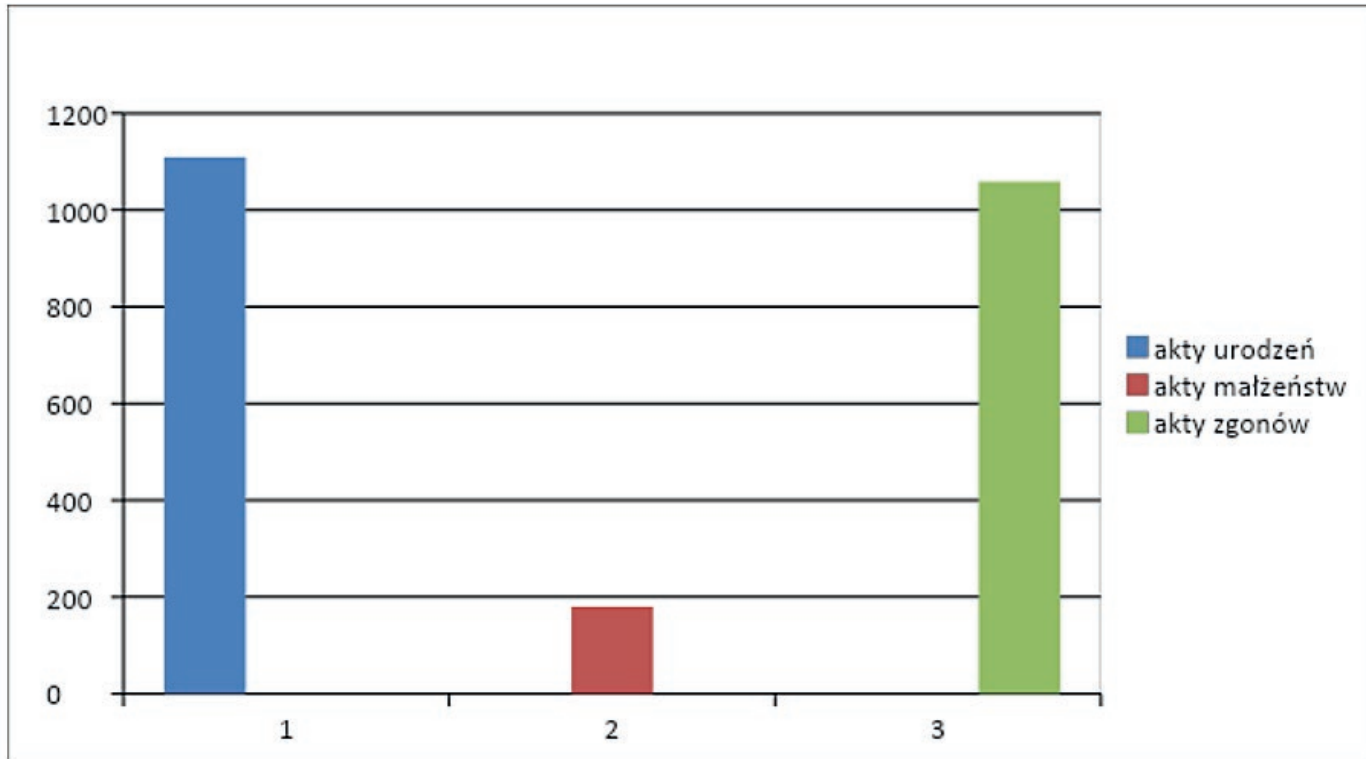

1.3. Statystyka urodzeń i zgonów

W roku 2020 sporządzono:

- 1109 aktów urodzenia (z tego: 291 dzieci zostało zameldowanych w Żarach),
- 180 aktów małżeństwa,
- 1058 aktów zgonu (w tym 499 to mieszkańcy Żar).

Akty stanu cywilnego sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarach w roku 2020

Pozostała statystyka roku 2020:

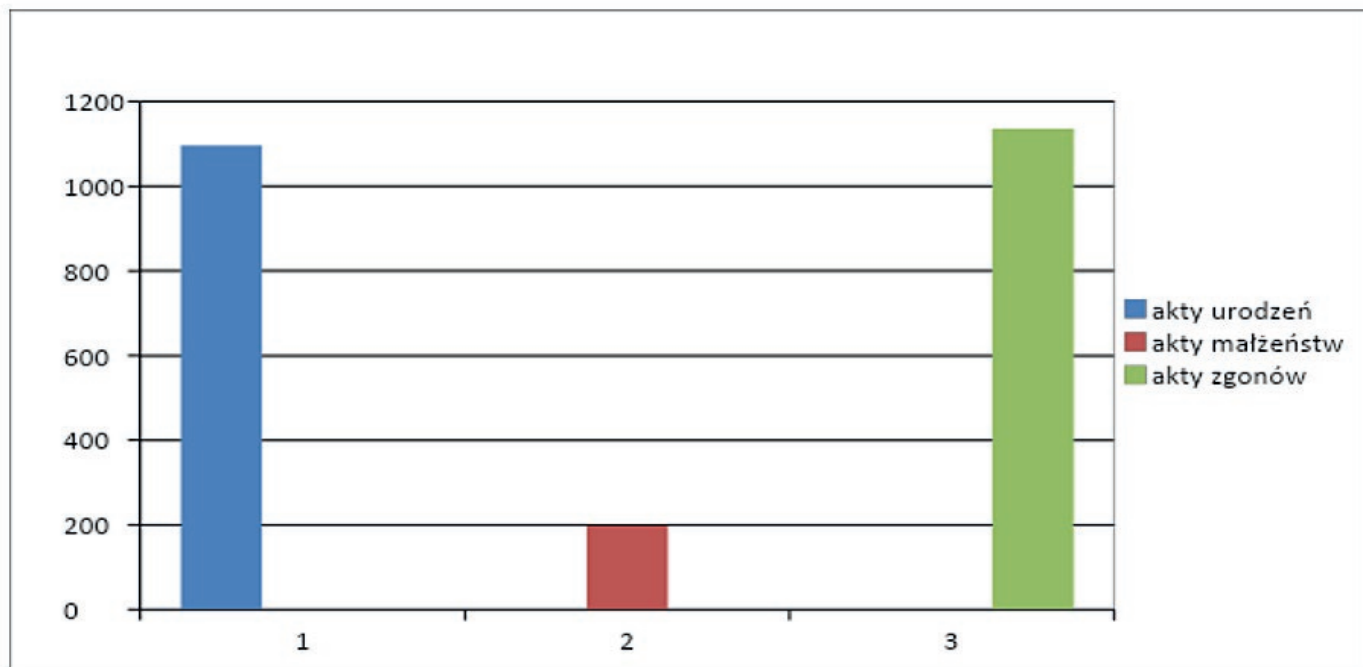
- wykonano 126 orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych innych organów,
- wydano 44 decyzje o zmianie imion i nazwisk,
- przyjęto 335 oświadczeń,
- wydano 137 zaświadczeń,
- dokonano 4 936 migracji aktów do Systemu Rejestru Stanu Cywilnego,
- dokonano ok. 1000 czynności aktualizacji rejestru PESEL,
- wydano 10 421 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wykonano 1732 szt. korespondencji krajowej i zagranicznej,
- wykonano 23 szt. korespondencji konsularnej,
- przyjęto ok. 5 000 interesantów.

W roku **2021** sporządzono:

- 1096 aktów urodzenia (z tego: 244 dzieci zostało zameldowanych w Żarach),
- 198 aktów małżeństwa,
- 1135 aktów zgonu (w tym: 577 to mieszkańcy Żar).

Akty stanu cywilnego sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarach w roku 2021

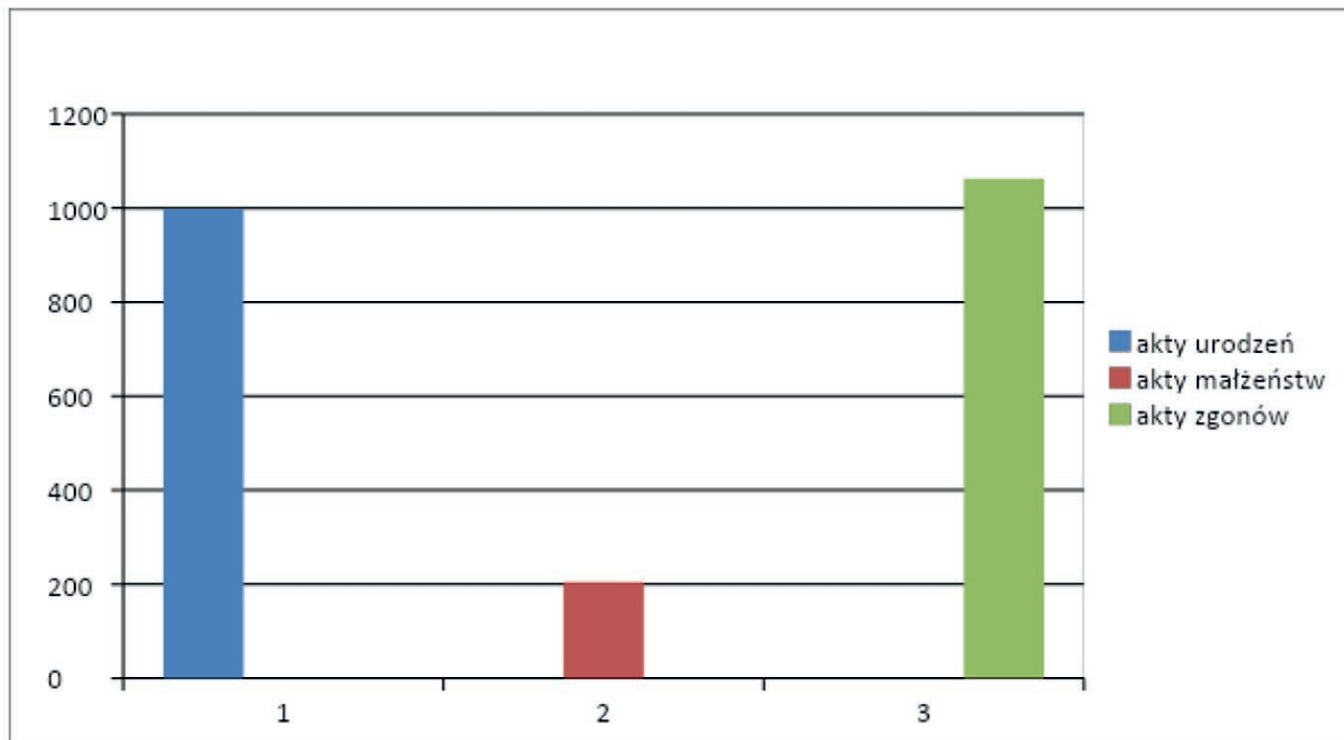
Pozostała statystyka roku 2021:

- wykonano 185 orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych innych organów,
- wydano 29 decyzji o zmianie imion i nazwisk,
- przyjęto 340 oświadczeń,
- wydano 146 zaświadczeń,
- dokonano 5035 migracji aktów do Systemu Rejestru Stanu Cywilnego,
- dokonano ok. 1000 czynności aktualizacji rejestru PESEL,
- wydano 12418 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wykonano 1343 szt. korespondencji krajowej i zagranicznej,
- wykonano 27 szt. korespondencji konsularnej,
- przyjęto ok. 5500 interesantów,
- zorganizowano uroczystość „Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego” dla 53 par.

W roku **2022** sporządzono:

- 998 aktów urodzenia (174 dzieci zostało zameldowanych w Żarach),
- 205 aktów małżeństwa,
- 1062 aktów zgonu (w tym 468 to mieszkańcy Żar).

Akty stanu cywilnego sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarach w roku 2022

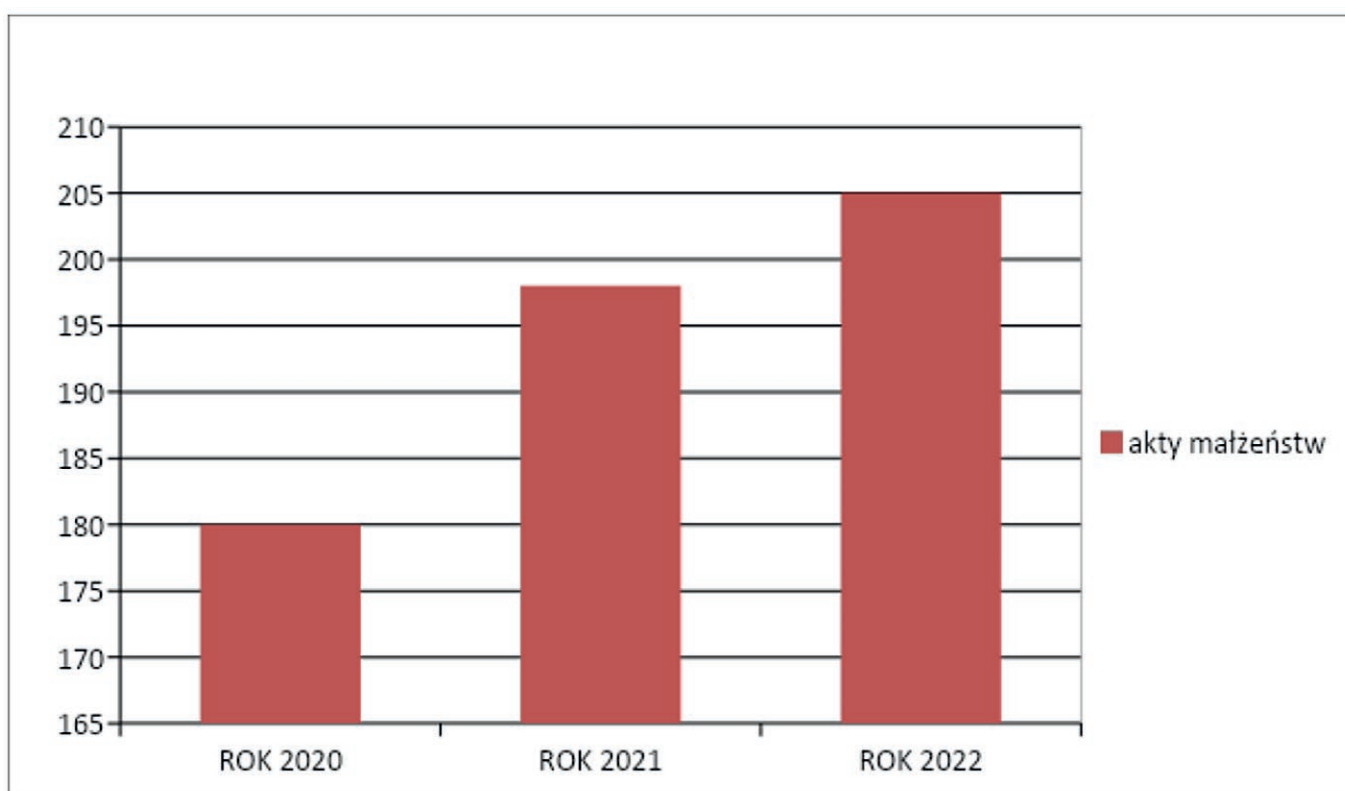
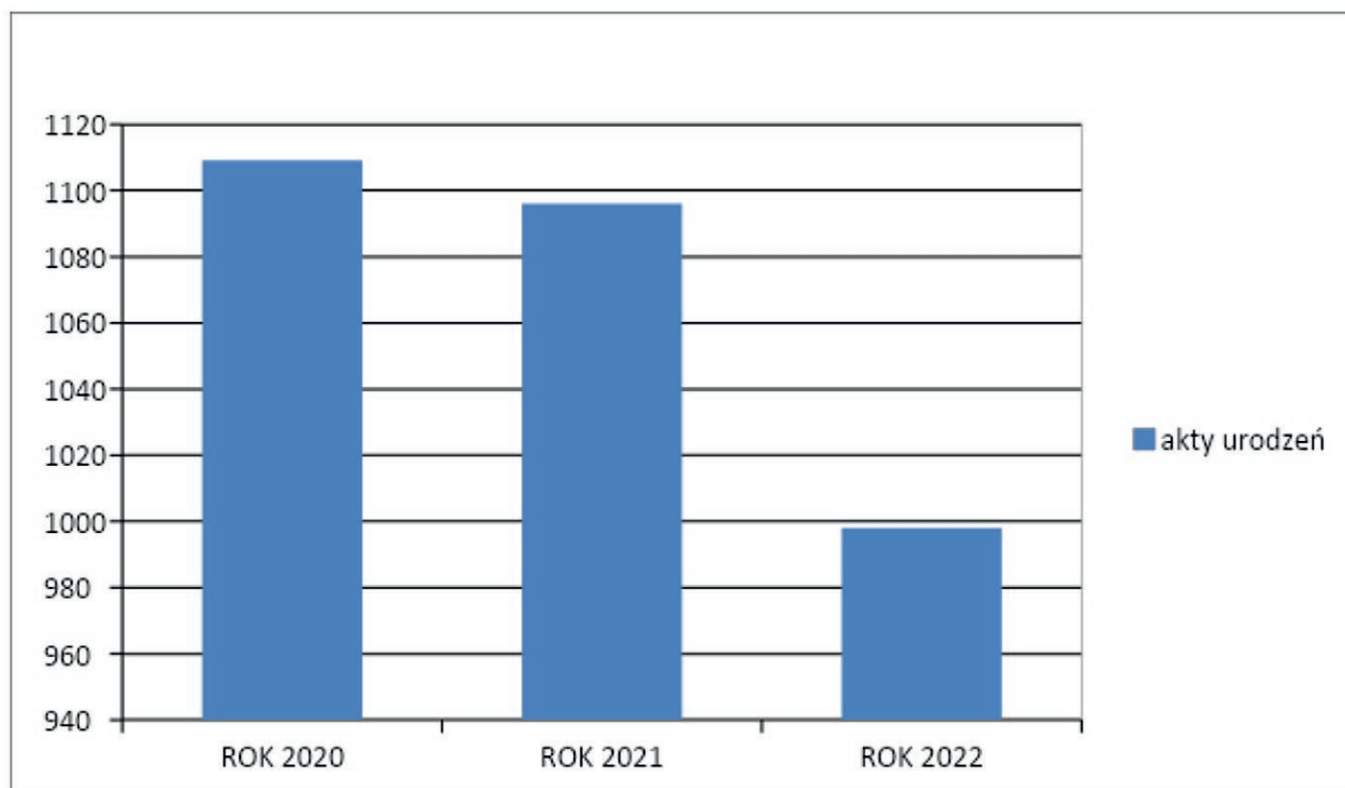

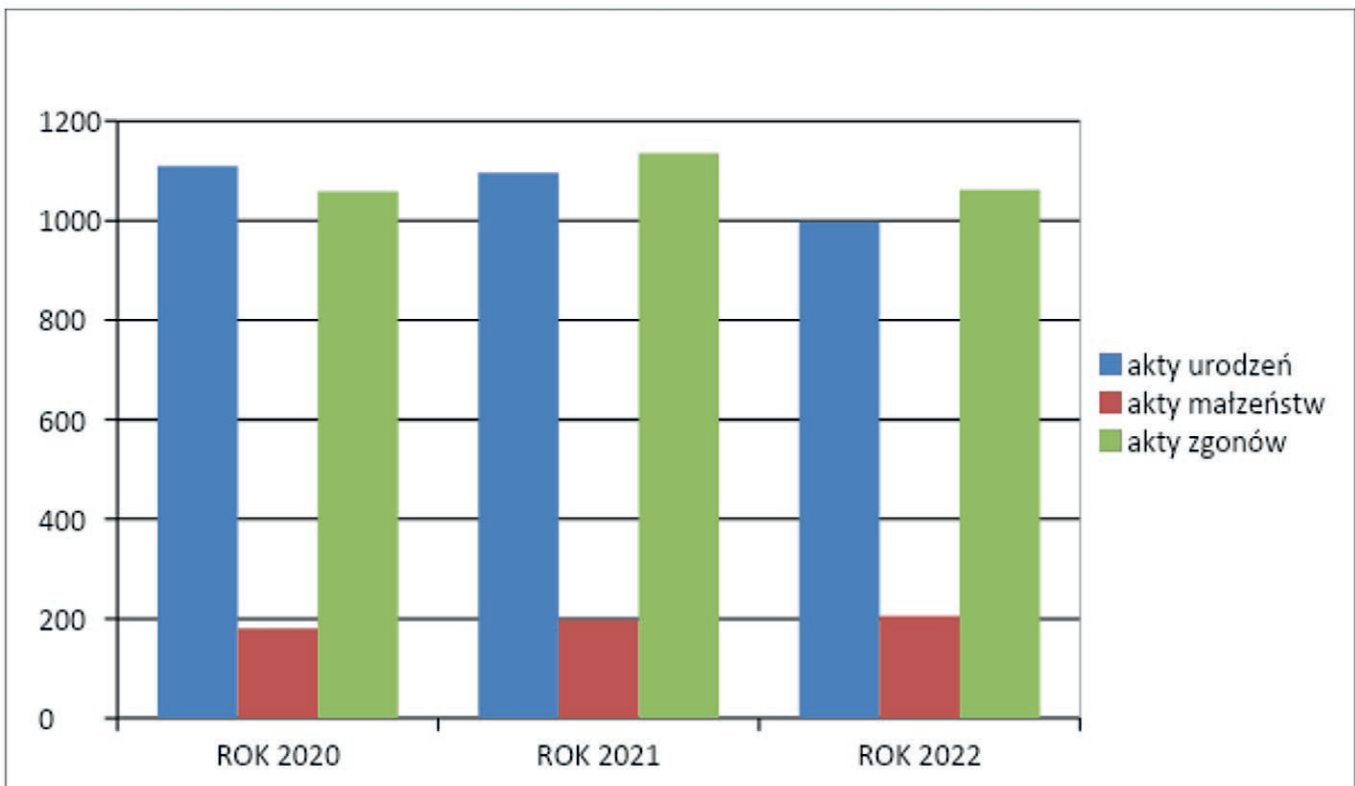
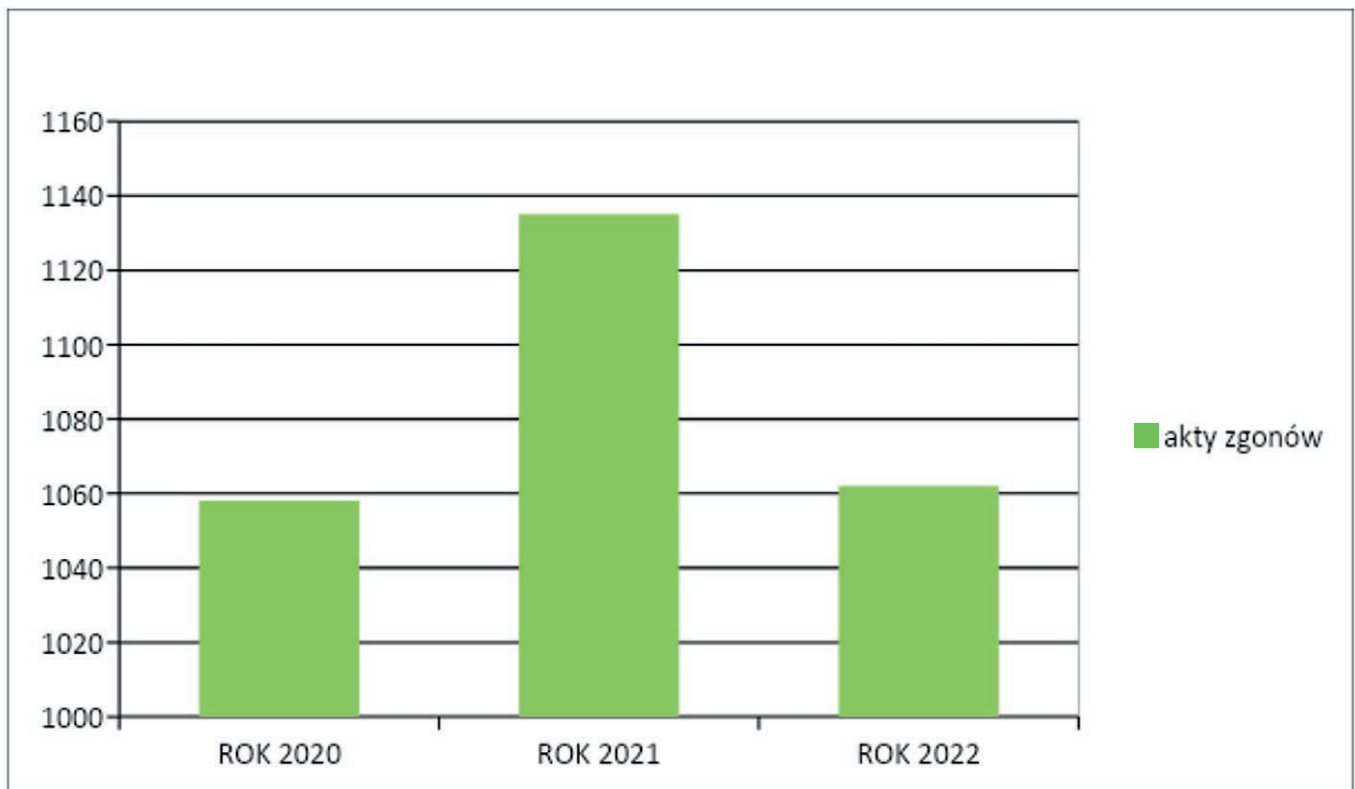
Pozostała statystyka roku 2022:

- wykonano 192 orzeczenia sądowe i decyzje administracyjne innych organów,
- wydano 38 decyzji o zmianie imion i nazwisk,
- przyjęto 352 oświadczenia,
- wydano 148 zaświadczeń,
- dokonano 4 653 migracji aktów do Systemu Rejestru Stanu Cywilnego,
- dokonano ok. 800 czynności aktualizacji rejestru PESEL,
- wydano 13 080 odpisów aktów stanu cywilnego,
- wykonano 1092 szt. korespondencji krajowej i zagranicznej,
- wykonano 22 szt. korespondencji konsularnej,
- przyjęto ok. 5 200 interesantów,
- zorganizowano uroczystość „Jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego” dla 66 par.

Akty stanu cywilnego sporządzone w Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarach w latach 2020-2022

Opracowanie pod nadzorem **Honoraty Miszczak**, Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego.

2. ROZWÓJ GOSPODARCZY

2.1. Informacja o liczbie zarejestrowanych podmiotów gospodarczych

Wielkość podmiotu / pracownicy	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0 - 9	4 215	4 145	4 185	4 298	4 388	4 473	4554
10 - 49	148	152	145	145	140	136	135
50 - 249	37	32	32	32	32	32	33
250 - 999	7	7	6	6	6	6	6
Pow. 1000	1	1	1	1	1	1	1
Ogółem	4 408	4 337	4 369	4 482	4 567	4648	4729

Liczba małych firm jest stabilna. Sporo podmiotów rejestrowanych jest przez Ukraińców.

2.2. Informacja o bezrobociu

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Liczba osób bez pracy w Żarach						
630	425	404	370	535	412	373
Stopa bezrobocia w powiecie żarskim						
7,8 %	6,0 %	5,6 %	4,9 %	6,6 %	5,3 %	5,2%

Szacunkowa stopa bezrobocia na dzień 31 grudnia 2022 r. wyniosła w powiecie żarskim 5,2%. W samych Żarach stopa bezrobocia wyliczona na podstawie proporcjonalności wyniosła ok. 3%.

2.3. Sytuacja w strefie przemysłowej oraz inwestycje

W strefie przemysłowej wykonano infrastrukturę ul. Rzemieślniczej i ul. Handlowej na odcinku od ul. Gospodarczej do ul. Zakładowej. Inwestycja została dofinansowana ze środków UE z projektu ŻŻOF na tworzenie nowych terenów inwestycyjnych, wyłącznie dla małych i średnich przedsiębiorstw. Łącznie w strefie przemysłowej obecnie jest blisko 30 działek na ok. 10 ha w pełni uzbrojonych, wyłącznie dla MŚP (sektora małych i średnich przedsiębiorstw). Sprzedano dotychczas kilka niewielkich działek tuż przy ul. Gospodarczej.

Plany rozbudowy na swoich gruntach w najbliższych latach mają takie firmy jak Stahlbau, Valmet, Urban.

Nie są podjęte jednak ostateczne decyzje w sprawach inwestycji. Firma SAGE zakończyła w 2022 r. rozbudowę istniejącej hali.

Na jednej z małych działek planuje się budowę nowego inkubatora technologicznego. Inwestycja wspólna miasta

i Fundacji Przedsiębiorczość.

Na terenie strefy „Lotnisko”, firma Hart SM, posiada około 24 ha niezagospodarowanego obszaru. Firma Hart SM obecnie nie sygnalizuje swoich planów rozbudowy i nie zamierza także sprzedać swoich gruntów.

Główne zapotrzebowanie w kraju na nowe inwestycje to powierzchnie magazynowe dla handlu internetowego. Sprawa przygotowania nowych terenów dla dużych firm jest bardzo pilna. Taką szansą mogłyby być tereny pomiędzy cmentarzem a koszarami. W otoczeniu Żar tj. w Hłowej oraz w Sieniawie Żarskiej przygotowywane są już grunty dla inwestorów. Na terenie gminy wiejskiej tuż przy strefie firma Panattoni buduje duże obiekty dla nowych firm. Jedną z nich ma siedzibę obecnie w mieście.

Na szczęście wiele firm żarskich ma rezerwy gruntowe do dalszego rozwoju.

Inne większe inwestycje komercyjne w mieście w 2022 r.:

- Swiss Krono – projekty związane z ochroną środowiska, magazyny,
- Relpol - nowe technologie i produkty, rozbudowa hali

przy al. Wojska Polskiego – inwestycja obiektowa jest zakończona,

- Vitrosilikon – nowe ciągi produkcyjne, nowoczesne wanny szklarskie, bocznica, zwiększenie produkcji o ok. 50%.

Inne ważniejsze inwestycje komercyjne:

- budowa galerii handlowo-usługowej Hosso przy ul. Broni Pancerniej, prace ruszyły po COVID 19,
- zakończono budowę centrum handlowego A 10 przy ul. Moniuszki / Lotników,
- zakończono budowę mniejszych obiektów handlowych przy ul. Katowickiej,
- trwa przebudowa dawnej fabryki Wełny przy ulicy Podwałe na cele komercyjne i mieszkaniowe,
- otwarto nowe sklepy koło Lidla, oraz obiekty DINO.

Ważnymi inwestycjami niekomercyjnymi są:

- planowana budowa nowej siedziby Policji przy ul. Fabrycznej,
- pozyskanie środków i rozpoczęcie przebudowy ul. Bohaterów Getta,
- rozpoczęła się dalsza rozbudowa szpitala o kolejne nowe skrzydło,
- przebudowa ul. Szymanowskiego i Krótkiej,
- przy granicy miasta trwa budowa nowej siedziby Powiatowej Straży Pożarnej,
- wspólna z powiatem przebudowa ul. Artylerzystów i ronda z ul. Broni Pancerniej usprawni znacząco ruch.

Ważniejsze inwestycje mieszkaniowe:

- zakończono budowę kompleksu obiektów szeregowych przy ul. Tatrzańskej,
- trwa budowa nowego bloku osiedla Lusatia przy ul. Strzelców,

- trwa budowa domów szeregowych przy ul. Smoczyka.
- trwa budowa kilkudziesięciu mieszkań w kompleksie dawnej fabryki WEŁNY,
- zakończono kolejny blok mieszkalny firmy PKS przy ul. Dygasińskiego – trwa sprzedaż,
- zakończono blok przy ul. Spokojnej, jest jeszcze miejsce na dwa bloki w tej lokalizacji,
- rozpoczyna się nowa inwestycja kolejnego bloku przy ul. Strzelców / Moniuszki.

Inwestycje wokół Żar mające istotny wpływ na rozwój gospodarczy

Najważniejsza inwestycja od 2021 r. w pobliżu Żar to przebudowa drogi Nr 18 do parametrów autostrady A18. Przebudowa A18 będzie powodowała znaczący wzrost ruchu także na drogach do Żar z w/w węzłów, tj. na drogach Nr 27 i Nr 12. Tym samym wzrosną problemy na obwodnicy miejskiej, ale i wzrośnie atrakcyjność inwestycyjna miasta. Planowane zakończenie tej inwestycji to rok 2024. Inwestycja ta generuje obecnie duże zainteresowanie miejscami noclegowymi dla budowlanców pracujących przy autostradzie. Cała inwestycja to kwota rzędu 0,8 miliarda zł. Pierwszy odcinek od zjazdu Żary Zachód do Wymiarek został już wykonany.

Rozpoczęła się duża inwestycja na terenie gminy wiejskiej koło firmy MK Kominy. Może ona generować w przyszłości sporo miejsc pracy w przemyśle i usługach.

2.4. Zatrudnienie obcokrajowców

Liczba cudzoziemców, którzy otrzymali pozwolenie na pracę wg. krajów pochodzenia (PUP Żary)

Rok 2022	Ukraina	Białoruś	Federacja Rosyjska	Gruzja	Mołdawia	Armenia	RAZEM
Liczba cudzoziemców	1242	142	21	64	50	1	1520
Ogółem w %	81,7	9,3	1,4	4,2	3,3	0,1	

Nieco zmniejszyła się liczba pracujących obcokrajowców w 2022 r. w porównaniu do 2021 r., ale przed wojną zezwolenia wydawane były tylko na pół roku, a obecnie status uchodźców jest zupełnie inny. Dane powyższe dotyczą całego powiatu.

2.5. Fundusze pożyczkowe i oferta Fundacji Przedsiębiorczość

Fundacja Przedsiębiorczość prowadzi 5 różnych linii funduszy pożyczkowych. Dwie finansowane z funduszy Unii Europejskiej oraz ze środków woj. lubuskiego (RPO I, RPO II), dwie wspierane przez Bank Gospodarstwa Krajowego i jedna finansowana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej. Obecnie 3 linie pożyczkowe są aktywne. W roku 2020 Fundacja pozyskała dodatkowe środki wspierające przedsiębiorców o kapitale 16 mln zł na tzw. pożyczki płynnościowe – przeciwdziałające negatywnym skutkom

pandemii Covid-19.

Wszystkie linie pożyczkowe mają oprocentowanie, konkurencyjne w stosunku do oferty bankowej.

Całość środków pożyczkowych służy wspieraniu i rozwojowi istniejących firm oraz tworzeniu nowych podmiotów gospodarczych.

**RAZEM kapitały
dla 5 linii pożyczkowych wynoszą 26,1 mln.**

Liczba i wartość udzielonych pożyczek w latach 2017-2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość pożyczek	15	22	27	77	65	4
Kwota w zł	2 458 500	2 981 500	3 019 700	10 537 150	10 343 000	737 000

Większość posiadanego kapitału jest już zaangażowana w pożyczki. W bieżącej obsłudze znajduje się 187 pożyczek.

2.6. Realizacja Programu Rozwoju Gminy Żary na lata 2016 – 2023

Miasto Żary przygotowało nową ścieżkę rozwoju w ramach tzw. projektu norweskiego (EOG) o nazwie „Żary tu chcę żyć!!!”. Projekt uzyskał dofinansowanie i jest obecnie realizowany. Jednak wielkość dofinansowania została ograniczona i część projektu musiała ulec redukcji.

Program Rozwoju Gminy ma ważność do końca 2023 r. W tym roku konieczne będzie jego opracowanie na następny okres planistyczny.

Obowiązujący Program Rozwoju Gminy stracił aktualność w zakresie oświaty na skutek zmian systemowych (likwidacja gimnazjów) i jego monitorowanie w tym zakresie stało się bezprzedmiotowe. W związku z w/w i z opracowaniem nowej ścieżki rozwoju w ramach projektu „Żary tu chcę żyć!!!” oraz upływem terminu trwałości Programu planuje się jego zmonitorowanie na koniec 2023 r. tj. na jego koniec obowiązywania.

W nowej strategii Województwa Lubuskiego, obowiązującej do 2030 r., jako obszar specjalnej interwencji wpisany został Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny rozszerzony o gminę Iłowa. W 2021 roku przygotowano Plan działań, Strategia ZIT dla obszaru ŻŻOF, a w 2022 r. projekt ten przeszedł konsultacje społeczne. Projekt zawiera listę potencjalnych wspólnych projektów. Jednak dopiero pod koniec 2022 r. został uzgodniony z UE Lubuski Program Regionalny na cały okres planistyczny. Wielkość wsparcia ZIT środkami europejskimi, zasady współpracy Urzędu Marszałkowskiego z ZIT są w trakcie określania i konieczna będzie aktualizacja programów strategicznych.

Należy dodać jeszcze trwające projektowanie dróg DK 12 i DK 27, które mają bardzo istotny wpływ na strategię Żar i ŻŻOF.

2.7. Realizacja uchwały o wspieraniu inwestycji

Z dniem 31.12.2022 r. ostatecznie zakończyło się obowiązywanie Uchwały Nr XL/68/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 11 września 2014 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości. Uchwała dotyczyła wyłącznie nowych obiektów używanych przez firmy do celów usługowych lub produkcyjnych. Czas zwolnienia nie może być dłuższy niż 3 lata. Uchwała była ważna do końca 2020 r., ale 3 letni okres zwolnienia od podatku upłynął z końcem 2022 r. Ze względu na niskie bezrobocie oraz zmianę prawa nie przygotowano nowej uchwały.

W międzyczasie zmieniły się w Polsce i KSSSG zasady obejmowania terenów. Można objąć wsparciem praktycznie każdą inwestycję w Żarach, która spełnia zasady ustalone w ustawie i w regulaminie specjalnej strefy ekonomicznej.

2.8. Realizacja pozostałych uchwał

Lp.	Numer uchwały	Opis
1	Uchwała Nr VII/32/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia cen za przewozy taksówkami oraz określenia strefy cen przy przewozie osób i ładunków na terenie Miasta Żary.	Uchwała realizowana na bieżąco.
2	Uchwała nr XXXV/137/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 października 2017 r. w sprawie ustanowienia nagrody gospodarczej Burmistrza Miasta Żary „Żarska Róża Biznesu”.	Do 2019 r. realizacja na bieżąco. W 2020 r. i 2021 r. wydarzenie nie odbyło się ze względu na pandemię. W 2022r. Zarząd Społecznej Rady Przedsiębiorców nie zdecydował się na realizację tego wydarzenia.
3	Uchwała nr XLIII/50/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim.	Uchwała realizowana na bieżąco.
4	Uchwała Nr XII/98/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 31.10.2019 r. w sprawie ustalenia zasad, poboru, terminów płatności i wysokości stawek opłaty targowej na terenie miasta Żary oraz wyznaczenia inkasentów.	Uchwała realizowana na bieżąco.
5	Uchwała nr XXIV/100/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia do Związku Miast Polskich.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
6	Uchwała nr XXIV/99/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Żary o statusie miejskim do Stowarzyszenia „Klaster Turystyki Historycznej” w charakterze członka wspierającego.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
7	Uchwała nr XXII/82/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 października 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Żary o statusie miejskim do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej „Polsko-niemiecki Geopark Łuk Mużakowa”.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
8	Uchwała nr XX/55/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 sierpnia 2020 r. w sprawie przystąpienia Gminy Żary o statusie miejskim do Stowarzyszenia „Klaster Turystyki Historycznej” w charakterze członka wspierającego.	Uchwała została zastąpiona Uchwałą nr XXIV/99/20 z dnia 30 grudnia 2020 r.

Lp.	Numer uchwały	Opis
9	Uchwała nr XXVII/19/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 26 marca 2021 r. w sprawie przeprowadzenia na terenie miasta Żary konsultacji społecznych dotyczących ustalenia części wydatków z budżetu Gminy Żary o statusie miejskim na rok 2022.	Uchwała jest realizowana na bieżąco.
10	Uchwała nr XXIX/36/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 maja 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przystąpienia Gminy Żary o statusie miejskim do Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej „Polsko-Niemiecki Geopark Łuk Mużakowa”.	Uchwała realizowana na bieżąco.
11	Uchwała nr XXXII/63/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 września 2021 r. w sprawie powołania członków Rady Fundacji „Przedsiębiorczość”.	Uchwała realizowana na bieżąco.
12	Uchwała nr XXXIV/77/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Żary o statusie miejskim porozumienia międzygminnego obejmującego gminy: Gminę Żary o statusie miejskim, Gminę Żagań o statusie miejskim, Gminę Żary, Gminę Żagań i Gminę Łłowa.	Uchwała realizowana na bieżąco.
13	Uchwała nr XXXVIII/17/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przeprowadzenia na terenie miasta Żary konsultacji społecznych dotyczących ustalenia części wydatków z budżetu Gminy Żary o statusie miejskim na rok 2023.	Uchwała realizowana na bieżąco.
14	Uchwała nr XXXVIII/17/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przeprowadzenia na terenie miasta Żary konsultacji społecznych dotyczących ustalenia części wydatków z budżetu Gminy Żary o statusie miejskim na rok 2023.	Uchwała realizowana na bieżąco.
15	Uchwała nr XXXIV/77/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Gminę Żary o statusie miejskim porozumienia międzygminnego obejmującego gminy: Gminę Żary o statusie miejskim, Gminę Żagań o statusie miejskim, Gminę Żary, Gminę Żagań i Gminę Łłowa. Porozumienie międzygminne zostało ogłoszone w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego dnia 29 grudnia 2022r poz. 2793	Uchwała realizowana na bieżąco.

2.9. Budżet obywatelski

W 2023 roku realizowane będą cztery zadania, które nie zostały ukończone w 2022 roku.

Lp.	Nazwa zadania	Stan realizacji
1	Modernizacja nawierzchni drogi wewnętrznej wraz z parkingiem i wymiana oprawy lampy oświetleniowej – droga wewnętrzna dojazd do posesji K. Baczyńskiego 24A.	W 2022 roku wykonano dokumentację projektową, wykonanie robót planowane jest na 2023 rok.
2	Budowa zatoki parkingowej przy Miejskim Przedszkolu nr 10 przy ulicy Częstochowskiej 15.	W 2022 roku wykonano dokumentację projektową, wykonanie robót planowane jest na 2023 rok.
3	Rozbudowa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej przy Szkole Podstawowej nr 2 im. Janusza Korczaka w Żarach.	W trakcie realizacji.
4	Lampa solarna z kamerą multimedialną podłączona do monitoringu miasta Żary przy stawie „Przeprowowy” obok wiaty.	W 2022 roku wykonano dokumentację projektową, wykonanie robót planowane jest na 2023 rok.

W 2021 r. po raz pierwszy Budżet Obywatelski zorganizowano w oparciu o specjalny program komputerowy. Sposób przeprowadzenia wymusił COVID 19. W związku z postępem technologicznym w latach następnych także planuje się wyłącznie głosowanie cyfrowe. W 2022 r. odnotowano już duży wzrost głosujących w BO.

Zadania wybrane w głosowaniu w 2022 roku przewidziane do realizacji w 2023 roku.

Nr zadania	Nazwa zadania	Szacunkowy koszt
11	Zakup lekkiego samochodu rozpoznawczo-operacyjnego dla OSP Żary-Kunice.	250 000 zł
8	Modernizacja i wyposażenie świetlicy w budynku KS PROMIENI Żary.	250 000 zł
7	Utwardzenie terenu przy Szkole Podstawowej nr 8 im. Bolesława Chrobrego w Żarach.	124 000 zł
2	Kolumbarium - ściana na urny.	110 000 zł
5	Modernizacja placu zabaw przy Miejskim Przedszkolu nr 2 im. Jana Brzechwy w Żarach.	99 000 zł
13	Stworzenie mobilnej sali wystawowo-koncertowo-konferencyjnej na zamku Dewinów-Bibersteinów w Żarach.	70 000 zł
9	Zakup, dostawa regałów i mebli bibliotecznych wraz z wymianą i montażem drzwi oraz wykonaniem nowej podłogi w Filii nr 1 MBP w Żarach.	50 000 zł

2.10. Zezwolenie na sprzedaż alkoholu

Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych na dzień 31.12.2022 r.

Rok	Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczona do spożycia (gastronomia)	Łączna liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczona do sprzedaży
2022	111	38	73

Ilość zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31.12.2022 r.

Rok	Łączna liczba zezwoleń	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwa	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 4,5 % do 18% zawartości alkoholu	Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od 18% zawartości alkoholu
2022	278	111	84	83

W roku 2022 plan wpływów z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych wyniósł 1 000 000,00 zł. Wpływy łącznie wyniosły 1 129 276,78 zł. Liczba zezwoleń jest wyższa niż w 2021 r. W Żarach wydatki na alkohol wyniosły 57 431 478,08 zł nastąpił przyrost w stosunku do 2021 roku. W mieście zaopatruje się duża część mieszkańców powiatu i przeliczenie wydatków na 1 mieszkańca nie oddaje sytuacji rzeczywistej dotyczącej spożycia alkoholu wyłącznie przez mieszkańców. Opłaty są pobierane zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochód z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń w całości jest przeznaczony na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu.

2.11. Opłata targowa

	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Wpływy z tytułu opłaty targowej	155 940,40 zł	152 818,40 *rekompensata	177 678,00 zł

Dochody pochodzą z opłat targowych, które pobierają inkasenci na targowiskach przy ul. Kąpielowej i ul. Lotników oraz opłat targowych pobieranych na targach staroci, a także z opłat od przedsiębiorców, którzy prowadzą sprzedaż tzw. sezonową poza targowiskami np. sprzedaż truskawek, kwiatów. Opłaty są pobierane na podstawie uchwały nr X/91/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 21.08.2015 r. w sprawie ustalania zasad, poboru, terminów płatności i wysokości stawek opłaty targowej na terenie miasta Żary oraz wyznaczenia inkasentów.

* W dniu 15 grudnia 2020 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw pod poz. 2255, ustawa z dnia 9 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 31 ze zm. ust.1 w/w ustawy, od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2021 roku nie była pobierana opłata targowa. Zgodnie z w/w ustawą miasto Żary otrzymało rekompensatę z tytułu opłaty targowej w 2021 r. w kwocie 152 818,40 PLN, która została przelana na konto tut. urzędu w dniu 22.03.2021 r.

2.12. Współpraca krajowa i przygraniczna

2.12.1. Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny

Żarsko-Żagański Obszar Funkcjonalny do 9 stycznia 2020 r. był porozumieniem 4 gmin: miast Żary i Żagań oraz ościennych gmin wiejskich Żary i Żagań. W dniu 9 stycznia 2020 r. do ŻŻOF przystąpiła Gmina Iłowa.

Gminy podjęły rozmowy w sprawie kontynuowania współpracy w latach następnych. Spisano też nowe porozumienie, które zostało opublikowane w Dzienniku Woj. Lubuskiego. Projekt ŻŻOF jest też ujęty w nowej strategii województwa lubuskiego do 2030 r. W 2021 roku przygotowano Plan działań ZIT w ramach ŻŻOF, który będzie podstawą do ubiegania się o środki w kolejnej perspektywie finansowej do roku 2027. W związku ze zmianami w Lubuskim Programie Regionalnym konieczne będą dodatkowe dokumenty strategiczne.

W ramach aplikacji do projektu norweskiego (program wsparcia technicznego POPT) dodatkowo otrzymano środki na 2 projekty realizowane dla ŻŻOF:

- opracowanie koncepcji budowy wspólnego systemu ścieżek rowerowych na terenie ŻŻOF,
- wykorzystanie potencjału ŻŻOF dla rozwoju energetyki odnawialnej i zasilania miast.

Dokumenty opracowane w ramach POPT zostaną wykonane w pierwszym kwartale 2023 r.

2.12.2. Zielony Las - współpraca z Nadleśnictwem Lipinki

W 2021 r. Nadleśnictwo w ramach dofinansowanego projektu z Interreg wykonało ok. 1,5 km dróg leśnych w Zielonym Lesie. Wraz z istniejącymi już wyremontowanymi ścieżkami znacząco poprawiło to ofertę dla rowerzystów, biegaczy czy też spacerowiczów. Wyremontowano między innymi ścieżkę u podnóża wzgórza pałacowego od strony północno-zachodniej. Miasto stale współpracuje z Nadleśnictwem podczas organizacji w Zielonym Lesie wielu imprez rowerowych, biegowych, turystycznych, rekreacyjnych. W 2022 r. wsparto także Święto Lasu, wspólnie organizowane przez Fundację Natura Polska, różne nadleśnictwa i organizacje pozarządowe.

W trakcie przygotowywania publikacji bądź filmów administracja leśna czynnie uczestniczy w przygotowywaniu informacji. Planuje się także wspólnie wytyczenie nowego tzw. szlaku górników przez Zielony Las od ul. Dziewina do ul. Westerplatte w celu promocji i udostępnienia dla turystów nowych atrakcji, tj. Mauzoleum Górników i dawnej elektrowni Łoza. Umożliwi to także szybkie przemieszczanie się rowerem z centrum miasta do dużych firm w Kunicach.

Droga może być w przyszłości projektem do ŻŻOF lub Programu Interreg.

Z Nadleśnictwem planuje się także współpracę do wytyczenia nowej drogi turystycznej z Zielonego Lasu do Przewozu oraz połączenia Zielonego Lasu z Łukiem Mużakowa, a w przyszłości także rozszerzenia Geoparku o Zielony Las.

Planuje się też przekazanie praw autorskich do dodruku przewodników przez Nadleśnictwo o Łuku Mużakowa i Zielonym Lesie.

2.12.3. Współpraca ze Stowarzyszeniem Łuk Mużakowa oraz Łęknica

Miasto złożyło wraz z kilkoma gminami projekt wspólnej promocji Łuku Mużakowa i Zielonego Lasu. Projekt o nazwie „Światowy Geopark UNESCO Łuk Mużakowa szansą na rozwój regionu” otrzymał dofinansowanie, a jego realizacja będzie możliwa w latach 2021- 2023. Jednym z celów projektu będzie przygotowanie opisu potencjałów Zielonego Lasu i terenów leżących pomiędzy Zielonym Lasem i Łukiem Mużakowa, aby było możliwe przygotowanie wniosku o powiększenie Geoparku Łuk Mużakowa o teren Zielonego Lasu. Tym samym Zielony Las byłby promowany w jednym obszarze z obecnym Łukiem Mużakowa Światowym Geoparkiem UNESCO.

W ramach projektu Światowy Geopark UNESCO szansą na rozwój regionu, realizowanych było wiele różnych wspólnych przedsięwzięć. O nich informacja jest poniżej.

Po wielu perturbacjach prawnych doszło w końcu do uzgodnienia z Ministrami Spraw Zagranicznych Polski i Niemiec spraw związanych z utworzeniem transgranicznego EUWT – Łuk Mużakowa. Prace organizacyjne nad technicznym utworzeniem organizacji EUWT trwały do końca 2022 r. Powołano nowe organy itp. Kontynuacja prac w 2023 r. Żary są członkiem EUWT, pierwszej takiej organizacji na pograniczu polsko-niemieckim.

2.12.4. Euroregion Sprewa - Nysa - Bóbr jako główna platforma współpracy

W 2020 r. uchwalona została nowa strategia dla Euroregionu Sprewa – Nysa – Bóbr do 2030 r. Sprawy pogranicza dla miasta mają fundamentalne znaczenie. Wiedza o kierunkach współpracy, jej celach, pulsie dnia codziennego dla przygranicznych Żar jest niezbędna dla wytyczenia właściwych kierunków rozwoju miasta. Poprzez kontakty w Euroregionie można wpływać na rozwój pogranicza, można też szybciej przygotować się do planowanych zmian przez ośrodki rządowe Polski i Niemiec. Obecnie Burmistrz Żar jest członkiem Konwentu (organ wykonawczy) Euroregionu SNB. Środki na małe projekty oprócz gminy uzyskują także jednostki miejskie, stowarzyszenia, fundacje z Żar i najbliższych okolic. Projekty Urzędu Miejskiego opisane są poniżej.

2.13. Współpraca międzynarodowa i projekty transgraniczne

2.13.1. Partnerzy miasta

Miastem partnerskim Żar od 24 lat jest miasto Weißwasser. W 2021 r. i 2022 r. było ono także partnerem zarówno w projektach twardych jak i miękkich. Często też, poprzez swoje jednostki, jest również partnerem stowarzyszeń działających w Żarach i Weißwasser. Wiele spotkań organizowanych jest także przy okazji współpracy w Geoparku.

Ważnym partnerem dla Żar jest Forst. To historyczne miasto miało ścisłe związki z Żarami, bo było miastem wydzielonym w przedwojennym powiecie żarskim. Związki te mocno się rozluźniły, ale wspólne interesy pozostały. W szczególności ważna dla obu miast jest jakość drogi DK 18, stan połączeń kolejowych, współpraca jednostek samorządowych, oraz współpraca muzeów, gdyż w Forst jest wiele archiwaliów żarskich.

Kolejnym miastem partnerskim jest miasto Gardony z Węgier. Tutaj ze względu na odległość współpraca jest rzadka. Zwykle raz do roku spotykają się grupy samorządowców oraz sportowców naprzemiennie, tj. jednego roku w Polsce, a następnego na Węgrzech. W 2022 r. goszczono w Żarach delegację z Gardony.

2.13.2. Współpraca międzynarodowa

Dla Żar najważniejsze ikony współpracy to: Geopark – w tym Zielony Las, G. Ph. Telemann oraz Porcelana Żarska. Być może temat promocji tradycji Telemanna będzie dobrą platformą do pozyskania środków na Zamek. Zamek też może być głównym celem turystycznym, a tym samym początkiem różnorodnej współpracy międzynarodowej.

W 2020 r. przejęty został żarski zamek. W tym czasie uprzątnięte zostało otoczenie zamku, wywieziono śmieci, uporządkowano fosę, teren został wyrównany i obsiany trawą. Wykonano przyłącze prądu oraz oświetlenie tymczasowe obiektu.

W 2021 roku zakończono remont spalonego hełmu wieży zamkowej. Środki na ten cel w Ministerstwie Kultury pozyskało Stowarzyszenie Region Łużyce, przy wsparciu władz miasta i WKZ. W 2021 pozyskano także środki w Ministerstwie Kultury na remont dachu przybudówki zamku Promnitzów. Prace kontynuowano w 2022 r.

Projekt pt.: „Światowy Geopark UNESCO Łuk Mużakowa szansą na rozwój regionu”.

W 2021 roku rozpoczęto realizację ww. projektu. W latach 2021-2022 wykonano składaną mapę geologiczno-turystyczną terenu Geoparku i Zielonego Lasu, zorganizowano rajd rowerowy „Dookoła Geoparku i Zielonego Lasu”, wykonano przewodnik turystyczny po Łuku Mużakowa i Zielonym Lesie w wersji polskiej i niemieckiej, zorganizowano polsko-niemiecką sztafetę „od wieży do wieży”, opracowano dokument: „Analiza potencjału środowiska przyrodniczo-kulturowego na wschód od Geoparku Łuk Mużakowa wraz z Wzniesieniami Żarskimi i Zielonym Lasem”, który przetłumaczono na język niemiecki, a streszczenie dokumentu także na język angielski. Wykonano film o Zielonym Lesie i Łuku Mużakowa, aplikację promującą najważniejsze obiekty na terenie Łuku Mużakowa, Żar i Zielonego Lasu oraz gadżety promocyjne – gry memory, promujące najważniejsze miejsca wspomnianego terenu. Realizacja projektu będzie kontynuowana w 2023 roku.

2.13.3. Małe projekty transgraniczne

Zestawienie projektów transgranicznych realizowanych w latach 2020-2022

Lp.	Nazwa projektu	Wartość projektu	Partner
1	REVIVAL (2019-2020), rozliczono w 2021 r.	Razem ok. 30 tys. euro	TU Dresden, IRT – Wrocław, 10 Gmin
2	Zabawa z historią i nauką - projekt pierwotnie miał być realizowany w 2020 roku, zrealizowany ze względu na pandemię w roku 2022, obecnie jest w trakcie rozliczenia.	11 254,00 euro	Landau-Gymnasium Weißwasser
3	Lato z Telemannem na pograniczu polsko-saksońskim (2020) – zrealizowany ze względu na pandemię w roku 2021.	23 505,30 euro	Große Kreisstadt Weißwasser / O L.
4	Poznajemy wspólnie Łużyce - projekt pierwotnie miał być realizowany w 2020 roku, przełożony ze względu na pandemię na rok 2023.	13 094,58 euro	„Land & Leute“ Region Lausitzer Neisse e.V.
5	Lato z Telemannem - projekt zrealizowany w roku 2022, obecnie jest w trakcie rozliczenia.	17 638,20 euro	„Land & Leute“ Region Lausitzer Neisse e.V.

Poznajemy wspólnie Łużyce

W ramach projektu zaplanowano wyjazdy mieszkańców Żar do Niemiec oraz przyjazd mieszkańców Forst do Polski. Planowane jest zwiedzanie miejsc związanych z tematyką militarną różnych epok: zwiedzanie zamku we Frydlancie, ruin dawnej fabryki w Brożku oraz fortyfikacji w Żarach. W ramach projektu w 2022 roku wydane zostały materiały promocyjne (mapa Zielonego Lasu oraz folder), w 2023 roku ustawione zostaną tablice z informacją turystyczną w Żarach. Ze względu na pandemię realizację projektu przełożono na lata 2022-2023 rok.

Wartość projektu 13 094,58 euro.

Zabawa z historią i nauką

W ramach projektu spotykały się dzieci ze szkół z Żar i Weisswasser. Zrealizowano warsztaty w muzeum żarskim. W ramach projektu wykonane zostały materiały promocyjne, które są dostępne w Urzędzie Miejskim, Salonie Wystaw Artystycznych, zostały także przekazane do punktów informacji turystycznej w Cottbus, Forst i Weißwasser. Ze względu na pandemię realizację projektu w części spotkań przełożono na 2022 rok. Projekt obecnie jest w trakcie rozliczenia.

Wartość projektu 11 254,00 euro.

Lato z Telemannem

Projekt przygotowany został przez miasto i zatwierdzony przez Euroregion SNB w 2021 r. W ramach projektu odbyły się 4 koncerty Telemannowskie w lipcu 2022 r. Koncerty odbyły się w pawilonie muzycznym, w parku przypałacowym, kościele parkowym, dawnym folwarku zamkowym oraz na dziedzińcu Pałacu Promnitzów. Podczas koncertów wystąpiły grupy artystyczne i amatorskie z Polski i Niemiec. Wykonane również zostały materiały promocyjne: folder i gadżety.

Wartość projektu 17 638,20 euro.

2.14. Znaczące wydarzenia, promocja, nagrody, wyróżnienia, imprezy

Współpraca z miastami partnerskimi

Wizyta w partnerskim mieście Weisswasser. Danuta Madej Burmistrz Miasta Żary spotkała się z Torsten Pöttsch Burmistrzem Weisswasser. Omawiano sprawy realizacji wspólnych projektów w ramach nowej perspektywy finansowej dotyczącej programu Polska - Saksonia.

III Kadencja Społecznej Rady Przedsiębiorców

W 2022 roku odbyły się spotkania zarządu Społecznej Rady Przedsiębiorców z Burmistrzem Miasta Żary i Naczelnikami: Wydziału Podatków i Opłat, Polityki Gospodarczej i Promocji, Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska, Gospodarki Nieruchomościami, Architektury i Zasobów Komunalnych, Skarbnikiem Miasta, Prezesem Przedsiębiorstwa Komunalnego PEKOM, Prezesem ZGM.

Akcja „Witaj w naszym mieście”

Od 2021 r. prowadzona jest Akcja „Witaj w naszym mieście”, jej celem jest przekazywanie gadżetu promocyjnego dla nowo narodzonych dzieci zameldowanych w Gminie Żary o statusie miejskim. Warunkiem udziału w akcji jest wypełnienie zgody. W 2022 r. przesłano 92 pakiety powitalne.

Wystawy przed ratuszem

Luty – Zielony Las w fotografii Grzegorza Mutwila.

Jarmark Wielkanocny i Jarmark Bożonarodzeniowy

W weekend poprzedzający święta organizowane były jarmarki na żarskim Rynku. Trwały 3 dni. W ofercie dla mieszkańców były między innymi stoiska handlowe, warsztaty dla dzieci. Przed świętami można było zobaczyć również iluminacje świąteczne w centrum miasta.

Święto Zielonego Lasu

23 kwietnia 2022 r. PTTK oddział powiatu żarskiego wraz z Urzędem Miejskim w Żarach zorganizował Święto Zielonego Lasu na terenie basenu przy ul. Leśnej. Podczas pikniku można było wziąć udział w warsztatach, obejrzeć stoiska wystawców, były występy i konkursy oraz przegląd piosenki turystycznej.

Nagrody

Nagroda Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków „Lubuskie Konserwacje” w kategorii - za realizację prac konserwatorsko-restauratorskich w zabytku przyznana została dla Gminy Żary o statusie miejskim za kompleksowe prace remontowe i konserwatorskie związane z rewaloryzacją parku miejskiego w Żarach przy Al. Jana Pawła II.

Folwark zamkowy wyróżniony

Ogłoszono wyniki 28. edycji konkursu na najlepszy obiekt budowlany województwa lubuskiego – Lubuski Mister Budowy. Wyróżnienie dla miasta Żary w kategorii zabytkowe obiekty budowlane „Rewitalizacja budynku pofolwarcznego Żary”.

Folder Telemann nagrodzony

Publikacja Telemann Żary Dolne Łużyce, opr. I wyd. Urząd Miejski w Żarach, zajęła III miejsce w kategorii Informatory, w ramach 30 Ogólnopolskiego Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej.

Honorowy Obywatel Miasta Żary

Na sesji Rady Miejskiej w Żarach Elżbieta Łobacz - Bącał odebrała medal Honorowego Obywatela Miasta Żary.

Podpisanie listu intencyjnego

Włodarze sześciu gmin: Gminy Żary o statusie miejskim oraz gmin: Lipinki Łużyckie, Przewóz, Wymiarki, Trzebiel i Żary podpisali list intencyjny o współpracy na rzecz spójnej ochrony walorów przyrodniczych i krajobrazowych, ukształtowanych przez unikatową rzeźbę polodowcową, pozostałości po historycznym wydobywaniu węgla brunatnego, a także przez bogatą kulturę łużycką. W szczególności wyrażono wolę w dążeniu do rozszerzenia Parku Krajobrazowego Łuk Mużakowa o tereny moreny polodowcowej leżące na wschód od dotychczasowych granic parku.

W spotkaniu uczestniczyli również nadleśniczy Nadleśnictwa Lipinki i Nadleśnictwa Wymiarki oraz przedstawiciel Dyrekcji Parków Krajobrazowych.

Beatyfikacja siostry Juliana Edelburgis Kubitzki

W sobotę 11.06.2022 r. odbyła się uroczystość Beatyfikacji dziesięciu sióstr, męczenniczek elżbietańskich. Wśród nich jest siostra Juliana Edelburgis Kubitzki, która odbywała służbę zakonną w parafii p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w przedwojennych Żarach.

Mecz z U.S. Army podczas Dni Żar

Jedną z atrakcji Dni Żar był mecz piłki nożnej rozegrany 27 sierpnia 2022 r. na stadionie Syrena w Żarach pomiędzy drużyną Żar a żołnierzami amerykańskimi.

Po meczu Amerykanie zaprosili dzieci i młodzież do wspólnej gry w Soccer. Dzięki uprzejmości U.S. Army można było zobaczyć wozy bojowe 3rd ABCT (Brygada Pancerna), której 588 BEB Batalion pod dowództwem pułkownik (LTC) Manzey stacjonuje w Trzebieiniu.

Wydarzenie założycielskie EUWT

W piątek 9 września 2022 r. odbyła się uroczystość wręczenia certyfikatów 14 członkom Europejskiego Ugrupowania Współpracy Terytorialnej „Geopark Łuk Mużakowa” z Polski i Niemiec.

EUWT to polsko – niemieckie stowarzyszenie, które będzie zajmować się między innymi współpracą w zakresie ochrony dziedzictwa geologicznego i kulturalnego, pozyskiwaniem środków finansowych oraz pracą nad wspólnymi projektami z różnych programów unijnych oraz krajowych: polskich i niemieckich.

Mecz piłki nożnej miast partnerskich Żary - Gardony

16 września 2022 r. odbył się na stadionie Syrena mecz piłkarski miast partnerskich Żary - Gardony. Połączony był z wizytą delegacji z miasta partnerskiego Gardony.

Patronat Burmistrza Miasta Żary

W 2022 r. pod Patronatem Burmistrza Miasta Żary odbyły się imprezy, wydarzenia organizowane w Żarach m.in. 63 Ogólnopolski Wysokokwalifikowany Rajd Pieszy Lubuskie 2022, „LUBUSZ CUP” Klub Karate Kontra, Bieg Kobiet Zawsze Pierwsi, Szkolna Liga Piłkarska, wystawa WTZ z okazji Światowego Dnia Terapii Zajęciowej, Zawody Strzeleckie z okazji Święta Niepodległości, XX Zawody Wędkarskie z okazji Dnia Dziecka, III Turniej Szachowy, Motokrew.

Serce na nakrętce

Kosz w kształcie serca stoi przy ratuszu na żarskim rynku. Kosz przeznaczony jest na nakrętki wrzucane przez mieszkańców na cele charytatywne.

2.15. Platforma online „Konsultacje społeczne w mieście Żary” <https://zary.konsultacjejst.pl/konsultacje-spooleczne>

W ramach konsultacji urząd przedstawia mieszkańcom swoje plany dotyczące np. aktów prawnych (ich zmiany lub uchwalania nowych), inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie i pracę Żar.

Lp.	Tytuł konsultacji	Liczba głosów
1	Budowa wybiegu dla psów w ramach Budżetu Obywatelskiego 2022.	221
2	Elektroniczne Biuro Podawcze.	41
3	Projekt ogłoszenia Burmistrza Miasta Żary w sprawie: ogłoszenia konkursu ofert na dofinansowanie realizacji zadania publicznego z zakresu zdrowia publicznego.	0
4	Analiza potrzeb mieszkańców w zakresie infrastruktury rowerowej.	131
5	Projekt Uchwały Rady Miejskiej w Żarach w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2022 r.	0
6	Projekt Uchwały Rady Miejskiej w Żarach w sprawie rocznego programu współpracy Gminy Żary o statusie miejskim na 2023 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	0
7	Projekt ogłoszenia Burmistrza Miasta Żary w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wspieranie realizacji zadań Gminy Żary o statusie miejskim w obszarze wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym w rok 2023 realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie p.n.: „Prowadzenie placówek wsparcia dziennego”.	0

Lp.	Tytuł konsultacji	Liczba głosów
8	Projekt ogłoszenia Burmistrza Miasta Żary dotyczący konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego w roku 2023 w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Żarach na lata 2022-2023 pn.: „Zorganizowanie dzieciom i młodzieży czasu wolnego z dala od alkoholu, narkotyków i dopalaczy w okresie ferii 2023 z wykorzystaniem edukacji profilaktyczno-kulturalnej, programów, warsztatów, prelekcji dla dzieci i młodzieży mających na celu promocję zdrowia i zdrowego stylu życia”.	0
9	Projekt ogłoszenia Burmistrza Miasta Żary dotyczący konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego w roku 2023 w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Żarach na lata 2022-2023 pn.: „Przeprowadzenie programów profilaktyczno – kulturalnych, warsztatów, prelekcji dla dzieci i rodziców zamieszkujących Dom Samotnej Matki mających na celu promocję zdrowia i zdrowego trybu życia oraz zagospodarowanie czasu wolnego z dala od alkoholu, narkotyków i dopalaczy”.	0
10	Projekt zarządzenia w sprawie: „ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wspieranie realizacji zadań Gminy Żary o statusie miejskim”.	0

2.16. Miejski Kanał Informacyjny - Facebook Urzędu Miejskiego

Łączna liczba polubień i obserwujących

7 marca 2022 r. Obserwujący	17 marca 2023 r. Obserwujący (brak możliwości wygenerowania danych na koniec 2022 r.)
7 545	8 034

Posty i relacje

Lp.	Nazwa	Zasięg (liczba osób, które widziały którykolwiek z postów co najmniej raz)	Data opublikowania
1	Drodzy Mieszkańcy, Przed Nami Sylwester. W ubiegłym roku wspólnie, po konsultacjach z Wami podjęliśmy decyzję o rezygnacji z miejskiego pokazu fajerwerków w Sylwestra. W tym roku również podczas spotkań, rozmów zwracacie się do nas z prośbą o nie organizowanie pokazu fajerwerków, ponieważ wystrzały bardzo źle znoszą małe dzieci i zwierzęta. Szanujemy Wasze zdanie, dlatego w tym roku również rezygnujemy z miejskiego pokazu fajerwerków. Dziękujemy w imieniu rodziców najmłodszych i opiekunów zwierząt.	15 200	30.12.2022 r.
2	Mini „ninja warriors” w Żarach. Na stadionie Syrena można trenować na Fight square stanowisko do treningów sportów walki. Inwestycja zrealizowana w ramach ubiegłorocznego budżetu obywatelskiego. Życzymy miło spędzonych godzin na trenowaniu i nie zapominajmy, że to nasze wspólne dobro- nie niszczy, nie dewastujemy, a w razie czego REAGUJMY!!!	12 700	29.07.2022 r.
3	Dzisiaj i jutro trwają zdjęcia do filmu o Żarach realizowanego w ramach programu „Zakochaj się w Polsce”.	10 500	20.09.2022 r.

Lp.	Nazwa	Zasięg (liczba osób, które widziały którykolwiek z postów co najmniej raz)	Data opublikowania
4	Mieszkańcy Żar! Prezentujemy „nieoficjalne” wyniki głosowania w ramach Żarskiego Budżetu Obywatelskiego na rok 2023. Oficjalną listę zwycięzców - zadań do realizacji podamy 31 sierpnia br. Dziękujemy mieszkańcom za oddane głosy oraz aktywny udział.	10 200	16.08.2022 r.
5	Nowe drzewa posadzili dzisiaj żaranie w parku przy ul. Czerwonego Krzyża i ul. Ludowej. To kolejna edycja akcji „Drzewa Młodych Żaran”.	9 900	18.10.2022 r.

2.17. Miejski Kanał Informacyjny - Facebook Program Rozwoju Lokalnego Miasta Żary

Łączna obserwujących

<p>Obserwujący profil stan na 07.04.2023 r. (brak możliwości wygenerowania danych na koniec 2022 r.)</p>
<p>929</p>

Posty i relacje

Lp.	Nazwa	Zasięg (liczba osób, które widziały którykolwiek z postów co najmniej raz)	Data opublikowania
1	<p>Są rozmowy przy kawie, okrągłym stole, a my zaprosiliśmy naszą młodzież na rozmowę przy... pizzy. Rozmawialiśmy o ich i naszych pomysłach na miasto. Wiemy nad czym musimy pracować i czego młodzi żaranie od nas oczekują. Tematów było wiele i moglibyśmy rozmawiać bez końca.</p> <p>Chęci i zapału naszej młodzieży nie brakuje, to najważniejsze.</p> <p>A dyskutowaliśmy o: komunikacji urzędu z młodzieżą, pomysłach na start-upy, rodzinnych firmach przekazywanych z pokolenia na pokolenie, ekologii, planowanej aplikacji do kontaktu z mieszkańcami.</p> <p>Do rozmowy od czasu do czasu włączali się nauczyciele - opiekunowie samorządów uczniowskich ze swoim punktem widzenia, który był kontrą dla nas, a czasami dla ich uczniów.</p> <p>Liczymy, że z taką kreatywnością i zaangażowaniem wezmą udział w naszym przedsięwzięciu START-UP Społecznie- Pozytywny, który będziemy realizować w ramach naszego projektu „Żary, tu chcę żyć!!!”.</p> <p>Taka młodzież to przyszłość naszego miasta. Dziękujemy za przybycie: Szkoła Podstawowa nr 1 im. Fryderyka Chopina w Żarach, Szkoła Podstawowa nr 2 w Żarach, Żarska Ósemka - Szkoła Podstawowa Nr 8 w Żarach Szkoła Podstawowa nr 10 w Żarach, Budowlanka-Żary, I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa w Żarach, ZSOiT Żary, Społeczne Liceum Ogólnokształcące.</p> <p>Projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 realizowany jest w ramach programu „Rozwój Lokalny”.</p> <p>Dowiedz się więcej bit.ly/RozwójLokalny</p>	6 408	22.10.2022 r.

Posty i relacje

Lp.	Nazwa	Zasięg (liczba osób, które widziały którykolwiek z postów co najmniej raz)	Data opublikowania
2	<p>ROZSTRZYGNĘCIE KONKURSU ARCHITEKTONICZNEGO</p> <p>Jest nam niezmiernie miło poinformować, że rozstrzygnięty został konkurs architektoniczny na opracowanie koncepcji „Adaptacja Ruin Zamku na „Centrum Kultury i Tradycji Zamku Dewinów- Bibersteinów w Żarach” w ramach realizowanego projektu „Żary, tu chcę żyć!!!”. Realizatorem konkursu jest SARP Zielona Góra - www.zielonagora.sarp.org.pl</p> <p>I miejsce w konkursie przyznano uczestnikom konkursu wspólnie biorącym udział:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3MK Projekt Sp. z o.o. Warszawa, - Marcin Kwietowicz Warszawa, - Pracownia Projektowa Zuzanna Bujacz-Jaworska Warszawa. <p>II miejsce w konkursie przyznano Heinle, Wischer und Partner Architekci Sp. z o. o. Wrocław.</p> <p>III miejsce w konkursie uczestnikowi biorącemu samodzielnie udział w konkursie: PROLOG sp. z o.o Wrocław.</p> <p>Protokół wraz z uzasadnieniem rozstrzygnięcia konkursu znajdziecie na naszej stronie internetowej http://www.zary.pl/PL/2918/ZARY_TU_CHCE_ZYC/</p> <p>GRATULUJEMY!</p> <p>Region Łużyce - Stowarzyszenie Żarski Zamek #EOG #ŻarskiZamek #ŻarytuChcęŻyć #RozwójLokalny #Żary</p> <p>Projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 realizowany jest w ramach programu „Rozwój Lokalny”.</p> <p>Dowiedz się więcej bit.ly/RozwójLokalny</p>	5 913	25.10.2022 r.
3	<p>W mikołajkowym klimacie wspólnie z Panią Danutą Madej Burmistrzem Miasta Żary, odwiedziliśmy żarską młodzież, która uczestniczyła w październikowym spotkaniu w ramach naszego projektu „Żary, tu chcę żyć!!!”, aby podziękować za ich udział drobnymi upominkami, a także zaprosić, aby zostali ambasadorem w swoich szkołach ogłoszonego konkursu „STARTUP Społecznie - Pozytywny”.</p> <p>Dziękujemy za ciepłe przyjęcie i liczymy na współpracę w kolejnych przedsięwzięciach.</p> <p>I czekamy na Wasze biznesowe pomysły.</p> <p>Regulamin Konkursu oraz formularz zgłoszeniowy dostępny jest na naszej stronie internetowej http://www.zary.pl/PL/2918/ZARY_TU_CHCE_ZYC/</p> <p>Żarska Ósemka - Szkoła Podstawowa Nr 8 w Żarach, Szkoła Podstawowa nr 2 w Żarach, Szkoła Podstawowa nr 1 im. Fryderyka Chopina w Żarach, Szkoła Podstawowa nr 10 w Żarach, I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Prusa w Żarach, Społeczne Liceum Ogólnokształcące, ZSOiT Żary, Budowlanka-Żary.</p> <p>Projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 realizowany jest w ramach programu „Rozwój Lokalny”.</p> <p>Dowiedz się więcej bit.ly/RozwójLokalny</p>	4 505	9.12.2022 r.

Lp.	Nazwa	Zasięg (liczba osób, które widziały którykolwiek z postów co najmniej raz)	Data opublikowania
4	<p>W związku z rosnącym zainteresowaniem konkursem STARTUP Społecznie – Pozytywny wydłużamy termin zgłaszania pomysłów do 16 stycznia 2023 r.</p> <p>Zachęcamy niezdecydowanych - uruchomcie swoją wyobraźnię i powalczcie o sukces.</p> <p>Nagrody czekają!</p> <p>Regulamin oraz formularz zgłoszeniowy znajdziecie na naszej stronie internetowej http://www.zary.pl/PL/2918/ZARY_TU_CHCE_ZYC/</p> <p>Projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 realizowany jest w ramach programu „Rozwój Lokalny”.</p> <p>Dowiedz się więcej bit.ly/RozwojLokalny</p>	3 720	16.12.2022 r.
5	<p>Fotorelacja z dzisiejszego spaceru po żarskim zamku w ramach naszego projektu „Żary, tu chcę żyć!!!”.</p> <p>Frekwencja dopisała, za co bardzo wszystkim dziękujemy.</p> <p>Podczas dzisiejszego spaceru mieszkańcy poznali odrobinę historii całego kompleksu pałacowo-zamkowego, a także plany na przyszłość. Omówiona i zaprezentowana została również zwycięska koncepcja zagospodarowania żarskiego zamku.</p> <p>Oczywiście wielkie podziękowania dla Pana Ireneusza Brzezińskiego Naczelnika Wydziału Polityki Gospodarczej i Promocji oraz Arkadiusza Gutki Region Łużyce - Stowarzyszenie.</p> <p>Projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” finansowany ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 realizowany jest w ramach programu „Rozwój Lokalny”.</p> <p>Dowiedz się więcej bit.ly/RozwojLokalny</p>	500	30.12.2022 r.

2.18. Miejski Kanał Informacyjny - Facebook Żarski Zamek

Łączna obserwujących

<p>Obserwujący profil stan na 07.04.2023 r. (brak możliwości wygenerowania danych na koniec 2022 r.)</p>
1,4 tys.

Posty i relacje

Lp.	Nazwa	Zasięg (liczba osób, które widziały którykolwiek z postów co najmniej raz)	Data opublikowania
1	<p>W sobotnie popołudnie 07.05.2022 r. zapraszamy wszystkich zainteresowanych historią żarskiego włókiennictwa do żarskiego muzeum na wykład dr. Piotra Partyki w ramach projektu „Od produkcji rękodzielniczej do maszynowej. Tradycje włókiennicze w Żarach” dofinansowanego z Programu EtnoPolska. WSTĘP WOLNY!</p> <p>#włókiennictwo #żary #zary #nck #narodowecentrumkultury #EtnoPolska #etnopolska2022 #mkidn #żarskiewłókiennictwo</p>	6 830	27.04.2022 r.

Lp.	Nazwa	Zasięg (liczba osób, które widziały którykolwiek z postów co najmniej raz)	Data opublikowania
2	<p>Wizyta w żarskim zamku. Wczoraj gościliśmy w Żarach Pana dr Michała Laszczkowskiego p.o. Dyrektora Narodowego Instytutu Konserwacji Zabytków w Warszawie oraz Panią dr Barbarę Bielinis-Kopeć Lubuskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Działamy w celu promowania żarskiego zamku. W spotkaniu uczestniczyli Olaf Napiórkowski Wiceburmistrz Miasta Żary, Ireneusz Brzeziński Naczelnik Wydziału Polityki Gospodarczej i Promocji, Marek Iwlew Naczelnik Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Architektury oraz Arkadiusz Gutka - Region Łużyce - Stowarzyszenie. Spotkanie odbyło się na terenie żarskiego zamku i pałacu. Przedstawiliśmy tematy związane z remontem zamku oraz planami dotyczącymi jego zagospodarowania w przyszłości. Mamy nadzieję na dalszą współpracę w sferze ochrony, wsparcia i popularyzacji naszego żarskiego zabytku. Przywrócenie świetności temu cennemu obiektowi to dużo pracy, ale naprawdę warto.</p> <p>Narodowy Instytut Konserwacji Zabytków w Warszawie jest państwową instytucją kultury utworzoną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w celu podnoszenia standardów i jakości prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych i w otoczeniu zabytków.</p>	5 542	13.07.2022 r.
3	<p>Mamy dobrą wiadomość dla wszystkich zainteresowanych historią żarskiego włókiennictwa... W pierwszą sobotę lipca 02.07.2022 r. zaplanowaliśmy spacer śladami żarskich włókienników. Spotykamy się w Muzeum Żary godz. 16.00. Bądźcie z nami! Do zobaczenia! #włókiennictwo #żary #zary #nck #narodowecentrumkultury #EtnoPolska #etnopolska2022 #mkidn #żarskiwłókiennictwo</p>	5 449	25.10.2022 r.
4	<p>W sobotnie popołudnie 01.10.2022 r. godz. 16.00 zapraszamy do Muzeum Żary na otwarcie wystawy „Historia żarskiego włókiennictwa obrazem i pismem utrwalona”. Zapowiada się ciekawie.</p>	4 806	28.09.2022 r.
5	<p>Śpieszymy do Was z kolejnymi dobrymi wiadomościami przed weekendem. Miasto Żary otrzymało dofinansowanie na remont elewacji wieży zamku w wysokości 980 000 zł ze środków Rządowego Funduszu POLSKI ŁAD!</p>	4 744	15.07.2022 r.

Opracowanie pod nadzorem Ireneusza Brzezińskiego, Naczelnika Wydziału Polityki Gospodarczej i Promocji.

3. OŚWIATA, KULTURA, SPORT

3.1. Wykaz jednostek, instytucji, zakładów budżetowych podlegających pod Wydział Oświaty, Kultury i Sportu

Gmina Żary o statusie miejskim jest organem prowadzącym dla 4 szkół podstawowych, 5 przedszkoli oraz Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z Oddziałami Integracyjnymi i Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, w których uczy się **2 497** uczniów w szkołach podstawowych i **1180** dzieci przedszkolnych, są to:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Fryderyka Chopina, ul. Szymanowskiego 8,
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Janusza Korczaka, ul. Gabrieli Zapolskiej 16,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Polskich Noblistów, ul. Okrzei 19,
- Szkoła Podstawowa nr 8 im. Bolesława Chrobrego, ul. Partyzantów 9,

- Miejskie Przedszkole nr 2 im. Jana Brzechwy, ul. 1 Maja 3a,
- Miejskie Przedszkole nr 3 im. Fundacji „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, ul. 11 Listopada 22,
- Miejskie Przedszkole nr 7 im. Marii Konopnickiej, ul. Szymanowskiego 2,
- Miejskie Przedszkole nr 8 im. Misia Uszatka - Przyjaciela Przyrody, ul. Górnośląska 28,
- Miejskie Przedszkole nr 10 im. Bajka, ul. Okrzei 15 (z oddziałami przy ul. Częstochowskiej),

- Zespół Szkolno-Przedszkolny z oddziałami integracyjnymi, ul. Parkowa 10,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny, ul. Pułaskiego 4a.

Sieć żarskich szkół i przedszkoli w 2022 r. uzupełniały placówki niepubliczne: 5 przedszkoli i 4 szkoły podstawowe, z których jedna z dniem 31 sierpnia 2022 r. zakończyła działalność.

Przedszkola niepubliczne:

- Społeczne Przedszkole, pl. Inwalidów 12,
- Niepubliczne Przedszkole Chatka Puchatka, ul. Czerwonego Krzyża 25 b,
- Niepubliczne Przedszkole Groszki, ul. Czerwonego Krzyża 25 a,
- Niepubliczne Przedszkole eNCE-peNCE, ul. Strzelców 8,
- Niepubliczne Przedszkole Terapeutyczne Orzeszek, ul. Pułaskiego 7b.

Niepubliczne szkoły podstawowe:

- Katolicka Szkoła Podstawowa, ul. Kalinowskiego 15,
- Społeczna Szkoła Podstawowa, ul. Broni Panczernej 5,
- Szkoła Podstawowa ZDZ, ul. Żagańska,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka, ul. Częstochowska 15.

Gmina Żary o statusie miejskim prowadzi rejestr instytucji kultury, dla których jest organizatorem:

- Żarski Dom Kultury,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego.

Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku jest kolejnym podmiotem – zakładem budżetowym, dotowanym przez Gminę Żary o statusie miejskim.

3.2. Inwestycje i remonty w jednostkach oświatowych

Lp.	Nazwa placówki	Remonty	Kwota
1	Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi (MP 1)	Zmiana opierzenia na kominie na dachu MP 1.	4 920,00 zł
2	Miejskie Przedszkole Nr 3	Wykonanie naprawy oraz konserwacji urządzeń przeciwpożarowych (wewnętrzna instalacja hydrantowa).	39 000,00 zł
3	Miejskie Przedszkole Nr 8	Malowanie dwóch sal, obudowa grzejników, podwyższenie barierki schodowej.	35 000,00 zł
4	Miejskie Przedszkole Nr 10	Wymiana drzwi na klatce schodowej na dymoszczelne. Remont klatki schodowej.	11 140,00 zł
5	Szkoła Podstawowa Nr 1	Wymiana rur w instalacji wodnej szkoły.	37 000,00 zł
6		Naprawa ksero.	1 487,07 zł
7		Modernizacja instalacji gazowej.	779,35 zł
8		Remont toalet uczniowskich przy sali gimnastycznej.	77 500,00 zł
9	Miejskie Przedszkole Nr 8	Wykonanie nowego ogrodzenia z paneli wraz z podmurówką od strony ogródków działkowych.	30 600,00 zł. Środki z ubezpieczenia.
10		Remont klasy nr 41.	Koszty: - materiały 6 958,27zł, - opracowanie kosztorysu 3 400,00 zł - wykonanie przez firmę budowlaną 19 900,00 zł
11		Remont gabinetów specjalistycznych na I piętrze i w sutenerze.	Koszty: - materiały 3 542,65 zł, - opracowanie kosztorysu 1 300,00 zł - wykonanie przez firmę budowlaną 12 140,00 zł
12		Zakup nowego silnika do kosza podwieszanego na hali sportowej wraz z demontażem starego i montażem nowego.	8 000,00 zł
13	Szkoła Podstawowa Nr 8	Remont dachu na sali gimnastycznej o powierzchni około 240 m ² .	20 000,00 zł

Lp.	Nazwa placówki	Inwestycje	Kwota
1	Miejskie Przedszkole Nr 4	Adaptacja pomieszczeń przedszkola na potrzeby Przychodni Zdrowia - wymiana okien, montaż wykładziny homogenicznej, malowanie ścian i stolarki drzwiowej.	70 000,00 zł
2	Szkoła Podstawowa Nr 2	Na zielonym terenie szkoły, przy kompleksie boisk, zostaną zamontowane urządzenia niezbędne do rekreacji ruchowej, gier sportowych, ćwiczeń zręcznościowych i wypoczynku.	115 000,00 zł
3	Zespół Szkolno-Przedszkolny z Oddziałami Integracyjnymi (SP 3)	Przebudowa konstrukcji dachu wraz z modernizacją sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej Nr 3 w Żarach.	450 000,00 zł
4		Wymiana oświetlenia na LED.	44 550,00 zł
5	Szkoła Podstawowa Nr 8	Zakup oświetlenia LED do pomieszczeń szkolnych.	32 000,00 zł
6		Wymiana oświetlenia LED.	20 000,00 zł
7	Zespół Szkolno-Przedszkolny (SP 10)	Modernizacja hali gimnastycznej.	92 250,00 zł
8		Wymiana oświetlenia na LED.	99 943,00 zł
9		Modernizacja pracowni komputerowej.	70 000,00 zł

Lp.	Nazwa placówki	Zakupy inwestycyjne	Przyznana kwota
1	Miejskie Przedszkole Nr 2	Magiczny Box – aktywna ściana i podłoga.	21 000,00 zł
2	Szkoła Podstawowa Nr 1	Zakup oświetlenia LED.	91 299,27 zł
3		Rozbudowa i modernizacja systemu monitoringu.	23 000,00 zł
4	Szkoła Podstawowa Nr 5	Zakup nagrzewnic gazowych RAPID PRO LRP 055 wraz z systemem kominowym i termostatami RAPID PRO.	34 000,00 zł

3.3. Finanse oświaty

Planowana subwencja oświatowa wynosiła 26 963 114,00 zł, jednak rzeczywiście została przyznana subwencja o 119 046,00 zł mniejsza i wynosiła 26 844 068,00 zł, w tym na dzieci z dysfunkcjami miasto otrzymało 4 653 556,93 zł. Na podstawie decyzji Ministra Edukacji i Nauki z 21 lutego 2022 r. nr DWST-WSST.318.2828.2022.BK została przyznana Miastu Żary na rok 2022 kwota 125 136,00 zł ze środków rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Powyższa kwota została przyznana z tytułu wsparcia szkół w zakresie zorganizowania dodatkowych zajęć specjalistycznych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Minister Edukacji i Nauki poinformował 19 maja 2022 r. znak: DWST-WSST.318.2866.2022.BK o wysokości dodatkowej kwoty subwencji ogólnej dla gminy, w tym części oświatowej na rok 2022, przyznano kwotę 839 351,00 zł z tytułu podwyżek dla nauczycieli. Na podstawie decyzji Ministra Edukacji i Nauki z 15 lipca 2022 r. nr DWST-WSST.318.2910.2022.BK. Miastu Żary została zwiększona kwota części oświatowej subwencji o kwotę 382 692,00 zł w związku z realizacją zadania związanego z zatrudnieniem nauczycieli pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów lub terapeutów pedagogicznych od 1 września 2022 roku. Na podstawie decyzji Ministra Edukacji i Nauki z 23 sierpnia 2022 r. nr DWST-WSST.318.2915.2022.BK. Miastu Żary od 1 września 2022 roku została zwiększona kwota części oświatowej subwencji o kwotę 111 126,00 zł w związku ze zmianami w zakresie średniego wynagrodzenia dotychczasowych nauczycieli stażystów i nauczycieli kontraktowych (tj. wynagrodzenia nauczycieli początkujących). Gmina ubiegała się o dofinansowanie z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu przejścia na emeryturę pracownika i zostały przyznane środki w wysokości 12 672,00 zł. Stąd łączna kwota subwencji oświatowej otrzymana z budżetu państwa wyniosła 28 315 045,00 zł.

Dotacja przedszkolna otrzymana na dzieci pięcioletnie i młodsze wynosiła 1 474 374,00 zł.

Gmina Żary o statusie miejskim przekazywała dotacje na uczniów do placówek niepublicznych. Średniomiesięczna liczba uczniów w szkołach niepublicznych wynosi: 666, łączna kwota przekazanej dotacji to: 4 655 802,95 zł. Średniomiesięczna liczba uczniów w przedszkolach niepublicznych wynosi: 246, łączna kwota przekazanej dotacji to: 3 176 074,12 zł. Miesięcznie na jednego ucznia w szkole podstawowej przekazywano 575,22 zł, a na ucznia przedszkolnego 881,70 zł. Za pobyt miejskich dzieci przedszkolnych w innych gminach miasto Żary zapłaciło 58 589,33 zł, natomiast inne gminy zwróciły miastu za pobyt ich dzieci przedszkolnych w naszych przedszkolach 544 925,98 zł.

3.4. Pozyskane środki pozabudżetowe

3.4.1. Pilotażowy trzyletni Program UEFA PLAYMAKERS we współpracy z firmą Disney

Szkoła Podstawowa nr 2 w Żarach jest jednym z dwóch ośrodków w województwie lubuskim, który otrzymał rekomendację od LZPN i został zakwalifikowany przez PZPN do programu. Partnerem szkoły w Projekcie jest Klub Sportowy Promień w Żarach. Czas trwania programu to okres kolejnych 3 sezonów: 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023. Otrzymane dofinansowanie w 2022 to blisko **670,00 euro**.

3.4.2. Zajęcia programowania

Szkoła Podstawowa nr 3 Zespołu Szkolno-Przedszkolnego z Oddziałami Integracyjnymi realizuje od lipca 2022 do czerwca 2023 projekt Centrum Mistrzostwa Informatycznego Politechniki Łódzkiej na podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej, a także aktywizację młodzieży uzdolnionej informatycznie. W ramach projektu szkoła pozyskała kwotę **16 000,00 zł**.

3.4.3. Koń przyjacielem polskich i niemieckich dzieci, Sport to zdrowie

Szkoła Podstawowa nr 2 w Żarach od 6 lat współpracuje ze Szkołą Landau-Gymnasium Weißwasser w ramach „Umowy o partnerstwie szkół”. W ramach Polsko-Niemieckiej Wymiany Młodzieży zostały zaplanowane projekty pn. „Koń przyjacielem polskich i niemieckich dzieci” oraz „Sport to zdrowie”. Na ich realizację pozyskano środki finansowe w wysokości ok. **3 000,00 zł** ze Stowarzyszenia Gmin RP Euroregionu „Sprewa-Nysa-Bóbr”. Ze względu na pandemię ich częściowa realizacja jest kontynuowana w 2022 r.

3.4.4. Lubuska szkoła ćwiczeń w Żarach szansą na rozwój nauczycieli, studentów i uczniów

Od 2019 r. Gmina Żary realizuje we wszystkich miejskich szkołach podstawowych we współpracy ze szkołą w Lipinkach Łużyckich i ze szkołami gminy Trzebiel projekt „Lubuska Szkoła Ćwiczeń w Żarach szansą na rozwój nauczycieli, studentów i uczniów”. Głównym celem programu jest doskonalenie pracy nauczycieli poprzez stosowanie aktywnych

metod i form pracy, narzędzi multimedialnych oraz przy wykorzystaniu nowoczesnych pomocy dydaktycznych. Zajęcia metodyczne z matematyki, informatyki, nauk przyrodniczych i języków obcych dla pedagogów są realizowane we współpracy z pracownikami naukowymi Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, w pracowniach Wydziałów Matematyki, Informatyki, Chemii i Neofilologii Uniwersytetu. Partnerami projektu są również pracownicy Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli i Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Zielonej Górze. Na potrzeby programu stworzona została strona internetowa www.szkolacwiczen.pl. Odbyły się na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu szkolenia kilkudniowe dla dyrektorów szkół oraz nauczycieli i trenerów szkoły ćwiczeń. Przeprowadzone zostały drogą online webinaria z matematyki i języków obcych. Miasto pozyskało 1 mln 8 tysięcy 396 złotych w tym na funkcjonowanie szkoły ćwiczeń i pomoce dydaktyczne 367 tysięcy złotych. Projekt w 100% finansowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, wstępnie miał być realizowany do 2021 roku. Z uwagi na panującą pandemię Koronawirusa (COVID-19) termin rzeczowego zakończenia projektu został przesunięty. Ponadto w związku z wygenerowaniem oszczędności (powstałych w wyniku stosowania PZP) Beneficjent – Gmina Żary o statusie miejskim za zgodą Instytucji Pośredniczącej - Ministerstwa Edukacji Narodowej zakupiła 24 laptopy dla szkół (a pośrednio dla nauczycieli). W wyniku przedłużających się ograniczeń związanych z działaniami rządu mającymi na celu zapobieganie oraz zwalczanie zakażeń i chorób zakaźnych oraz skutkami COVID-19, zaplanowane do zakupu laptopy okazały się być niezbędne, aby móc bezproblemowo realizować projekt. Większość działań zmieniła formę na online, stąd też zajęcia dla nauczycieli – warsztaty i seminaria oraz prowadzenie sieci współpracy również miały formę online.

3.4.5. Zajęcia wspomagające

We wszystkich szkołach podstawowych publicznych i niepublicznych były prowadzone dla uczniów klas 4-8 zajęcia z przedmiotów: matematyki, języka polskiego, języka angielskiego, języka niemieckiego, geografii oraz chemii. Zajęcia realizowane były na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19. Przeprowadzono dodatkowe godziny na kwotę **102 200,00 zł**.

3.4.6. Laboratoria przyszłości

Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Celem działań ma być stworzenie bazy nowoczesnej szkoły, w której zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań.

Środki na uruchomienie tzw. Laboratoriów Przyszłości we wszystkich żarskich publicznych szkołach podstawowych otrzymała także Gmina Żary o statusie miejskim. Laboratoria Przyszłości to wsparcie szkół podstawowych w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka).

W ramach Laboratoriów Przyszłości szkoły otrzymują od państwa wsparcie finansowe na zakup nowoczesnego wyposażenia m.in. drukarek 3D, mikrokontrolerów, robotów, sprzętu do nagrań, pomocy dydaktycznych.

Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała łączne środki w wysokości **745 000,00 zł**. Program finansowany jest z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Poniżej podział środków według poszczególnych placówek (środki przyznawane są w zależności od ilości uczniów w szkołach):

- SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1 - 175 800,00 zł
- SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2 - 129 000,00 zł
- SZKOŁA PODSTAWOWA NR 3 - 89 400,00 zł
- SZKOŁA PODSTAWOWA NR 5 - 108 600,00 zł
- SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8 - 172 200,00 zł
- SZKOŁA PODSTAWOWA NR 10 - 70 000,00 zł

3.4.7. Edukacja przez szachy w szkole

W szkołach podstawowych nr 1, nr 5, nr 8, nr 10 dzieci uczestniczyły w programie „Edukacja przez szachy w szkole”. Podsumowaniem programu był turniej szachowy zorganizowany przez Szkołę Podstawową nr 5 i Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Urzędu Miejskiego w Żarach. W 2021 r. do turnieju szachowego Edukacja przez Szachy przystąpiło 37 uczniów (9 dziewczynek i 28 chłopców), w tym SP 1 - 9 uczniów, SP 5 - 11 uczniów, SP 8 - 10 uczniów, SP 10 - 7 uczniów. Normy na V lub IV kategorii szachowe wypełniło 14 uczniów. W roku 2020 turniej nie odbył się z uwagi na pandemię. W roku 2019 do turnieju przystąpiło 42 uczniów (18 dziewczynek i 24 chłopców) z trzech szkół, tj. SP5, SP8, SP10. Normy na V lub IV kategorii szachową wypełniło 22 uczniów.

3.4.8. Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa

Dnia 25 maja 2022 r. podpisano Umowę Nr 28.43.II.2022 w sprawie udzielenia wsparcia finansowego dla organów prowadzących placówki wychowania przedszkolnego oraz szkoły w ramach Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”.

Na podstawie powyższej umowy Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała w 2022 roku dotację celową z budżetu państwa w kwocie 39 000,00 zł.

Program realizowany jest w ramach Priorytetu 3 „Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych” (Kierunek interwencji: 3.1 „Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego” oraz Kierunek interwencji 3.2 „Zakup nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych i pedagogicznych”) „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”, ustanowionego uchwałą nr 69/2021 Rady Ministrów z dnia 21 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”.

Opis projektu:

W ramach Priorytetu 3 „Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych” wsparcie finansowe zostaje udzielone:

1) w odniesieniu do placówek wychowania przedszkolnego na:

- a) zakup książek będących nowościami wydawniczymi dla dzieci w wieku 3-6 lat,
- b) realizację działań promujących czytelnictwo;

2) w odniesieniu do szkół na:

- a) zakup książek będących nowościami wydawniczymi i niebędących podręcznikami,
- b) zakup nowych elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych,
- c) realizację działań promujących czytelnictwo.

Środki finansowe oraz wysokość dofinansowania otrzymana przez Gminę Żary o statusie miejskim w 2022 roku:

W ramach Priorytetu 3 „Zakup nowości wydawniczych do placówek wychowania przedszkolnego, bibliotek szkolnych i pedagogicznych” Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała środki finansowe w wysokości 39 000,00 zł, skierowane do następujących jednostek biorących udział w programie:

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025			
Jednostka	Dofinansowanie	Wkład własny	Całkowity koszt
Miejskie Przedszkole Nr 10 im. Bajka w Żarach	3 000,00 zł	750,00 zł	3 750,00 zł
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Fryderyka Chopina w Żarach	12 000,00 zł	3 000,00 zł	15 000,00 zł
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Janusza Korczaka w Żarach	12 000,00 zł	3 000,00 zł	15 000,00 zł
Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Bolesława Chrobrego w Żarach	12 000,00 zł	3 000,00 zł	15 000,00 zł
RAZEM	39 000,00 zł	9 750,00 zł	48 750,00 zł

3.4.9. Nowoczesna Edukacja Przedszkolna w Żarach

W konkursie nr RPLB.08.01.01-IŻ.00-08-K04/21 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 oś priorytetowa 8. Nowoczesna edukacja działania 8.1 Poprawa dostępności i jakości edukacji przedszkolnej pt. Nowoczesna edukacja przedszkolna w Żarach projekt Gminy Żary o statusie miejskim został pozytywnie oceniony i finansowany w kwocie **327 818,50 zł**, w tym dofinansowany w kwocie **278 645,72 zł**.

Projekt realizowany jest w Miejskim Przedszkolu nr 10 w Żarach od 01.08 2022 do 30.06.2023 r. i współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Realizowane są między innymi zadania:

- doposażenie przedszkola w sprzęt i pomoce dydaktyczne (zestawy do zajęć kodowania na dywanie oraz kodowania na ekranie, Robot Genibot, Magiczne dywany, J. angielski - Akademia Umysłu Junior Edu, Tablet, Pracownia umiejętności technicznych i kodowania,
- kursy dla nauczycieli,
- zajęcia dla dzieci kształtujące kompetencje kluczowe i umiejętności niezbędne na rynku pracy (w tym wycieczka do Centrum Nauki Keplera, Warsztaty Lego-Robocik, Zajęcia - Kraina Eksperymentów, Zajęcia - Mali Konstruktorzy).

3.4.10. Asystent Ucznia

Gmina Żary o statusie miejskim pozyskała grant w projekcie pn. „Asystent ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – pilotaż”. Grant ma być wykorzystany na sfinansowanie zatrudnienia ASPE w Szkole Podstawowej nr 1, nr 5, nr 8 oraz w Miejskim Przedszkolu nr 3. Zebrane w trakcie projektu doświadczenia i przeprowadzone badania zostaną użyte do:

- przygotowania założeń prawnych oraz opisu kwalifikacji „asystenta ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami” [w skrócie ASPE],
- wprowadzenia opisu kwalifikacji ASPE do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,
- opracowania zasady finansowania i organizacji pracy ASPE,
- opracowania programu i scenariuszy szkoleń dla asystentów i kadry szkół zatrudniających ASPE,
- przygotowania pierwszej grupy ASPE do pracy z dziećmi i młodzieżą.

Okres realizacji projektu 13.10.2022 roku do 10.08.2023 roku.

Wysokość dofinansowania wynosi **127 650,80 zł**.

Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020, Oś Priorytetowa 2 Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.10. Wysoka jakość systemu oświaty.

3.4.11. Umiem pływać

Gmina Żary o statusie miejskim otrzymała dofinansowanie ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla uczniów na projekt „UMIEM PŁYWAC” w kwocie 5 000 zł. Gmina pokryła środki za wstęp na basen.

45 dzieci z klas pierwszych, drugich, trzecich szkół podstawowych z terenu Gminy Żary o statusie miejskim otrzymało szansę na bezpłatną naukę pływania. Zajęcia prowadzone były pod okiem wykwalifikowanego personelu na miejskiej pływalni WODNIK. Program obejmował 20 bezpłatnych godzin pozalekcyjnych i był realizowany w okresie od września do listopada 2022 r. Zajęcia realizowane w ramach programu powszechnej nauki pływania to przede wszystkim nauka podstawowych umiejętności pływania, jak też możliwość rozwijania i podnoszenie sprawności fizycznej. Uczestnictwo w programie wpłynęło także na zachęcenie do systematycznego uprawiania sportu oraz prowadzenia zdrowego i aktywnego stylu życia.

3.5. Ogólnopolski egzamin ósmoklasisty

Egzamin ósmoklasisty obejmuje wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego w odniesieniu do wybranych przedmiotów nauczanych w klasach I–VIII. Egzamin został przeprowadzony po raz pierwszy w roku szkolnym 2018/2019. Jest egzaminem obowiązkowym, co oznacza, że każdy uczeń ósmej klasy musi do niego przystąpić, aby ukończyć szkołę. Nie jest określony minimalny wynik, jaki uczeń powinien uzyskać, dlatego egzaminu ósmoklasisty nie można nie zdać. Egzamin jest przeprowadzany w formie pisemnej. Ósmoklasista przystępuje do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych tj.:

- języka polskiego,
- matematyki,
- języka obcego nowożytnego (angielskiego, francuskiego, hiszpańskiego, niemieckiego, rosyjskiego, ukraińskiego lub włoskiego).

Uczeń może wybrać tylko ten język, którego uczy się w szkole w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych. Egzamin

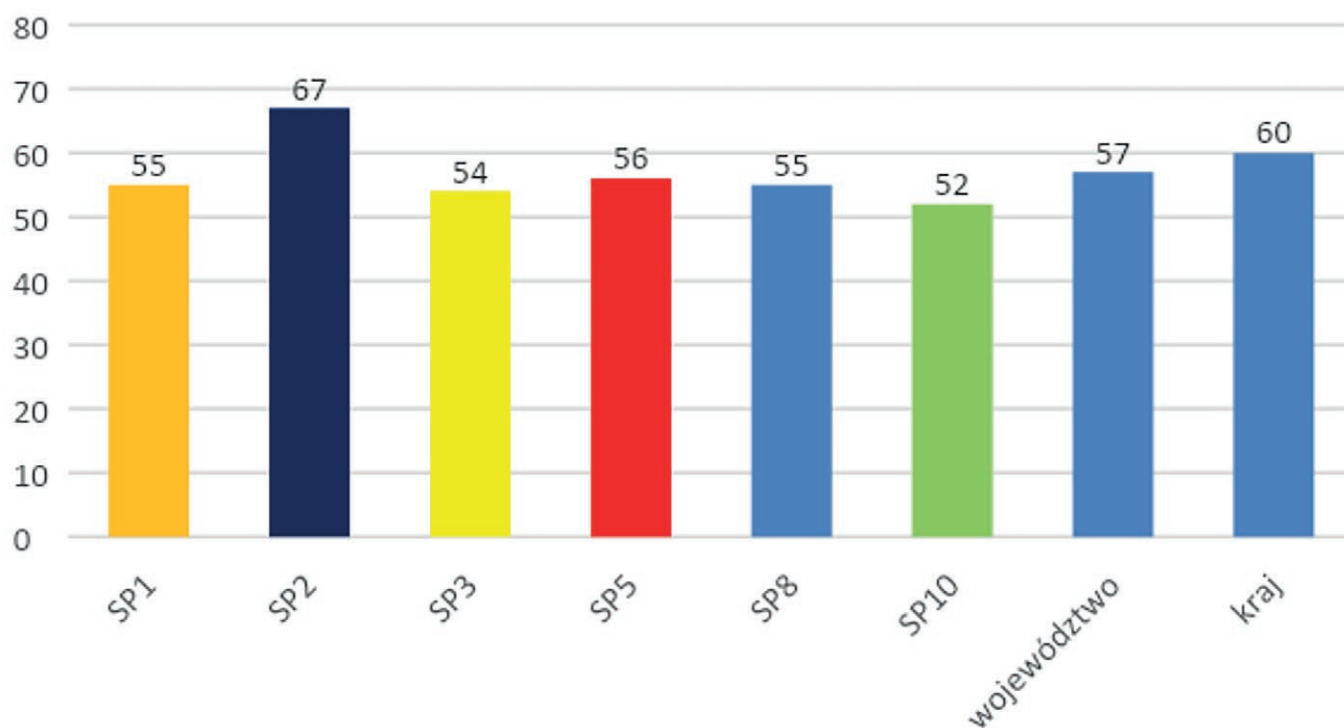
jest przeprowadzany przez trzy kolejne dni:

- pierwszego dnia – egzamin z języka polskiego, który trwa 120 minut,
- drugiego dnia – egzamin z matematyki, który trwa 100 minut,
- trzeciego dnia – egzamin z języka obcego nowożytnego, który trwa 90 minut.

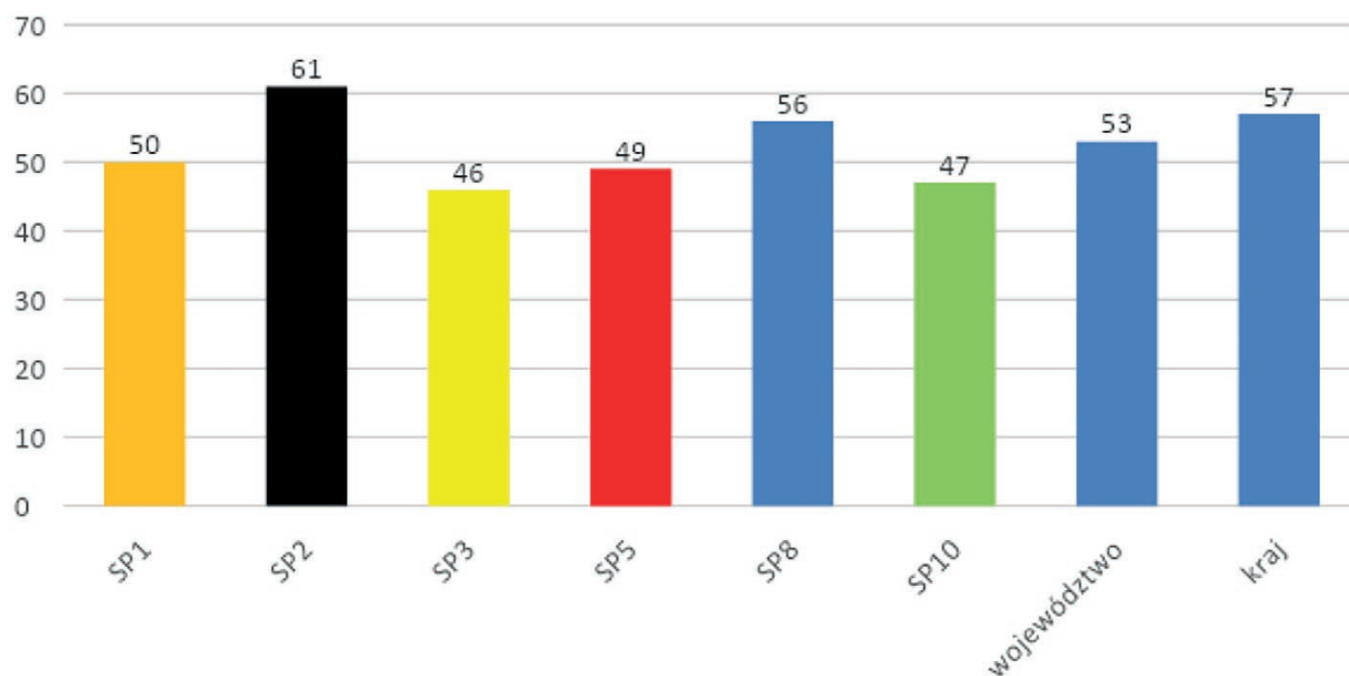
W dniach 24, 25 i 26 maja 2022 roku 344 uczniów klas ósmych z 6 szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim przystąpiło do egzaminu ósmoklasisty.

Poniższe wykresy obrazują wyniki procentowe na egzaminie języka polskiego, matematyki i języka obcego.

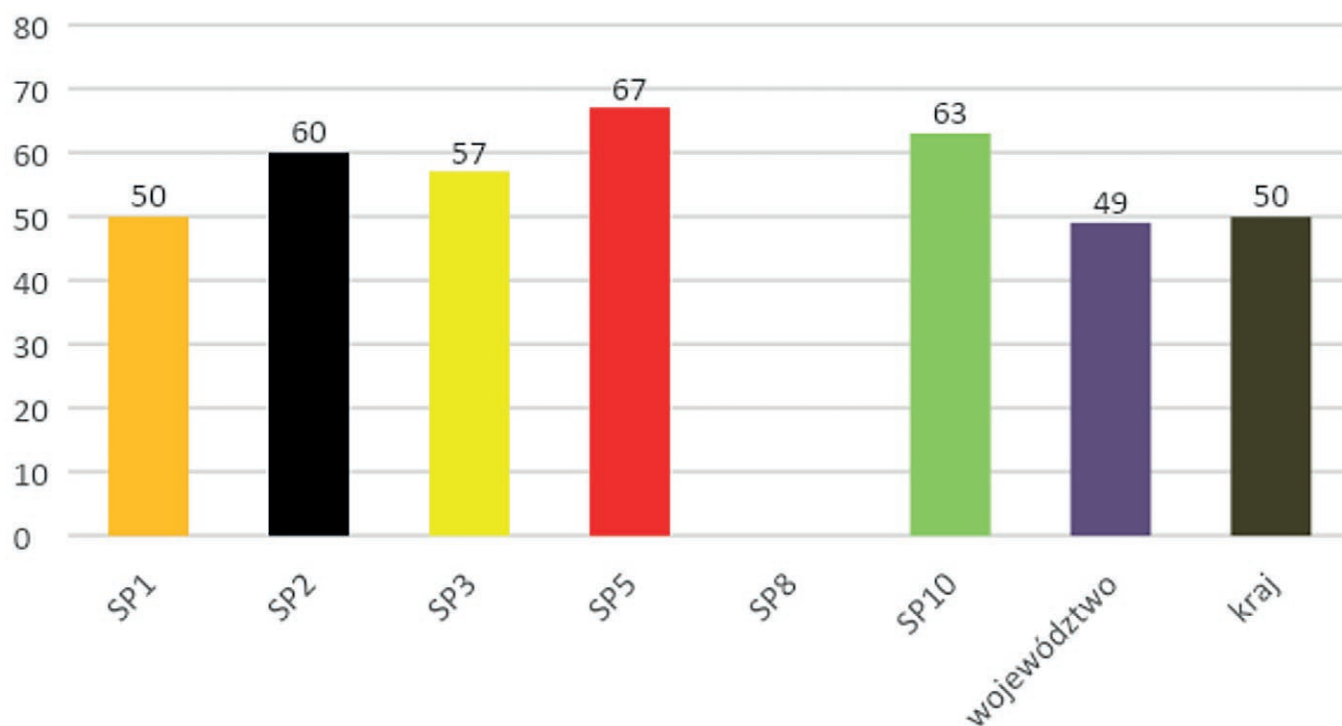
Wynik procentowy na egzaminie z języka polskiego

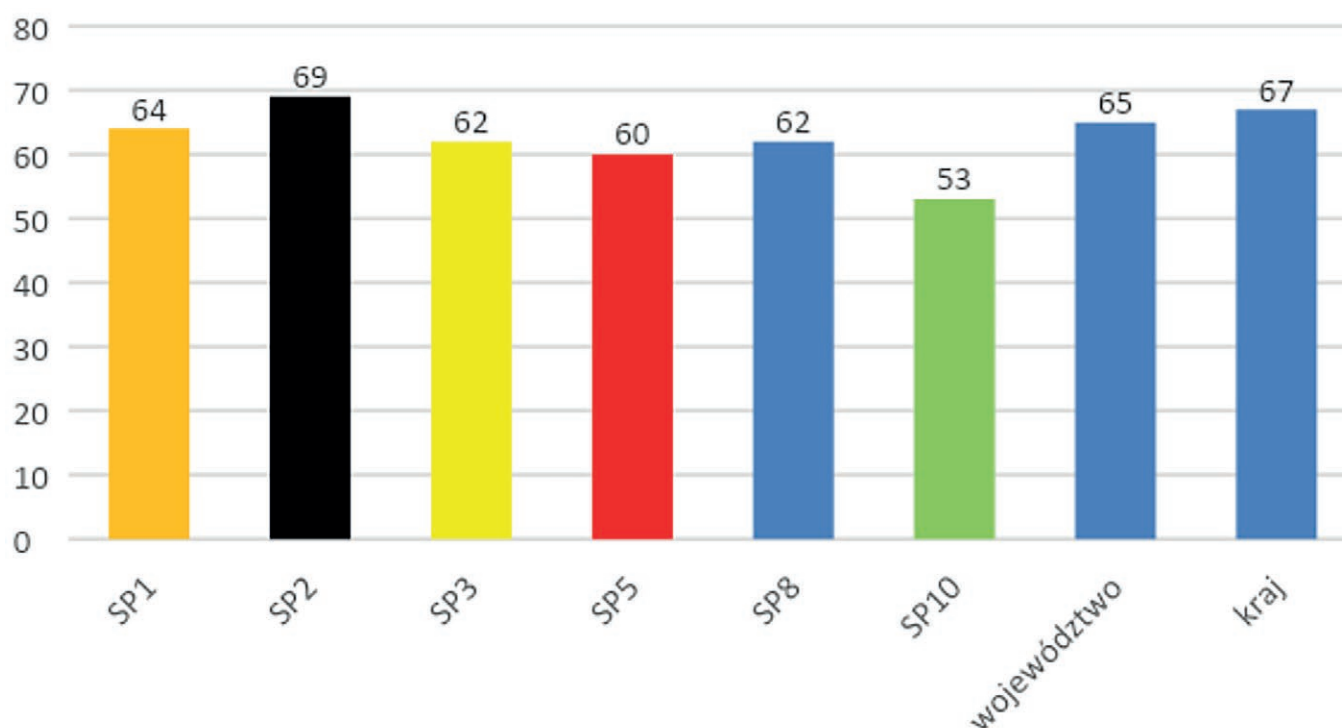
Wynik procentowy na egzaminie z matematyki

Wynik procentowy na egzaminie z języka niemieckiego

Wynik procentowy na egzaminie z języka angielskiego

Na egzaminie z języka polskiego uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 uzyskali wynik egzaminu wyższy niż województwo i kraj. Na egzaminie z matematyki uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2 i nr 8 uzyskali wynik wyższy niż województwo i kraj. Na egzaminie z języka angielskiego uczniowie Szkoły Podstawowej nr 2, a na egzaminie z języka niemieckiego wszystkie szkoły podstawowe uzyskały wynik egzaminu wyższy niż województwo i kraj.

3.6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym

3.6.1. Stypendia szkolne

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności, gdy w rodzinie występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota 600,00 zł netto. Na tej podstawie następuje weryfikacja złożonych wniosków, a następnie podział kwot według wcześniej ustalonych (uchwałą) progów dochodowych oraz przyznanie odpowiedniej miesięcznej kwoty stypendium (na podstawie zarządzenia o kwotach) decyzją administracyjną.

W zależności od progu dochodowego wyszczególniono dwie kwoty stypendium, tj.:

- od 0 zł do 120,00 zł (po zaokrągleniu do pełnych złotych) - kwota stypendium wynosi 150,00 zł miesięcznie,
- od 121,00 zł (po zaokrągleniu do pełnych złotych) do 528,00 zł (kryterium dochodowe od 01.01.2022 r. wynosi 600,00 zł netto na osobę w rodzinie) - kwota stypendium wynosi 120,00 zł miesięcznie.

W roku 2022 (obejmującym dwa lata szkolne, tj. rok szkolny 2021/2022 oraz 2022/2023) stypendium szkolne otrzymało 57 uczniów, zamieszkujących z zamiarem pobytu stałego na terenie Gminy Żary o statusie miejskim, na łączną wydatkowaną kwotę **30 787,80 zł**, w tym:

- 24 630,24 zł - środki z dotacji,
- 6 157,56 zł - środki własne Gminy.

3.6.2. Zasiłek szkolny

Pomoc materialna w formie zasiłku szkolnego może być przyznana uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym ucznia lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

O zasiłek szkolny można ubiegać się w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od wystąpienia zdarzenia uzasadniającego przyznanie tego zasiłku. Maksymalna jednorazowa kwota zasiłku szkolnego wynosi 620,00 zł.

W roku kalendarzowym 2022 (obejmującym rok szkolny 2021/2022 oraz rok szkolny 2022/2023) nie przyznano zasiłku szkolnego.

3.7. Rządowy program pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2020-2022

Program ten ma na celu pomoc uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych.

W roku 2019 obejmował on dofinansowanie podręczników i materiałów ćwiczeniowych. Wychodząc jednak naprzeciw oczekiwaniom beneficjentów programu, od 2020 roku rozszerzono katalog wsparcia o dofinansowanie zakupu materiałów ćwiczeniowych.

Program ten jest jedną z form realizacji wyrównywania szans edukacyjnych i podnoszenia jakości kształcenia uczniów niepełnosprawnych, co w konsekwencji przyczynia się do zwiększenia ich szans edukacyjnych.

Po zakwalifikowaniu wniosków o uzyskanie przedmiotowej pomocy, uczeń otrzymuje zwrot kosztów podręczników szkolnych/materiałów edukacyjnych/materiałów ćwiczeniowych do wartości określonej w obowiązującym na dany rok rozporządzeniu, jednak po uprzednim przedłożeniu dowodów zakupu.

W roku szkolnym 2022/2023 (realizacja programu obejmowała okres od 01.09.2022 r. do 31.12.2022 r., rozliczenie programu – 01.2023 r.) na tego typu potrzeby dla uczniów niepełnosprawnych wydatkowano kwotę w wysokości 16 480,70 zł, która obejmowała pomoc dla 54 uczniów.

Dla porównania w roku szkolnym 2021/2022 (realizacja programu obejmowała okres od 01.09.2021 r. do 31.12.2021 r., rozliczenie programu – 01.2022 r.) na tego typu potrzeby dla uczniów niepełnosprawnych wydatkowano kwotę w wysokości 15 100,89 zł, która obejmowała pomoc dla 51 uczniów.

3.8. Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych jako pomoc de minimis

Pracodawcom, którzy zawarli z młodocianym pracownikiem umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia, jeżeli:

- pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych, określone w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania,
- młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dofinansowanie przyznaje wójt/burmistrz/prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika, na wniosek złożony przez pracodawcę w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu. Po upływie w/w terminu dofinansowanie nie przysługuje. Dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników stanowi pomoc de minimis.

Dofinansowanie przyznawane jest pracodawcom w oparciu o ukończenie przez pracownika młodocianego:

- nauki zawodu i w 2022 r. kwota dofinansowania przy maksymalnym okresie kształcenia 36 miesięcy wynosiła do **8 493,13 zł**,
- nauki zawodu prowadzonej w zawodach wskazanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie, o której mowa w przepisach szczegółowych i w 2022 r. wynosiła do **10 510,00 zł**,
- przyuczenia do wykonywania określonej pracy i w 2022 r. kwota dofinansowania wynosiła **266,95 zł** za każdy miesiąc kształcenia przy maksymalnej możliwości kształcenia 22 miesiące.

W roku 2022 dofinansowanie kosztów kształcenia przyznane zostało 19 pracodawcom na 30 młodocianych pracowników. Wysokość otrzymanych środków na ten cel z Funduszu Pracy wyniosła **184 710,79 zł**, w tym:

- na naukę zawodu – 170 295,49 zł,
- na przyuczenie do wykonywania określonej pracy – 14 415,30 zł.

3.9. Doskonalenie zawodowe nauczycieli

Do 30 listopada, w każdym roku, szkoły składają plany doskonalenia nauczycieli, na podstawie których co roku podejmowana jest uchwała w sprawie rocznego planu dofinansowania doskonalenia nauczycieli. W roku 2022 przyznano dofinansowanie na doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół/przedszkoli w łącznej wysokości 130 269,03 zł. W roku 2021 przyznano dofinansowanie do doskonalenia zawodowego dla nauczycieli z żarskich szkół/przedszkoli w łącznej wysokości 146 811,84 zł.

3.10. Nagrody dla uczniów

W dniu 30 kwietnia 2020 r. przyjęta została uchwała NR XVII/20/20 Rady Miejskiej w Żarach w sprawie przyjęcia lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży Gminy Żary o statusie miejskim. Na tej podstawie została przyjęta 27 sierpnia 2020 r. uchwała NR XX/59/20 Rady Miejskiej w Żarach w sprawie ustalenia Regulaminu przyznawania stypendium Burmistrza Miasta Żary dla uzdolnionych uczniów za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki.

W roku szkolnym 2021/2022 przyznane zostały nagrody:

- **za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauki** - otrzymało nagrody 70 uczniów żarskich szkół.

Nagroda w kategorii indywidualnej za osiągnięcia w olimpiadach lub konkursach przedmiotowych ogłoszonych przez MEN lub Lubuskiego Kuratora Oświaty wynosiła:

- laureat – 300,00 zł,
- finalista – 200,00 zł.

Za każdy kolejny tytuł laureata przyznano dodatkowo 150,00 zł, natomiast za każdy kolejny tytuł finalisty przyznano dodatkowo 100,00 zł. Łączna kwota nagród: 21 200,00 zł,

- **za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury lub sztuki** - 14 uczniów,
- nagroda wyniosła - laureat w kategorii indywidualnej – 200 zł.

- **za wybitne osiągnięcia w dziedzinie sportu** - 179 uczniów indywidualnie lub w drużynie
- nagroda indywidualna wyniosła: 150,00 zł.

- nagroda zespołowa dla każdego członka drużyny/zespołu wynosiła: 100,00 zł.
- Łącznie na nagrody za wybitne osiągnięcia sportowe dla uczniów wydatkowano 19 950,00 złotych.

Nagroda „Uczeń Roku”

Nagrodę „Uczeń Roku” może otrzymać 1 uczeń z każdej szkoły podstawowej, dla której organem prowadzącym jest Gmina Żary o statusie miejskim. Kryteria do nagrody opracowują szkoły według uznania. W roku szkolnym 2021/2022 Burmistrz Miasta Żary przedmiotową Nagrodę przyznał 6 uczniom z żarskich szkół na łączną kwotę 3 000,00 zł.

3.11. Nagrody dla nauczycieli

Z okazji Dnia Komisji Edukacji Narodowej Burmistrz Miasta Żary co roku przyznaje nagrody wyróżniającym się nauczycielom zatrudnionym w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim. W dniu 30 września 2020 r. w porozumieniu ze związkami zawodowymi podjęta została uchwała Rady Miejskiej w sprawie kryteriów i trybu przyznawania nagród dla nauczycieli.

W roku szkolnym 2021/2022 przyznane zostały nagrody dla 78 nauczycieli z 11 żarskich placówek oświatowych oraz dla 12 dyrektorów publicznych przedszkoli i szkół podstawowych.

Łącznie na nagrody w roku szkolnym 2021/2022 wydatkowano kwotę **182 000,00 zł**. Dodatkowo 3 pedagogów (w tym 1 dyrektor) otrzymali nagrodę Ministra Edukacji i Nauki oraz 3 nauczycieli w tym 1 dyrektor otrzymali nagrodę Lubuskiego Kuratora Oświaty.

3.12. Dowozy uczniów

Gmina zleciła wykonanie usługi dowozu dla uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego do i z Zespołu Szkół Specjalnych i Ośrodka dla Dzieci z Wadami Słuchu i Mowy przy ulicy Spokojnej. Dowóz odbywał się w dni nauki szkolnej przez cały rok. Trasa przejazdu ustalana była przez Wykonawcę w porozumieniu z gminą i dyrektorami szkół w zależności od potrzeb zgłaszanych przez rodziców uczniów z orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2022 r. przewóz świadczony był dla 48 uczniów, w tym dla 2 osób niepełnosprawnych na wózkach.

Na ten cel została wykorzystana kwota **96 625,66 zł**.

Czwarty rok z rzędu podejmowana jest uchwała Rady Miejskiej w sprawie ustalenia średniej ceny jednostkowej paliwa w Gminie Żary o statusie miejskim – na podstawie zapisów uchwały gmina podpisała 2 umowy z rodzicem dzieci niepełnosprawnych (kwota zwrotu kosztów dowozu dzieci niepełnosprawnych dodatkowo wyniosła 3 625,80 zł).

3.13. Organizacja nauczania

W celu usprawnienia pracy szkół gmina już od 7 lat wykupuje dla wszystkich szkół publicznych licencję na dziennik elektroniczny Librus, a od 3 lat dla przedszkoli platformę 4Parents. Obie platformy szczególnie przydatne są w okresie pandemii, są one między innymi formą kontaktu z rodzicami. Od 4 lat prowadzony jest elektroniczny nabór do przedszkoli. W celu organizacji religii dla uczniów innych wyznań niż chrześcijaństwo wyznaczono Szkołę Podstawową nr 8 jako międzyszkolny punkt nauki religii. Dla obcokrajowców organizowane są lekcje języka polskiego. We wszystkich placówkach oświatowych zatrudnieni są pedagodzy i psycholodzy. W miarę potrzeb uczniów Gmina pokrywa koszt zwiększenia ilości godzin na zajęcia dodatkowe dla uczniów zdolnych lub godzin na zajęcia wyrównujące wiedzę.

3.14. Wspieranie sportu

Sport jako zadanie własne gminy to ważny element życia społeczności. Gmina wspiera lokalny sport poprzez zaangażowanie w trzech kluczowych obszarach:

- środki finansowe przekazywane w formie dotacji rocznych,
- organizując infrastrukturę sportową - Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Wypoczynku w Żarach - patrz. 3.20.,
- realizując i wspierając realizację szkolnych i miejskich imprez sportowych.

Podstawową formą wspierania przez gminę sportu jest przekazywanie dotacji klubom sportowym. Zgodnie zapisami uchwały nr XII/125/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 października 2015 r. w sprawie określenia warunków oraz trybu finansowania zadań sprzyjających rozwojowi sportu przez Gminę Żary o statusie miejskim, Burmistrz Miasta Żary przyznał w 2022 roku dofinansowanie 21 podmiotom i dodatkowo w trybie pozakonkursowym wsparł 4 kolejne podmioty.

Lp.	Nazwa organizacji	Przekazane dotacje
1	UKS AKRO DWÓJKA ŻARY	11 000,00 zł
2	KLUB TAŃCA SPORTOWEGO PIRUET	5 000,00 zł
3	ŻARSKI KLUB SPORTOWY KARATE	6 000,00 zł
4	ŻARSKI KLUB SPORTÓW WALKI	32 000,00 zł
5	ŻARSKI KLUB SZACHOWY	17 000,00 zł
6	UKS PIRAMIDA ŻARY	15 000,00 zł
7	UKS „PROMIEŃ” ŻARY – SEKCJA PIŁKI SIATKOWEJ	28 000,00 zł
8	MLKS AGROS ŻARY	220 000,00 zł
9	KLUB KARATE KONTRA ŻARY	14 000,00 zł
10	LFRS – LUBUSKA FUNDACJA ROZWOJU SPORTOWEGO INTERNATIONALE SCHULE FUSSBALL	5 000,00 zł
11	KP UNIA KUNICE ŻARY	70 000,00 zł
12	KS ŻARY RUNNERS TEAM	27 000,00 zł
13	LIGA OBRONY KRAJU – ORGANIZACJA REJONOWA ŻARY	15 000,00 zł
14	KKS Basket Żary	215 000,00 zł
15	KS „PROMIEŃ” ŻARY	180 000,00 zł
16	KS „PROMIEŃ” ŻARY	34 000,00 zł
17	UKS PRUS ŻARY – SEKCJA TENISA STOŁOWEGO	5 000,00 zł
18	FUNDACJA MŁODY TALENT	5 000,00 zł
19	FUNDACJA MŁODY TALENT	10 000,00 zł
20	STOWARZYSZENIE AMATORSKIEJ PIŁKI NOŻNEJ „MUNDIAL”	23 000,00 zł
21	MKS „SOKÓŁ” ŻARY	29 000,00 zł
RAZEM		966 000,00 zł
1	KKS Basket Żary - 19a	5 000,00 zł
2	Bike And Run Promotion - 19a	10 000,00 zł
3	MLKS AGROS ZARY – 19a	10 000,00 zł
4	Klub Karate Kontra Żary – 19a	5 000,00 zł
PODSUMOWANIE		996 000,00 zł

Tryb dotacyjny nie jest jedynym trybem, w którym gmina wspierała finansowo lokalny sport. Kolejną z możliwości, aby gmina zaangażowała się w finansowanie sportu poprzez szeroko zakrojone działania było finansowanie edukacji sportowej, infrastruktury oraz rekreacji w postaci dofinansowania Miejskiego Ośrodka Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach, który zasięgiem swojego działania obejmuje mieszkańców Żar i okolic, w tym także wszystkich uczniów szkół na terenie gminy. Jest to o tyle istotne, ponieważ to właśnie sport szkolny charakteryzuje się profesjonalną organizacją zajęć, wysokim stopniem rywalizacji sportowej oraz posiada wymiar organizacyjny, w którym główną rolę odgrywają trenerzy i nauczyciele WF.

Drugim istotnym kanałem dystrybucji środków finansowych był sport dzieci i młodzieży, w ramach którego przyznawane były dotacje na pozalekcyjne zajęcia sportowe, dotacje na prowadzenie klubu (UKS-y oraz inne stowarzyszenia), dotacje na organizację zajęć podczas ferii i wakacji dla sportowców czy też półkolonie.

Kolejnym źródłem finansowania sportu w gminie były nagrody sportowe. Te środki kierowane przez JST trafiają do najlepszych sportowców.

Ostatnią formą wspierania lokalnego sportu realizowaną od wielu lat jest pozyskiwanie środków pozabudżetowych w ramach różnego rodzaju programów czy projektów realizowanych przy współpracy ze szkołami, klubami czy Miejskim Ośrodkiem Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach. A są to:

3.14.1. Szkolne Młodzieżowe Ośrodki Koszykówki (SMOK)

Realizacja projektu w 2022 r. (Gmina uczestniczy w programie od początku jego utworzenia).

Zajęcia sportowe przeprowadzane w ramach programu są zajęciami pozalekcyjnymi, nieodpłatnymi i przeprowadzanymi na terenie szkoły wchodzącej w skład Szkolnego Młodzieżowego Ośrodka Koszykówki.

Realizatorzy na terenie miasta Żary:

- 1) Szkoła Podstawowa Nr 1 im. F. Chopina w Żarach,
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 8 im. B. Chrobrego w Żarach.

W ramach dofinansowania ze środków MSiT, Polski Związek Koszykówki dla każdego z powołanych dwóch SMOK-ów pokrywał wynagrodzenie trenerów prowadzących zajęcia w ramach SMOK. Na potrzeby szkolenia PZKosz przekazał w użytkowanie sprzęt specjalistyczny.

Główne obowiązki organizatora (jednostka samorządu terytorialnego):

- nieodpłatne udostępnienie sal sportowych,
- zakup strojów treningowych dla dzieci rozpoczynających udział w zajęciach z koszykówki.

3.14.2. Koszykarski Ośrodek Sportowego Szkolenia Młodzieży (KOSSM)

Realizacja projektu w 2022 r. (Gmina uczestniczy w programie od początku jego utworzenia).

Celem programu jest stworzenie Koszykarskiego Ośrodka Sportowego Szkolenia Młodzieży w koszykowiec chłopców na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Struktura organizacyjna szkolenia sportowego funkcjonowała od 2 stycznia do 31 grudnia 2022 roku w klasach VI, VII i VIII szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Żary o statusie miejskim.

Program szkolenia był realizowany na terenie Szkoły Podstawowej Nr 5 im. Polskich Noblistów w Żarach.

Gmina Żary o statusie miejskim:

- udostępniła nieodpłatnie (wsparcie jednostki samorządu terytorialnego) obiekty sportowe niezbędne do realizacji programu szkolenia sportowego,
- miasto oraz szkoła podstawowa zobowiązane były do zamieszczenia na swojej stronie internetowej informacji o Programie oraz o jego finansowaniu przez Polski Związek Koszykówki ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Polski Związek Koszykówki:

- opracował, przekazał nieodpłatną i niewyłączną licencję do korzystania z programu szkolenia sportowego w koszykowiec chłopców biorących udział w zajęciach Koszykarskiego Ośrodka Sportowego Szkolenia Młodzieży w koszykowiec,
- pokrywał wynagrodzenie trenerów realizujących program,
- zabezpieczył możliwość uczestnictwa trenerów prowadzących szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w ramach programu KOSSM w kursach i szkoleniach doskonalących kompetencje zawodowe,
- obejmował ubezpieczeniem od kosztów leczenia i NNW zawodników znajdujących się na listach przekazanych do PZKosz,
- zakupił odzież sportową dla nowych zawodników i trenerów biorących udział w programie w ilości zatwierdzonej przez koordynatora PZKosz.

3.14.3. Szkolny Klub Sportowy SKS

Realizacja projektu w 2022 r. (Gmina uczestniczy w programie od początku jego utworzenia).

Program Szkolny Klub Sportowy skierowany jest do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. SKS ma na celu stworzenie przestrzeni do dodatkowej aktywności fizycznej, realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole. Zajęcia prowadzone w ramach programu odbywały się w 60-minutowych jednostkach treningowych, dwa razy w tygodniu, w grupach minimum 15 osobowych. W ramach programu ze środków MSiT dofinansowane było wynagrodzenie nauczycieli realizujących zajęcia oraz dodatkowo sprzęt sportowy.

W 2022 r. program realizowało 5 żarskich szkół: SP 1, SP 2, SP 3 (ZSP); SP 5 oraz Niepubliczna Szkoła Podstawowa im. J. Korczaka, prowadzonych było 7 grup przez 7 nauczycieli. W zajęciach brało udział razem ok. 110 chłopców i dziewcząt.

3.14.4. Lokalny Animator Sportu

Realizacja projektu w 2022 r. (Gmina uczestniczy w programie od początku jego utworzenia).

Projekt „Lokalny Animator Sportu” jest systemowym rozwiązaniem umożliwiającym udział w sportowych zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych, dofinansowanych ze środków MSiT. Polega na udziale finansowym w pokryciu kosztów zatrudnienia animatorów – osób organizujących i prowadzących zajęcia sportowe, na obiektach powstałych w ramach rządowego programu inwestycyjnego „Moje Boisko – Orlik 2012” oraz na terenie obiektów sportowych wskazanych przez JST. Projekt realizowany był w okresie od 1 marca do 30 listopada 2022 r.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach wnioskował o dofinansowanie wynagrodzeń pracowników obsługujących 3 żarskie Orliki, w ramach wsparcia MOSRiW otrzymał około 30 tys. złotych.

3.14.5. Lekkoatletyka dla każdego!

Realizacja projektu w 2022 r. (Gmina uczestniczy w programie od początku jego utworzenia).

Program Lekkoatletyka dla każdego!, dofinansowany ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży uzdolnionej.

Realizatorzy - żarskie szkoły – Szkoła Podstawowa Nr 1, 5 i 8.

W 2022 r. program funkcjonował z podziałem na grupy wiekowe, które zrzeszają dzieci w wieku od 7 do 18 lat. Wynagrodzenia sześciu trenerów opłacane były ze środków MSiT. Dzięki projektowi i bardzo dobrym wynikom uzyskiwanym przez młodzież trenującą, w programie udało się pozyskać sprzęt o wartości ok. 300 tysięcy zł.

Podpisywane jest porozumienie między władzami miasta a PZLA. Wszyscy uczestnicy programu LDK są również członkami klubów sportowych: MLKS Agros Żary i Akademii Biegowej Żary i posiadają licencję sportową Polskiego Związku Lekkiej Atletyki.

3.15. Nagrody dla sportowców

Podstawa prawna: uchwała nr VI/20/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości nagród i wyróżnień sportowych. Termin składania wniosków – 31 grudnia danego roku.

Nagrody finansowe dla zawodników oraz trenerów za osiągnięcie wysokich wyników sportowych przyznano 6 sportowcom i trenerom reprezentującym żarskie kluby. Wysokość nagród wynikała z kryteriów merytorycznej uchwały i kształtowała się w przedziale między 750,00 zł a 1 000,00 zł.

Łącznie na nagrody finansowe przeznaczono **6 750,00 zł**.

Nagrody rzeczowe dla zawodników oraz trenerów za osiągnięcie wysokich wyników sportowych przyznano 48 sportowcom i trenerom indywidualnie reprezentującym 4 drużyny. Wysokość nagród zależała od osiągniętego sukcesu sportowca lub trenera i kształtowała się w przedziale między 250 i 400 zł. Łącznie na nagrody rzeczowe przeznaczono **17 207,70 zł**.

Powyższe działania wpływają na wysoką pozycję miasta Żary w rankingach podsumowujących występy szkół we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży w Lubuskiej Olimpiadzie Młodzieży. Jest to możliwe dzięki dużemu wsparciu finansowemu gminy oraz współpracy szkół z klubami sportowymi, przy wykorzystaniu modernizowanej infrastruktury sportowej, zarządzanej przez Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach.

3.16. Realizacja programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

W Gminie Żary o statusie miejskim uchwalany jest corocznie program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Uchwałą nr XXXIV/74/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 25 listopada 2021 r. został uchwalony roczny Program współpracy Gminy Żary o statusie miejskim na 2022 rok z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Głównym celem Programu było budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy samorządem a organizacjami pozarządowymi. W Programie na 2022 rok za szczególne istotne, zostały uznane zadania w zakresie:

- działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej,
- ochrony i promocji zdrowia, w tym działalność lecznicza w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
- pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób,
- działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- turystyki i krajoznawstwa,
- działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt. 1–32a” - wspieranie funkcjonowania organizacji pozarządowych oraz rozwój lokalnego społeczeństwa obywatelskiego poprzez prowadzenie Żarskiego Sektora 3 - Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych,
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego miała charakter finansowy i pozafinansowy.

Wydział Oświaty Kultury i Sportu w roku 2022 ogłosił 1 konkurs dla organizacji pozarządowych na wsparcie realizacji zadań w następujących zakresach:

- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami;
- turystyki i krajoznawstwa;
- działania na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania.

W wyniku ogłoszonego Zarządzeniem Burmistrza Miasta Żary nr WA.0050.3.2022 z dnia 7.01.2022 r. otwartego konkursu ofert do Urzędu Miejskiego w Żarach wpłynęło 25 ofert na łączną kwotę 257 088,25 zł., z czego 18 ofert otrzymało dofinansowanie na łączną kwotę 100 000,00 zł.

Wydział realizował również zadania w zakresie działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży. W powyższym zakresie podpisano 9 umów z organizacjami pozarządowymi na łączną kwotę 100 000,00 zł.

W roku 2022 przedstawiciele żarskich organizacji byli informowani o szkoleniach, spotkaniach organizowanych na terenie województwa, dotacjach do uzyskania ze środków zewnętrznych oraz innych ważnych informacjach związanych z ich działalnością. Dla organizacji pozarządowych było udostępnione pomieszczenie w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żarach z dostępem do komputera, drukarki oraz internetu.

W 2022 roku kontynuowano spotkania z Miejską Radę Seniorów oraz Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi.

Wydział w ramach Żarskiego Sektora 3 prowadzi stronę na Facebooku - Sektor3zary, na której umieszczane są informacje bezpośrednio skierowane do organizacji pozarządowych. Ponadto strona ma na celu tworzenie miejsca, w którym stowarzyszenia mogą bezpłatnie promować swoje działania.

Centrum oferuje bezpłatne porady i konsultacje problemowe. Radca prawny pełni dyżur raz w miesiącu, w każdy pierwszy wtorek miesiąca w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żarach, przy ul. Wrocławskiej 11.

3.17. Żarski Dom Kultury

3.17.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Statut Żarskiego Domu Kultury z dnia 27 kwietnia 2017 r., uchwałą nr XXX/60/17, nadany przez Radę Miejską w Żarach. ŻDK prowadzi (zgodnie z ustawą) wielokierunkową działalność polegającą na tworzeniu, upowszechnianiu i ochronie kultury. Dom kultury realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji i upowszechniania kultury na podstawie własnego programu.

3.17.2. Charakterystyka bazy lokalowej

1) Żarski Dom Kultury, ul. Wrocławska 7

Obiekt secesyjny z 1903 r. o powierzchni użytkowej 736 m². Wykonany remont elewacji z częściową wymianą okien, remont pomieszczeń na parterze i I piętrze z wymianą instalacji elektrycznej i teleinformatycznej, klatki schodowej i holi, piwnicy wraz z odwilgoceniem obiektu.

Charakter własności/władania - użytkowanie wieczyste gruntu, własność budynku.

W budynku mieszczą się:

- dyrekcja,
- administracja,
- dział organizacji i dokumentacji imprez,
- sala kameralna,
- pracownie specjalistyczne.

2) Sala widowiskowa ŻDK, ul. Okrzei 35

Sala widowiskowa na 219 miejsc. Obiekt przedwojenny po remontach, o powierzchni użytkowej 1.273 m². W 2016 r. wykonany został remont garderób i zaplecza sceny oraz remont klatek schodowych i niektórych pomieszczeń na I piętrze oraz remont toalet i holi. W 2021 r. wykonano remont elewacji z wymianą stolarki. Przeprowadzono remont sali widowiskowej z wymianą foteli.

Charakter własności/władania - użytkowanie wieczyste gruntu, własność budynku.

W budynku mieszczą się:

- Miejska Orkiestra Dęta,
- sala widowiskowa,
- Mała Galeria ŻDK,
- pracownie specjalistyczne,
- Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej,
- Świetlica Środowiskowa Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

3) Filia ŻDK „Kunice”, ul. Grunwaldzka 3

Sala widowiskowa na 132 miejsca. Obiekt przekazany po dawnym klubie HSO „Kunice” o powierzchni 1 076 m². Wykonano remont dachu, instalacji c.o., wymieniono instalację elektryczną. Dokonano wymiany okien w obiekcie. Wyremontowano zaplecze sceny, salę widowiskową z wymianą foteli oraz toalety i hol. Nowa elewacja obiektu.

Charakter własności/władania - użytkowanie wieczyste.

W budynku mieszczą się:

- sala widowiskowa,
- Galeria „Pod Trójką” ŻDK,
- Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej.

4) Salon Wystaw Artystycznych ŻDK, ul. Chrobrego

Obiekt o powierzchni 102 m², ostatni remont w 2006 r.

Charakter własności/władania - dzierżawa lokalu komunalnego.

W budynku mieści się salon wystawienniczy.

5) Muszla koncertowa w Parku ŻDK przy ul. Wrocławskiej

Obiekt o powierzchni całkowitej 214,07 m², w tym scena - 140,12 m², pomieszczenia gospodarcze i garderoba - 73,95 m².

Oddany do użytku w 2019 r., w ramach projektu „Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu przy Żarskim Domu Kultury”.

3.17.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Środki finansowe przeznaczone na działalność statutową w 2022 r. wyniosły 3 522 431,13 zł, w tym:

- 2 674 921,00 zł - dotacja podmiotowa,
- 847 510,13 zł - przychody własne.

Środki finansowe przeznaczone na realizację zakupów inwestycyjnych w kwocie 239 259,60 zł.

3.17.4. Pozyskane środki pozabudżetowe

1. Darowizny pieniężne w kwocie 54 062,00 zł.
2. Środki na realizację konkursu regrantingowego w ramach projektu FolkoLove w kwocie 8 000,00 zł.

3.17.5. Inwestycje, remonty, modernizacje

1. Grant z Narodowego Centrum Kultury – Konwersja cyfrowa domów kultury – Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywności cyfrowej. Projekt grantowy pod nazwą: „Cyfryzacja edukacji kulturalnej oraz podniesienie kompetencji instruktorów Żarskiego Domu Kultury”. W 2022 r. zrealizowano na kwotę 17 200 zł. Pozostała kwota do realizacji w 2023.
2. Zakupiono oświetlenie sceniczne do sali widowiskowej Luna Żarskiego Domu Kultury.
3. Opracowano dokumentację projektową – kosztorysową na montaż klimatyzacji w sali widowiskowej Luna Żarskiego Domu Kultury przy ul. Okrzei 35.
4. Opracowano dokumentację projektową – kosztorysową na remont II piętra Żarskiego Domu Kultury przy ul. Wrocławskiej 7.

Wyżej wymienione zadania inwestycyjne i zakupy sfinansowano z dotacji celowych i środków własnych Żarskiego Domu Kultury oraz środków pozyskanych.

3.17.6. Liczba osób uczestniczących i biorących udział w imprezach i sekcjach ŻDK

W 2022 roku Żarski Dom Kultury był organizatorem, współorganizatorem lub uczestniczył w około 374 imprezach, wydarzeniach kulturalnych, w których uczestniczyło 127 181 osób.

W imprezach, projektach profesjonalnych, amatorskich, realizowanych przez ŻDK na terenie miasta, swój dorobek artystyczny prezentowało 63 sekcje, grupy i zespoły artystyczne, w których łączna liczba członków wyniosła około 1 327 osób.

Impreza / Wydarzenie	Przykład
Udział Teatrów Tańca i zespołów tanecznych w:	Warsztatach Tańca Współczesnego z Alicją Minc w Żarskim Domu Kultury, Spektaklu Teatrów Tańca ŻDK „Spektrum”, „Coulturalnych feriiach” – warsztatach i pokazie powarsztatowym TaTePla 2, Festiwalu Tańca o Pluszowego Misia w Sulechowie– udział zespołów Piruet i Piruet 1, 12 Polsko-Niemieckim Festiwalu Tańca Żary 2022 - udział zespołów Piruet i Piruet 1, Festiwalu Bas Dance w Trzebnicy - udział zespołów Piruet i Piruet 1, Powiatowym i Wojewódzkim Przeglądzie Dziecięcych i Młodzieżowych Form Tanecznych PRO ARTE 2022 – udział Teatrów Tańca ŻDK, VIII Ogólnopolskim Festiwalu Tańca Passion and Life w Pszczewie - udział zespołów Piruet i Piruet 1, Przedstawieniu tanecznym „Po drugiej stronie”, Miejskim Dniu Dziecka – Teatry Tańca ŻDK, Tan Art Solo Duo Group Ogólnopolskich Konfrontacjach Tańca Współczesnego Żary 2022 – udział Teatrów Tańca ŻDK, „Romantyczność” w przededniu Nocy Świętojańskiej – udział Teatrów Tańca ŻDK, Spektaklu Teatrów Tańca ŻDK „Dotknąć życia”, Obozie tanecznym Teatrów Tańca ŻDK w Darłowie, Pokazie spektaklu plenerowego na zakończenie Lata z Telemannem Żary 2022, Otwartych warsztatach Teatrów Tańca ŻDK w ramach 31. Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką, Spektaklu plenerowym Teatrów Tańca ŻDK „Łowcy Motyli” w ramach 31. Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką, Ognisku integracyjnym Teatrów Tańca ŻDK.

3.17.7. Znaczące imprezy, wydarzenia kulturalne i artystyczno-edukacyjne

Impreza / Wydarzenie	Przykład
<p>Imprezy promujące ruch i twórczość amatorską:</p>	<p>Miejskie i Powiatowe eliminacje Lubuskiego Konkursu Recytatorskiego PRO ARTE 2022, Warsztaty Tańca Współczesnego Teatrów Tańca z Alicją Minc, Spektakl Teatrów Tańca ŻDK „Spektrum”, „Cołturalne Ferie” – cykl warsztatów teatralnych, filmowych i artystycznych w ramach ferii zimowych 2022, Powiatowy i Wojewódzki Przegląd 67 Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego, Lubuski Konkurs Plastyczny PRO ARTE 2022, Lubuski Konkurs Fotograficzny PRO ARTE 2022, Spektakl „Bal w operze” Teatru „eS”, Święto Parku, Spektakl „Urodzeni ... pod Gwiazdą” Sekcji Teatralnej, Przegląd Powiatowy Lubuskiego Festiwalu Piosenki PRO ARTE 2022, Przegląd Powiatowy MŁODZIEŻOWYCH I DZIECIĘCYCH FORM TANECZNYCH PRO ARTE 2022, TanArt Solo Duo Group Ogólnopolskie Konfrontacje Tańca Współczesnego Żary 2022, „Po prostu maluj” II Konkurs Plastyczny dla seniorów, „Z wiosną w poezji i piosence” koncert grupy literackiej „Rym” i zespołu wokalnego „Żaranie” UTW ŻDK, „Nowe wyzwolenie” i „Zabawa” – wieczór teatralny ze Stanisławem Ignacym Witkiewiczem i Stanisławem Mrożkiem w wykonaniu Teatru w Temacie, Spektakl Teatrów Tańca ŻDK „Dotknąć życia”, Spektakl „(NIE)WOLNOŚĆ” i przedpremierowy pokaz sekcji filmowo-teatralnej MIOT, Spektakl „Kierunek: Zachód” Sekcji Teatralnej w ramach projektu „Polskie Drogi na Zachód”, „Z radości tworzenia” wystawa twórczości sekcji plastycznej ŻDK, Pokaz spektaklu plenerowego na zakończenie Lata z Telemannem Żary 2022 w wykonaniu Teatrów Tańca i Teatru w Temacie ŻDK, Konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży „W świecie owadów”, Miejski Dzień Dziecka – koncerty zespołów rockowych i pokazy Teatrów Tańca ŻDK, Spektakl „Materia Prima” Sekcji Teatralnej w ramach 31. Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką, Spektakl plenerowy Teatrów Tańca ŻDK „Łowcy Motyli” w ramach 31. Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką, XXXII Wojewódzka Wystawa Fotograficzna, XVII Akcja Fotograficzna „24 sierpnia... w Żarach”, XLVI Otwarty Wojewódzki Konkurs Plastyki „Salon Jesienny”, XXXII Krajowy Salon Fotografii Artystycznej, Konkurs fotograficzny „Uśmiechnięci Żaranie”, Święto Województwa Lubuskiego – występy zespołów i wokalistów ŻDK, Konkurs plastyczny „Zaplakatuju nude” w ramach projektu „Wakacje z kulturą”, Przegląd Amatorskich Zespołów Rockowych „Kolaboracja z dźwiękiem” w ramach projektu „Wakacje z kulturą”, Premiera filmów sekcji MIOT „TRYLOGIA O DEMONICZNYCH DZIECIACH”, Wystawa prac Dominika Rogackiego z pracowni plastycznej ŻDK, Wystawa malarstwa Antoniny Kruk, Koncert galowy FolkoLove w ramach programu „Wsparcie dla zespołów ludowych tanecznych i śpiewaczych”.</p>
<p>Udział sekcji teatralnej i filmowej w:</p>	<p>Przeglądach powiatowym, wojewódzkim i centralnym 67. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego w Żarach i Ostrołęce, Przeglądach miejskim, powiatowym i wojewódzkim Lubuskiego Konkursu Recytatorskiego PRO ARTE 2022, Warsztatach teatralnych Sekcji Teatralnej w ramach „Cołturalnych Ferii”, Otwartych warsztatach filmowych w ramach „Cołturalnych Ferii”, I Festiwalu Piosenki z Kluczem „Baśka, Ewka...” z okazji Dnia Kobiet – udział Teatru „eS”, Premierze spektaklu „Bal w operze” Teatru „eS”, Wyjeździe sekcji MIOT na spektakl „Ukochany kraj, umiłowany kraj” do Zielonej Góry, Premierze spektaklu „Urodzeni ... pod Gwiazdą” Sekcji Teatralnej, „Z poezją w plenerze i na rowerze” – promocji drugiego zeszytu poetyckiego – udział Sekcji Teatralnej, Wyjeździe na spektakl „Iliada. Wojna” do Legnicy sekcji MIOT i Sekcji Teatralnej, Wieczorze teatralnym w wykonaniu Teatru w Temacie, Premierze spektaklu „(NIE)WOLNOŚĆ” i przedpremierowym pokazie filmów sekcji MIOT, Spektaklu Sekcji Teatralnej „Kierunek: Zachód” w ramach projektu „Polskie Drogi na Zachód”, Pokazie spektaklu plenerowego na zakończenie Lata z Telemannem Żary 2022 – udział Teatru w Temacie, Warsztatach filmowych sekcji MIOT na wakacje, Otwartych warsztatach teatralnych Sekcji Teatralnej w ramach 31. Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką, Spektaklu plenerowym Sekcji teatralnej „Materia Prima” w ramach 31. Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką, Premierze filmów sekcji MIOT „TRYLOGIA O DEMONICZNYCH DZIECIACH”, Spotkaniu autorskim i promocji tomiku poetyckiego Romana Krzywotulskiego w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żarach – udział Sekcji Teatralnej, II Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim Korowód MYŚLIwskiego w Kielcach – udział Sekcji Teatralnej, Festiwalu Filmowym „9 Minut” – udział sekcji MIOT, Konkursie filmowym „#53 sekundy w kulturze” CK „Muza” Lubin, Gali finałowej „#53 sekundy w kulturze” CK „Muza” Lubin.</p>

Impreza / Wydarzenie	Przykład
<p>Udział Miejskiej Orkiestry Dętej, zespołów muzycznych i wokalnych w:</p>	<p>Warsztatach Miejskiej Orkiestry Dętej ŻDK w ramach ferii 2022, 30. Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy – udział zespołów rockowych ŻDK, Miejskiej Orkiestry Dętej ŻDK, zespołu wokalnego „Charyzma”, Łużyckiego Zespołu Wokalnego i zespołu „Wrocławska 7”, Koncercie Noworocznym Miejskiej Orkiestry Dętej ŻDK, I Festiwalu Piosenki z Kluczem „Baśka, Ewka...” z okazji Dnia Kobiet – udział zespołów „Charyzma”, „Żaranie”, „Wrocławska 7” i Łużyckiego Zespołu Wokalnego, I Eliminacjach XXII Festiwalu Piosenki „Śpiewać każdy może” w Sławie – udział Mai Paczkowskiej z sekcji wokalnejskiej ŻDK, Powiatowym Przeglądzie Lubuskiego Festiwalu Piosenki PRO ARTE, „Z wiosną w poezji i piosence” – udział zespołu wokalnego „Żaranie” Świącie Lasu – udział zespołu „Wrocławska 7”, Świącie Parku – udział zespołów „Wrocławska 7”, „Charyzma” i Łużyckiego Zespołu Wokalnego, Uroczystej mszy w intencji Ojczyzny – udział Miejskiej Orkiestry Dętej ŻDK, Finale Lubuskiego Festiwalu Piosenek w Zielonej Górze – udział sekcji wokalnejskiej ŻDK, Polsko-Niemieckiej Spartakiadzie Seniorów – udział zespołu „Wrocławska 7”, „Z poezją w plenerze i na rowerze” – promocji drugiego zeszytu poetyckiego – udział zespołu „Charyzma”, Ogólnopolskim Konkursie Piosenki „Rozśpiewane nutki” w Chojnowie – udział sekcji wokalnejskiej ŻDK, 13. Akcji MOTO KREW – udział zespołów rockowych ŻDK, „Pamiętasz?” koncercie z okazji Dnia Matki – udział zespołów „Żaranie”, „Wrocławska 7”, „Charyzma” i Łużyckiego Zespołu Wokalnego, Miejskim Dniu Dziecka – udział zespołów rockowych ŻDK, Zakończeniu sezonu „Pola Nadziei 2022” – udział zespołu Czarne Gitary ŻDK, Zakończeniu roku szkolnego w Żaganiu – udział zespołów rockowych ŻDK, Ponadregionalnym Konkursie Piosenki „Śpiewać każdy może” – udział członków sekcji wokalnejskiej ŻDK, 30. Festiwalu Grup Śpiewających i Tanecznych w Szprotawie – udział zespołu wokalnego „Charyzma”, Świącie Województwa Lubuskiego – udział zespołów „Wrocławska 7”, „Charyzma”, Łużyckiego Zespołu Wokalnego, sekcji wokalnejskiej ŻDK, Kolaboracji z dźwiękiem – Przeglądzie Amatorskich Zespołów Rockowych w ramach projektu „Wakacje z kulturą” - udział zespołu The Answere ŻDK, Gminnych Dożynkach w Złotniku – udział Miejskiej Orkiestry Dętej ŻDK, Dniach Żar - udział zespołu „Wrocławska 7”, Familijnym Pikniku z Jędynką - udział zespołu The Answere ŻDK, Inauguracji Roku Akademickiego 2022/2023 UTW ŻDK – udział zespołu „Wrocławska 7”, Dniu Otwartego Dziennego Domu „Senior+” - udział zespołu „Charyzma”, Spotkaniu integracyjno-informacyjnym w ramach XXIII Lubuskiego Tygodnia Seniora - udział zespołu „Charyzma”, Eliminacjach śląskich i w finale XXII Ogólnopolskiego Festiwalu Dzieci i Młodzieży Piosenki Jana Wojdaka w Krakowie – udział sekcji wokalnejskiej ŻDK, Premierze komedii muzycznej „Szwejk szuka żony” Kabaretu „Oj tam! Oj tam!” UTW ŻDK, Świącie Niepodległości - udział Miejskiej Orkiestry Dętej ŻDK, Warsztatach wokalnych z zakresu kształcenia śpiewu i emisji głosu w ramach projektu FolkoLove – udział zespołu „Charyzma” i Łużyckiego Zespołu Wokalnego, „Jesiennie z poezją i muzyką” – udział zespołu „Żaranie”, Koncercie galowym FolkoLove w ramach programu „Wsparcie dla zespołów ludowych tanecznych i śpiewających” - udział zespołu „Charyzma” i Łużyckiego Zespołu Wokalnego, Festiwalu Kolęd i Pastorałek – przeglądzie miejskim, Jarmarku Bożonarodzeniowym – udział Miejskiej Orkiestry Dętej i Łużyckiego Zespołu Wokalnego.</p>
<p>Udział pracowni plastycznych w:</p>	<p>Warsztatach artystycznych w ramach „Coolturaalnych Ferii”, Wystawie sekcji malarskiej Kunice „Poszukiwania”, Wystawie twórczości żarskich artystek „Pasje 2022”, Wystawie malarstwa Antoniny Kruk, Konkursie Plastycznym dla Seniorów „Po prostu maluj”, Wystawie pokonkursowej dla Seniorów „Po prostu maluj”, Warsztatach plastycznych na Świącie Parku, Konkursie plastycznym dla dzieci i młodzieży „W świecie owadów”, Lubuskim Konkursie Plastycznym PRO ARTE, Wystawie twórczości sekcji plastycznej „Z radości tworzenia”, Otwartych warsztatach plastycznych w ramach Międzynarodowych Plenerowych Spotkań ze Sztuką, Konkursie plastycznym dla dzieci i młodzieży „Zaplakatuju nude” w ramach „Wakacji z kulturą”, Warsztatach plastycznych dla dzieci i młodzieży w ramach projektu „Polsko-Niemiecko-Serbołużycki Orszak Ślubny 2022”, Wystawie prac Dominika Rogackiego z pracowni plastycznej ŻDK, Warsztatach plastycznych w ramach Jarmarku Bożonarodzeniowego.</p>

Impreza / Wydarzenie	Przykład
<p>Zorganizowano wystawy:</p>	<p>Wystawa fotograficzna kolektynu Nanga Pictures „Bohaterowie”, Wystawa prac Teresy Berendt Klechamer „Ikony – światłem napisane”, Wystawa Janusza Zauścińskiego „Rysunek-Malarstwo”, Wystawa modelarstwa Artura Śniateckiego, Wystawa malarstwa Jerzego Sikucińskiego „Pasje pędzlem malowane”, Wystawa twórczości żarskich artystek - „Pasje 2022”, Wystawa sekcji malarskiej Kunicy „Poszukiwania”, Wystawa malarstwa Antoniny Kruk, Wystawa malarstwa Ireneusza Pruszyńskiego, Wystawa pokonkursowa II Konkursu Plastycznego dla seniorów „Po prostu maluj”, Wystawa twórczości Karyny Kharaneki „Wędrownka”, Wystawa pokonkursowa malarstwa dzieci i młodzieży „W świecie owadów”, Wystawa twórczości sekcji plastycznej ŻDK „Z radości tworzenia”, Wystawa malarstwa Waldemara Majchrzyka „...Nie tylko Tarantino”, Plenerowa wystawa fotografii Elżbiety Dzikowskiej „Uśmiech świata”, XXXII Wojewódzka Wystawa Fotograficzna, Pokonkursowa wystawa 31. Międzynarodowego Pleneru Malarstwa, Wystawa kolekcji lalek porcelanowych Oksany Styczyńskiej „Tajemnica starej walizy”, Wystawa twórczości artystycznej uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej MOPS, Wystawa malarstwa Wojciecha Malewskiego, Wystawa prac Dominika Rogackiego z sekcji plastycznej ŻDK, Wystawa XLVI Otwartego Wojewódzkiego Konkursu Plastyki „Salon Jesienny”, Pokonkursowa XVII Akcji Fotograficznej „24 sierpnia ... w Żarach”, Wystawa XXXII Krajowego Salonu Fotografii Artystycznej, Wystawa malarstwa ze zbiorów ŻDK – prace Ireneusza Pruszyńskiego, Jerzego Litewki, Józefa Wierzbickiego, Ryszarda Tomczaka i Bolesława Strojka.</p>
<p>Imprezy promujące region żarski:</p>	<p>Międzynarodowe Plenerowe Spotkania ze Sztuką – cykl imprez obejmujących spotkania, projekcje filmowe, spektakle plenerowe, koncerty plenerowe, warsztaty, pokazy plenerowe, akcje oraz wystawy, XLVI Otwarty Wojewódzki Konkurs Plastyki „Salon Jesienny”, Lubuski Konkurs Recytatorski PRO ARTE, Lubuski Konkurs Fotograficzny PRO ARTE, Lubuski Dziecięcy i Młodzieżowy Festiwal Piosenki PRO ARTE, 67 Ogólnopolski Konkurs Recytatorski (powiatowy i wojewódzki), XXXII Wojewódzki Konkurs Fotograficzny, XXXII Krajowy Salon Fotografii Artystycznej, XVII Akcja Fotograficzna „24 sierpnia... w Żarach”, TanArt Solo Duo Group Ogólnopolskie Konfrontacje Tańca Współczesnego Żary 2022, Wystawa twórczości żarskich artystek - „Pasje 2022”, Święto Parku, Polsko-Niemiecka Spartakiada Seniorów „Syrena 2022”, Spektakl „Kierunek: Zachód” w ramach projektu patriotycznego „Polskie Drogi na Zachód”, Projekt „Polsko-Niemiecko-Serbołużycy Orszak Ślubny 2022”, Projekt „Spotkajmy się w stolicy polskich Łużyc”, Spektakle, koncerty i stand-upy w wykonaniu zespołów profesjonalnych.</p>

3.17.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

W roku 2022 Żarski Dom Kultury zrealizował wiele imprez i przedsięwzięć we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Do najistotniejszych współpracujących z ŻDK należą: Parafie p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, Najświętszego Serca Pana Jezusa, Klub Tańca Sportowego Piruet, Stowarzyszenie Przyjaciół UTW ŻDK „Aktywny Senior”, Stowarzyszenie Przyjaciół Teatrów Tańca ŻDK „TanArt”, Związek Emerytów i Rencistów, Kunickie Stowarzyszenie Inicjatyw Pozarządowych, Black Eagles MC Poland, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, Żarskie Koło Towarzystwa im. Św. Brata Alberta, Fundacja Przedsiębiorczość, Stowarzyszenie Lubuski Ruch na Rzecz Kobiet i Rodziny „Żar”.

Zakres współpracy z wyżej wymienionymi jednostkami jest różnorodny. Niektóre z nich są inicjatorami poważnych imprez, które ŻDK pomaga realizować, w innych organizacje pozarządowe uczestniczą na zasadzie współorganizatora.

Instytucja	Impreza / wydarzenie w ramach współpracy
Parafia p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny	Koncert Stanisławy Celińskiej, „RetroNarodzenie” Koncert Świąteczny Ani Rusowicz i Gości – Renata Przemek i Ania Brachaczek.
Parafia p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	Uroczysta Msza Święta w intencji Ojczyzny.
Stowarzyszenie Przyjaciół Teatrów Tańca ŻDK „TanArt”	TanArt Solo Duo Group Ogólnopolskie Konfrontacje Tańca Współczesnego Żary 2022, Obóz taneczny TanArt Teatrów Tańca ŻDK w Darłowie, Warsztaty tańca współczesnego Teatrów Tańca, Projekt Coolturalne Ferie – warsztaty artystyczne, Powarsztatowy pokaz TaTePla 2, Ognisko integracyjne dla członków Teatrów Tańca ŻDK.
Stowarzyszenie Przyjaciół UTW ŻDK „Aktywny Senior”	Polsko-niemiecka spartakiada seniorów „Syrena 2022”, „RetroNarodzenie” Koncert Świąteczny Ani Rusowicz i Gości – Renata Przemek i Ania Brachaczek.
Klub Tańca Sportowego Piruet	12 Polsko-Niemiecki Festiwal Tańca Żary 2022.
Black Eagles MC Poland	XIII Akcja MOTO KREW, udział zespołów rockowych ŻDK- nagłośnienie i obsługa techniczna.
Związek Emerytów i Rencistów	IX Festiwal Piosenki Ludowej – nagłośnienie i obsługa akustyczna.
Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze	Warsztaty fotograficzne „Piękno Żar”, Święto Zielonego Lasu – nagłośnienie i obsługa techniczna.
Kunickie Stowarzyszenie Inicjatyw Pozarządowych	Spotkanie zarządu Kunickiego Stowarzyszenia Inicjatyw Pozarządowych.
Żarskie Koło Towarzystwa im. Św. Brata Alberta	Zakończenie sezonu „Pola Nadziei 2022” – udział zespołów rockowych ŻDK
Fundacja Przedsiębiorczość	30-lecie Fundacji Przedsiębiorczość.
Stowarzyszenie Lubuski Ruch na Rzecz Kobiet i Rodziny „Żar”	Konferencja „Pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem w Okręgu Zielona Góra.

3.17.9. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności

Żarski Dom Kultury w 2022 r. realizował zadania zgodnie ze strategią miasta Żary, województwa lubuskiego oraz programem ŻDK.

Opracowanie pod nadzorem **Łukasza Matyjaska**, Dyrektora Żarskiego Domu Kultury.

3.18. Miejska Biblioteka Publiczna

3.18.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Biblioteka jest samorządową instytucją kultury, działającą na podstawie Statutu z dnia 26 lutego 2013 r., wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury Gminy Żary o statusie miejskim pod numerem 2, posiadającą osobowość prawną i samodzielność organizacyjną.

Celem głównym biblioteki jest zaspokajanie i rozwijanie potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury oraz dorobku dziedzictwa narodowego.

Korzystanie z usług biblioteki, zgodnie z ustawą o bibliotekach, jest bezpłatne. Do podstawowych zadań biblioteki należą:

- gromadzenie, opracowanie, przechowywanie i upowszechnianie zbiorów bibliotecznych,
- obsługa czytelników i użytkowników poprzez udostępnianie na miejscu lub wypożyczenie na zewnątrz zbiorów,
- prowadzenie działalności informacyjnej, bibliograficznej, wystawienniczej, kulturalno-oświatowej oraz popularyzacyjnej książki i czytelnictwa, gromadzenie, udostępnianie informacji regionalnej dotyczącej miasta Żary i jego mieszkańców.

3.18.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Nazwa	Stan na dzień 31.12.2022 r.
Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach - budynek główny	Zabytkowy budynek z przełomu XIX i XX wieku wpisany do rejestru zabytków. Budynek w stanie dobrym, po remoncie. Brak dostępu dla niepełnosprawnych ruchowo.
Filia nr 1	Filia usytuowana w budynku, którego administratorem jest ŻDK. Lokal po remoncie. Planowane inwestycje - wymiana mebli.
Filia nr 2	Filia usytuowana w budynku, którego administratorem jest ŻDK. Lokal po remoncie i wymianie mebli.
Filia nr 3	Lokal wynajmowany od Spółdzielni Mieszkaniowej. Jedyna agenda biblioteki w pełni przystosowana dla niepełnosprawnych ruchowo. Lokal po remoncie i wymianie mebli.
Punkt Biblioteczny przy Dziennym Domu Wsparcia - MOPS Żary	Punkt usytuowany w jednym z pomieszczeń DDW.

3.18.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Dotacja podmiotowa z budżetu Gminy Żary o statusie miejskim, w roku 2022 wyniosła 1 516 500,00 zł.

3.18.4. Pozyskane środki pozabudżetowe

Lp.	Nazwa programu	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania (zł)
1	NARODOWY PROGRAM ROZWOJU CZYTELNICTWA. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych.	Biblioteka Narodowa	13 750,00
2	DYSKUSYJNE KLUBY KSIĄŻKI (3 kluby)	Instytut Książki	450,00
3	PARTNERSTWO DLA KSIĄŻKI W krainie bajki	Ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.	10 000,00

Lp.	Nazwa programu	Źródło finansowania	Kwota dofinansowania (zł)
4	MIĘDZYSZKOLNY TURNIEJ PIĘKNEGO CZYTANIA CZYT*AS	Darowizna od żarskich przedsiębiorców na nagrody dla dzieci biorących udział w konkursie głośnego czytania.	1100,00
5	BALLADY I ROMANSE Romantyczność	Ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.	4 050,00
6	Mam marzenia, nie uzależnienia	Program Profilaktyki Uzależnień Gminy Żary o statusie miejskim.	13 000,00
7	KULTURA BEZ BARIER Publiczna=Dostępna	PFRON Łączna kwota dofinansowania na lata 2022-2023 - 31 200,00 zł.	18 720,00
8	Z KSIĄŻKĄ NA START Mała książka – wielki człowiek	Instytut Książki	Darmowe książeczki dla dzieci i ich rodziców - 119 wyprawek

3.18.5. Inwestycje, remonty, modernizacje

Zadanie 1: Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dotyczącej naprawy pęknięć zabytkowego budynku głównego przy ul. Wrocławskiej.

Zadanie 2: Wykonanie wzmocnienia fundamentu pod zachodnio-północną stroną budynku metodą iniekcji geopolimerowych.

Zadanie 3: Zakupy związane z poprawą dostępności: pętle indukcyjne, lupy elektroniczne, wideofon.

3.18.6. Stan sieci bibliotecznej

Nazwa	Adres	Informacje teleadresowe
Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach - budynek główny	ul. Wrocławska 11	tel. 68 374 37 36 mbpzary@wp.pl, dyrektor@mbp.zary.pl mbp.zary.pl m.in.: z wykazem działów i kontaktów - dla wszystkich agend www.facebook.com/mbpzary
Filia nr 1	ul. Grunwaldzka 3	tel. 68 371 35 00 mbpzary.f1@wp.pl, filia1@mbp.zary.pl
Filia nr 2	ul. Okrzei 35	tel. 68 363 69 08 mbpzary.f2@wp.pl, filia2@mbp.zary.pl
Filia nr 3	ul. Moniuszki 36	tel. 68 363 69 17 mbpzary.f3@wp.pl filia3@mbp.zary.pl
Punkt Biblioteczny przy Dziennym Domu Wsparcia - MOPS Żary	ul. Bohaterów Getta 19	tel. 68 75 56 03 www.mops.zary.pl

3.18.7. E-usługi

1. Użytkowany program biblioteczny – PROLIB Sygnity Business Solutions S.A. Skomputeryzowane procesy biblioteczne - ewidencja zbiorów w systemie, czynności związane z rejestracją czytelników i dokonywanych przez nich transakcji wypożyczeń, zwrotów, prolongat i rezerwacji oraz zamówień.
2. Rodzaje e-usług: katalog on-line.
3. Pracownia Multimedialna – nieodpłatny dostęp do Internetu na 9 stanowiskach komputerowych, 1 stanowisko w Fili Nr 1, 2 stanowiska w Fili Nr 2 oraz 2 stanowiska w Fili Nr 3, ponadto 1 stanowisko w Oddziale dla Dzieci

- i 1 stanowisko w Wypożyczalni Ogólnej.
4. ACADEMICA. Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych - udostępniana na miejscu w Czytelnii Ogólnej.
 5. LEGIMI. Cyfrowa Wypożyczalnia e-booków i audiobooków - publikacje beletrystyczne i popularnonaukowe (45 bezpłatnych kodów miesięcznie wydawanych czytelnikom w dziale Czytelnia Ogólna). Od roku 2021 dysponujemy również 10 czytnikami, które udostępniamy razem z kodami dla tych, którzy nie mają urządzenia do czytania plików).
 6. CZYTAK PLUS jest to odtwarzacz cyfrowej książki mówionej udostępniany bezpłatnie dla osób niewidomych i słabowidzących.
 7. www.mbp.zary.com.pl - Biblioteka posiada stronę internetową, której liczba odwiedzin w 2022 wyniosła 837 336. Na liczbę odwiedzin wpływa również to, że zamieszczono na stronie wersję on-line „Info Żary”, do którego na stronach www urzędów i instytucji miejskich w Żarach znajduje się link.
 8. Sala Projekcyjna 3D - w roku 2022 odbyło się 46 projekcji, w których uczestniczyło 687 osób.
 9. Wydawnictwo Info Żary – online www.mbp.zary.pl/info-zary.html.

3.18.8. Zbiory i ich udostępnianie

KSIĘGOZBIORY				
Księgozbiory ogółem w wol.	Liczba wypożyczeń księgozbioru w wol.	Liczba zakupionych książek w wol. w 2022 r.		
		Ogółem	w tym ze środków	
			organizatora	Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
87 517	132 590	2 167	1654	513

POZOSTAŁE ZBIORY							
Zbiory specjalne w jedn. inw.		Liczba wypożyczeń zbiorów specjalnych w jedn. inw.		Liczba zakupionych zbiorów specjalnych w jedn. inw.	Licencjonowane zbiory elektroniczne, do których biblioteka opłaciła dostęp		
ogółem	w tym audiobooki	ogółem	w tym audiobooki		Liczba	Wartość w zł brutto	Liczba udostępnień (pobrań)
21 199	1346	1954	1518	49	135 000	7 992	4 458

3.18.9. Czytelniczy

Liczba czytelników - **4 331**.

Łączna liczba odwiedzin w bibliotece - **67 462**.

Łączna liczba wypożyczeń zbiorów - **132 588**.

3.18.10. Działalność promocyjna i znaczące wydarzenia

Ogółem MBP Żary w 2022 roku przeprowadziła 416 stacjonarnych form promocji książki i biblioteki. Uczestniczyło w nich 12 319 osób. Ponadto przeprowadzono 699 godzin szkoleń i warsztatów dla użytkowników (także online) z których skorzystało łącznie 11 907 osób.

Był to dla żarskiej księżnicy rok jubileuszowy związany z 75-leciem jej istnienia. Wiele imprez w roku sprawozdawczym wpisywało się w obchody jubileuszu. Z tej okazji w MBP Żary otwarto nową atrakcją dla dzieci i młodzieży „Salę gier i zabaw”, gdzie będą odbywać się zajęcia pozalekcyjne związane z nowymi technologiami takie jak podłoga interaktywna, okulary VR, gry komputerowe, nauka programowania. Młodzi mieszkańcy będą mogli także spędzać wolny czas z tradycyjnymi rozrywkami jak gry planszowe, czy układanie klocków LEGO czy puzzli.

WYBRANE FORMY Z OFERTY DLA DZIECI 2022	
Dyskusyjne Kluby Książki	Comiesięczne spotkania z przedszkolakami (sześciolatkami) i uczniami nauczania początkowego w ramach których poprzez czytanie, zabawę, prezentację książek najmłodszy poznają literaturę dziecięcą o różnej tematyce np. okazjonalną, 2 kwietnia Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Wielkanoc, Dzień Kota, Boże Narodzenie, Barbórka, jak również popularnonaukową.
Ferie w Bibliotece	Ferie w Bibliotece - konkursy, gry i zabawy, których tematem przewodnim była ZIMA, scenariusze powstały w oparciu o literaturę piękną i popularnonaukową oraz platformę learning apps.
Wakacje w Bibliotece „Mam marzenia, nie uzależnienia”	Propozycja spędzenia wolnego czasu w Bibliotece przez dzieci w wieku 7-15 lat. Warsztaty plastyczne, muzyczne, teatralne, komputerowe, projekcje filmowe, których scenariusze powstały w oparciu o literaturę piękną i popularnonaukową połączone z realizacją programu z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
Międzyszkolny Turniej Pięknego Czytania Czyt*AS 2022	XVI edycja konkursu na piękną interpretację tekstu literackiego dla dzieci ze szkół podstawowych.
Najlepszy Czytelnik Roku wśród dzieci i młodzieży	W plebiscycie wybieranych oraz nagradzanych jest 15 osób, które często odwiedzają Bibliotekę, wypożyczają książki, potrafią o nich rozmawiać, wykazują zainteresowanie literaturą.
Czytanie z bohaterem literackim przez cztery pory roku	Całoroczny cykl zajęć dla przedszkolaków mający na celu promowanie książeczek z różnych serii, zachęcenie najmłodszych do udziału w spotkaniach organizowanych przez Bibliotekę, zainteresowanie dzieci literaturą i Biblioteką.
Galeria Kolebka	Oferta skierowana do młodych i zdolnych twórców, którzy pragną pokazać światu swoje prace (zbiory własne utworów plastycznych bądź literackich, ciekawe kolekcje tj. znaczki, karty, pocztówki i inne). Wspólnie z autorem organizujemy jego własną wystawę (prezentujemy prace w holu Biblioteki, spotkanie z twórcą oraz jego najbliższymi – rodziną i rówieśnikami, wydajemy katalog, informujemy lokalne media o wystawie). W roku 2022 odbyły się m.in. wystawy: <ul style="list-style-type: none"> • „Wspomnienie lata” - prace plastyczne dzieci i młodzieży ze Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem”, • Jan Cioch „Kredki, auta, wehikuły” prace plastyczne, kolekcja modeli aut, książek i czasopism związanych z samochodami, • 75 mm2 ulubionej książki – wystawa pokonkursowa z okazji 75- lecia MBP Żary, • Miejskie Przedszkole nr 7 w Żarach Mój ulubiony bohater bajkowy- wystawa pokonkursowa międzyprzedszkolnego konkursu, • Gosia Gierat „W świecie pasji” - wystawa prac plastycznych uczennicy kl. VII SP nr 8 w Żarach, • Estera Mierzejewska „Z marzeń utkany. Mój mały wielki świat” - wystawa prac plastycznych, rękodziela uczennicy kl. V SP nr 5 w Żarach.

WYBRANE FORMY Z OFERTY DLA DZIECI 2022

<p>Całe Żary Czytają Dzieciom</p>	<p>Od 16 lat Oddział dla Dzieci Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żarach prowadzi akcję „Całe Żary Czytają Dzieciom”, która ma na celu promowanie wspólnego czytania z najmłodszym czytelnikiem i dla niego. Nasze przedsięwzięcie jest również włączeniem się do ogólnopolskiej akcji „Cała Polska Czyta Dzieciom” prowadzonej przez Fundację ABCXXI.</p> <p>W tym roku najmłodszym mieszkańcom naszego miasta czytały bibliotekarki z żarskich szkół podstawowych.</p>
<p>Działania biblioterapeutyczne na rzecz dzieci ze Świetlicy Środowiskowej PIĄTKA MOPS</p>	<p>Dwa razy w miesiącu, dzieci korzystające z zajęć w świetlicy, mają okazję spotkać się z bibliotekarzem. Praca z książką, głośne czytanie, zabawy czytelnicze, dramy, krzyżówki, dyskusje związane z treścią specjalnie dobranych książek, quizy, konkursy, spotkania z ciekawymi ludźmi, to tylko niektóre z form pracy biblioterapeutycznej.</p>
<p>Spotkania autorskie dla dzieci</p>	<p>Spotkanie z Ewą Nowak - dziennikarką, publicystką, pedagogiem oraz autorką książek dla dzieci i młodzieży.</p>
<p>Projekt „Mała Książka – Wielki Człowiek” (wyprawki)</p>	<p>Nasza Biblioteka przyłączyła się do Ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – Wielki człowiek”, która skierowana była do dzieci w wieku przedszkolnym i ich opiekunów. Oddział dla Dzieci zaprosił dzieci wraz z rodzicami do udziału w akcji „Z książką na Start”. Każde dziecko, które przyszło do biblioteki, otrzymało w prezencie Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze czytanki dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzymał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu został uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znaleźli coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki”. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego.</p>
<p>Akcja bookcrossingowa we współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „DWUKROPEK”</p>	<p>Przez cały rok gromadzimy i przekazujemy książki będące darami od naszych czytelników w miejsca do tego celu specjalnie stworzone, tj. umieszczamy je w szafkach (akcja sezonowa) lub regałach (akcja całoroczna) bookcrossingowych.</p>
<p>Projekt „W krainie bajki”</p>	<p>Zadanie dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego. Projekt adresowany do dzieci w wieku 5-7 lat z żarskich: przedszkoli i szkół podstawowych klas I-III. Realizowany od maja do grudnia 2022 mający na celu zachęcenie najmłodszych do korzystania z oferty biblioteki i jej zbiorów. Przedsięwzięcie wieloetapowe składające się z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spotkania autorskiego z Edytą Zarębską, • magnesowych warsztatów prowadzonych przez przedstawicieli z firmy ModraSova oraz zajęć prowadzonych przez bibliotekarzy z Oddziału dla Dzieci np. palczatkowych spotkań dla najmłodszych, pacynkowych spotkań z bajką, spotkań z teatrykiem Kamishibai, konkursu online „Czytamy razem”.

WYBRANE FORMY Z OFERTY DLA DOROSŁYCH - 2022

<p>Muzyczna zapowiedź nocy świętojańskiej „Romantyczność”</p>	<p>Mieszkańcy naszego miasta mogli cieszyć się wyjątkową atrakcją: widowiskiem muzycznym, inspirowanym tradycją świętojańsko-sobótkową, zorganizowaną w świeżo zrewitalizowanej części parku miejskiego.</p> <p>Koncert był efektem współpracy instytucji kultury naszego miasta: Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żarach, Żarskiego Domu Kultury oraz Teatrów Tańca przy ŻDK. Został dofinansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszy Promocja Kultury. Wydarzenie rozpoczęło się wprowadzeniem widzów w obchody Roku Romantyczności, a zakończyło pokazem umiejętności dziewcząt z Teatrów Tańca, które zaprowadziły publiczność do stawu, gdzie przygotowane wcześniej wianki zaliczyły celująco test na tafli wody. Gwiazdą wieczoru był duet skrzypaczek QUEENS OF VIOLINS.</p>
<p>Wystawa malarstwa „Arkadiusz Kozinski - Malarstwo”</p>	<p>W Galerii Ekslibrisu Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żarach, w ramach cyklu „Człowiek z pasją”, odbył się wernisaż wystawy Arkadiusza Kozińskiego, który od ponad trzydziestu lat hobbystycznie uprawia malarstwo. Wśród inspiracji i mistrzów bohatera wieczoru znaleźli się najwybitniejsi twórcy XIX-ego wieku: Henryk Siemiradzki, Józef Brandt, czy Jacek Malczewski.</p> <p>Zgromadzona publiczność miała okazję podziwiać zarówno reprodukcje, jak też realizacje autorskich pomysłów Arkadiusza Kozińskiego. Część obrazów o tematyce religijnej wpisała się w przedświąteczny okres oczekiwania na Wielkanoc.</p>
<p>„Królik po islandzku” spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepke i Hubertem Dobrzanieckim</p>	<p>Spotkanie promujące książkę „Królik po islandzku”. Jego bohaterami byli Grzegorz Kasdepke – dotychczas znany głównie jako autor książek dla dzieci i Hubert Klimko-Dobrzaniecki - filmowiec, felietonista, autor opowiadań i scenariuszy, tłumacz. Z miłości do kucharzenia oraz indywidualnych doświadczeń powstał zbiór opowiadań, komentujących rzeczywistość w sposób ujmujący, zabawny, niekiedy nawet dosadny.</p>
<p>Lubuski Tydzień Seniora</p>	<p>W ramach XXIII Lubuskiego Tygodnia Seniora i cyklu „Senior z Pasją”, odbyły się dwa spotkania. Pierwsze promujące tomik poetycki Marii Wypych pt. „Dzwoneczki” wydany przez Wydawnictwo eMBePe Żary, autorki doskonale już znanej młodym czytelnikom. Drugie z Zofią Pużak, wielką entuzjastką mody, która prezentowała w Bibliotece swoją niezwykłą kolekcję strojów wieczorowych.</p>
<p>XV edycja Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego „O Laur Dziewina” 2022</p>	<p>Jest to konkurs ogólnopolski, który rokrocznie skupia wokół siebie całą rzeszę utalentowanych piszących. Jury ocenia prace w dwóch kategoriach: proza i poezja. „Laur Dziewina” daje możliwość zaprezentowania się szerszemu gronu odbiorców i zweryfikowania swoich umiejętności.</p>
<p>Spotkania dla kobiet z cyklu „Fajna babeczka”</p>	<p>W ramach tego cyklu zapraszamy inspirujące kobiety, które osiągnęły sukces, zarówno w życiu zawodowym, jak i prywatnym. Zaproszony gość opowiada o blaskach i cieniach intensywnego życia, pokazuje, jak łączy funkcje bizneswoman i matki oraz żony. Takie spotkania są inspiracją dla zaproszonych kobiet, często swego rodzaju bodźcem do zmian. W roku 2022 gościem była Kornelia Drzewiecka - Wilusz. Kobieta o wielu pasjach, realizująca się zarówno w życiu prywatnym, jak i zawodowym.</p>
<p>„Randka w ciemno z książką”</p>	<p>Impreza walentynkowa dedykowana dla czytelników biblioteki, polegająca na wybieraniu książki „w ciemno”, tylko na podstawie cytatu umieszczonego na książce, która jest szczelnie zapakowana i do końca pozostaje tajemnicą dla wybierającego.</p>

3.18.11. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejska Biblioteka Publiczna współpracuje z miejskimi instytucjami kultury, takimi jak ŻDK i Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego oraz innymi jednostkami w zakresie tworzenia oferty kulturalnej, organizacji imprez miejskich, koordynacji działań na rzecz mieszkańców. Biblioteka jest także wydawcą INFO ŻARY, miesięcznika społeczno-kulturalnego, gdzie publikowane są informacje dotyczące zarówno jednostek miejskich jak i organizacji pozarządowych.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Lp.	Zakres zadania	NGO's (nazwa)	Wspólne działania w zakresie zadań określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
1	Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32a	Sektor 3	W MBP Żary zorganizowano siedzibę dla wszystkich organizacji Sektora 3, w której odbywają się spotkania, jest możliwość korzystania ze sprzętu komputerowego z dostępem do Internetu.
2	Działalność na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32a	Związek Sybiraków – Koło numer 7	Przeniesienie siedziby koła do pomieszczenia w budynku głównym MBP Żary
3	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych	Sektor 3	Biblioteka jest także wydawcą INFO ŻARY, miesięcznika społeczno-kulturalnego, gdzie publikowane są informacje dotyczące zarówno jednostek miejskich jak i organizacji pozarządowych.
4	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych DWUKROPEK	Współorganizacja projektu „W moim magicznym domku” - warsztaty twórczej pracy połączone z programem profilaktyki uzależnień.
5	Działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych Działalność na rzecz turystyki i krajoznawstwa	Klub Turystyki Aktywnej PTTK „Ryś” w Żarach	Współorganizacja imprez dla dzieci i dorosłych: 1. Nocny Marsz po Zielonym Lesie – „W pogoni za świetlikiem”, 2. Sejmik Krajoznawczy - „Mijające krajobrazy”, 3. udział w jury ogólnopolskiego konkursu „Poznajemy Ojcowiznę”, 4. udział w obchodach „Święta Zielonego Lasu” .
6	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	Fundacja PIĘKNOLESIE	Wakacyjne warsztaty dla miłośników książek z uczestnikami półkolonii.
7	Działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych DWUKROPEK	Współorganizacja projektu „Rok polskiego romantyzmu 2022 w Żarach” – przygotowanie koncertu muzyki romantycznej w sali koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej im. G. Telemanna w Żarach w wykonaniu wybitnego pianisty Grzegorza Niemczuka.

Lp.	Zakres zadania	NGO's (nazwa)	Wspólne działania w zakresie zadań określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
8	Działalność na rzecz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych DWUKROPEK	Kontynuacja akcji Wakacje z książką i Czytanie na czekaniu. Współorganizacja akcji polegająca na wystawianiu i uzupełnianiu książek w szafach bookcrossingowych w mieście w okresie od maja do września oraz w trybie całorocznym w przychodniach lekarskich.
9	Działalność na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży	Fundacja ABCXXI	Realizacja program akcji "Cała Polska Czyta Dzieciom".

3.18.12. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności

Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach realizuje wieloletni program w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”. Celem programu jest poprawa oferty bibliotek publicznych. Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach w roku 2022 pozyskała środki i uczestniczyła w realizacji Priorytetu 1 – Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych.

Opracowanie pod nadzorem **Beaty Kłębukowskiej**, Dyrektora Miejskiej Biblioteki Publicznej.

3.19. Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego

3.19.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Muzeum jest gminną samorządową instytucją kultury działającą między innymi na podstawie:

- ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194),
- ustawy z 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2020 r. poz. 902),
- Statutu nadanego Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XIV/138/19 z dnia 30 grudnia 2019 r.

Głównym celem Muzeum jest gromadzenie, trwała ochrona i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego miasta Żary, powiatu żarskiego oraz historycznego pogranicza śląsko-łużyckiego.

3.19.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Siedziba Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego w Żarach, pl. Kard. S. Wyszyńskiego 2

Budynek wpisany do rejestru zabytków. Przekazany Muzeum w użyczenie 20 maja 2014 r. na czas nieoznaczony. Budynek umiejscowiony jest na działce o powierzchni 1 924 m², w tym budynek zajmuje ok. 300 m², teren utwardzony ok. 410 m², pozostała część to teren zielony. W zagospodarowanej części budynku znajdują się sale ekspozycyjne, pomieszczenia administracyjne, magazynowe oraz hol, w którym mieści się sklepik muzealny. Budynek w stanie dobrym.

W 2021 r. rozpoczęto inwestycję pn.: „Adaptacja piwnic budynku Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego w Żarach na sale wystawiennicze”.

W 2021 i 2022 r. m.in. rozebrano ściany wtórne, przeprowadzono badania archeologiczne (częściowe), postawiono filary, oczyszczono ściany w części pomieszczeń, zbito wtórne warstwy wylewek cementowych, wykonano program prac konserwatorsko – restauratorskich reliktu gotyckiej dekoracji malarskiej. W roku 2023 planuje się kontynuację prac ww. inwestycji. W 2022 r. sporządzona została dokumentacja projektowa na dwa strychy, w tym wymianę dachu i okien na trzeciej kondygnacji budynku.

Na placu przy instytucji postawiona została ławeczka multimedialna poświęcona pamięci Jacka Jakubiaka – pierwszego dyrektora Muzeum.

Salę wystawienniczą, porcelanową i długą zostały odświeżone i przeorganizowane. Do Sali porcelanowej zakupiono nowoczesne gabloty ekspozycyjne, kiosk multimedialny, oprawiono portrety i ryciny w ramy ze szkła muzealnego, wykonano nową aranżację wnętrza.

Do głównego korytarza zakupiona została lada recepcyjna, która umożliwiła zorganizowanie miejsca pracy dla jednego z pracowników muzeum. Zwiększyło to komfort osób odwiedzających instytucję.

Wieża Wartownicza

Wieża wartownicza została przekazana Muzeum w dniu 5 lutego 2018 r. w formie użyczenia na czas nieoznaczony, na cele statutowe. Od 2019 r. w Wieży znajduje się wystawa stała dotycząca historii miasta Żary.

3.19.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Środki finansowe przeznaczone na działalność bieżącą w 2022 r. łącznie wyniosły 845 297,40 zł.

3.19.4. Zasoby

• Środki trwałe	371 124,87 zł
• Pozostałe środki trwałe	297 778,43 zł
• Zbiory biblioteczne	10 538,09 zł
• Dzieła sztuki i eksponaty muzealne	210 005,88 zł
• Materiały pomocnicze do ekspozycji i wystaw	24 177,21 zł
• Wartości niematerialne i prawne	10 704,47 zł
Razem	924 328,95 zł

3.19.5. Zrealizowane projekty

W ramach Funduszu Małych Projektów (FMP) w Euroregionie „Sprewa-Nysa-Bóbr” dla Programu Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020 w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Tyt. proj. „Przeszłość zapisana w kronikach, dokumentach i inskrypcjach. Dzieje Żar do 1815 roku”. Muzeum pozyskało **14.992,47 euro**. W ramach

projektu m.in. wydana została publikacja książkowa oraz stworzona wystawa przedstawiająca dokumenty historyczne związane z Żarami.

W ramach programu rządowego „Badanie polskich strat wojennych” ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Muzeum pozyskało **22.000,00 zł**.

Dzięki tym środkom instytucja wykonała badania naukowe obiektów sakralnych na terenie Żar oraz gminy wiejskiej Żary. Powstała publikacja książkowa pt.: „Kościoły i ich wyposażenie na terenie miasta oraz gminy Żary. Przeszłość. Teraźniejszość”.

3.19.6. Liczba odwiedzających

W 2022 roku Muzeum odwiedziło 6 943 osoby, w tym:

- 1587 osób indywidualnie,
- 43 grupy zorganizowane (5 356 osób).

Od otwarcia w 2014 roku Muzeum zwiedziło 52 974 osoby.

Wieżę Wartowniczą w 2022 r. odwiedziło 418 osób (w tym 19 grup zorganizowanych).

3.19.7. Działalność promocyjna, wydarzenia kulturalne

Muzeum prowadziło działania promocyjne miasta i placówki poprzez informacje w prasie, telewizji i na profilu Facebook.

Wydarzenia kulturalne zrealizowane w 2022 roku	
Konkursy	<p>Muzeum zorganizowało:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 8 konkursów w ramach Turnieju Wiedzy Historycznej, skierowanych do młodzieży szkolnej z powiatu żarskiego, • III konkurs fotograficzny pn. „W barwach narodowych”, • konkurs pn. „Historia dawnych żarskich zakładów we wspomnieniach byłych pracowników, skierowany do dzieci i młodzieży z powiatu żarskiego we współpracy ze Stowarzyszeniem „Żarski Zamek” w ramach programu EtnoPolska. Edycja 2022.
Spotkania autorskie	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie autorskie z autorami książki pt. „Dzieje Żar do 1815 roku. Przeszłość zapisana w kamieniu i na papierze”, wydanej przez Muzeum w ramach Fundusz Małych Projektów (FMP) w Euroregionie „Sprewa-Nysa-Bóbr” dla Programu Współpracy INTERRG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020 w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej, • spotkanie autorskie z autorami książki pt. „Kościoły i ich wyposażenie na terenie miasta oraz gminy Żary. Przeszłość – Teraźniejszość”, wydanej przez Muzeum w ramach programu „Badanie polskich strat wojennych”.
Wystawy czasowe	<ul style="list-style-type: none"> • „Od jednego feniga do biliona marek, czyli hiperinflacja na pograniczu śląsko-łużyckim na początku XX w.”, • „45-lecie Państwowej Szkoły Muzycznej im. Georga Philippa Telemanna w Żarach” – wystawa zdjęć, pamiątek, historycznych dokumentów, • wystawa ukazująca historię żarskich biegów – „Dychy po Żarach” oraz „Crossu po Zielonym Lesie” – wystawa koszulek, medali oraz zwycięzców wszystkich edycji „Dychy po Żarach”, • wystawa czasowa żarskiej porcelany pn. „Bomboniere”, • wystawa pn.: „Historia żarskiego włókiennictwa” w ramach partnerstwa w projekcie EtnoPolska. Edycja 2022 ze Stowarzyszeniem „Żarski Zamek”, • wystawa obrazów autorstwa Dariusza Wróbla pn. „Historia w obrazach”, • wystawa wybranych dokumentów historycznych dotyczących Żar w ramach projektu z Funduszu Małych Projektów (FMP) w Euroregionie „Sprewa-Nysa-Bóbr” dla Programu Współpracy INTERRG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020 w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Wydarzenia kulturalne zrealizowane w 2022 roku

<p>Cykl spacerów „Macie ochotę na spacer w sobotę?”</p>	<p>Od lipca do września odbyło się sześć spacerów, których tematem przewodnim była historia Żar.</p>
<p>Obchody Święta Wojska Polskiego, Dnia Żołnierza, w 102. Rocznicę Bitwy Warszawskiej</p>	<p>W parku, w Pawilonie Muzycznym, Muzeum zorganizowało koncert piosenek patriotycznych, który poprzedziła krótka opowieść o historii Bitwy Warszawskiej. Historię opowiedział laureat VI Turnieju Wiedzy Historycznej wraz z pracownikiem Muzeum.</p>
<p>Dzień Sybiraka</p>	<p>W ramach obchodów, wspólnie ze Związkiem Sybiraków Kołem Terenowym nr 7 w Żarach, przygotowane zostały uroczystości patriotyczne przy pomniku. Następnie w Muzeum przygotowano poczęstunek i wspólne spotkanie wspominkowe.</p>
<p>Wakacje z Muzeum? Czemu NIE!</p>	<p>W ramach oferty wakacyjnej Muzeum realizowało zadanie publiczne w ramach programu z zakresu profilaktyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych pn. „Poznajemy historię robiąc różne fajne rzeczy WAKACJE 2022”.</p> <p>Celem głównym programu był rozwój praktycznych umiejętności projektowania swojej przyszłości, radzenia sobie ze stresem, kształtowania umiejętności właściwego wartościowania różnych aspektów życia z naciskiem na więzi rodzinne, budowanie relacji międzyludzkich i tworzenie własnego miejsca na ziemi. Chcieliśmy nauczyć kształtowania właściwych postaw uczestników wobec alkoholu i innych środków psychoaktywnych, promowaliśmy dobre praktyki w zakresie aktywnego i zdrowego stylu życia, integrowaliśmy uczestników i zachęcaliśmy dzieci do poszerzania swojej wiedzy, zdobywania informacji o otaczającym ich świecie. Oprócz zajęć profilaktycznych przez 8 dni dzieci miały lekcje muzealne o historii miasta i regionu a także szereg różnych warsztatów – uczestniczyło 162 osoby.</p> <p>Czwartki muzealne - zaproponowaliśmy sześć czwartków, w których uczestniczyło 149 dzieci. Uczestnicy spotkań malowali gipsowe figurki, w tym filiżanki; wykonywali własnoręcznie mydełka; malowali porcelanę; samodzielnie tworzyli naczynia i zawieszki z gliny; dekorowali szkło tworząc witraże; poznali historię żarskiej poczty, stworzyli własne pocztówki i wysłali je do swoich najbliższych; zaprojektowali samodzielnie eco-torby; pracowali na małych krosnach tworząc własne gobeliny; przeszli szlakiem legend poznając ich treść; projektowali tradycyjne ubrania łużyckie.</p> <p>Wszystkie powyższe przedsięwzięcia były wzbogacone o opowieści związane z historią ogólną i regionalną.</p>
<p>Święto Niepodległości</p>	<p>Współorganizacja obchodów patriotycznych przy pomniku Żołnierza Polskiego oraz przy Grobie Nieznanego Żołnierza. Odbyła się trzecia edycja konkursu fotograficznego pn. „W barwach narodowych” – wzięły w nim udział 22 osoby.</p>
<p>Mikołajki z Muzeum</p>	<p>W przestrzeni miejskiej zostały rozwieszane specjalnie przygotowane bombki, do których dołączona była instrukcja postępowania. Uczestnicy zabawy mieli za zadanie napisać maila z informacją o odnalezieniu bombki, a następnie otrzymali zadanie do wykonania. W tym roku, aby otrzymać paczkę od Św. Mikołaja każdy musiał przesłać przepis swojej ulubionej, tradycyjnej potrawy wigilijnej. Wzięło udział 30 osób.</p>
<p>Europejskie Dni Dziedzictwa pod hasłem „Połączeni Dziedzictwem” Lubuskie spotkania z zabytkami</p>	<p>Wydarzenie odbyło się 11 września w przestrzeni kompleksu zamkowo – pałacowego. Zaproponowaliśmy zwiedzanie zabytków z przewodnikami a następnie zaprosiliśmy na panel wykładów do jednej z sal zamkowych. Zwieńczeniem imprezy był koncert zespołu jazzowego Robert Chyłka QUIINTET.</p> <p>Wydarzenie we współpracy ze Stowarzyszeniem „Region Łużyce” oraz Lubuskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.</p>

Wydarzenia kulturalne zrealizowane w 2022 roku

<p>Noc Muzeów</p>	<p>W tym roku Noc Muzeów odbyła się 15 maja. Można było zwiedzić piwnicę w Muzeum oraz zakamarki w kościele farnym na co dzień niedostępne dla zwiedzających. Muzeum było czynne w tym dniu do godz. 20:00. Dla najmłodszych dodatkowo przygotowano zajęcia twórcze, m.in. malowanie gipsowych filiżanek i projektowanie porcelany. Zwieńczeniem Nocy Muzeum był koncert w Pawilonie Muzycznym pt. „W objęciach czasu”. Liczba uczestników w tym dniu – 123 osoby.</p>
<p>Wielkanoc z Muzeum</p>	<p>„Historia z jajem”, to zabawa skierowana szczególnie do dzieci. Na terenie miasta ukryte zostały jajeczka wielkanocne, zawierające pytania związane z tradycją świąt wielkanocnych. Dla znalazców, którzy dodatkowo udzielili prawidłowych odpowiedzi, czekały upominki. Wzięło udział 30 osób.</p>

3.19.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Muzeum w 2022 r. współpracowało z miejskimi instytucjami kultury oraz organizacjami pozarządowymi w regionie, przy realizacji kilku zamierzeń:

Współpraca	
<p>Żarski Dom Kultury</p>	<p>Uczestnictwo we wspólnych miejskich wydarzeniach kulturalnych.</p>
<p>Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach</p>	<p>Współpraca podczas współrealizowania projektu ze Stowarzyszeniem Żarski Zamek, w ramach programu EtnoPolska. Edycja 2022. pn.: „Od produkcji rękodzielniczej do maszynowej. Tradycje włókiennicze w Żarach”. – materiały na wystawę oraz do publikacji. Uczestnictwo we wspólnych miejskich wydarzeniach kulturalnych.</p>
<p>Stowarzyszenie Region Łużyce</p>	<p>Współpraca podczas imprezy Europejskie Dni Dziedzictwa pod hasłem „Połączeni Dziedzictwem”. Lubuskie spotkania z zabytkami.</p>
<p>Stowarzyszenie Żarski Zamek</p>	<p>Współrealizacja projektu w ramach programu EtnoPolska. Edycja 2022. pn.: „Od produkcji rękodzielniczej do maszynowej. Tradycje włókiennicze w Żarach”.</p>
<p>PTTK</p>	<p>Współpraca podczas obchodzonego Tygodnia Seniora w mieście oraz wydarzeń turystyczno-kulturalnych organizowanych przez PTTK.</p>
<p>Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia imienia Georga Philippa Telemanna w Żarach</p>	<p>W ramach obchodzonego jubileuszu 45 – lecia PSM w Żarach, Muzeum opracowało zarys historii budynku i otoczenia obecnej siedziby szkoły oraz zorganizowało wystawę czasową.</p>
<p>Stowarzyszenie 42 Pułku Zmechanizowanego i 42 Brygady Zmechanizowanej</p>	<p>24 listopada gościliśmy w Muzeum delegację z Oosterhout (Barbancja Północna), której przewodniczył burmistrz z żoną oraz Wadec Salewicz - syn Michała Salewicza, jednego z wyzwolicieli holenderskiej Bredy. W trakcie spotkania odbyła się projekcja niderlandzkiego dokumentu „Mój Polski Dziadek” autorstwa Koena van Groesen, który opowiada historię swojego dziadka por. Michała Salewicza, polskiego żołnierza z 1. Dywizji Panczernej dowodzonej przez gen. St. Maczka. Gościem spotkania był również gen. bryg. w stanie spoczynku Aleksander Bortnowski, który opowiedział o swoim spotkaniu z generałem Maczkiem. Głównym organizatorem tego wydarzenia było Stowarzyszenie.</p>

Współpraca

**Związek Sybiraków
Koło nr 7 w Żarach**

W ramach obchodów Dnia Sybiraka, wspólnie ze Związkiem Sybiraków Kołem Terenowym nr 7 w Żarach przygotowane zostały uroczystości patriotyczne przy pomniku. Następnie w Muzeum przygotowano poczęstunek i wspólne spotkanie wspominkowe.

3.19.9. Realizacja polityk, strategii i programów w ramach działalności

W 2022 r. podejmowano działania zmierzające do dalszego dostosowywania pomieszczeń zabytkowego budynku Muzeum pod względem wymogów użytkowych, między innymi na sale ekspozycyjne i pomieszczenia techniczne. Ponadto realizowana jest koncepcja funkcjonowania Muzeum na lata 2020-2025. Działania te są zgodne z „Programem Rozwoju Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2016-2023”.

Opracowanie pod nadzorem **Małgorzaty Cegielskiej**, Dyrektora Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego w Żarach.

3.20. Miejski Ośrodek, Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach

3.20.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

MOSRIW jest zakładem budżetowym Gminy Żary o statusie miejskim. Podstawą prawną działalności jest Decyzja nr 5/89 Naczelnika Miasta w Żarach z dnia 28 czerwca 1989 roku powołująca Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach.

MOSRIW działa w oparciu o Statut nadany Uchwałą Nr XIV/170/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2015 r. Przedmiotem działania MOSRIW jest zaspakajanie potrzeb mieszkańców miasta w zakresie sportu, kultury fizycznej i rekreacji oraz tworzenie odpowiednich warunków materialno-technicznych dla ich rozwoju.

Do podstawowych zadań należy m.in.:

- utrzymanie obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie miasta Żary, uzupełnianie wyposażenia w urządzenia, sprzęt sportowy i rekreacyjny, rozbudowa i modernizacja obiektów,
- udostępnianie bazy sportowej i rekreacyjnej dla społeczności lokalnej,
- bieżące utrzymanie terenów zieleni miejskiej,
- dowóz uczniów niepełnosprawnych,
- realizacja własnego kalendarza imprez: Żarskie Igrzyska Młodzieży Szkolnej, Żarska Olimpiada Młodzieży, Otyliada, Majówka, itp.

3.20.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Rodzaj obiektu	Rok		Cechy obiektu		Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych		Liczba dni w roku 2022, w których obiekt był dostępny
	oddania do użytkowania	ostatniej modernizacji znacząco podnoszącej standard obiektu	Widownia	Liczba miejsc siedzących na widowni	dla ćwiczących	dla widzów	
Wielofunkcyjny Kompleks Basenowy ul. Źródłana							
Pływalnia otwarta o wymiarach od 25x12,5 do poniżej 50x25m	1972	2015	nie	-	tak	-	95
Boisko wielofunkcyjne	2018		nie	-	tak	-	95
Boisko do piłki siatkowej plażowej niepełnowymiarowe	2016		tak	32	tak	tak	95
Zjeżdżalnia rodzinna	2015		nie	-	nie	-	95
Zjeżdżalnia „ANAKONDA”	2015		nie	-	nie	-	95
Wiata grillowa / na ognisko	2016		tak	50	tak	tak	95
Obiekt SYRENA ul. Leśna							
Stadion piłkarsko-lekkoatletyczny	1945	2017	tak	200	tak	tak	365
Bieżnia okólna	1945	2017	tak	200	tak	tak	365
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	-	2017	tak	40	tak	tak	365
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	-	2017	tak	40	tak	tak	365
Boisko wielofunkcyjne	2017		nie	-	tak	-	365
Kort tenisowy otwarty	1984		tak	100	nie	nie	365
Siłownia zewnętrzna	2016		nie	-	nie	-	365
Wiata na ognisko, stoły	2017		tak	40	tak	tak	365
Budynek socjalno-szatniowy	-	2017	nie	-	nie	-	365
Pole kamperowo-namietowwe	2020	-	nie	-	tak	-	180

Rodzaj obiektu	Rok		Cechy obiektu		Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych		Liczba dni w roku 2022, w których obiekt był dostępny
	oddania do użytkowania	ostatniej modernizacji znacznie podnoszącej standard obiektu	Widownia	Liczba miejsc siedzących na widowni	dla ćwiczących	dla widzów	
Pływalnia WODNIK ul. Telemanna 1							
Pływalnia kryta o wymiarach od 25x12,5m do poniżej 50x25m	2000	2015	tak	60	tak	nie	359
Siłownia	2000	2016	nie	-	tak	-	359
Sauna sucha	2000		nie	-	tak	-	359
Sauna mokra	2000		nie	-	tak	-	359
Łaźnia parowa	2006		nie	-	tak	-	359
Zjeżdżalnia	2000		tak	60	nie	nie	359
Obiekt PROMIEŃ ul. Zwycięzców 38							
Stadion piłkarski	1946	2017	tak	1804	nie	tak	359
Sala gimnastyczna o wymiarach od 24x12 m do poniżej 36x19 m	1946	2017	tak	200	nie	nie	359
Obiekt UNIA Al. Wojska Polskiego 56							
Stadion piłkarski	1946	2017	tak	200	nie	nie	359
Zaplecze socjalno-szatniowe	1946	2017	nie	-	tak	-	359
Altana ze stołami biesiadnymi	2016		tak	40	tak	tak	359
Obiekt OKRĄGLAK ul. Lubelska							
Boisko piłkarskie pełnowymiarowe	2014		tak	70	tak	tak	359
Bieżnia prosta	2014		tak	70	tak	tak	359
Zaplecze socjalno-sanitarne	2014		nie	-	tak	-	359
STRZELNICA ul. Czerwonego Krzyża							
Strzelnica sportowa (budynek)	1945	2017	nie	-	tak	-	359
Część palna (teren zewnętrzny)	1945	2018	nie	-	tak	-	359
ORLIK ul. Paderewskiego							
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	2011		tak	40	tak	tak	355
Boisko uniwersalne - wielozadaniowe	2011		nie	-	tak	-	355
Zaplecze socjalno-szatniowe	2011		nie	-	tak	-	355
ORLIK ul. Zwycięzców							
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	2012		nie	-	tak	-	355

Rodzaj obiektu	Rok		Cechy obiektu		Dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych		Liczba dni w roku 2022, w których obiekt był dostępny
	oddania do użytkowania	ostatniej modernizacji znacznie podnoszącej standard obiektu	Widownia	Liczba miejsc siedzących na widowni	dla ćwiczących	dla widzów	
Boisko uniwersalne - wielozadaniowe	2012		nie	-	tak	-	355
Zaplecze socjalno-szatniowe	2012		nie	-	tak	-	355
ORLIK ul. Sikorskiego							
Boisko piłkarskie niepełnowymiarowe	2013		nie	-	tak	-	355
Boisko uniwersalne - wielozadaniowe	2013		nie	-	tak	-	355
Zaplecze socjalno-szatniowe	2013		nie	-	tak	-	355
Park ul. Czerwonego Krzyża							
Miejsce na ognisko, stoły biesiadne	2018		tak	40	tak	tak	365
Otwarta Strefa Aktywności ul. Częstochowska							
Plac zabaw	2018	2019	nie	-	-	-	365
Strefa relaksu / stoły do gier planszowych	2018		nie	-	-	-	365
Siłownia plenerowa	2018		nie	-	tak	-	365
Tężnia solankowa ul. Częstochowska							
Tężnia solankowa	2018		tak	20	tak	tak	160
FOLWARK Zamkowy ul. Folwarczna 4							
Zespół zabudowań pofolwarczych Sala widowiskowa / wystawowa	2020		tak	150	-	tak	365

3.20.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Dotacja przedmiotowa.....	3 508 091,00 zł
Przychody.....	5 177 619,56 zł
w tym:	
• wpływy z najmu i dzierżawy	15 061,52 zł
• wpływy z usług (m.in. wpływy z: Pływalni Wodnik, usług pielęgnacji zieleni miejskiej, zarządzania kompleksem basenowym, zarządzanie Budynkiem Pofolwarczym, realizacji programów MKRPA, dowozu uczniów, inne)	5 031 469,58 zł
• pozostałe	31 088,46 zł
RAZEM.....	8 685 710,56 zł

3.20.4. Inwestycje, remonty i modernizacje

Lp.	Lokalizacja	Zadanie	Wartość zł brutto
1	Kompleks Sportowy „Syrena” ul. Leśna 34, Żary	<ul style="list-style-type: none">Rozbudowa infrastruktury sportowej – stanowisko do treningów sportów walki na stadionie Syrena w Żarach.Zakup samochodu osobowo-towarowego do transport skoszonej trawy i innych odpadów biodegradowalnych z terenów MOSRiW w Żarach - OPEL MOVANO.	49 924,78 179 457,00
2	Kompleks Sportowy „PROMIEŃ” ul. Zwycięzców 38, Żary	<ul style="list-style-type: none">Dokumentacja techniczna zadaszania części trybun na stadionie przy ul. Zwycięzców w Żarach.	17 220,00
3	Pływalnia „WODNIK” ul. Telemanna 1, Żary	<ul style="list-style-type: none">Zakup serwera do obsługi systemu basenowego na pływalni WODNIK.	12 000,00
4	ORLIKI	<ul style="list-style-type: none">Modernizacja oświetlenia boisk do piłki nożnej i koszykowej na Orlikach, w tym przy:<ul style="list-style-type: none">- ul. Paderewskiego,- ul. Sikorskiego.	32 232,77 32 740,34
5	Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach	<ul style="list-style-type: none">Zakup kosiarki samojezdnej do koszenia boisk piłkarskich i trawników na obiektach MOSRiW w Żarach	25 000,00

3.20.5. Zasoby

FINANSOWE

Zakład w 2022 roku na realizację zadań posiadał środki w wysokości 8 685 710,56 zł.

RZECZOWE

Zakład dysponuje mieniem, które zgodnie z zapisami nadanego statutu jest mieniem Gminy Żary o statusie miejskim. Jego skład stanowią obiekty, urządzenia sportowe, urządzenia rekreacyjne i inne będące własnością miasta Żary przekazane zakładowi w trwałą zarząd, administrowanie lub w inne formy władania.

LUDZKIE

Średnioroczne zatrudnienie w 2022 roku wynosiło 66,25 etatu, w tym pracownicy administracyjni 9 etatów.

INFORMACYJNE

Zakład posiada stronę www.mosriw.zary.pl, BIP - na których umieszcza informacje o postępowaniach przetargowych, cenniki korzystania z obiektów, informacje o imprezach, itp.

3.20.6. Liczba osób korzystających z poszczególnych obiektów

1. Pływalnia WODNIK 131 805 osób

2. Kompleks Basenowy 44 637 osób

3.20.7. Organizowane imprezy i przedsięwzięcia

Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach w roku 2022 zorganizował wiele imprez, m.in.:

Lp.	Nazwa imprezy	Data	Miejsce
1	Ferie zimowe na sportowo z MOSRiW-em	15.01-30.01.2022	Pływalnia WODNIK, ORLIKI, MOSRiW
2	Zawody pływackie - 30 finał WOŚP	30.01.2022	Pływalnia WODNIK
3	Dzień Kobiet	08.03.2022	Pływalnia WODNIK
4	Ogólnopolski Nocny Maraton Pływacki "Otyliada 2022"	19.03.2022	Pływalnia WODNIK
5	Mityng Ogólnopolski LA na „Syrenie”	21.05.2022	Stadion „Syrena”
6	Otwarcie Kompleksu Basenowego	28.05.2022 - 31.08.2022	Kompleks Basenowy
7	Dzień Dziecka - zawody pływackie	05.06.2022	Pływalnia WODNIK
8	Wakacyjne mini turnieje „Dzikich Drużyn”	lipiec-sierpień 2022	ORLIKI MOSRiW
9	Igrzyska Dzieci i Młodzieży Szkolnej	wrzesień-październik 2022	Obiekty MOSRiW
10	Turnieje Sportowe na Orlikach z okazji Dnia Niepodległości	listopad 2022	ORLIKI MOSRiW
11	Mikołajkowe Zawody Pływackie	04.12.2022	Pływalnia WODNIK

oraz współorganizował liczne przedsięwzięcia wraz z Urzędem Miejskim w Żarach oraz innymi podmiotami, jak np.:

- 29.01.2022 r. - Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых;
- 29.01.2022 r. - KS Promień - Turniej charytatywny;
- 30.01.2022 r. - WOŚP Owsiak - Fryzjerzy dzieciom;
- 20.03.2022 r. - Relpol Pomoc humanitarna dla Ukrainy;
- 24.03.2022 r. - Wspólnota Mieszkaniowa;
- 25.03.2022 r. - Wspólnota Mieszkaniowa;
- 31.03.2022 r. - Wspólnota Mieszkaniowa;
- 31.03.2022 r. - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej;
- 02.04.2022 r. - PCK - Zjazd Sprawozdawczy;
- 06.04.2022 r. - Urząd Miasta - Jarmark Wielkanocny;
- 12.04.2022 r. - PCK - Zjazd Sprawozdawczy;
- 13.04.2022 r. - PTTK - Poznajemy Ojcowiznę;
- 23.04.2022 r. - Święto Zielonego Lasu;
- 24.04.2022 r. - MTB Kaczmarek – Balawajder;
- 01.05.2022 r. - ŻDK - Majówka Żary 2022;
- 9-10.05.2022 r. - Szkolenie w ramach projektu EOG;
- 14.05.2022 r. - Związek Emerytów - wieczorek taneczny;
- 14.05.2022 r. - Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego;
- 16-17.05.2022 r. - Urząd Miasta - szkolenie w ramach projektu EOG;
- 18-19.05.2022 r. - Urząd Miasta - szkolenie w ramach projektu EOG;
- 20.05.2022 r. - Festyn sportowy „Z podwórka na bieżnię”;
- 21.05.2022 r. - IV Mityng LA Swiss Krono CUP 2022, Memoriał T. Ślusarskiego;
- 21.05.2022 r. - AKCJA SPOŁECZNA MOTOKREW;
- 18.05.2022 r. - ŻDK Polsko-Niemiecka Spartakiada Seniorów 2022;
- 23-24.05.2022 r. - Szkolenie w ramach projektu EOG;

29.05.2022 r. - Dzień Dziecka;
29.05.2022 r. - Festyn parafialny NMP;
30-31.05.2022 r. - Szkolenie w ramach projektu EOG;
1-2.06.2022 r. - Szkolenie w ramach projektu EOG;
04.06.2022 r. - Festyn SP5;
04.06.2022 r. - IX Otwarte Szaradziarskie Mistrzostwa Żar;
05.06.2022 r. - Dzień Dziecka;
09.06.2022 r. - Stowarzyszenie „Wspólne Dzieła”;
6-7.06.2022 r. - Szkolenie w ramach projektu EOG;
09.06.2022 r. - Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy;
10-12.06.2022 r. - Piknik SWIS KRONO;
13-14.06.2022 r. - Szkolenie w ramach projektu EOG;
13.06.2022 r. - Happening Profilaktyczny;
17.06.2022 r. - 105 Kresowy Szpital Wojskowy - Spotkanie Kadry;
17-19.06.2022 r. - PN Turniej UEFA Regions CUP;
24.06.2022 r. - Zakończenie roku szkolnego 2021/2022 ZSE;
25.06.2022 r. - Dycha po Żarach;
03.07.2022 r. - Lato z Telemannem;
10.07.2023 r. - Lato z Telemannem;
13-15.07.2022 r. - PTTK Zielona Góra Rajd po Województwie Lubuskim;
17.07.2022 r. - Lato z Telemannem;
22.07-02.08.2022 r. - Urząd Marszałkowski Ekspozycja projektów Interreg;
24.07.2024 r. - Lato z Telemannem;
01.07-28.08.2022 r. - Niedziele z łódkami;
05.08.2022 r. - ŻDK - Wojewódzki Dzień Zdrowia - Urząd Marszałkowski;
08.08.2022 r. - ŻDK - 31 Międzynarodowe Plenerowe Spotkania ze Sztuką;
09.08.2022 r. - Event z Niemcami „SPOTKAJMY SIĘ W STOLICY POLSKICH ŁUŻYC”;
28.08.2022 r. - ŻDK - Dni Żar. Projekt Polsko-Niemiecki „Serbołużycki Orszak Ślubny 2022”;
30.08.2022 r. - Podwodna sesja promocyjna;
31.08.2022 r. - Warsztaty transgraniczne polsko-niemieckie;
03.09.2022 r. - 4 Festiwal Pysznego Pieroga - Wieńcowiny 2022;
06.09.2022 r. - Testy sprawności Komenda Policji;
09.09.2022 r. - Festyn Rodzinny Mulinom;
11.09.2022 r. - Europejskie Dni Dziedzictwa;
16.09.2022 r. - Mecz Węgry - Urząd Miasta Żary;
17-18.09.2022 r. - ZDK Łęknica - projekt Interreg;
18.09.2022 r. - "Marsz dla życia";
17-18.09.2022 r. - Jarmark Miodu i Wina - Towarzystwo Upiększania Miasta;
17.09.2022 r. - Festyn Spomasz;
22.09.2022 r. - Szkolenie funkcjonariuszy policji;
24.09.2022 r. - Festyn „Dla Marco” Żarskie Stowarzyszenie Ochrony Zwierząt „APORT”;
03.10.2022 r. - Wydz. Polit. Gosp. i Promocji UM w Żarach - konsultacje społeczne;
08.10.2022 r. - Żarski Klub Szachowy - Turniej Szachowy;
11.10.2022 r. - Saint-Gobain - festyn rodzinny;
11.10.2022 r. - Firma Usługowo-Doradcza „Twój Dom” w Żarach;
11.10.2022 r. - PCK - spotkanie opiekunów kół szkolnych;
15.10.2022 r. - Polski Związek Emerytów - wieczorek „Dnia Seniora”;
23.10.2022 r. - Festiwal Biegowy w Zielonym Lesie;
25.10.2022 r. - Podsumowanie konkursu EKO ROD - Urząd Miasta;
26.10.2022 r. - Finał V etapu „Przygody z Nysą” - Powiat Żarski;
29.10.2022 r. - Bieg im. J. Kukuczki ZS Grabik;
31.10.2022 r. - Wszystkich Świętych Msza Święta;
12-16.12.2022 r. - Jarmark Bożonarodzeniowy.

3.20.8. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach współpracuje z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, a także wolontariatem. Współpraca polega przede wszystkim na bezpłatnym udostępnianiu obiektów zarządzanych przez MOSRiW w Żarach, sprzętu będącego na wyposażeniu oraz na współorganizacji różnego rodzaju zawodów sportowych, imprez, festynów itp.

W zależności od klubu czy organizacji współpraca dotyczy:

- 1) KS „Promień”, UKS, „Unia” Kunice. Kluby korzystają z boisk przy ul. Zwycięzców 38, z boiska „Okraglak”, z boisk przy ul. Leśnej 34 (Stadion „Syrena”), al. Wojska Polskiego (stadion piłkarski) oraz boiskach Orlik przy ul. Zwycięzców, ul. Sikorskiego i ul. Paderewskiego. Trenerzy klubów przeprowadzają na wyżej wymienionych obiektach treningi oraz rozgrywają sparingi i ligowe mecze piłkarskie. Korzystają również z zaplecza socjalno-sanitarnego na wymienionych obiektach. Zarówno boiska jak i zaplecze socjalno-sanitarne przygotowywane jest przez pracowników MOSRiW w Żarach;
- 2) Stowarzyszenia piłkarskie: Fundacja Młody Talent, UKS Promień, Oldboy Hajduk, Lubuska Federacja Rozwoju Sportowego Internationale Schule Fussball Żary, KS Grabik Błękitni Olbrachtów, Zieloni Drożków. Stowarzyszenia te korzystają w ramach współpracy z boisk oraz zaplecza na ul. Leśnej 34 (Syrena) oraz z kompleksów boisk „ORLIK 2012” przy ul. Paderewskiego, Sikorskiego i Zwycięzców. Wspólnie z trenerami, animatorzy zatrudnieni przez MOSRiW przeprowadzają różnego rodzaju treningi, turnieje i mecze piłkarskie;
- 3) „Basket Club Swiss Krono” oraz MKS „Sokół”. Kluby korzystają z sali przy ul. Zwycięzców 38 oraz z kompleksu „ORLIK 2012” przy ul. Zwycięzców i Paderewskiego. Organizują tam zajęcia treningowe jak również mecze ligowe oraz turnieje różnych grup wiekowych w piłkę koszykową;
- 4) MLKS „AGROS”. W ramach współpracy z klubem udostępniane są sala „Pilawa” oraz stadion „Syrena” głównie boisko lekkoatletyczne wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym. Na obiektach odbywają się zajęcia szkoleniowe, lekkoatletyczne. Zawodnicy mają możliwość trenowania i startowania na obiektach, które są przygotowywane przez pracowników MOSRiW w Żarach;
- 5) w ramach współpracy partnerskiej MOSRiW wraz z trenerami Agrosu współorganizuje program dla mieszkańców Żar „Biegam Bo Lubię” realizowany raz w tygodniu na stadionie „Syrena” od kwietnia do końca października;
- 6) od roku 2019 MOSRiW i MLKS „AGROS” ściśle współpracują przy organizacji największego w naszym regionie Ogólnopolskiego Mityngu Lekkoatletycznego dla dzieci i młodzieży oraz Memoriału Skoku o Tycze „Tadeusza Ślusarskiego” rozgrywanego na stadionie „Syrena”; W roku 2022 został przeprowadzony event sportowy „Z podwórka na stadion” dla dzieci szkół podstawowych.
- 7) WOPR w ramach współpracy użycza 2 razy w tygodniu wyznaczone tory na basenie „Wodnik” w celu przeprowadzenia przez WOPR treningów pływacko-ratownic-

zych dla członków WOPR. WOPR angażuje się i współorganizuje z MOSRiW różnego rodzaju imprezy, które odbywają się zarówno na pływalni Wodnik jak również na innych obiektach zabezpieczając medycznie imprezy (np. festyny rodzinne, ferie, zawody pływackie, WOŚP, Igrzyska Dzieci i Igrzyska Młodzieży Szkolnej). Czynnici uczestniczy również w imprezach organizując zawody z zakresu ratownictwa i pierwszej pomocy;

- 8) Liga Obrony Kraju korzysta z obiektu przy ul. Czerwonego Krzyża 27 – STRZELNICA SPORTOWA. Stowarzyszenie prowadzi cykliczne zajęcia treningowe dla mieszkańców Żar oraz przeprowadzają zawody mistrzowskie i okolicznościowe;
- 9) Stowarzyszenie ŻARY RUNNERS TEAM – organizator biegów Dycha po Żarach i Cross Górski po Zielonym Lesie korzysta nieodpłatnie z obiektu Syrena oraz wyposażenia do zabezpieczenia technicznego organizowanych biegów;
- 10) Akademia Biegowa. W ramach współpracy z klubem udostępniane stadion „Syrena” boisko lekkoatletyczne wraz z zapleczem socjalno-sanitarnym. Na obiektach odbywają się zajęcia szkoleniowe, lekkoatletyczne. Zawodnicy mają możliwość trenowania i startowania na obiektach, które są przygotowywane przez pracowników MOSRiW w Żarach;
- 11) w roku 2020 została podjęta współpraca w nowo oddanym w zarząd MOSRiW obiekcie „Folwark” ze Stowarzyszeniem „Łowcy Smaków”, którzy od września 2020 r. w wybrane niedziele organizują „Targi Śniadaniowe” promujące naszą regionalną żywność i cieszące się bardzo dużą popularnością wśród naszych mieszkańców;
- 12) w ramach współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych animatorzy zatrudnieni przez MOSRiW na Orlikach zobligowani są do wdrożenia programu profilaktycznego oraz przeprowadzenia sportowo-rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych przychodzących na kompleksy boisk „ORLIK 2012” (przy ul. Paderewskiego, ul. Sikorskiego, ul. Zwycięzców). Animatorzy w zakresie swoich zadań organizują różnego rodzaju gry i zabawy, turnieje, zawody okolicznościowe, festyny rodzinne, zajęcia półkolonijne w czasie ferii zimowych oraz przerwy wakacyjnej. Animatorzy na wszystkich trzech orlikach (obiekty przy ul. Paderewskiego, ul. Zwycięzców oraz ul. Sikorskiego w Żarach), ściśle współpracują również z organizacjami pozarządowymi, jednostkami miejskimi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Obiekty te są udostępniane m.in. dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych, miejskich przedszkoli, świetlicy środowiskowej, KS „Promień”, UKS „Promień”, Internationale Schule Fussball Żary, Młody Talent, Zespoły Młodzieżowe, KS Grabik, Zieloni Drożków, Zespół Szkół z Grabika, KS „Błękitni” Olbrachtów, Niepubliczne Przedszkole „Groszki”, Zespół Szkół Specjalnych, Parafia p.w. św. Józefa Oblubieńca, zakłady pracy (Saint Gobain Sp. z o.o., Swiss Krono Sp. z o.o.). Z obiektów korzystają również Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej. Wszystkie podmioty

korzystają również ze wszystkich obiektów, którymi zarządza MOSRiW (Okraślak, Promień, Syrena, Pływalnia Wodnik, Unia Kunice, Kompleks Basenowy przy ul. Źródlanej, strzelnica sportowa).

Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Wypoczynku od 1995 roku współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy. Współpraca polega na pozyskiwaniu pracowników do pracy w Ośrodku. W 2022 roku byli to pracownicy skierowani na różne stanowiska pracy i o różnych predyspozycjach zawodowych: instruktor sportu (Orliki), instruktor rekreacji ruchowej (siłownia), kasjerki (Wodnik), robotnicy (tereny zielone), kierowca ciągnika (Syrena).

Głównie były to prace interwencyjne. Skierowani bezrobotni korzystali z refundacji prac w ramach różnych projektów:

- „Aktywni mogą więcej” (projekt współfinansowany ze środków UE),
- „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie żarskim” (projekt współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny).

Dzięki współpracy Ośrodek pozyskał w 2022 roku 14 pracowników, w różnych okresach czasowych.

Korzyści dla pracodawcy są duże; naborem na wolne stanowiska zajmuje się PUP (pracodawca ma prawo wyboru spośród skierowanych kandydatów), każde stanowisko jest refundowane, refundowana jest częściowo składka ZUS, pracodawca nie opłaca również składki na Fundusz Pracy (najczęściej jest to okres 12 m-cy). Dzięki wieloletniej, dobrej współpracy z PUP pozyskaliśmy dobrych pracowników, którzy otrzymali stałe zatrudnienie.

MOSRiW jako podmiot wyznaczony przez Gminę Żary o statusie miejskim przyjmuje obywateli skazanych przez Sąd w celu odpracowania godzin wyznaczonych w wyroku. Są to prace społecznie użyteczne (Rozp. Ministra Sprawiedliwości z 1 czerwca 2010 r. – Dz.U. 98, poz. 634). W 2022 roku w MOSRiW pracowało 41 osób. Skierowani wykonywali prace na obiektach takich jak: Stadion Syrena, Promień, Kunice, pływalnia Wodnik, Orliki czy Wielofunkcyjny kompleks rekreacyjny przy ul. Źródlanej 1a w różnych okresach i terminach czasowych

4. RODZINA, OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

4.1. Rodzina

4.1.1. Żłobki

W roku 2022 populacja urodzeń dzieci w naszej gminie w stosunku do 2021 r. obniżyła się o około 10 %. Nadal jednak utrzymuje się zapotrzebowanie na miejsca opieki oraz obserwowana jest tendencja do obejmowania opieką instytucjonalną dzieci w coraz młodszym wieku.

Zgodnie z rejestrem żłobków i klubów dziecięcych prowadzonym przez Burmistrza Miasta Żary według stanu na 31 grudnia w roku 2022, opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 świadczyło pięć podmiotów, w tym trzy żłobki niepubliczne oraz dwa żłobki samorządowe. Na terenie miasta od 2021 r. prowadzą działalność dzienni opiekunowie. W 2022 roku na terenie naszego miasta opiekę nad dziećmi sprawowało już czterech dziennych opiekunów. Tym samym zapewniono kolejne miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. Gmina dotowała niepubliczne miejsca opieki. Miesięczna dotacja do opieki nad dzieckiem w niepublicznym żłobku wyniosła 250,00 zł przy założeniu, że dziecko objęte było 10-godzin-

ną opieką w ciągu 20-22 dni w miesiącu. Łącznie przekazano na ten cel 323 721 zł. Średnio miesięcznie dotacją objęto 114 dzieci, w tym 35 dzieci z terenu sąsiedniej Gminy Żary, która w ramach refundacji przekazała na nasze konto kwotę w wys. 101 081,08 zł. Podstawę refundacji stanowiło porozumienie zawarte 12 września 2013 r. pomiędzy naszą gminą a Gminą Żary o statusie wiejskim.

W związku ze zmianą wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w roku 2022 wzrosły opłaty za wyżywienie i pobyt dziecka w miejskich żłobkach. Zgodnie z przyjętą uchwałą Rady Miejskiej w Żarach powyższe opłaty ustalone zostały na poziomie 0,43 % minimalnego wynagrodzenia za pracę wskazanego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu. Łączna dzienna stawka wyniosła 26,00 zł (13,00 zł za wyżywienie + 13,00 zł za pobyt - opłata stała).

Przeprowadzone w roku 2022 czynności nadzorcze w żłobkach niepublicznych i publicznych nie wykazały uchybień.

INFORMACJA NA TEMAT ŻŁOBKÓW SAMORZĄDOWYCH

Nazwa żłobka	Liczba miejsc	Liczba dzieci uczęszczających do żłobka ¹	Liczba oddziałów	Liczba etatów	Wydatki na żłobek (w zł) ²	Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka (w zł) ²	Wydatki poniesione na remonty bieżące i wyposażenie (w zł)
Żłobek Miejski nr 1 ul. Okrzei 13	83	77	3	20	1 252 941,00	1 356,00	61 149,38
Żłobek Miejski nr 3 ul. Broni Pancерnej 10	88	82	3	17,88	1 257 416,00	1 277,86	40 265,44

¹ kolumna zawiera informacje nt. średniej miesięcznej liczby dzieci uczęszczających do żłobka.

² w koszty nie wliczono remontów bieżących oraz kosztów związanych z wyposażeniem żłobków.

INFORMACJA NA TEMAT ŻŁOBKÓW NIEPUBLICZNYCH

Nazwa żłobka	Liczba miejsc	Liczba oddziałów	Średnia liczba dzieci objętych dotacją ¹	Wysokość przyznanej dotacji (w zł)	Średnia miesięczna wysokość dotacji przyznanej na 1 dziecko (w zł)
Żłobek Niepubliczny „Chatka Puchatka” ul. Czerwonego Krzyża 25 B	70	3	38	104 960,00	230
Żłobek „Zakątek Malucha” ul. Pienińska 5	47	3	46	133 657,00	242
Niepubliczny Żłobek „Bajkowy Miś” ul. Hutnicza 1 A	45	3	30	85 104,00	236

¹ dotacji udzielono na dziecko zamieszkałe na terenie Gminy Żary o statusie miejskim oraz na terenie Gminy Żary.

INFORMACJA NA TEMAT DZIENNYCH OPIEKUNÓW

Siedziba dziennych opiekunów	Liczba miejsc	Liczba dzieci zapisanych
Żary, ul. Pienińska 5	8	8
Żary, ul. Pienińska 5	8	8
Żary, ul. Chopina 30a	8	4
Żary, ul. Chopina 30a	5	2

Opieka nad dziećmi do 3 roku życia należy do zadań własnych gminy, a zasady jej organizowania określono w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2023 poz. 204).

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarach w sprawie funkcjonowania żłobków:

- uchwała nr VIII/95/11 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 26 maja 2011 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz opiekunami dziennymi,
- uchwała Nr XXXIX/10/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy na terenie Gminy Żary o statusie miejskim – obowiązująca od 1 kwietnia 2018 r.,
- uchwała nr XLVII/92/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 września 2019 r. w sprawie ustalenia statutu Żłobka Miejskiego nr 3 w Żarach,
- uchwała nr XLVII/91/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 września 2019 r. w sprawie ustalenia statutu Żłobka Miejskiego nr 1 w Żarach,
- uchwała nr XIV/140/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały dot. wysokości i zasad ustalania oraz rozliczania dotacji celowej dla podmiotów prowadzących żłobek lub klub dziecięcy na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr XIV/139/19 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat w żłobkach miejskich prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr XVII/15/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat w żłobkach miejskich prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr XLI/33/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 24 maja 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenie wysokości opłat w żłobkach miejskich prowadzonych przez Gminę Żary o statusie miejskim.

4.1.2. Karta Dużej Rodziny

4.1.2.1. Krajowa Karta Dużej Rodziny

Osobom zamieszkałym na terenie naszego miasta prawo do krajowej karty dużej rodziny ustala Burmistrz Miasta Żary na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Przyznanie karty jest zadaniem zleconym administracji rządowej. Karta Dużej Rodziny przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

Osoby posiadające kartę korzystają z uprawnień/ulg polegających na przyznaniu korzystniejszego od ogólnie obowiązującego dostępu do towarów, usług lub innych form działalności. Wykaz uprawnień oraz instytucji je przyznających jest

publikowany przez właściwego ministra do spraw rodziny. Od początku realizacji rządowego programu skierowanego do rodzin wielodzietnych, tj. od 2014 r., **na terenie naszej Gminy przyznano łącznie karty 1103 rodzinom, w tym w roku 2022 karty uzyskało 232 żarskie rodziny.**

Program jest finansowany ze środków budżetu państwa. Za realizację zadania Gmina otrzymuje 18,00 zł za obsługę jednej rodziny wielodzietnej oraz jednej rodziny składającej się wyłącznie z rodziców, 3,00 zł za "domówienie" drugiego nośnika Karty lub wydania jej duplikatu. Łącznie w roku 2022 Lubuski Urząd Wojewódzki z tego tytułu przekazał na rzecz Gminy środki w wysokości 2 989,00 zł.

4.1.2.2. Karta „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”

Od roku 2014 na terenie naszej gminy realizowany jest program p.n. „Żary Miasto Przyjazne Dużej Rodzinie”.

W ramach programu żarskie rodziny posiadające na utrzymaniu troje i więcej dzieci w wieku do 18 r.ż. oraz w przypadku kontynuacji nauki do 25 r.ż. i bez ograniczenia wieku w przypadku dzieci niepełnosprawnych - mogą ubiegać się o Kartę „Żary Miasto Przyjazne Rodzinie”.

Program stanowi element Strategii rozwiązywania problemów społecznych w naszej Gminie. Jego celem jest promocja żarskich rodzin wielodzietnych, wzmocnienie ich kondycji, poprawa warunków życia, zwiększenia szans rozwojowych i życiowych dzieci i młodzieży wychowujących się w tych rodzinach oraz kształtowanie pozytywnego wizerunku takiej rodziny.

Posiadacze Karty są uprawnieni do ulg i zwolnień oferowanych

przez jednostki organizacyjne i osoby prawne podległe Gminie oraz inne podmioty oferujące swoje partnerstwo w programie. Między innymi posiadacze Karty otrzymują 50 % zniżki w opłatach za żłobek, 50 % zniżki w opłatach za wstęp na basen, 20 % zniżki w opłatach za odprowadzanie ścieków i doprowadzanie wody. Wykaz uprawnień opublikowano na stronie www.zary.pl/PL/897/KARTA_DU-ZEJ_RODZINY/.

W ramach przyznanych ulg w roku 2022 dopłaty do wody i ścieków otrzymało średnio 75 rodzin na łączną kwotę 28 014,14 zł. Ponadto z 50 % zniżki w opłatach za żłobek skorzystało 45 rodzin.

Od roku 2014 objęto programem 454 rodziny, z czego w roku 2022 kartę wydano 48 żarskim rodzinom wielodzietnym.

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarach w sprawie programu dla rodzin wielodzietnych:

- uchwała nr XLII/81/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie wprowadzenia gminnego programu dla rodzin wielodzietnych,
- uchwała nr VIII/50/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 12 czerwca 2015 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia gminnego programu dla rodzin wielodzietnych,
- uchwała nr XIV/169/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2015 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia gminnego programu dla rodzin wielodzietnych.

4.1.3. Karta Seniora

Na terenie Gminy od roku 2016 realizowany jest program p.n. Żarska Karta Seniora. Adresatami programu są mieszkańcy Żar w wieku pow. 65 r.ż. Program jest jednym z elementów polityki społecznej realizowanej przez naszą Gminę i obejmuje system zniżek, ulg, preferencji i uprawnień skierowanych do żarskich seniorów.

Celem programu jest ułatwienie seniorom dostępu do dóbr kultury, sportu i rozrywki, kształtowanie ich pozytywnego wizerunku, wzmocnienie kondycji fizycznej, podniesienie aktywności i sprawności.

W ramach programu Żarski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego oraz Miejski Ośrodek Sportu Rekreacji i Wypoczynku udzielają ulg posiadaczom Żarskiej Karty Seniora. Informacja nt. wysokości ulg oferowanych przez nasze jednostki oraz rodzaju i wysokości ulg oferowanych przez pozostałych partnerów programu publikowana jest na stronie www.zary.pl.

Od początku trwania programu, tj. od roku 2016 wydano 2 214 Żarskich Kart Seniora, w tym: w roku 2022 - 225 kart.

Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarach w sprawie programu Żarska Karta Seniora:

- uchwała nr XXI/73/16 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 9 września 2016 r. w sprawie przyjęcia i realizacji programu Żarska Karta Seniora,
- uchwała nr XXVIII/32/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 24 lutego 2017 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie przyjęcia programu Żarska Karta Seniora.

4.1.4. Świadczenia rodzinne, z funduszu alimentacyjnego, wychowawcze, dobry start

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia wychowawcze stanowią system zabezpieczenia społecznego rodzin. Są to zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Ich finansowanie w całości pokrywane jest z budżetu państwa – dotacja celowa. Zadania realizowane są na podstawie: ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci. Z dniem 01.01.2022 r. realizacja świadczeń wychowawczych została przekazana do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Gmina przedmiotowe świadczenia wypłacała do 31.05.2022 r. Od 01.06.2022 r. wypłaty kontynuował Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wypłaty świadczeń wychowawczych w ramach koordynacji (w przypadku podjęcia zatrudnienia członka rodziny za granicą), jeżeli wniosek został złożony przed 31.05.2022 r. są realizowane w dalszym ciągu przez Gminę.

System świadczeń wychowawczych oraz rodzinnych ma na celu częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka oraz częściowe pokrycie wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osobie w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Środki z funduszu alimentacyjnego stanowią podstawowe wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej z powodu niemożności wyegzekwowania należnych alimentów. Świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze oraz zasiłki dla opiekunów to system świadczeń opiekuńczych przyznawanych dla członków rodziny spokrewnionych z osobą dorosłą lub dzieckiem, która ze względu na stan zdrowia wymaga stałej opieki. W tej sytuacji ustawodawca przewidział także zabezpieczenie społeczne oraz zdrowotne w formie składek rentowych, emerytalnych oraz zdrowotnych.

Rodzaj wypłaconych świadczeń oraz liczbę żarskich rodzin korzystających z tej formy pomocy w 2022 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Forma pomocy / świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	Liczba wypłaconych świadczeń	Liczba rodzin pobierających świadczenia	Liczba dzieci/osób korzystających ze świadczeń (średnia)	% liczba mieszkańców gminy korzystających ze świadczeń*
1	Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego	1 732 801,62	14 875	341	780	2,26
2	Zasiłki pielęgnacyjne	3 872 818,00	17 949	1496	1496	4,35
3	Świadczenia pielęgnacyjne	6 697 866,00	3 208	268	268	0,77
4	Specjalne zasiłki opiekuńcze	134 740,00	218	19	19	0,05
5	Zasiłki dla opiekunów	87 731,10	143	12	12	0,03
6	Składki rentowe i emerytalne	1 207 666,00	2 487	208	208	0,60
7	Składki zdrowotne	542 389,00	3 101	259	259	0,75
8	Świadczenia rodzicielskie	825 856,15	830	70	70	0,20
9	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	112 000,00	112	112	112	0,32
10	Świadczenia alimentacyjne	1 243 119,55	3 065	179	266	0,77
11	Świadczenia wychowawcze (w okresie od 01.01.2022 r. do 31.05.2022 r.)	14 552 973,65	29 379	3 784	5 855	17,02
12	Świadczenia wychowawcze (w okresie od 01.06.2022 r. do 31.12.2022 r.)	86 605,60	174	23	26	0,07

* stan mieszkańców na dzień 31 grudnia roku 2022 – 34 391.

Łącznie w roku 2022 na podstawie 2 420 wydanych decyzji administracyjnych przyznających prawo do świadczenia oraz 60 informacji o przyznanych świadczeniach wychowawczych **Gmina wypłaciła z budżetu kwotę w wysokości 31 096 566,67 zł (w tym: składki rentowe, emerytalne i zdrowotne).**

Za obsługę ww. zadań otrzymaliśmy w roku 2022 kwotę w wys. **521 138,94 zł**, na którą składało się:

- 3% otrzymanej dotacji na wypłatę świadczeń rodzinnych,
- 30,00 zł od wydanej decyzji administracyjnej w sprawie świadczenia rodzicielskiego,
- 3% otrzymanej dotacji na wypłatę świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 0,33 % otrzymanej dotacji na wypłatę świadczenia wychowawczego.

4.1.5. Dodatki osłonowe, dodatki węglowe, dodatki dla gospodarstw domowych

Wypłata dodatków osłonowych, dodatków węglowych oraz dodatków dla gospodarstw domowych to zadanie zleczone gminom z zakresu administracji rządowej. Ich finansowanie w całości pokrywane jest z budżetu państwa – dotacja celowa. Zadania realizowane były na podstawie: ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym, ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

System dodatków osłonowych, dodatków węglowych oraz dodatków do innych źródeł ciepła był skierowany do gospodarstw domowych w ramach Rządowej Tarczy Antyinflacyjnej. Celem dodatku było zrekompensowanie wzrostu kosztów energii elektrycznej, cen gazu, żywności, źródeł ciepła takich jak węgiel, pelet, drewno kawałkowe, skroplony gaz LPG oraz olej opałowy.

Rodzaj wypłaconych świadczeń oraz liczbę żarskich rodzin korzystających z tej formy pomocy w 2022 r. przedstawiono w poniższej tabeli.

Lp.	Forma pomocy / świadczenia	Kwota wypłaconych świadczeń w zł	Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały wsparcie
1	Dodatki osłonowe	1 824 070,36	3 352
2	Dodatki węglowe	8 070 780,06	2 641
3	Dodatki do innych źródeł ciepła: pelet, drewno kawałkowe, inny rodzaj biomasy, skroplony gaz LPG oraz olej opałowy	940 500,00	546

* stan mieszkańców na dzień 31 grudnia roku 2022 – 34 391

Łącznie w roku 2022 na podstawie 6 539 informacji o przyznanych dodatkach osłonowych, dodatkach węglowych oraz dodatkach do innych źródeł ciepła **wypłacono z budżetu gminy kwotę w wys. 10 654 591,59 zł.**

Za obsługę zadania otrzymaliśmy z budżetu państwa kwotę w wys. **197 789,03 zł**, stanowiącą 2 % z łącznej kwoty ww. dodatków wypłaconych przez gminę.

4.1.6. Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych

Zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Burmistrz Miasta Żary jest zobowiązany do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, tj. osób zobowiązanych do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, przeciwko którym egzekucja stała się bezskuteczna, a dokonywane są wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. zobowiązania wobec skarbu państwa z tyt. wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego posiadało 620 dłużników na łączną kwotę 16 493 355,74 zł plus odsetki ustawowe (narastająco od października 2008 r.).

Zgodnie z ww. ustawą Burmistrz Miasta Żary jako organ właściwy wierzyciela (organ wypłacający świadczenia z funduszu alimentacyjnego), był zobowiązany do dochodzenia należności z tytułu wypłacanych świadczeń z FA.

W ramach tych działań od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.:

- wyegzekwowano należności w wysokości 656 552,85 zł, z czego: 547 590,91 zł przekazano do budżetu państwa, a 108 961,94 zł pozostawiono na dochodach Gminy,
- wystawiono 247 wniosków egzekucyjnych,
- wystawiono 169 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa o nie alimentacji,

- przekazano 620 informacje o zobowiązaniach dłużników do wszystkich biur informacji gospodarczej.
- Ponadto w roku 2022 Burmistrz Miasta Żary jako organ właściwy dłużnika (organ na terenie którego dłużnik zamieszkuje), w stosunku do 244 dłużników alimentacyjnych:
 - przeprowadził 56 wywiadów w celu ustalenia sytuacji rodzinnej, dochodowej i zawodowej dłużnika,
 - skierował 9 dłużników do aktywizacji zawodowej,
 - wobec 13 dłużników złożył wnioski do prokuratury o ściganie z art. 209 kk,
 - wobec 4 dłużników złożył wnioski o zatrzymanie prawa jazdy.

W 2022 r. wygaszono należności z tytułu zgonu 9 dłużników alimentacyjnych na łączną kwotę 251 536,76 zł.

4.1.7. Dodatki mieszkaniowe

Zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków mieszkaniowych określa ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Dodatki mieszkaniowe są zadaniem finansowanym ze środków własnych Gminy. Świadczenia są wypłacane osobom o niskich dochodach, które posiadają tytuł prawny do zajmowanego lokalu np. najemcom, właścicielom mieszkań. Celem dodatku jest wsparcie finansowe na pokrycie czynszu lub innych wydatków mieszkaniowych. Do wydatków mieszkaniowych zaliczamy: czynsz, opłatę związaną z eksploatacją i utrzymaniem nieruchomości w spółdzielni mieszkaniowej, zaliczkę na koszty zarządu nieruchomością wspólną, odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego, opłatę za energię cieplną, wodę, ścieki,

odpady i nieczystości ciekłe, wydatek stanowiący podstawę obliczania ryczałtu na zakup opału. Do wydatków nie są wliczane koszty ubezpieczenia, podatek od nieruchomości oraz koszty energii elektrycznej i gazu.

W roku 2022 obniżona została o 20 punktów procentowych wysokość maksymalnego świadczenia. Obecnie refundacja obejmuje maksymalnie 50% faktycznych wydatków ponoszonych za lokal mieszkalny, jeżeli powierzchnia tego lokalu jest mniejsza lub równa normatywnej powierzchni określonej w ustawie.

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy, a jego wysokość jest uzależniona od dochodów gospodarstwa domowego, wielkości mieszkania, ponoszonych wydatków mieszkaniowych.

W poniższej tabeli przedstawiono ilość oraz wysokość wypłaconych przez gminę w roku 2021 dodatków z podziałem na rodzaj lokali.

Rodzaj lokalu	Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych (w zł)
Gminne	2 066	515 052,00
Inne	28	11 173,00
Prywatne	26	9 016,00
Spółdzielcze	764	182 735,00
TBS	0	0
Wspólnota mieszkaniowa	1104	226 738,00
OGÓŁEM	3 988	944 714,00

W roku 2022 średniomiesięcznie z dodatku mieszkaniowego korzystało 332 żarskie rodziny. Najniższy wypłacony dodatek wyniósł 33,88 zł, a najwyższy 728,22 zł.

Łącznie w roku 2022 złożono 742 wnioski o przyznanie świadczenia. Wydano 693 decyzje przyznające prawo dodatku.

4.1.8. Dodatki energetyczne

Zasady i tryb przyznawania, ustalania wysokości i wypłacania dodatków określa ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne.

Dodatki energetyczne są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej (dotacja celowa). Za obsługę zadania Gmina otrzymuje 2% kwoty wypłaconych świadczeń.

Wysokość dodatku energetycznego jest stała i zależy od liczby osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy.

W roku 2022 dodatki energetyczne zostały zawieszane. Świadczenia przyznane decyzjami wydanymi przed 2 stycznia

2022 r. wypłacano do czasu ich obowiązywania, a wnioski złożone po dniu 03.01.2022 r. pozostawiono bez rozpatrzenia. W roku 2022 wypłacono 742 dodatki energetyczne na kwotę 10 945,00 zł, z tego dla gospodarstw:

- 1 – osobowych - 393 dodatki na kwotę 4 814,00 zł,
- 2-4 – osobowych - 291 dodatków na kwotę 4 947,00 zł,
- 5 – osobowych lub więcej - 58 dodatków na kwotę 1 184,00 zł.

Na koszty obsługi zadania Gmina otrzymała środki finansowe w wysokości 218,89 zł.

4.1.9. Świadczenia pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy

Zasady i tryb przyznawania świadczenia określono w art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Świadczenie pieniężne jest zadaniem zleconym z Funduszu Pomocy (dotacja celowa). Na obsługę zadania Gmina otrzymuje 16 zł za każdy rozpatrzony wniosek, a w przypadku weryfikacji warunków zakwaterowania i wyżywienia 32 zł za każdy rozpatrzony wniosek.

Świadczenie jest przyznawane na wniosek podmiotu (osoba fizyczna, osoba prawna, jednostka organizacyjna, przedsiębiorca), który zapewnił na własny koszt zakwa-

terowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy. Refundacja kosztów wynosi 40 zł za osobodzień i może być przyznana nie dłużej niż za okres 120 dni od dnia przybycia obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres wypłaty może być przedłużony.

W roku 2022 złożono 525 wniosków o przyznanie świadczenia pieniężnego, z tego 457 wniosków rozpatrzono pozytywnie. Pomocą objęto 759 obywateli Ukrainy. Gmina w 2022 roku wypłaciła świadczenie w kwocie łącznej 2 296 720,00 zł. Na koszty obsługi zadania Gmina otrzymała środki finansowe w wysokości 8 800,00 zł.

4.2. Ochrona zdrowia

4.2.1. Programy polityki zdrowotnej

Opracowywanie i realizacja programów polityki zdrowotnej (PPZ) wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych mieszkańców należy do zadań własnych Gminy (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych). Podstawą opracowania projektu PPZ jest wojewódzki plan transformacji oraz Narodowy Program Zdrowia. Program może być realizowany w okresie jednego roku albo wielu lat po uprzednim uzyskaniu pozytywnej lub warunkowo pozytywnej opinii Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. W roku 2022 do mieszkańców Żar skierowano pięć programów przyjętych przez Radę Miejską w Żarach. Udział mieszkańców w programach był dobrowolny. Każdy z beneficjentów PPZ był zobowiązany do złożenia pisemnej zgody na udział w programie.

Wyboru realizatorów PPZ dokonano w sposób jawny w drodze otwartego konkursu ofert. Do udziału w konkursie dopuszczono publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej prowadzące swoją działalność na terenie naszego miasta.

Poniższa tabela przedstawia programy zdrowotne zrealizowane w roku 2022.

Lp.	Nazwa programu profilaktyki zdrowotnej	Planowana liczba beneficjentów programu	Faktyczna liczba uczestników programu	% udział uczestników w programie
1	Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w mieście Żary.	85	71	84
2	Program szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla osób po 65 r.ż. z terenu miasta Żary.	528	528	100
3	Program rehabilitacji dla mieszkańców Gminy Żary o statusie miejskim w wieku powyżej 65 r.ż. i poniżej 18 r.ż.	400	579	145
4	Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych dla mieszkańców miasta Żary powyżej 65 r.ż. z przewlekłymi chorobami płuc.	25	13	52
5	"Program profilaktyki zaburzeń depresyjnych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych".	20	20*	100

* liczba dzieci i młodzieży objętych terapiami

W ramach programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV w roku 2022 przeprowadzono akcję edukacyjno-informacyjną skierowaną do uczestników programu, tj. rodziców i dzieci z rocznika 2008, badanie lekarskie kwalifikujące dziewczęta do szczepień oraz podano 2 dawki szczepionki w schemacie 0-5 do 13 miesięcy. Źródłem finansowania programu były środki własne gminy w wysokości 100 585,00 zł.

Beneficjenci programu szczepień przeciwko grypie zostali objęci badaniem lekarskim poprzedzającym podanie szczepionki. Szczepienie przeprowadzono wg przyjętego schematu, zgodnie ze wskazaniem producenta szczepionki oraz zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia. Źródłem finansowania programu były środki własne gminy w wys. 18 480,00 zł oraz dotacja celowa z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w wysokości 18 480,00 zł.

W ramach programu szczepień przeciwko pneumokokom osoby zgłaszające swój udział w programie miały zapewnione badanie lekarskie, materiały informacyjno-edukacyjne oraz podanie szczepionki. Źródłem finansowania progra-

mu były środki własne gminy w wysokości 5 456,38,00 zł. Działania podejmowane w ramach programu rehabilitacji ukierunkowane zostały na zahamowanie lub ograniczenie skutków procesów chorobowych wśród populacji powyżej 65 r.ż. i poniżej 18 r.ż. posiadających dolegliwości ze strony narządu ruchu. Rehabilitację prowadzono w warunkach ambulatoryjnych. Świadczenia udzielane były mieszkańcom Żar dobrowolnie i bezpłatnie do wysokości zabezpieczonych w budżecie środków finansowych. Źródłem finansowania programu były środki własne gminy w wysokości 83 993,76 zł oraz środki pozyskane z NFZ w wysokości 55 995,84 zł. Łączny koszt programu to 139 989,60 zł.

W ramach programu profilaktyki depresji przeprowadzono cykl sesji terapeutycznych wśród dzieci i młodzieży, spotkania z dziećmi i młodzieżą w formie warsztatowej na temat profilaktyki zaburzeń depresyjnych, konferencję z rodzicami i opiekunami prawnymi oraz szkolenia dla kadry pedagogicznej dot. problematyki depresji. Na powyższy program z budżetu gminy wydatkowano 64 480,00 zł, pozyskano środki z NFZ w wysokości 15 520,00 zł, całkowity koszt programu wyniósł 80 000,00 zł.

Wykaz uchwał Rady Miejskiej w Żarach dotyczących przyjęcia i realizacji programów zdrowotnych:

- uchwała Nr XXXVII/5/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV),
- uchwała nr XVIII/31/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu profilaktycznych szczepień przeciwko grypie na lata 2020-2022,
- uchwała nr XVIII/32/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu szczepień profilaktycznych przeciwko pneumokokom dla osób powyżej 65 r.ż. na lata 2020-2022,
- uchwała Nr XXXI/53/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu profilaktyki zaburzeń depresyjnych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych,
- uchwała Nr XXIX/34/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie przyjęcia programu polityki zdrowotnej z zakresu rehabilitacji leczniczej na lata 2022-2024.

4.2.2. Hospicjum (zakład pielęgnacyjno-leczniczy)

Od roku 2015 Koło Żarskiego Towarzystwa Pomocy im. św. Brata Alberta prowadzi Hospicjum św. Brata Alberta, które jest podmiotem leczniczym.

Siedziba Hospicjum mieści się w Żarach przy ul. Pszennej. W 2022 r. Stowarzyszenie na realizację tego zadania w ramach wspierania działań na rzecz mieszkańców Żar objętych stacjonarną opieką paliatywno-hospicyjną nie będących świadczeniami medycznymi - otrzymało od gminy dotację w wysokości 25 000,00 zł. Dotacja została prze-

znaczona na pokrycie kosztów zakupu środków medycznych, drobnego sprzętu medycznego i rehabilitacyjnego, wynagrodzenia terapeutów i psychologów, kosztów eksploatacyjnych lokalu, kosztów administracyjnych i innych niezbędnych do realizacji zadania.

Podstawą przekazania dotacji był art. 13 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Przekazanie dotacji zostało poprzedzone przeprowadzeniem konkursu ofert.

4.2.3. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych Gminy określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 165 ze zm.).

Do zadań własnych Gminy należy również przeciwdziałanie narkomanii - ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 172).

Działania prowadzone przez Gminę, w zakresie realizacji tych zadań, obejmują w szczególności:

- prowadzenie działalności edukacyjnej w społeczeństwie,
- prowadzenie działań podnoszących jakość życia osób oraz rodzin z problemem alkoholowym, narkomanią oraz uzależnieniem behawioralnym,
- prowadzenie działań zmierzających do podnoszenia jakości oddziaływań profilaktycznych adresowanych do różnych grup docelowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- współpraca i wspomaganie działalności różnych podmiotów prowadzących działalność w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień,
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i usuwanie ich skutków,
- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzin,
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe pomocy psychospo-

łecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie,

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotykowych,
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dot. reklamy i promocji oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego (CIS).

Zadania realizowano zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii przyjętym przez Radę Miejską w Żarach, który to określa miejską strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizowanie szkód społecznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych. Budowanie w Żarach spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień oparte jest na systemowym i konsekwentnym wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych realizowanych we współpracy z różnymi podmiotami prowadzącymi działania w tym zakresie. Głównym celem programu było rozwiązywanie problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy” oraz stosowaniem przemocy, mających miejsce na terenie naszego miasta. Sposoby realizacji zadań określonych w Programie dostosowane zostały do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania na bazie posiadanych zasobów instytucjonalnych i osobowych. W programie ujęto cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie

Zdrowia. Program stanowił część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Zadania określone w Programie zostały sfinansowane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Łącznie w roku 2022 wydatkowano na ten cel **1 491 372 zł**.

W celu realizacji założeń objętych Programem w roku ubiegłym podpisano pięćdziesiąt jeden umów i porozumień, w tym:

- przeprowadzono 2 konkursy w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2022 poz. 1327 ze zm.) i podpisano w tym zakresie 4 umowy,
- przeprowadzono 2 tryby pozakonkursowe na podstawie art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie i podpisano w tym zakresie 2 umowy,
- przeprowadzono 3 konkursy w trybie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608) i podpisano w tym zakresie 23 umowy,
- przeprowadzono 1 tryb konkursowy na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2020 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2022 poz. 2561 ze zm.) i podpisano 2 umowy w tym zakresie,
- skierowano 4 polecenia do MOSRiW w Żarach w sprawie przeprowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych i programów profilaktycznych na obiektach Orlik,
- podpisano 1 porozumienie w sprawie udzielenia dotacji celowej Komendzie Powiatowej Policji w Żarach na realizację programów profilaktycznych,
- podpisano 1 porozumienie z Powiatem Żarskim w sprawie udzielenia pomocy finansowej na realizację programów profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży z placówek oświatowo-wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Żarski,
- podpisano 1 umowę z miastem Zielona Góra w sprawie udzielenia pomocy finansowej w zakresie przyjmowania do Izby Wytrzeźwień osób nietrzeźwych będących mieszkańcami miasta Żary,
- podpisano 1 porozumienie w oparciu o ustawę o zatrudnieniu socjalnym w sprawie przekazania dotacji celowej z przeznaczeniem na działalność Centrum Integracji Społecznej,
- podpisano 3 umowy z żarskimi instytucjami kultury,
- podpisano 10 umów na podstawie regulaminu zamówień publicznych,
- podpisano 6 zarządzeń na realizację zadań przez MOPS w Żarach.

Szczegółową charakterystykę wykonanych zadań oraz ich adresatów za rok 2022 przedstawiono w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Żarach, który został przedłożony Radzie Miejskiej w Żarach.

Kluczową rolę w inicjowaniu działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz ich koordynowaniem pełni Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA) powołana przez Bur-

mistrza Miasta Żary.

W skład Komisji wchodzi 7 członków, w tym:

- 3 przedstawiciele Burmistrza,
- 1 przedstawiciel NZOZ,
- 1 przedstawiciel Zespołu Kuratorskiego Służby Sądowej w Żarach,
- 1 przedstawiciel Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Powiatu Żarskiego,
- 1 przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach.

Siedziba Komisji znajduje się w Żarach Pl. Rynek 17 pokój 13 i 16, a jej obsługę administracyjną prowadzi pracownik Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Żarach. Szczegółowy tryb działania Komisji określono w Regulaminie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarach, przyjętym zarządzeniem Burmistrza.

Członkowie Komisji obradują na posiedzeniach (min. raz w miesiącu), a dyżury w biurze Komisji pełni jej przewodniczący min. 16 godz. tygodniowo. W roku 2022 dyżury pełnione były w poniedziałek od godz. 12.00 do 16.00, środę od godz. 11.30 do 15.30 oraz w czwartek od godz. 7.30 do 15.30. Komisja na mocy ustawowego umocowania podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. W roku 2022 przeprowadzono w tej sprawie 36 postępowań. Na mocy upoważnienia Burmistrza członkowie MKRPA prowadzili kontrolę przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie naszej Gminy. Zakres przedmiotowy kontroli określa wyżej przytoczona ustawa o wychowaniu w trzeźwości, a tryb jej prowadzenia zarządzenie Burmistrza. W roku 2022 kontrolą objęto 19 punktów sprzedaży napojów alkoholowych. Przed wydaniem przez Burmistrza zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych MKRPA wydaje opinię w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z obowiązującą uchwałą. W roku 2022 Komisja dokonała 33 wizji lokalnych dotyczących usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydała w przedmiotowej sprawie 99 postanowień.

Wykaz uchwał Rady Miejskiej w Żarach dotyczących realizacji zadań przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii:

- uchwała nr XXXVI/91/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Żarach na 2022 rok,
- uchwała nr XXXVIII/13/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Żarach na lata 2022-2023,
- uchwała nr XXXVI/90/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia kwoty dotacji przypadającej w roku 2022 na jedną osobę będącą uczestnikiem lub pracownikiem Centrum Integracji Społecznej w Żarach,
- uchwała nr XXXVII/3/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Miasta Zielona Góra na realizację zadania w zakresie przyjęcia do Izby Wyrzeźwień w Zielonej Górze osób nietrzeźwych zatrzymanych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała nr XXXVII/4/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 18 lutego 2022 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Żarskiemu na realizację zadania w zakresie przeprowadzenia programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z placówek oświatowo-wychowawczych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Żarski.

4.3. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna jest częścią polityki społecznej gminy. Jej zasadniczym celem jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna to wspólne działania Gminy z administracją rządową, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, osobami fizycznymi i prawnymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi zmierzające do zapewnienia mieszkańcom Żar życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

4.3.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

4.3.1.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach, jest jednostką organizacyjną Gminy Żary o statusie miejskim, nie posiadającą osobowości prawnej, działającą jako wyodrębniona jednostka budżetowa podległa Radzie Miejskiej w Żarach.

Do podstawowych zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach należy między innymi:

- realizacja zadań własnych Gminy Żary o statusie miejskim oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej określonych w ustawie o pomocy społecznej,
- wspieranie i koordynowanie działalności innych podmiotów i organizacji działających w zakresie pomocy społecznej na terenie miasta Żary, przy zachowaniu ich samodzielności statutowej,
- koordynowanie realizacji Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Żary o statusie miejskim,
- organizowanie pracy z rodziną w zakresie zapewnienia rodzinie przeżywającej trudności wsparcia
- i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- ustanawianie rodzin wspierających oraz zawieranie i rozwiązywanie z nimi umów określających zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem przez nie pomocy,
- prowadzenie postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawanie w tych sprawach decyzji,
- realizacja programów rządowych: „Posiłek w szkole i w domu”, „Opieka wytchnieniowa”, „Asystent osoby niepełnosprawnej”,
- obsługa organizacyjno-techniczna Zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- realizacja zadań w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi,
- potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- realizacja innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy,
- udzielanie wsparcia, o którym mowa w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

4.3.1.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Główna siedziba Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej znajduje się w Żarach przy ul. Parkowej 8, gdzie również swoje miejsce ma Dzienny Dom Senior+, DDW, wypożyczalnia sprzętu, stołówka. Ponadto w celu realizacji zadań MOPS dysponuje następującymi budynkami i lokalami:

- lokal przy ul. Okrzei 35 (Świetlica Środowiskowa),
- lokal przy ul. Boh. Getta 9 (noclegownia),
- budynek przy ul. Boh. Getta 19 (siedziba WTZ),
- mieszkanie przy ul. Szkolnej 5/11 (mieszkanie readaptacyjne),
- mieszkanie przy ul. Moniuszki 32/2 (mieszkanie readaptacyjne),
- mieszkanie przy ul. Szkolnej 5/8 (mieszkanie readaptacyjne),
- mieszkanie przy ul. Piastowskiej 6/1 (mieszkanie chronione),
- mieszkanie przy ul. Moniuszki 21/1 (mieszkanie chronione).

4.3.1.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

W 2022 r. zrealizowano budżet MOPS w zakresie wydatków na kwotę **19 201 624,45 zł**. Szczegółowy opis wydatków ujęty jest w sprawozdaniu budżetowym RB-28s.

4.3.1.4. Remonty, modernizacje oraz inwestycje

W 2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przeprowadził remonty w administrowanych lokalach. Szczegółowy opis przedstawia niżej zamieszczona tabela.

Nazwa zadania	Nazwa wykonawcy	Wartość zadania
Przebudowa i remont budynku. Budowa windy, zadania ogrodu zimowego, schodów zewnętrznych wraz z pochylnią dla osób niepełnosprawnych. Przebudowa części dachu z dwuspadowego na jednospadowy, przy ul. Parkowej 8 w Żarach. – ETAP III.	Przedsiębiorstwo Ogólnobudowlane "PRO-Q" Piotr Handzlik, Łaz 41c, 68-200 Żary.	4 357 357,50 zł

4.3.1.5. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy

Działalność promocyjna Dziennego Domu „Senior+” /Dziennego Domu Wsparcia

Promocja Ośrodka odbywa się poprzez zamieszczanie informacji na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych. Informacje o działalności ukazują się w INFO Żary oraz w lokalnej i regionalnej telewizji i prasie. Ulotki dotyczące działalności ośrodków rozpowszechniane są podczas wydarzeń lokalnych.

W 2022 roku seniorzy brali udział w programie kulinarnym „Kulinarnie do stołu” emitowanym w TVP.

Lubuski Tydzień Seniora

MOPS w Żarach był współorganizatorem obchodów XXIII Lubuskiego Tygodnia Seniora. W ramach Tygodnia Seniora 11.10.2022 r. zorganizowany został Dzień Otwarty Dziennego Domu „Senior+”. W tym dniu odbyły się prelekcje dotyczące tematyki uzależnień oraz profilaktyki raka jelita grubego. Zwieńczeniem uroczystości był występ zespołu „Haryzma” Żarskiego Domu Kultury. W dniu 19.02.2022 r. seniorzy wysłuchali prelekcji protetyka słuchu na temat „Uszy są drzwiami do mózgu”. Podczas spotkania uczestnicy ośrodka mieli możliwość sprawdzenia stanu narządu słuchu, zasięgnięcia porady, a także umówienia się na badania audiofoniczne. W ramach Tygodnia Seniora uczestnicy brali udział w warsztatach projektowania eko-toreb, których organizatorem było Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego. W dniu 14.10.2022 w Dziennym Domu „Senior+” odbył się bal seniora dla uczestników Domu.

MOPS w ramach organizacji XXIII Lubuskiego Tygodnia Seniora współpracował m.in. z ŻDK, PCK, PTTK Żary, MBP, Polskim Związkiem Emerytów Rencistów i Inwalidów, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego, RDS „Leśne Zacisze, 105 Kresowy Szpital Wojskowy z przychodnią.

Wizyta pracowników socjalnych z Litwy

W dniu 02.12.2022 r. MOPS odwiedziła grupa pracowników socjalnych z Litwy. Podczas spotkania została poruszona problematyka pomocy społecznej. Strony spotkania wymieniały swoje doświadczenia z funkcjonowaniem pomocy społecznej na Litwie i w Polsce.

Wigilia dla mieszkańców Żar

W dniu 18.12.2022 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej był współorganizatorem Wigilii miejskiej, którą przygotowano na 1200 osób.

Szczegółowe informacje z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawione zostały w sprawozdaniu merytorycznym z realizacji zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za rok 2022 oraz Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2022 dla Gminy Żary o statusie miejskim.

4.3.1.6. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej współpracował z Parafialnymi Zespołami Caritas działającymi na terenie miasta Żary, tj. PZC przy parafii p.w. św. Józefa Oblubieńca w Żarach, PZC przy parafii Miłosierdzia Bożego, PZC przy parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Żarach, PZC przy parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Żarach. Współpraca polegała na kierowaniu osób, które wymagały wsparcia, do otrzymania paczki żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) 2014-2020.

Parafialne Zespoły Caritas działające na terenie naszego miasta w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) do maja 2022 r.

wydawały produkty żywnościowe dla osób, których dochód nie przekracza 220 % kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej. Pracownicy socjalni wydali 306 skierowań dla 523 osób. Ponadto od grudnia 2022 r. pracownicy socjalni na bieżąco zajmowali się weryfikacją uprawnień na nowy okres realizacji podprogramu i wydawali skierowania uprawniające do odbioru paczek żywnościowych.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania klienta

Burmistrz Miasta Żary w ramach realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej w formie świadczenia usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, które zgodnie z ustawą o pomocy społecznej przysługują osobie samotnej lub osobie w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, ogłosił w roku 2021 r. otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego w zakresie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównania szans tych rodzin i osób w obszarze „Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta na terenie miasta Żary w okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 r.” na kwotę 1 810 960,00 zł.

Konkurs wygrał Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Zielonej Górze, a realizatorem usług był Punkt Opieki PCK w Żarach. Umowę zawarto zgodnie ze złożoną ofertą na kwotę 1 810 960,00 zł.

W roku 2022 usługami opiekuńczymi świadczonymi w miejscu zamieszkania klienta na terenie miasta Żary objęto ogółem 164 świadczeniobiorców, na łączną kwotę 1 366 664,88 zł, (w tym 1 098 162,79 zł. ze środków Gminy Żary o statusie miejskim a pozostała kwota z odpłatności świadczeniobiorców w wys. 268 502,09 zł).

W roku 2022 nie świadczone specjalistycznych usług opiekuńczych.

Noclegownia dla osób bezdomnych

W dniu 30.11.2021 r. został ogłoszony konkurs z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, ochrony i promocji zdrowia, w obszarze „Przeprowadzenia programów profilaktyki uzależnień oraz zapewnienia schronienia osobom bezdomnym w Noclegowni oraz możliwości skorzystania z łaźni w roku 2022”. Konkurs wygrała Fundacja „Pogodna Jesień Seniora”.

Na realizację powyższego zadania od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. przeznaczono środki publiczne w wysokości ogółem 193 154,00 zł. Zadanie zostało wykonane na kwotę ogółem 193 153,29 zł.

Noclegownia czynna była: od 01.01.2022 r. do 31.03.2022 r. oraz od 01.10.2022 r. do 31.12.2022 r. prowadzenie Noclegowni odbywało się w godzinach od 18.00 do 8.00 rano dnia następnego, a w każdą sobotę od godziny 18.00 do 11.00 rano w niedzielę oraz od 16.00 w każdą niedzielę do godziny 8.00 rano w poniedziałki, od 01.04.2022 r. do 30.09.2022 r. w godzinach od 19.00 do 7.00 rano dnia następnego, a w każdą sobotę od godziny 19.00 do 10.00 rano w niedzielę oraz od 15.00 w każdą niedzielę do godziny 7.00 rano w poniedziałki, w dni świąteczne Noclegownia czynna była całodobowo.

Osobom bezdomnym przebywającym w Noclegowni umożliwiony był w ramach działalności: nocleg tj. łóżka z poduszką i kocem, korzystanie z sanitariatu, kąpieli oraz pranie odzieży. Zapewnione były również ciepłe napoje oraz żywność w ramach suchego prowiantu, ciepła odzież, środki czystości i higieny osobistej. W ramach prowadzonych przez psychologa zajęć edukacyjno-profilaktycznych przeprowadzono 60 h zajęć z zakresu profilaktyki alkoholowej i narkotykowej, w których ogółem udział wzięło 10 osób.

W ciągu roku 2022 z Noclegowni skorzystało łącznie 48 osób, średnio na dobę w placówce przebywało 16 osób.

W czasie wolnym osoby bezdomne miały możliwość oglądania telewizji, słuchania radia oraz korzystania z gier, m.in. warcaby, szachy.

W zakresie prowadzonej dokumentacji w Noclegowni prowadzona była ewidencja pobytu osób bezdomnych, w której były rejestrowane i opisywane różne zdarzenia interwencyjne. Comiesięcznie sporządzane było na jej podstawie sprawozdanie z pobytu osób bezdomnych w Noclegowni.

Zgodnie z zawartą Umową Nr 1/N/2021 z dnia 31.12.2021 r. Zleceniobiorca miał obowiązek składania częściowych sprawozdań z wykonania zadania publicznego zgodnie z ustalonymi terminami, które zostały dotrzymane.

W związku z otrzymaną decyzją Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żarach nr.ON-S315HK.1410.20.2022 z dnia 14.12.2022 r. informujemy, że mieszkańcy Noclegowni zostali w dniu 15 grudnia 2022 r. przeniesieni tymczasowo do sali gimnastycznej przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach, przy ul. Parkowej 8. Mieszkańcy korzystają również z zaplecza sanitarnego, które składa się z toalety, natrysku i szatni. Podopieczni mają również do dyspozycji pralkę i lodówkę.

Działalność na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych

W zakresie wspomagania osób niepełnosprawnych i seniorów Dzienny Dom Wsparcia/Dzienny Dom „Senior+” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach w 2022 roku współpracował ze Stowarzyszeniem „Człowiekiem jestem” z Kostrzyna nad Odrą oraz Stowarzyszeniem „Start” Zielona Góra.

Ośrodki wsparcia współpracują z Żarskim Domem Kultury, Muzeum Pogranicza Śląsko-Łużyckiego, instytucjami oświatowymi, Miejską Biblioteką Publiczną, przychodniami zdrowia, 105. Kresowym Szpitalem Wojskowym z Przychodnią, Polskim Czerwonym Krzyżem, Polskim Towarzystwem Turystyczno-Krajoznawczym, Polskim Związkiem Emerytów Rencistów i Inwalidów, Uniwersytetem Trzeciego Wieku oraz RDS „Leśne Zacisze.

Warsztat Terapii Zajęciowej począwszy od roku 2014 realizuje swoje cele z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej przy wsparciu Stowarzyszenia „Serwus”. W ramach współpracy zrealizowano m.in. dwa projekty:

- VII „Bieg Szlakiem Żarskich Uliczek”, jako kontynuację cyklu „Poznajemy Żary i okolice”. „Bieg” odbywa się corocznie począwszy od 2014 roku, jako innowacyjna forma integracji osób z niepełnosprawnością intelektualną ze środowiskiem lokalnym, edukacji oraz promocji miasta Żary. Od początku impreza spotkała się z dużą aprobatą zarówno wśród osób niepełnosprawnych, zaproszonych gości jak i lokalnej społeczności. Wydarzenie to zostało zauważone ze względu na niewykorzystywaną do tej pory w województwie lubuskim (w stosunku do osób z niepełnosprawnością intelektualną) formułę biegu patrolowego. Nadmienić należy, że w imprezie brały udział zaprzyjaźnione Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Ośrodki zajmujące się wsparciem osób niepełnosprawnych działające nie tylko na gruncie lokalnym, ale również z terenu województwa lubuskiego. Uczestnicy imprezy mieli sposobność zweryfikować swoją wiedzę, umiejętności i sprawność fizyczną. W realizację zadania zaangażowani byli również mieszkańcy Żar, biorąc aktywny udział w zabawie. Impreza rokrocznie cieszy się coraz większą popularnością przyczyniając się nie tylko do poprawy wizerunku osób niepełnosprawnych, ale również wpływając pozytywnie na promocję poszczególnych ośrodków i organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością.
- W okresie od 06.07.2022r. do 31.12.2022r. uczestnicy WTZ brali udział w realizacji projektu Stowarzyszenia „Serwus” pt.: „Arteterapia - nauka, wspomaganie, rozwój”. Zadanie publiczne współfinansowane było ze środków PFRON przy udziale Województwa Lubuskiego. W projekcie uczestniczyli terapeuci zajęciowi z terenu powiatu żarskiego, żagańskiego i nowosolskiego. W ramach projektu zrealizowano dwa szkolenia: 1) „Techniki choreoterapii, terapii tańcem i ruchem oraz teatroterapii w pracy z osobami dorosłymi”, 2) „Relaksacja - masaże misami dźwiękowymi”. Szkolenie zakończyło się cyklem zajęć w których wzięli udział uczestnicy warsztatów terapii zajęciowej z Żar, Wiechlic i Nowej Soli.

W dniu 13.08.2015 r. WTZ podpisał Umowę Współpracy Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej w Gminie Żary i Powiecie Żarskim zawartą pomiędzy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej w Zielonej Górze, Stowarzyszeniem „Serwus”, Lasami Państwowymi – Nadleśnictwem Lipinki oraz Państwem Anną i Eugeniuszem Ślawnickimi właścicielami Piekarni w Lipinkach Łużyckich. Fakt ten owocuje współpracą i realizacją ciekawych projektów. W minionym roku współpracowaliśmy przy realizacji VII „Biegu szlakiem żarskich uliczek”. Nasi uczestnicy pod fachową opieką zwiedzili ścieżkę przyrodniczą w Zielonym Lesie przyswajając sobie podstawowe zasady bezpiecznego i etycznego korzystania z otaczającej przyrody.

Od roku 2012 kadra WTZ przynależy do Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska - Klub „Synergia”, co umożliwia udział naszych uczestników w zawodach sportowych wielu dyscyplin na gruncie regionalnym i ogólnopolskim. Celem nadrzędnym Klubu jest upowszechnianie kultury fizycznej i sportu u osób z niepełnosprawnością intelektualną poprzez popularyzację i uczestnictwo w zawodach sportowych, rehabilitacji ruchowej, hydroterapii i innych formach mających wpływ na doskonalenie sprawności fizycznej i psychofizycznej naszych podopiecznych. Klub prowadzi działania na rzecz osób niepełnosprawnych intelektualnie, zmierzające do poprawy ich życia oraz pogłębienia świadomości społecznej, której celem jest szeroko pojęte poszanowanie w/w osób oraz ich integracja ze społeczeństwem. W dniu 25 marca 2022 roku reprezentacja WTZ, uczestniczyła w Lubuskim Mitingu MATP Olimpiad Specjalnych. Natomiast w dniu 27 kwietnia 2022 roku nasza reprezentacja wzięła udział w XXVI Lubuskim Mityngu Pływackim Olimpiad Specjalnych – Gubin 2022, gdzie zdobyliśmy srebro i złoto.

Warsztat współpracuje również z powstałym w roku 2009 Stowarzyszeniem Pracowników i Przyjaciół Warsztatów Terapii Zajęciowej „Synergia”. Celem nadrzędnym Stowarzyszenia jest podejmowanie wszelkich działań mających na celu poprawę funkcjonowania warsztatów terapii, w tym ich finansowania. W trakcie minionego roku Stowarzyszenie prowadziło aktywną działalność mającą na celu bieżące monitorowanie funkcjonowania warsztatów w sytuacji pandemii, zapewnienia bezpieczeństwa uczestnikom zajęć, w tym dostępu do szczepień. Stowarzyszenie aktywnie uczestniczyło również we wszelkich działaniach Ogólnopolskiego Forum WTZ mających na celu wypracowanie nowych standardów funkcjonowania i monitoringu zakresu dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. W roku 2022 Stowarzyszenie reprezentowało nasze stanowisko w sprawie dotyczącej konieczności zwiększenia środków finansowych na bieżącą działalność WTZ. Fakt ten zaowocował m.in. wejściem w życie począwszy od dn.19 października 2022 r. nowelizacji rozporządzenia ws. algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym i umożliwiła pozyskanie dodatkowych środków na dalszą, bieżącą działalność warsztatów.

Środowiskowa Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego z Punktem Informacji

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarach działa Środowiskowa Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego z Punktem Informacji, która swoją działalnością obejmuje teren Gminy Żary o statusie miejskim oraz gminy ościennie. W 2022 roku magazyn wypożyczalni mieścił się w pomieszczeniach magazynowo-warsztatowych wynajętych od NZOZ Szpital na Wyspie. Punkt Informacyjny ma swoją siedzibę w Dziennym Domu Wsparcia/Dziennym Domu „Senior+” przy ul. Parkowej 8 w Żarach. Wypożyczalnia świadczy usługi od poniedziałku do piątku w godz. 11:00 - 15:00.

Głównym celem działalności Wypożyczalni jest pomoc osobom, które znalazły się w trudnej sytuacji zdrowotnej i życiowej przez nieodpłatne udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych. Klientami wypożyczalni

sprzętu są najczęściej osoby starsze powyżej 60 r. życia (dla których powrót do samodzielności i funkcjonowania oraz rehabilitacji uzależniony jest od odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego oraz urządzeń pomocniczych) oraz osoby z niepełnosprawnościami. Wypożyczalnia dysponuje takim sprzętem jak: wózki inwalidzkie, wózki WC, krzeselka toaletowe, chodziki i balkoniki, kule, laski, łóżka rehabilitacyjne, materace przeciwoślizgowe, sprzęt do ćwiczeń indywidualnych zwiększający sprawność i aktywność życiową tj. rower rehabilitacyjny trójkołowy, rotor kończyn dolnych i górnych. Działalność Wypożyczalni w 2022 r. obejmowała: nieodpłatne udostępnianie urządzeń pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego, właściwy dobór i dopasowanie sprzętu stosownie do potrzeb i możliwości osób używających, konserwację, naprawy oraz serwis urządzeń pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego udostępnianego beneficjentom pomocy.

W 2022 r. zawarto z 240 osobami umowy na nieodpłatne wypożyczenie sprzętu (409 umów i aneksów przedłużających czas wypożyczenia). Zwrócono 131 sztuk wypożyczonego sprzętu zgodnie z ustaleniami zawartymi w umowie.

Działalność informacyjna związana z prowadzeniem Wypożyczalni polegała na:

- właściwym dobieraniu i dostosowaniu sprzętu rehabilitacyjnego do potrzeb i możliwości osób korzystających z pomocy,
- instrukcji z zakresu sposobu użytkowania sprzętu i sposobu jego konserwacji,
- udzielaniu informacji, gdzie można wypożyczyć lub zakupić potrzebny sprzęt,
- udzielaniu informacji na temat możliwości dofinansowania do zakupu sprzętu,
- akcji promocyjnej działalności wypożyczalni w celu szybkiego dotarcia do osób potrzebujących i ograniczania skutków ich niepełnosprawności, która prowadzona była m.in. poprzez: ulotki, internet, organizowane przez MOPS wydarzenia, kontakty z placówkami służby zdrowia, z instytucjami związanymi z pomocą społeczną, organizacjami pozarządowymi, kościołami, itp.,
- udzielaniu porad beneficjentom pomocy, członkom ich rodzin i opiekunom w zakresie, zwiększenia aktywności życiowej i samodzielności.

Działalność na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach współpracuje z Fundacją Centrum Rozwoju Społeczno-Edukacyjno-Gospodarczego w Żarach z siedzibą w Żarach, przy Al. Jana Pawła II w zakresie kierowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w ramach Centrum Integracji Społecznej. Centrum Integracji Społecznej w Żarach zostało utworzone 17 listopada 2015 r. natomiast prowadzone jest od 1 września 2016 r.

W 2022 r. pracownicy socjalni skierowali łącznie 39 osób, które uczestniczyły w zajęciach w CIS. Uczestnicy w trakcie zajęć kształtowali umiejętności pozwalające na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu. Otrzymali wsparcie psychoterapeuty, doradcy zawodowego i terapeuty ds. uzależnień. Ponadto brali udział w warsztatach dotyczących treningu umiejętności społecznych, treningu motywacyjno-aktywizacyjnego i warsztatów z rozwijania umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Ponadto nabywali umiejętności teoretyczne i praktyczne w zakresie: pracownik porządkowy z utrzymaniem terenów zielonych, kurs w zawodzie brukarza, siostra PCK, kurs florystyczny I stopnia, pracownik sprząający rozszerzony o dezynfekcje obiektów i pomieszczeń. Każdy z uczestników miał możliwość szkolenia się w jednym z modułów.

Wolontariat

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działa Wolontariat. Celem działań wolontarystycznych jest pomoc, wsparcie i integracja osób starszych, niepełnosprawnych, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej i wymagają pomocy osób drugich. W 2022 r. z pomocy wolontariuszy skorzystało 75 beneficjentów. Zawarto 16 porozumień na realizację zadań wolontaryjnych, które dotyczyły asystowania pracownikom w prowadzeniu zajęć terapeutycznych i opiece nad uczestnikami Dziennego Domu „Senior+”, Dziennego Domu Wsparcia, współudziału w organizacji zajęć integracyjnych, asystowaniu pracownikom w prowadzeniu zajęć terapeutycznych i opiece nad uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej, a także indywidualne działania na rzecz podopiecznych MOPS. Nawiązano współpracę z wolontariuszami i uczniami z Katolickiej Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II, a także ze Szkołą Podstawową nr 8 im. Bolesława Chrobrego.

Wykaz dotacji przekazanych organizacjom pozarządowym w 2022 r. w zakresie pomocy społecznej oraz w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, ochrony i promocji zdrowia

Nazwa oferenta	Nazwa realizowanego zadania - zgodnie z zawartą umową	Liczby osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych (w tym wolontariuszy)	Liczby osób, które były adresatami różnych działań publicznych	Środki finansowe organizacji	Kwota przyznana / kwota wykorzystana	Powierzenie / wsparcie realizowanego zadania
Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Zielonej Górze Punkt Opieki PCK w Żarach	Świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania klienta na terenie miasta Żary w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.	53	164	0	1 810 960,00 zł (ogłoszony konkurs). Przekazana dotacja: 1 388 791,60 zł Wykorzystana 1 366 664,88 zł	powierzenie
Fundacja „Pogodna Jesień Seniora” z siedzibą w Żarach	Prowadzenie programów profilaktyki uzależnień oraz zapewnienie schronienia osobom bezdomnym w Noclegowni oraz skorzystania z łaźni w roku 2022 r.	5	39	0	193 154,00 zł (ogłoszony konkurs). Przekazana dotacja: 193 154,00 zł Wykorzystana 193 153,29 zł	powierzenie

4.3.1.7. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (FEAD) 2014 – 2020 współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. W 2022 r. w edycji programu 2021/2022, w okresie od grudnia 2021 r. do maja 2022 r. pracownicy socjalni wydali 306 skierowań do otrzymania paczki żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa FEAD 2014-2020. Z tej formy pomocy skorzystało łącznie 523 osoby. Realizatorem tej formy pomocy były Parafialne Zespoły Caritas przy żarskich parafiach.

Wieloletni Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 to wsparcie dla najuboższych mieszkańców. MOPS przy aktywnym współudziale placówek oświatowych oraz firmy cateringowej zapewnia potrzebującym gorący posiłek.

W 2022 roku uprawnionych do korzystania z posiłku w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” było: 34 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 47 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz 101 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 z późn. zm.).

Łącznie zrealizowano 28 051 świadczeń (posiłków) na kwotę 241 745,00 zł.

W 2022 roku uprawnionych do świadczenia pieniężnego w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” było: 125 dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, 156 uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej oraz 471 pozostałych osób otrzymujących pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Łącznie wypłacono 3287 świadczeń na łączną kwotę 930 280,00 zł.

Przygotowano 61 paczek świątecznych dla najbardziej potrzebujących osób na kwotę 6 917,40 zł.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych w gminie Żary o statusie miejskim

Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach nr XXV/1/21 z dnia 29 stycznia 2021 roku przyjęto „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2021-2030”. Wyżej wymieniona Strategia jest podstawą do realizacji zadań skoncentrowanych na zapobieganiu i rozwiązywaniu problemów społecznych oraz świadczeniu usług

na rzecz osób i grup społecznych wymagających pomocy ze strony instytucji oraz organizacji. Wszelkie działania w ramach Strategii mają przyczynić się do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców naszego miasta, ze szczególnym uwzględnieniem osób i grup społecznych narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne. W strategii określono cztery obszary interwencji:

- demografia,
- rodzina,
- profilaktyka, integracja, aktywizacja,
- kadra.

Określono cztery cele, które odpowiadają zdiagnozowanym deficytom i problemom społecznym. Cel pierwszy koncentruje się na przeciwdziałaniu negatywnym skutkom zjawisk demograficznych.

W obrębie celu drugiego wskazano na konieczność intensyfikacji działań na rzecz rodziny. Trzeci cel strategiczny został poświęcony interwencji w obszarze szeroko pojmowanej integracji i aktywizacji społecznej. Natomiast czwartym celem jest wzmocnienie potencjału kadrowego MOPS w Żarach w związku ze zwiększeniem popytu na poszczególne usługi świadczone przez nasz Ośrodek. Ponadto Zarządzeniem Burmistrza Miasta Żary Nr WA.120.24.2021 z dnia 25 marca 2021 r. powołany został Zespół ds. Wdrażania i Monitoringu w/w Strategii, w skład którego weszli przedstawiciele lokalnych instytucji, organizacji i fundacji działających w sferze min. polityki społecznej. Postępy realizacji celów zawartych w Strategii będą monitorowane w oparciu o roczne sprawozdanie z działalności MOPS w Żarach oraz raport o stanie gminy Żary o statusie miejskim za rok poprzedni.

Program „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2022”

Dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystentów rodziny.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach składał w 2022 r. wniosek na dodatki do wynagrodzenia dla 4 asystentów rodzin w ramach Programu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pt.: „Program asystent rodziny na rok 2022”, w związku z zadaniami realizowanymi przez asystentów rodzin w okresie pandemii COVID-19. MOPS w Żarach otrzymał dofinansowanie w kwocie: 12 000,00 zł.

Program Senior+

Gmina Żary o statusie miejskim reprezentowana przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach w 2022 r. przystąpiła do Wieloletniego Programu Senior+ na lata 2021 – 2025 Edycja 2022. Zadanie dofinansowane było w ramach II modułu Programu tj. zapewnienia funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”. Całkowity koszt zadania publicznego wyniósł 394 192,82 zł, w tym dofinansowanie otrzymane z budżetu państwa w wysokości 95 904,00 zł. Głównym celem podejmowanej działalności na rzecz osób korzystających ze wsparcia w Dziennym Domu „Senior+” jest zapobieganie izolacji i marginalizacji osób starszych, podniesienie ich jakości życia, a także efektywności oddziaływań pomocowych poprzez umożliwienie korzystania z oferty prozdrowotnej, aktywizacji ruchowej, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej, opiekuńczej, zdrowotnej i socjalnej realizowanej w oparciu o Indywidualny Plan Aktywizująco-Wspierający. W minionym roku z oferty Dziennego Domu „Senior+” skorzystało łącznie 29 osób nieaktywnych zawodowo, powyżej 60 roku życia.

Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2022

W dniu 21.02.2022 r. została zawarta Umowa Nr PS-V.042.4.2022/UM Żary w sprawie wysokości i trybu przekazywani w 2022 roku środków Funduszu Solidarnościowego, na realizację zadania w ramach resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytchnieniowa” - edycja 2022.

Wysokość pozyskanych środków wyniosła 156 672,00 zł. Program realizowany był od 01.03.2022 r. do 31.12.2022 r. Celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz orzeczeniami równoważnymi poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w wykonywaniu obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki, zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację dla opiekunów.

MOPS w Żarach realizował świadczenie opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Opiekunowie mieli do wykorzystania 240 godzin opieki wytchnieniowej świadczonej w ramach pobytu dziennego, w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Program Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej - edycja 2022 r.

Łącznie na realizację programu pozyskano środki finansowe w kw. 529 533 zł w tym:

- 519 150 zł na realizację zadania,
- 10 383 zł na koszty obsługi programu.

Łącznie objęto wsparciem 27 osób niepełnosprawnych. Usługi świadczyło łącznie 19 asystentów osobistych. Program był realizowany w okresie od marca 2022 r. do grudnia 2022 r.

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2021 - 2027”, (uchwała Nr XXV/2/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 stycznia 2021 r.)

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach prowadził obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny w Żarach realizuje określone działania ujęte w „Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2021 - 2027”, który został podjęty uchwałą Nr XXV/2/21 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 stycznia 2021 r.

Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupa 11 specjalistów z różnych dziedzin, łącząc swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, którą reprezentują oraz podejmują skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą, jak również przeciwdziałanie temu zjawisku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. W skład ZI wchodzi przedstawiciele: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarach, Wydziału Spraw Społecznych, Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu, Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Urzędu Miejskiego w Żarach, Komendy Powiatowej Policji w Żarach, Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych Powiatu Żarskiego w Żarach, Sądu Rejonowego w Żarach, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej oraz Lubuskiego Ruchu na Rzecz Kobiet i Rodziny „ŻAR”. Obecnie w składzie Zespołu Interdyscyplinarnego brakuje przedstawiciela Służby zdrowia. Zespół Interdyscyplinarny podjął działania w celu pozyskania nowego członka. W realizacji Programu, Zespół współpracował ze specjalistami różnych instytucji publicznych m.in. pracownikami socjalnymi, psychologami, terapeutami ds. uzależnień, asystentami rodzin, prawnikiem, przedstawicielami oświaty (wychowawcy, pedagodzy), kuratorami sądowymi, dzielnicowymi KPP, przedstawicielami MKRPA, przedstawicielami służby zdrowia oraz z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie naszego miasta m.in. Lubuskim Ruchem Na Rzecz Kobiet i Rodziny „ŻAR” oraz Punktem Interwencji Kryzysowej. Ponadto członkowie ZI oraz grup roboczych współpracowali z Lubuskim Ruchem na Rzecz Kobiet i Rodziny „ŻAR” w ramach prowadzonego „Programu osób pokrzywdzonych przestępstwem realizowanego ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem był Minister Sprawiedliwości, a realizatorem Lubuski Ruch na Rzecz Kobiet i Rodziny „ŻAR”.

Sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla miasta Żary zostało przedłożone Radzie Miejskiej w Żarach w kwietniu 2023 r.

Gminny Program wspierania rodziny dla gminy Żary o statusie miejskim na lata 2022-2024

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarach realizował również zadania wynikające z innych uregulowań prawnych niż ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pośrednio przyczyniając się jednak do realizacji jej celów. Zadania te zawarte były w przyjętym przez Radę Miasta w Żarach „PROGRAMIE WSPIERANIA RODZINY DLA GMINY ŻARY O STATUSIE MIEJSKIM NA LATA 2022-2024”. Program skierowany był do rodzin mieszkających na terenie miasta Żary, wśród których istnieje duże prawdopodobieństwo niewydolności opiekuńczo-wychowawczej i bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, co z kolei zagraża odebraniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej lub umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Celem strategicznym programu było zapewnienie kompleksowego wsparcia rodzinom poprzez jego stałe rozwijanie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w Gminie Żary o statusie miejskim w 2022 roku przedłożone zostało Radzie Miejskiej w Żarach w kwietniu 2023 r.

Pomoc obywatelom Ukrainy

W 2022 r. MOPS w Żarach w związku z konfliktem zbrojnym na terenie Ukrainy udzielał wsparcia obywatelom Ukrainy w formie jednorazowej zapomogi w wysokości 300 zł oraz w formie posiłków dla dzieci w szkole i w przedszkolu.

Pomocy w formie jednorazowej zapomogi udzielono 1145 osobom na kwotę 345 500 zł.

Pomocą w formie posiłków objęto 115 uczniów oraz 51 dzieci w przedszkolu na łączną kwotę 31 639 zł.

Środki na pomoc obywatelom Ukrainy pozyskano z Funduszu Pomocy.

MOPS monitorował funkcjonowanie ustanawianych przez Sąd opiekunów tymczasowych dla małoletnich obywateli Ukrainy. W 2022 r. monitoring dotyczył 34 opiekunów tymczasowych dla 40 małoletnich obywateli Ukrainy.

4.3.2. Środowiskowy Dom Samopomocy

Przez cały 2022 rok ŚDS w Żarach świadczył usługi w 7 grupach terapeutycznych. W ŚDS na dzień 31.12.2022 roku zatrudnionych było 13 pracowników. Wskaźnik zatrudnienia wynosił 10,55 etatu. W roku 2022 liczba uczestników rosnąco wynosiła 50 osób. Dom opuściło 4 uczestników. Przyczyną odejścia tych osób była: śmierć uczestnika, przejście osoby na WTZ w Żarach, podjęcie zatrudnienia i w związku z tym wygaśnięcie decyzji o miejscu - 2 osoby. W 2022 r. troje uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Żarach znalazło pracę.

4.3.2.1. Podstawa prawna działalności i charakterystyka działalności statutowej

Z dniem 1 stycznia 2015 r. rozpoczął działalność jako samodzielna organizacyjnie jednostka budżetowa Gminy Żary o statusie miejskim, uchwałą nr XXXIX/57/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie utworzenia i nadania statutu Środowiskowemu Domu Samopomocy w Żarach.

Celem działania Środowiskowego Domu Samopomocy w Żarach jest:

- realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej mających na celu ochronę zdrowia psychicznego poprzez udzielanie oparcia społecznego osobom z zaburzeniami psychicznymi,
- udzielanie wsparcia w formie mieszkań chronionych dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność, chorobę potrzebują wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

4.3.2.2. Charakterystyka bazy lokalowej

Główna siedziba jednostki znajduje się przy ul. Bohaterów Getta 19 w Żarach. Ponadto jednostka dysponuje lokalem do zajęć dziennych przy Żagańskiej 34 / 2-3 w Żarach (gdzie codziennie odbywają się zajęcia wspierająco-aktywizujące). Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach dysponuje 45 miejscami pobytu dziennego w trzech typach Domu:

- Dom Typ A – dla osób przewlekle psychicznie chorych 8 miejsc,
- Dom Typ B – dla osób niepełnosprawnych intelektualnie 22 miejsca,
- Dom Typ D – dla osób ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnościami sprzężonymi 15 miejsc.

W strukturach Środowiskowego Domu Samopomocy w Żarach funkcjonuje mieszkalnictwo chronione, w ramach którego z usług korzystają uczestnicy ŚDS w Żarach. Dom dysponuje dwoma mieszkaniami chronionymi wspieranymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tj.: 1 mieszkanie dla kobiet i 1 mieszkanie dla mężczyzn.

Łącznie oba mieszkania mogą udzielać wsparcia dla 6 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Mieszkania chronione przeznaczone są dla osób, które ze względu na trudną sytuację życiową, niepełnosprawność, w tym niepełnosprawność intelektualną, chorobę psychiczną, epilepsję wymagają wsparcia w codziennym życiu.

W mieszkaniach chronionych świadczone jest wsparcie dla osób niepełnosprawnych przez pracowników jednostki w wymiarze nie mniejszym niż 3 godziny dziennie przez 7 dni w tygodniu.

Na dzień 31.12.2022 r. w mieszkaniach chronionych wsparciem obejmowano 3 mężczyzn oraz 1 kobietę.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach ma możliwość kierowania do jednostki osób nie będących mieszkańcami Miasta Żary, dzięki zawartym porozumieniom międzygminnym, tj.: porozumienie z Gminą Żary, porozumienie z Gminą Lipinki Łużyckie, porozumienie z Gminą Trzebiel.

Zgodnie z ww. porozumieniami do Ośrodka przyjmowane są osoby z innych gmin tylko w sytuacji braku kandydatów z terenu miasta Żary. Pierwszeństwo w kierowaniu do ŚDS w Żarach mają zawsze mieszkańcy naszego miasta.

4.3.2.3. Środki finansowe przeznaczone na działalność

Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, w 100 % finansowane z budżetu Wojewody Lubuskiego (koszty utrzymania ośrodka dziennego).

Lp.	Dział	Rozdział	Nazwa zadania	Środki przeznaczone na działalność w 2022 r.
1	852	85203	Wykonanie dokumentacji technicznej - operatów technicznych na potrzeby budynku ośrodków wsparcia przy ul. Bohaterów Getta 19.	30 750,00 zł
2	852	85203	Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy - zadania zlecone.	1 004 435,00 zł - dotacja podstawowa, zwiększenie 30% w ramach programu „za Życiem” w kwocie 106 335,00 zł, rezerwa budżetowa w kwocie 15 428,00 zł.
3	852	85203	Działalność - mieszkania chronione - zadania własne.	105 961,00 zł - koszty utrzymania mieszkań chronionych

4.3.2.4. Działalność promocyjna, w tym wydarzenia kulturalne, organizowane imprezy

- 14.02.2022 r. zorganizowano zabawę walentynkową. Tańce i zabawy muzyczne. Skrzynkę na listy walentynkowe.
- 09.03.2022 r. obchodzono Dzień Kobiet i Mężczyzn. Omówiono tradycje związane z tymi dniami. Wspólna kawa oraz słodki poczęstunek, przygotowany w ramach treningu kulinarnego.
- 21.03.2022 r. obchody Pierwszego Dnia Wiosny oraz Dnia Osób z Zespołem Downa. W tym dniu społeczność domu miała dwie różne skarpetki oraz gorąco przywitała wiosnę (piosenkami, wierszem, gazetką).
- 25.03.2022 r. udział w akcji „Niebieskie serce dla autyzmu”, której celem jest zwiększenie świadomości na temat autyzmu i okazanie wsparcia osobom z autyzmem oraz ich rodzinom.
- 03.04.2022 r. uroczyste Śniadanie Wielkanocne, jeszcze w grupach terapeutycznych. Śniadaniu towarzyszyło szukanie jajek z czekolady po ogrodzie.
- 20.04.2022 r. Środowiskowy Dom Samopomocy w Żarach włączył się w akcję zbierania żywności dla zwierząt na Ukrainie.
- 01.06.2022 r. odbyły się obchody Dnia Dziecka: grill, lody, gry i zabawy na terenie ośrodka.
- 13.05.2022 r. wycieczka do Wrocławia. Zwiedzanie wystawy w Muzeum Historii Zajezdnia we Wrocławiu pt. „Machiny Leonarda da Vinci” oraz „Wrocław 1945-2016”. Uczestnicy zwiedzili również Ogród Zoologiczny we Wrocławiu.
- 20.07.2022 r. odbył się Piknik Rodzinny. Grill, ciasto, owoce, lody oraz gry, tańce i zabawy na świeżym powietrzu. To jedna z pierwszych okazji w których rodzice i opiekunowie wraz z nami i uczestnikami mogli spotkać się po pandemii.
- 09.11.2022 r. odbyła się jednodniowa wycieczka społeczności naszego Domu do Zamku Cesarskiego oraz Palmiarni w Poznaniu.
- 06.12.2022 r. członkowie grupy sportowej Promień Żary przygotowali paczki ze słodyczami dla wszystkich uczestników ŚDS w Żarach, w ramach Dnia Świętego Mikołaja. Prezenty poprzedziło wesołe i gwarne ubieranie choinki ŚDS przez uczestników oraz drobny słodki upominek.
- 16.12.2022 r. społeczność ŚDS uczestniczyła w Żarskim Jarmarku Bożonarodzeniowym. Prace uczestników cieszyły się ogromnym zainteresowaniem.
- 20.12.2022r. odbyła się uroczysta Wigilia. Uczestniczyli w niej rodzice, opiekunowie, rodzeństwo naszych uczestników. Uroczystość odbyła się w restauracji „Styl” w Żarach. Wspólna modlitwa z kapłanami m.in. z Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Żarach, podzielenie się opłatkiem, kolędowanie przy dźwiękach gitary. Uroczystość Wigilii uświetnił występ dzieci z Państwowej Szkoły Muzycznej w Żarach.

Opracowanie pod nadzorem: **Krystyny Kozłowskiej**, Naczelnik Wydziału Spraw Społecznych; **Iwony Kubiak**, Zastępcy Naczelnika Wydziału Spraw Społecznych; **Katarzyny Pękali**, Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, **Marioli Alechno-Bucy**, Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy.

5. ZADANIA W ZAKRESIE POPRAWY PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

STRAŻ MIEJSKA

5.1. Podstawa prawna i zadania Straży Miejskiej

Straż Miejska, jako samorządowa umundurowana formacja pełniąca służebną rolę wobec społeczności lokalnej, realizuje wyznaczone zadania z zakresu zapewnienia stanu porządku i bezpieczeństwa w miejscach publicznych, głównie poprzez zapobieganie zagrożeniom oraz inicjowanie działań mających na celu przeciwdziałanie popełnianiu wykroczeń (działania prewencyjne).

Zadania straży miejskiej wynikają wprost z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1763), a mianowicie:

- ochrona spokoju i porządku w miejscach publicznych;
- czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego – w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym;
- kontrola publicznego transportu zbiorowego – w zakresie określonym w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1371);
- współdziałanie z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli, pomocy w usuwaniu awarii technicznych i skutków klęsk żywiołowych oraz innych miejscowych zagrożeń;
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia albo miejsc zagrożonych takim zdarzeniem przed dostępem osób postronnych lub zniszczeniem śladów i dowodów, do momentu przybycia właściwych służb, a także ustalenie, w miarę możliwości, świadków zdarzenia;
- ochrona obiektów komunalnych i urządzeń użyteczności publicznej;

- współdziałanie z organizatorami i innymi służbami w ochronie porządku podczas zgromadzeń i imprez publicznych;
- doprowadzanie osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca ich zamieszkania, jeżeli osoby te zachowaniem swoim dają powód do zgorznięcia w miejscu publicznym, znajdują się w okolicznościach zagrażających ich życiu lub zdrowiu albo zagrażają życiu i zdrowiu innych osób;
- informowanie społeczności lokalnej o stanie i rodzajach zagrożeń, a także inicjowanie i uczestnictwo w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;
- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych dla potrzeb gminy.

Ponadto wprowadzona w 2021 roku nowelizacja ustawy o strażach gminnych wprowadziła nowe uprawnienie wojewody, tj. w przypadku powszechnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, katastrofy, klęski żywiołowej, stanu zagrożenia epidemicznego, stanu epidemii lub innej sytuacji kryzysowej, na obszarze województwa lub gminy, wojewoda może na czas określony zarządzić użycie straży do wspólnych działań z Policją. O zarządzeniu użycia straży do wspólnych działań z Policją wojewoda niezwłocznie informuje właściwego wójta, burmistrza (prezydenta miasta). Zgodnie z Zarządzeniami Wojewody Lubuskiego poz. 43 z dnia 05.01.2022 r. oraz poz. 268 z dnia 03.02.2022 r., Straż Miejska została użyta do wspólnych działań z Policją.

5.2. Czynności podjęte w 2022 roku

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Żarach w 2022 roku pracowali w systemie dwuzmianowym, pierwsza zmiana w godzinach od 6:00 do 14:00, druga zmiana w godzinach od 14:00 do 22:00 od poniedziałku do piątku i w soboty w godzinach od 8:00 do 16:00. Ponadto w niektóre dni wolne i święta, wystawiane były dodatkowe patrole w celu zabezpieczenia np. imprez, świąt i zgromadzeń. Realizując zadania przewidziane ustawą o strażach gminnych (miejskich), przepisami prawa miejscowego itp. strażnicy miejscy przeprowadzili w 2022 roku relatywnie więcej czynności i interwencji w porównaniu do poprzedniego roku. Poniższe liczby w sprawozdaniu wykazują, iż w dalszym ciągu ma wpływ i ścisły związek z utrzymywaniem się

w 2022 roku pandemii COVID-19 i wykonywanych istotnych zmian zadań dla straży miejskiej wynikających z polecenia wojewody oraz wspólnych służb z funkcjonariuszami policji. Jak również absencji strażników, którzy będąc narażonymi na zagrożenie chorowali.

Dyslokacja służb patrolowych wynika z realizacji codziennych zadań stawianych funkcjonariuszom, z prowadzonego rozpoznania i identyfikowania miejsc najbardziej zagrożonych na podstawie własnych obserwacji i informacji otrzymywanych od mieszkańców.

Miejsca przeprowadzanych kontroli jak również lokalizacja patroli Straży Miejskiej to przede wszystkim te rejony miasta, które charakteryzują się dużą częstotliwością

popelnianych czynów zabronionych. Główny nacisk w działaniach został położony na prewencyjne przeciwdziałanie wykroczeniom najbardziej dokuczliwym z punktu widzenia mieszkańców Żar (np. parkowanie pojazdów w niedozwolonym miejscu, spalanie odpadów, zanieczyszczanie publicznej przestrzeni przez psie odchody, niewywiązywanie się z obowiązków nałożonych w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim). Równoległe, prowadzone były zdecydowane działania restrykcyjne względem sprawców naruszających prawo, których zachowanie bezpośrednio mogło zagrażać bezpieczeństwu mieszkańców, a także powodować negatywny odbiór społeczny, m. in.: zakłócanie porządku publicznego, spożywanie alkoholu w miejscach zabronionych czy niszczenie mienia. W tym celu realizowano codzienne dwugodzinne patrole piesze, przeprowadzane sukcesywnie na wszystkich ulicach miasta.

Jednym z kryteriów odzwierciedlających stan porządku i bezpieczeństwa w mieście była i jest ilość zgłoszeń od mieszkańców i instytucji kierowanych do żarskiej straży, które są przyjmowane przez dyżurnego. Tematyka zgłoszeń jest bardzo zróżnicowana. Do najczęściej występujących zgłoszeń należy zaliczyć: parkowanie pojaz-

dów w miejscach niedozwolonych, spożywanie alkoholu w miejscach objętych zakazem, czy też pozostawianie psów bez dozoru.

W 2022 r. przyjęto i zrealizowano 1 580 zgłoszeń od mieszkańców, funkcjonariusze Straży Miejskiej w Żarach nałożyli 553 mandaty karne na kwotę 71 070,00 złotych, 863 razy zastosowali środek wychowawczy w postaci pouczenia, skierowali 9 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach.

Dla porównania w 2021 r. przyjęto i zrealizowano 1 846 zgłoszeń, funkcjonariusze nałożyli 425 mandatów karnych na kwotę 52 690,00 złotych, 709 razy zastosowali środek wychowawczy w postaci pouczenia, skierowali 20 wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach.

Natomiast w 2020 r. przyjęto i zrealizowano 1 666 zgłoszeń, funkcjonariusze nałożyli 208 mandatów karnych na kwotę 22 810,00 złotych, 502 razy zastosowali środek wychowawczy w postaci pouczenia, skierowano 2 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego.

Analiza poziomu i jakości świadczonych usług zatrudnionych nie uległa spadkowi i utrzymywała się na bardzo dobrym poziomie.

Poniższe tabele przedstawiają najczęściej podejmowane interwencje przez Straż Miejską w latach 2020 – 2022.

BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK W KOMUNIKACJI			
DZIAŁANIA	2020	2021	2022
Ilość zrealizowanych interwencji	449	552	754
Pouczenia	364	412	530
Mandat karny	83	139	222
Wniosek do sądu	2	1	2

BEZPIECZEŃSTWO OSÓB I MIENIA			
DZIAŁANIA	2020	2021	2022
Ilość zrealizowanych interwencji	38	59	48
Pouczenia	17	21	16
Mandat karny	21	38	31
Wniosek do sądu	0	0	0

PORZĄDEK I SPOKÓJ PUBLICZNY			
DZIAŁANIA	2020	2021	2022
Ilość zrealizowanych interwencji	24	31	21
Pouczenia	8	15	5
Mandat karny	16	13	15
Wniosek do sądu	0	2	1

PRZECIWKO URZĄDZENIOM UŻYTKU PUBLICZNEGO

DZIAŁANIA	2020	2021	2022
Ilość zrealizowanych interwencji	60	122	155
Pouczenia	27	60	53
Mandat karny	33	60	100
Wniosek do sądu	0	2	2

WYCHOWANIE W TRZEŹWOŚCI I PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI

DZIAŁANIA	2020	2021	2022
Ilość zrealizowanych interwencji	50	132	182
Pouczenia	22	18	60
Mandat karny	28	103	118
Wniosek do sądu	0	11	4

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINIE

DZIAŁANIA	2020	2021	2022
Ilość zrealizowanych interwencji	49	111	81
Pouczenia	42	86	61
Mandat karny	6	22	20
Wniosek do sądu	0	3	0

USTAWA O ODPADACH

DZIAŁANIA	2020	2021	2022
Ilość zrealizowanych interwencji	27	43	32
Pouczenia	10	9	13
Mandat karny	17	34	19
Wniosek do sądu	0	0	0

Do najpowszechniej popełnianych czynów zabronionych na terenie miasta Żary należy zaliczyć wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji. Ogólnie w minionym 2022 roku strażnicy miejscy podjęli 754 interwencje związane z egzekwowaniem bezpieczeństwa i porządku w komunikacji. W wyniku podjętych działań: 222 sprawców wykroczeń ukarano mandatami karnymi na kwotę 30 200,00 zł, pouczone 530 kierowców, sporządzono dwa wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach. Pomimo powszechnej znajomości ustawy z dnia 26 października 1982 r. (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 165,) o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wzrosła liczba interwencji wobec osób popełniających wykroczenie z art. 431 „Kto spożywa napoje alkoholowe wbrew zakazom określonym w art.14 ust. 1 i 2a - 6 albo nabywa

lub spożywa napoje alkoholowe w miejscach nielegalnej sprzedaży, albo spożywa napoje alkoholowe przyniesione przez siebie lub inną osobę w miejscach wyznaczonych do ich sprzedaży lub podawania, podlega karze grzywny”.

W ramach podejmowanych działań w 2022 r. strażnicy miejscy: wylegitymowali 182 osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych w tym: pouczyli 60 osób, nałożyli 118 mandatów karnych na kwotę 11 800,00 zł za spożywanie napojów alkoholowych w miejscach zabronionych, skierowali 4 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach, przewieźli 10 osób nietrzeźwych do izby wytrzeźwień lub miejsca zamieszkania. W trakcie przeprowadzanych czynności zaobserwowano, że po wysokoprocentowy alkohol sięgają również osoby nieletnie znajdujące się na terenie miasta. W związku ze stwierdzonym zagrożeniem

Straż Miejska w Żarach podjęła czynności profilaktyczno-edukacyjne przeprowadzając cykl spotkań z uczniami żarskich placówek oświatowych. Ponadto wspólnie z członkami Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzono kontrole miejsc, w których jest sprzedawany alkohol pod kątem przestrzegania zapisów ustawy o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu Alkoholizmowi.

Pozostałe czynności związane z popełnianymi wykroczeniami w poszczególnych zakresach:

- wykroczenia przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu: 21 interwencji, pouczone 5 osób, ukarano mandatami karnymi 15 sprawców na kwotę 3 620,00 zł; skierowano 1 wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach;
- wykroczenia przeciwko obyczajności publicznej: 11 interwencji, pouczone 1 osobę, ukarano mandatami karnymi 10 osób, na kwotę 950,00 zł;
- wykroczenia przeciwko urządzeniom użytku publicznego: 155 interwencji, pouczone 53 osoby, ukarano mandatami karnymi 100 sprawców na kwotę 14 600,00 zł, skierowano 2 wnioski o ukaranie do Sądu Rejonowego w Żarach;
- ustawa o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 276) - 19 interwencji, pouczone 6 osób, ukarano mandatami karnymi 3 osoby na kwotę 300,00 zł;
- ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 699); przeprowadzono 32 interwencje, pouczone 13 osób, ukarano mandatami karnymi 19 sprawców na kwotę 3 150,00 zł;
- ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 r. (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519); przeprowadzono 81 interwencji, pouczone 61

osób, ukarano mandatami karnymi 20 sprawców na kwotę 1 900,00 zł;

- wykroczenia przeciwko szkodnictwu leśnemu, polnemu i ogrodowemu: przeprowadzono 21 interwencji, pouczone 7 osób, ukarano mandatami karnymi 14 sprawców na kwotę 1 200,00 zł.

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w trakcie patroli przeprowadzili kontrole w sprawach porządkowo-technicznych, w wyniku których stwierdzono 597 uwag, które zostały przekazane do:

- Wydziału Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska,
- Przedsiębiorstwa Komunalnego PEKOM,
- Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej,
- Zarządu Dróg Powiatowych,
- Wspólnot Mieszkaniowych - Spółdzielni Mieszkaniowych,
- właścicieli nieruchomości prywatnych.

Przeprowadzona została lustracja obiektów, w szczególności użyteczności publicznej, jak również nieruchomości znajdujących się w rękach osób prawnych i fizycznych, pod kątem utrzymania stanu sanitarno-porządkowego, oraz zagrożeń występujących w okresie zimowym tj. występująca śliskość na chodnikach i drogach.

W 2022 r. podjętych zostało 205 interwencji, których przedmiotem były różnego rodzaju stwierdzone awarie, takie jak wodociągowe, kanalizacyjne, energetyczne itp., zaistniałe na terenie miasta. Miejsce awarii w razie potrzeby było zabezpieczane, a następnie informacja przekazywana była do zarządcy sieci:

- telekomunikacyjnej,
- wodnokanalizacyjnej,
- energetycznej.

Poniższa tabela zawiera pozostałe przykładowe zgłoszenia, przekazywane do realizacji dla funkcjonariuszy Straży Miejskiej przez zgłaszających w poszczególnych latach (2020 – 2022).

TEMAT ZGŁOSZENIA	2020	2021	2022
Zakłócenia porządku publicznego i spokoju	91	118	153
Zagrożenia w ruchu drogowym	286	341	366
Ochrona środowiska i gospodarka odpadami	223	185	244
Zagrożenia życia i zdrowia	187	109	105
Zagrożenia pożarowe (katastrofy)	4	0	4
Awarie techniczne	97	100	205
Zwierzęta	149	152	382
Pozostałe zgłoszenia	850	841	121

Inne czynności wykonane przez Straż Miejską w Żarach w 2022 r.:

- konwojowanie dokumentów, przedmiotów wartościowych lub wartości pieniężnych na potrzeby gminy - 25 razy;
- nadzór nad strefą płatnego parkowania: wystawiono 117 zawiadomień wzywających do dokonania opłaty dodatkowej w strefie płatnego parkowania.

5.3. Zabezpieczenie imprez i uroczystości

Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Żarach brali czynny udział w zabezpieczaniu ładu i porządku publicznego podczas imprez kulturalnych, sportowych, religijnych i zgromadzeń odbywających się na terenie miasta.

W 2022 roku funkcjonariusze Straży Miejskiej w Żarach zabezpieczali między innymi:

- w dniu 30.01.2022 r. zabezpieczenie „30 Finał WOŚP”;
- w dniu 28.02.2022 r. zabezpieczenie „Zgromadzenia przeciwko napaści Rosji na Ukrainę”;
- w dniu 05.06.2022 r. zabezpieczenie imprezy z okazji „Dnia Dziecka”;
- w dniu 16.06.2022 r. zabezpieczenie procesji „Boże Ciało”;
- w dniu 25.06.2022 r. zabezpieczenie „ Biegu Ulicznego 10 po Żarach”;
- w dniach 26-28.08.2022 r. zabezpieczenie imprezy „Dni Żar”;
- w dniu 18.09.2022 r. zabezpieczenie „Marsz dla życia i rodziny”;
- w dniu 23.10.2022 r. zabezpieczenie trasy biegu „Festiwal Biegowy po Zielonym Lesie”;
- w dniach 16-18.12.2022 r. zabezpieczenie „Jarmark Bożonarodzeniowy”;
- w dniu 31.12.2022 r. zabezpieczenie „Sylwester 2022/2023”.

Prowadzona współpraca Straży Miejskiej z jednostką Policji, odnośnie weryfikacji realizacji nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w zakresie zapobiegania rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2, zgodnie ze wskazaniami komendanta Policji. W trakcie pełnionych wspólnych patroli z funkcjonariuszami Policji realizowano głównie zadania wyznaczone przez Policję, ale również funkcjonariusze Straży Miejskiej zajmowali się między innymi dystrybucją maseczek. Maseczki były rozdawane przeważnie dla osób starszych na parkingach przed marketami i w supermarketach. W trakcie działań związanych z realizacją zadań w zakresie przestrzegania przepisów związanych z ogłoszeniem na obszarze RP stanu epidemii, funkcjonariusze Straży Miejskiej pouczyli 106 osób w związku z nie przestrzeganiem zakazów, nakazów, ograniczeń lub obowiązków określonych w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

5.4. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi

Straż Miejska, podobnie jak inne instytucje w swoich katalogach uprawnień nie posiada wszystkich kompetencji i uprawnień do kompleksowego zrealizowania występujących naruszeń prawa, dlatego też współdziała z właściwymi podmiotami w celu kompetencyjnego przekazywania spraw do realizacji, wyeliminowania stanów zagrożenia, przeprowadzania wspólnych działań, kontroli, jak również wymiany informacji.

Straż Miejska w Żarach współpracuje z Komendą Powiatową Policji w Żarach, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Żarach, Strażą Graniczną, Strażą Leśną, Państwową Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego, Wojewódzkim Inspektorem Ochrony Środowiska, Przedsiębiorstwem Komunalnym PEKOM, Zakładem Wodociągów i Kanalizacji, Zakładem Oczyszczania Miasta, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, itp.

Za przykład można podać współpracę z Policją: w 2022 r. odbyło się 158 wspólnych służb w patrolach mieszanych, między innymi w celu weryfikacji realizacji nakazów, zakazów i obowiązków wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w zakresie zapobiegania i rozpowszechniania się wirusa SARS-CoV-2 oraz zabezpieczenia imprez i zgromadzeń o charakterze publicznym.

W 2022 roku realizując obowiązek informacyjny przekazano informacje o wydarzeniach, interwencjach, komunikatach i działaniach prewencyjnych realizowanych przez Straż Miejską. Przedstawiciele Straży Miejskiej udzielili 14 wywiadów telewizyjnych i radiowych (10 dla telewizji i 4 dla radia) poświęconych tematyce realizacji zadań określonych w ustawie o strażach gminnych. W ramach w/w działań za pośrednictwem lokalnych mediów informowano również społeczność lokalną o zagrożeniach i dopuszczalnych sposobach przeciwdziałania takim sytuacjom.

5.5. Realizacja działań profilaktyczno - edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa w żarskich szkołach i placówkach oświatowych

W związku z wirusem COVID-19 i licznymi ograniczeniami w kontaktach międzyludzkich Straż Miejska w 2022 roku nie zrealizowała w pełni zamierzonych działań profilaktyczno-edukacyjnych w szkołach i placówkach oświatowych. W miarę powstałych możliwości z zachowaniem obostrzeń sanitarnych, zrealizowano n/w przedmiotowe zadania. Podstawową formą działań profilaktyczno-edukacyjnych w żarskich szkołach i placówkach oświatowych były pogadanki i dyskusje z najmłodszymi mieszkańcami. Ze strony praktycznej - przedstawianie scenek sytuacyjnych do odpowiedniego bloku tematycznego. W ramach współpracy ze służbami mundurowymi do przeprowadzenia spotkań zapraszani byli przedstawiciele Komendy Powiatowej Policji w Żarach, Państwowej Powiatowej Straży Pożarnej.

Na podstawie dostępnych środków masowego przekazu stwierdza się, że spotkania z najmłodszymi mieszkańcami miały pozytywny wpływ na ich bezpieczeństwo. Kierownicy szkół i placówek oświatowych, jak też sami uczestnicy, oceniają w sposób pozytywny przebieg spotkań. Podczas omawiania zagadnień związanych z uzależnieniami od alkoholu czy narkotyków, wykład przerodził się w dyskusję, która owocowała różnymi pytaniami młodzieży m.in. o odpowiedzialność karną za wykroczenia. Odbiorcy zainteresowani tematem zadawali wiele pytań, co zapewne poszerzyło ich świadomość w sferze odpowiedzialności za własne czyny i karalności za nie.

SZKOŁY PODSTAWOWE maj - listopad 2022 r.

„Bezpieczny użytkownik ruchu drogowego”

Stałym już elementem w miesiącach wrzesień - październik były odbyte spotkania, które polegały na budowaniu bezpieczeństwa wśród uczestników ruchu drogowego - użytkowników rowerów oraz pieszych. Podczas pogadanek główny nacisk położony był na praktyczne ćwiczenia, które poparte odpowiednią teorią, miały wykształcić umiejętności związane z bezpieczeństwem oraz zwiększenie odpowiedzialności w myśl hasła: NIE SPIESZ SIĘ! LEPIEJ STRACIĆ MINUTĘ W ŻYCIU NIŻ ŻYCIE W MINUTĘ!

Przedstawiono warunki i wymagania uzyskania uprawnień do kierowania rowerem, przekazano podstawowe zasady korzystania z drogi publicznej oraz uświadomiono o zagrożeniach wynikających z nieprawidłowego korzystania z drogi przez jej użytkowników. Uzmysłowiono o obowiązkowym zakładaniu elementów odblaskowych podczas poruszania się po drodze w porze wieczorowo-nocnej oraz przy ograniczonej widoczności powietrza na terenie niezabudowanym. Zaapelowano do uczniów aby elementy odblaskowe nosili również na terenie zabudowanym, co przyczynia się do zwiększenia ich bezpieczeństwa.

„Agresja i przemoc w szkole”

Celem zakresu tematycznego było wyjaśnienie pojęcia agresji i przemocy, przedstawiono formy agresji i przemocy w szkole, opisano charakterystykę agresora, sposób rozpoznania ofiary przemocy, budowano poczucie własnego bezpieczeństwa, wskazano bodźce wywołujące agresję i przemoc u człowieka od najmłodszych lat życia, którymi m.in. jest poczucie niesprawiedliwości i niższości. Uzmysłowiono, że zwykłe zaczepki, kopnięcia, plucie, przepychanki, wyzwiska, utarczki słowne czy też dewastowanie w szkole, na ulicy należą do formy agresji i przemocy. Uczulono na zgłaszanie szkole lub rodzicom przypadków wymuszenia ze strony starszych uczniów lub zmuszenia do zachowania niezgodnego z wolą zmuszanego. Uzmysłowiono uczniom, że nauczyciel ma status funkcjonariusza publicznego w trakcie wykonywania czynności służbowych.

„Żyję bez przemocy, agresji i Hejtu! Moje życie ma sens”

Omawiano tematykę hejtu, agresji i przemocy w szkole jak i poza nią, uzależnienia wśród najmłodszych od środków psychoaktywnych i internetu. Celami szczegółowymi spotkań było kształtowanie prawidłowych postaw wobec innych, uczenie reagowania na zjawiska przemocy i jak prawidłowo zareagować w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia. Podczas spotkań młodzi mieszkańcy Żar wzbogacili swoją wiedzę na temat prawidłowego i rozsądnego korzystania z internetu i telefonów komórkowych. Rozmowy obejmowały również działania na rzecz propagowania zdrowego trybu życia i wzmacniania motywacji do własnego rozwoju.

PRZEDSZKOLA I ŻŁOBKI kwiecień - listopad 2022 r.

Temat przewodni w przedszkolu „Bezpieczny Przedszkolak”

Celem zakresu tematycznego było przedstawienie roli i zadań Straży Miejskiej jako umundurowanej formacji dbającej o bezpieczeństwo i porządek publiczny. Wytłumaczono maluchom jak ważne jest właściwe zachowanie w sytuacjach zagrożeń w domu, przedszkolu i na drodze oraz na placu zabaw. Uzmysłowiono o bezpieczeństwie dziecka w czasie wolnym od zajęć przedszkolnych oraz kontaktach z osobami obcymi. Poinformowano o „pokojowym” rozwiązywaniu konfliktów bez użycia przemocy. Wpajano zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, objaśniono treści znaków

i sygnalizacji świetlnej, niezbędnych do przemieszczania się dzieci po drodze. Do edukacyjnej zabawy z dziećmi wykorzystano miasteczko ruchu drogowego.

„Bezpieczny maluch”

Na zaproszenie kierownictwa Miejskiego Żłobka, Strażnicy Miejscy przeprowadzili w formie zabawy pogadankę o bezpieczeństwie z maluszkami 2 i 3 latkami. Okazuje się, że najmłodszy doskonale sprawdzają się w przekazywaniu im podstawowych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa. Dzieci były bardzo aktywne i rywalizowały pomiędzy sobą w odpowiedziach na zadawane pytania o bezpieczeństwie. Ponadto wykazywały się znaczną wiedzą o agresji: nie wolno gryźć i bić kolegów, nie wolno zabierać zabawek należących do innych dzieci. Znają magiczne słowa: proszę, dziękuję, przepraszam. Wiedzą, że należy szanować środowisko naturalne: nie wolno niszczyć listków i kwiatków, nie wolno śmiecić, trzeba dużo spacerować i nie jeździć autem, papierki trzeba wyrzucać do kosza. Znają zasady kontaktu ze zwierzętami oraz to, że po piaskach trzeba posprzątać.

„Rola i zadania Straży Miejskiej” - „Strażnik Miejski moim przyjacielem”

Celem zakresu tematycznego było zaprezentowanie Straży Miejskiej jako umundurowanej formacji dbającej o bezpieczeństwo, ład i porządek publiczny oraz pełniącej rolę służebną wobec społeczności lokalnej. Uświadomiono, że każdy obywatel bez względu na wiek może zwrócić się do Straży Miejskiej o pomoc, poradę lub zgłosić interwencję. Przypomniano najważniejsze numery alarmowe.

Opracowanie pod nadzorem **Dariusza Milewskiego**, Komendanta Straży Miejskiej.

6. SPRAWY OBYWATELSKIE, ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Sprawy obywatelskie realizowane są jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, a także z zakresu organizacji przygotowań i przeprowadzenia wyborów powszechnych oraz referendów.

6.1. Dowody osobiste

Na podstawie art. 8 pkt. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 roku o dowodach osobistych, organy gmin wydają dowody osobiste na wniosek.

Statystyka wydanych dowodów w latach 2019-2021

Rok	Liczba wydanych dowodów osobistych	Wniosek o dowód osobisty niedopuszczony do produkcji	Wniosek o dowód osobisty zakończony odmownie	Wniosek o dowód osobisty pozostawiony bez rozpoznania	Liczba unieważnionych dowodów osobistych
2020	2 297	0	0	0	855
2021	2 918	0	0	0	796
2022	3 376	0	0	0	907

6.2. Ochotnicza Straż Pożarna

W Żarach działa jedna jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej – OSP Żary - Kunice. Jednostka została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej w dniu 28 marca 2001 roku. Obecnie jednostka zrzesza 52 członków OSP, z tego 30 wchodzących w skład tzw. grupy bojowej uprawnionych do działań ratowniczo-gaśniczych. Jednostka funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, a ich szczegółowe zadania oraz organizację określa statut jednostki.

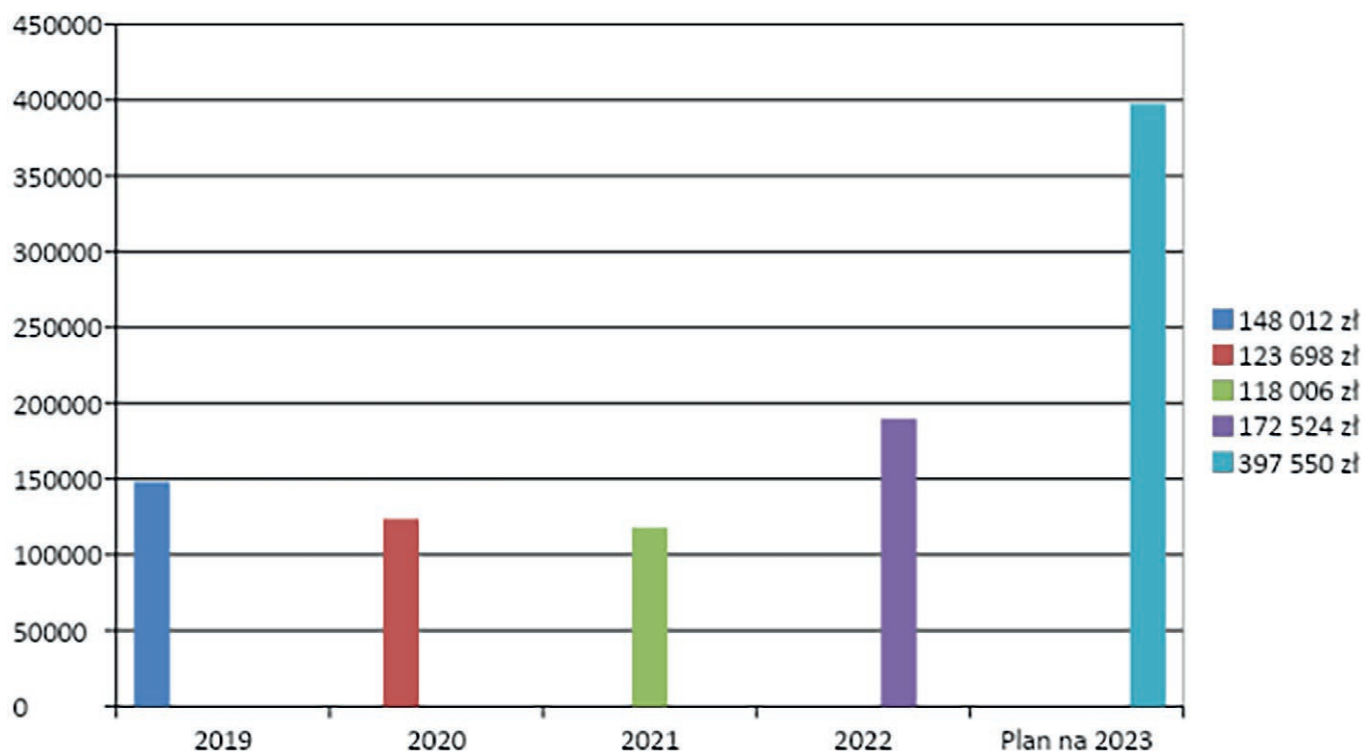
W 2022 roku OSP Żary-Kunice była dysponowana do działań ratowniczo-gaśniczych przez Powiatowe Stanowisko Kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Żarach 108 razy, w tym: w gaszeniu pożarów 53 razy, w likwidacji miejscowych zagrożeń 51 razy. Jednostka wyposażona jest w dwa specjalistyczne samochody pożarnicze: średni samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu Mercedes Atego oraz lekki samochód ratowniczo-gaśniczy na podwoziu Peugeot Boxer. W budżecie obywatelskim na 2023 rok zaplanowano 250 000 zł na zakup dla OSP lekkiego samochodu operacyjno-rozpoznawczego.

Stan wyszkolenia strażaków OSP

Dowódcy OSP	Naczelnicy OSP	Strażacy ratownicy OSP	Kierownicy konserwatorzy sprzętu ratowniczego	Z zakresu ratownictwa technicznego	Z zakresu KPP	Z zakresu współpracy z LPR
8	1	30	12	20	20	14

Wydatki gminy na OSP

6.3. Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego

Miejski Zespół Zarządzania Kryzysowego powołany został jako organ pomocniczy Burmistrza Miasta Żary właściwy w sprawach zapewnienia wykonywania zadań w zakresie zarządzania kryzysowego. W skład zespołu wchodzi osoby powołane spośród osób zatrudnionych w Urzędzie Miejskim w Żarach oraz przedstawiciele służb z terenu miasta (obecnie 26 osób).

Zespół współdziała między innymi z:

- Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Żarach,
- Komendą Powiatową Policji w Żarach,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Żarach-Kunicach,
- Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Żarach,
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Żarach,
- Komendą Straży Miejskiej w Żarach,
- Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Żarach,
- Polskim Czerwonym Krzyżem - Oddziałem Rejonowym w Żarach.

Do zadań zespołu należy w szczególności:

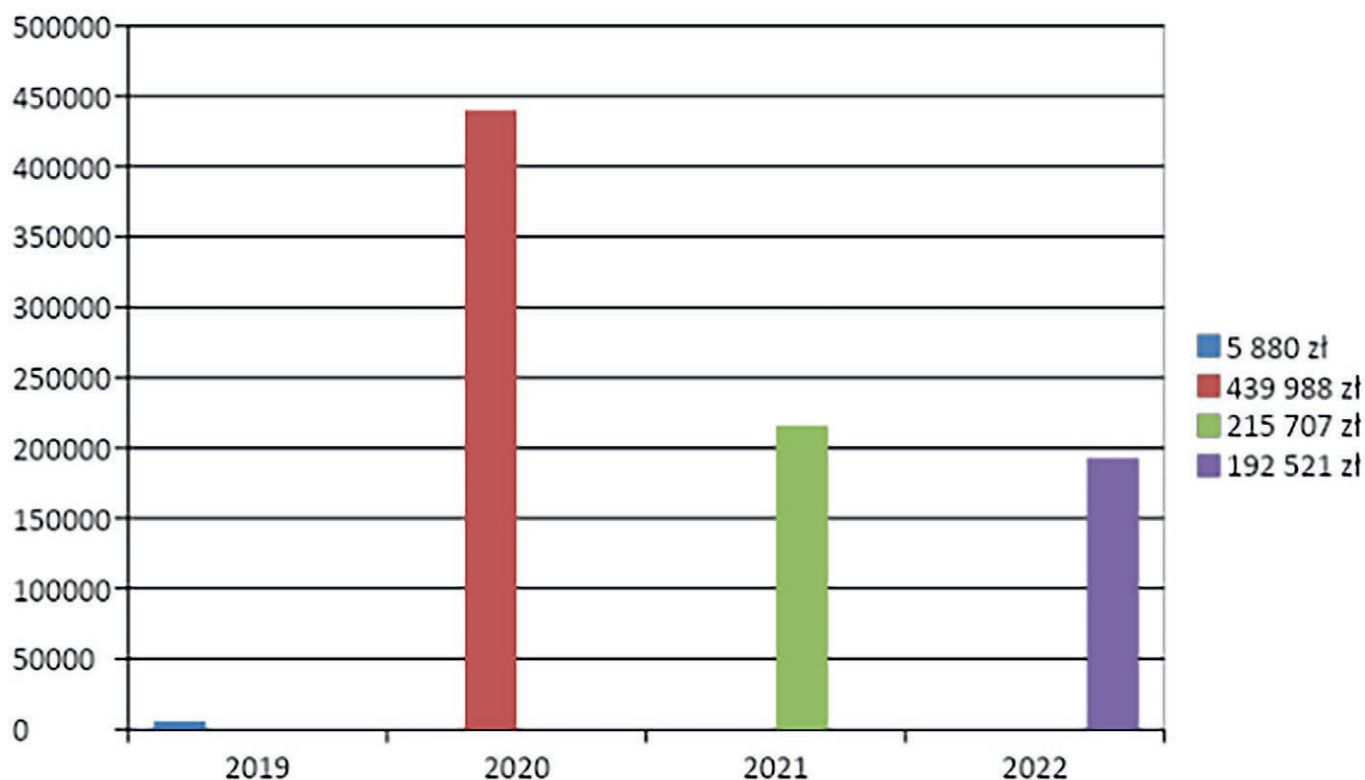
- ocena występujących i potencjalnych zagrożeń mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo publiczne i prognozowanie tych zagrożeń,
- przygotowanie propozycji działań i przedstawienie Burmistrzowi wniosków dotyczących wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w Miejskim Planie Zarządzania Kryzysowego,
- przekazywanie do wiadomości publicznej informacji związanych z zagrożeniami,
- opracowanie i aktualizacja planu zarządzania kryzysowego,
- koordynowanie działania sił i środków otrzymanych z zewnątrz.

Posiedzenia zespołu zwołuje przewodniczący zespołu (Burmistrz) nie rzadziej niż dwa razy w roku. W przypadkach wymagających natychmiastowej pracy zespołu, przewodniczący może zarządzić posiedzenie zespołu w trybie nadzwyczajnym.

W latach 2020 – 2022 znacznie wzrosły wydatki na realizację zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym, na co miały znaczący wpływ dwa czynniki: pandemia COVID – 19 oraz konflikt zbrojny na Ukrainie i związany z nim kryzys migracyjny.

Wydatki gminy na realizację zadań z zakresu zarządzania kryzysowego

6.4. Obrona Cywilna

Obrona cywilna ma na celu ochronę ludności, zakładów pracy i urzędzeń użyteczności publicznej, dóbr kultury, ratowanie i udzielanie pomocy poszkodowanym w czasie wojny oraz współdziałanie w zwalczaniu klęsk żywiołowych i zagrożeń środowiska, a także usuwaniu ich skutków. Działalność obrony cywilnej w systemie obronnym państwa sprowadza się przede wszystkim do ratowania i stwarzania poszkodowanym warunków do przetrwania w sytuacjach ekstremalnych. Strategiczny cel, jakim jest ochrona ludności, osiąga się poprzez realizację określonych zadań.

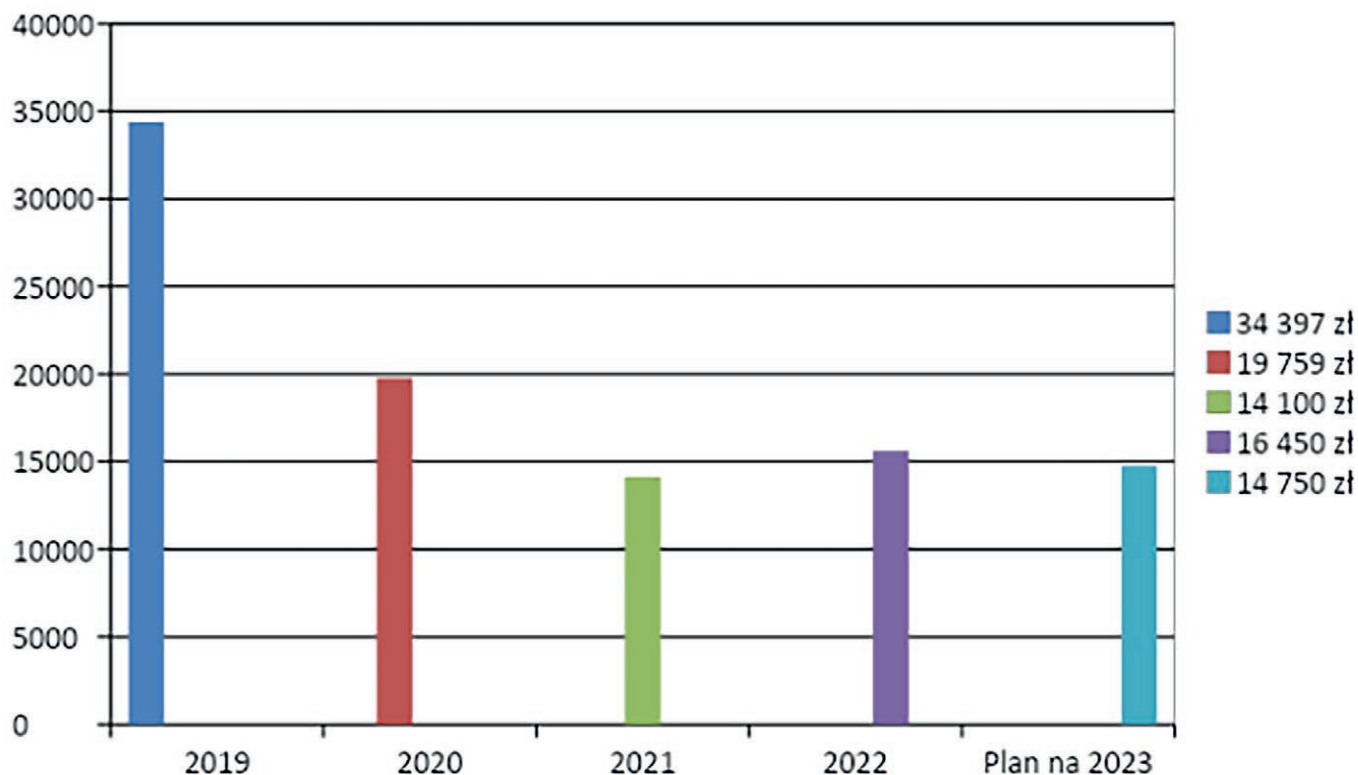
Do podstawowych zadań obrony cywilnej należą w szczególności:

- wykrywanie zagrożeń oraz ostrzeganie i alarmowanie,
- organizowanie ewakuacji ludności,
- zaopatrywanie ludności w sprzęt i środki ochrony indywidualnej,
- organizowanie doraźnych pomieszczeń i zaopatrzenia dla poszkodowanej ludności,
- zabezpieczenie dóbr kultury, urzędzeń użyteczności publicznej i ważnej dokumentacji,
- doraźna pomoc w przywracaniu i utrzymaniu porządku w strefach dotkniętych klęskami.

Działalność w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego realizowana jest na podstawie corocznych Wytucznych Burmistrza Miasta Żary – Szefa Obrony Cywilnej Miasta do działalności w zakresie obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego oraz Kalendarzowego planu działania w tym zakresie.

W związku z wejściem w życie Ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie ojczyzny została uchylona ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Zadaniem Burmistrza wynikającym z ww. przepisu było nakładanie, w drodze decyzji administracyjnej, obowiązku świadczeń osobistych lub rzeczowych na wniosek Wojskowego Komendanta Uzupelnień (obecnie Wojskowego Centrum Rekrutacji), kierownika jednostki zmilitaryzowanej lub wykonującej zadania na potrzeby obrony państwa albo właściwego organu obrony cywilnej. Świadczenia osobiste i rzeczowe miały na celu zaspokojenie potrzeb obronnych państwa, zwalczanie klęsk żywiołowych oraz likwidację ich skutków. Obecnie oczekuje się na ustawę, która będzie regulować powyższe zagadnienia oraz przepisy wykonawcze do przedmiotowego aktu prawnego.

Wydatki gminy na Obronę Cywilną

6.5. Imprezy masowe

Na podstawie art. 24 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych z dnia 20 marca 2009 roku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1700) organem wydającym zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej jest Burmistrz właściwy ze względu na miejsce jej przeprowadzenia. Każdego roku Burmistrz Miasta Żary wydaje zezwolenia na imprezy masowe odbywające się na terenie miasta oraz określa szczegółowe warunki bezpieczeństwa, a także zobowiązuje organizatora do ich przestrzegania.

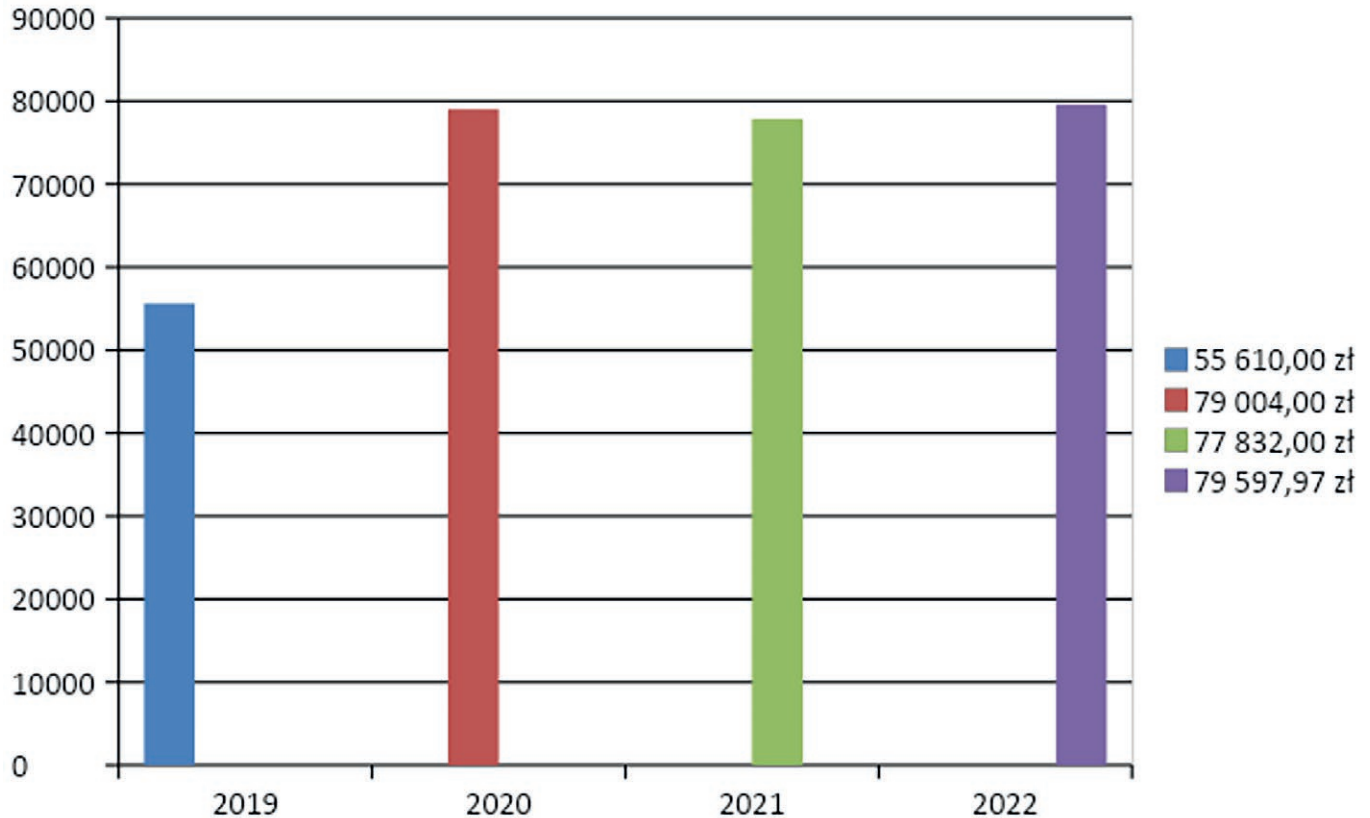
Imprezy masowe przeprowadzone na terenie miasta Żary

Termin imprezy masowej	Nazwa imprezy masowej	Ogólna liczba uczestników imprezy
ROK 2022		
Po rozpatrzeniu wniosku Żarskiego Domu Kultury i przeprowadzeniu postępowania Burmistrz wydał zezwolenie na przeprowadzenie imprezy masowej o charakterze artystyczno-rozrywkowym pod nazwą „Dni Żar” oraz zobowiązał organizatora do zapewnienia wszystkich warunków bezpieczeństwa i wymagań określonych w decyzji. Miejszem zorganizowania imprezy był Park przy Placu Konstytucji 3 Maja, a maksymalna planowana liczba uczestników to 3000 osób.		
26.08.2022 – 28.08.2022	Dni Żar	3 000 osób
ROK 2020 i 2021		
W związku z koniecznością ograniczenia kontaktów społecznych, w celu przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się wirusa SARS-COV-2, czego wyrazem są ograniczenia obowiązujące na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, w 2020 r. nie odbyły się imprezy masowe. Zgodnie z zaleceniami Światowej Organizacji Zdrowia podjęto radykalne działania mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się koronawirusa i w roku 2021 nie odbyły się imprezy masowe.		

6.6. Świadczenia pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie żołnierzom rezerwy za czas ćwiczeń wojskowych

Zgodnie z art. 119a ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej Burmistrz ustala i wypłaca świadczenia pieniężne rekompensujące utracone wynagrodzenie żołnierzom rezerwy, za czas ćwiczeń wojskowych.

Wydatki gminy na realizację wypłat świadczeń dla żołnierzy

Opracowanie pod nadzorem **Agnieszki Izdebskiej**, Naczelnika Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego.

7. ZASÓB KOMUNALNY, GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI, GOSPODARKA PRZESTRZENNA

7.1. Zasób komunalny gminy

W skład zasobu komunalnego gminy wchodzi lokale mieszkalne, socjalne, użytkowe, garaże, lokale tymczasowe w budynkach stanowiących 100 % własności Gminy Żary o statusie miejskim oraz lokale mieszkalne, socjalne, użytkowe, garaże, lokale tymczasowe w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

Zestawienie nieruchomości lokalowych o funkcji mieszkalnej oraz garaży wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim według stanu na dzień 31.12.2022 r.

	Podział	Liczba lokali	Pow. użytkowa [m ²]	Ilość budynków
GMINA	Mieszkalne	571	24 139,84	91
	Socjalne	214	7 444,35	
	Tymczasowe	7	117,85	
	Razem mieszkalne	792	31 702,04	
	Użytkowe	36	2 787,52	
	Garaże	17	366,37	
	Razem użytkowe	53	3 153,89	
	OGÓŁEM GMINA	845	34 855,93	
GMINA WE WSPÓLNOŚCI	Mieszkalne	760	35 347,39	312
	Socjalne	6	246,30	
	Tymczasowe	1	29,30	
	Razem mieszkalne	767	35 622,099	
	Użytkowe	51	2 382,37	
	Garaże	16	330,90	
	Razem użytkowe	67	2 713,24	
	OGÓŁEM GMINA	834	38 336,23	
OGÓŁEM MIESZKALNE		1559	67 325,03	
OGÓŁEM UŻYTKOWE		87	5 169,86	
OGÓŁEM GARAŻE		33	697,27	
OGÓŁEM ZASOBY		1679	73 192,16	403

Liczba oczekujących wg stanu na 31.12.2022 r. wynosiła:

- najem lokali komunalnych - 111,
- najem lokali socjalnych - 75,
- z tytułu wyroków i eksmisji - 19.

Liczba zawartych umów najmu w roku 2022 wyniosła:

- najem lokali komunalnych - 49,
- najem lokali socjalnych - 15,
- zamiany lokali - 0.

7.2. Grunty stanowiące majątek gminy

Powierzchnia gruntów będących w zasobie Gminy Żary o statusie miejskim według stanu na koniec 2022 r., wynosi 1 025,56 ha, w tym grunty stanowiące własność gminy – 984,23 ha, grunty oddane w trwały zarząd – 35,79 ha oraz grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym Gminy Żary o statusie miejskim – 5,54 ha.

7.3. Gospodarka nieruchomościami

Obrót nieruchomościami gminnymi regulują przepisy zawarte w art. 18, ust. 2, pkt 9, lit a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie, art. 34, ust. 6, 6a, 6b i art. 68 ust. 1b ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami i rozporządzeń wykonawczych. Na ich podstawie Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę nr XII/109/15 z dnia 30 października 2015 r. w sprawie zasad obrotu nieruchomościami stanowiącymi mienie komunalne miasta Żary.

7.3.1. Sprzedaż nieruchomości gminnych

Sprzedano ogółem 68 nieruchomości gminnych, w tym:

- 57 lokali mieszkalnych (39 na rzecz najemców i 18 w trybie przetargowym),
- 1 nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym 6-lokalowym,
- 2 lokale o innym przeznaczeniu niż mieszkalne,
- 8 działek gruntu (7 w trybie przetargowym i 1 w trybie bezprzetargowym).

7.3.1.1. Sprzedaż w formie przetargu ustnego nieograniczonego

Wykaz lokali mieszkalnych sprzedanych w trybie przetargowym w 2022 r.

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości (lokal + grunt) w zł	Cena sprzedaży w zł	Powierzchnia użytkowa w m ²	Cena za m ² w zł	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (I rata)
1	ul. Artylerzystów 10/5	130 000,00	65 700,00 (to jest 50% z kwoty 131 500,00 zł)	47,5	2 768,42	2	0
2	ul. Myśliwska 1A/4	80 000,00	86 000,00	30,7	2 801,30	1	0
3	ul. Lelewela 22/2	74 000,00	90 000,00	34,6	2 601,16	1	0
4	ul. Górnośląska 10/6	187 500,00	189 500,00	108,24	1 750,74	3	0
5	ul. Zgorzelecka 8/5	78 000,00	79 000,00	35,8	2 206,70	1	0
6	ul. Średnia 15/9	45 000,00	52 000,00	36,4	1 428,57	1	0
7	ul. Średnia 15/7	96 000,00	100 000,00	48,5	2 061,86	2	0
8	ul. K. Kurpińskiego 36/24	132 000,00	183 000,00	47,04	3 890,31	3	0

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości (lokal + grunt) w zł	Cena sprzedaży w zł	Powierzchnia użytkowa w m ²	Cena za m ² w zł	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (I rata)
9	ul. Moniuszki 4/2	93 000,00	155 000,00	51,5	3 009,71	3	0
10	ul. Myśliwska 1A/9	55 500,00	71 000,00	30,85	2 301,46	1	0
11	ul. Górnośląska 10/2	260 000,00	263 000,00	118,58	2 217,91	4	0
12	ul. Zgorzelecka 8/9	90 000,00	92 000,00	55,3	1 663,65	2	0
13	ul. Jagiellońska 8/6	67 500,00	68 500,00	44,2	1 549,77	2	0
14	ul. J. Długosza 16/2	114 000,00	115 500,00	49,1	2 352,34	1	0
15	ul. Żagańska 37/1	105 000,00	92 500,00 (to jest 50% z kwoty 185 000,00 zł)	54,9	3 369,76	2	0
16	ul. Strzelców 5/1	115 500,00	170 000,00	51,4	3 307,39	2	0
17	ul. Strzelców 5/2	72 000,00	107 000,00	46,2	2 316,02	2	0
18	ul. Żytnia 4/2	120 000,00	121 500,00	34,84	3 487,37	2	0
SUMA		1 915 000,00	2 101 250,00				
Z tytułu sprzedaży lokali w formie przetargowej uzyskano łącznie kwotę 2 101 250,00 zł.							

Wykaz lokali o innym przeznaczeniu niż mieszkalne, sprzedanych w drodze przetargu w roku 2022 r.

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości (lokal + grunt) w zł	Cena sprzedaży w zł	Powierzchnia użytkowa w m ²	Cena za m ² w zł
1	ul. Podchorążych 46A/2	120 000,00	156 000,00	28,8	5 416,67
2	ul. Podchorążych 8/5	220 000,00	222 500,00	54,3	4 097,61
SUMA		340 000,00	378 500,00		

Wykaz działek budowlanych sprzedanych w drodze przetargu w roku 2021 r.

Lp.	Położenie	Nr działki	Obręb	Powierzchnia w m ²	Przeznaczenie	Cena sprzedaży (zł netto)	Cena m ² w zł
1	ul. Rzemieślnicza	2/22	1	1650	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego byłego lotniska w Żarach uchwalonego Uchwałą Nr XXIX/34/2001 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 12 lipca 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego Nr 32, poz. 401 z dn. 15.03.2002 r. ze zmianami) działka zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem 1MNUR – tereny mieszkalnictwa jednorodzinne, wolnostojącego z dopuszczeniem usług rzemiosła.	230 000,00	139,39
2	ul. Izerska	452/17	6	1040	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego osiedla mieszkaniowego o zabudowie jednorodzinnej przy ul. Tatrzańskiej uchwalonego uchwałą Nr XXII/42/96 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 25 września 1996 r. (Dz. Urz. Woj. Zielonogórskiego nr 19 z 17.12.1996 r. poz. 181) działka zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem F23UH-UR – tereny przeznaczone pod budowę pawilonu usługowego / handel, rzemiosło nieuciążliwe.	132 000,00	126,92
3	ul. Leśna	127/1	6	1197	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przy ul. Leśnej i Komuny Paryskiej w Żarach uchwalonego Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XIX/116/08 z dnia 12 czerwca 2008 r. (Dz. U. Woj. Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2009 r. Nr 86, poz. 1338) działka zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem MN2 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.	116 500,00	97,33
4	ul. Leśna	1286	6	1299	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przy ul. Leśnej i Komuny Paryskiej w Żarach uchwalonego Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XIX/116/08 z dnia 12 czerwca 2008 r. (Dz. U. Woj. Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2009 r. Nr 86, poz. 1338) działka zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem MN2 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.	126 500,00	97,38
5	ul. Batalionów Chłopskich	458/4	4	1077	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przy ul. Lelewela, Wojska Polskiego, Grunwaldzkiej, Powstańców Wlkp., Pułaskiego w Żarach uchwalonego Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XXXI/101/09 z dnia 18 czerwca 2009 r. (Dz. U. Woj. Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2009 r. Nr 88, poz. 1188) działka zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem MN2 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.	67 000,00	62,21
6	ul. Batalionów Chłopskich	458/3	4	1158	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przy ul. Lelewela, Wojska Polskiego, Grunwaldzkiej, Powstańców Wlkp., Pułaskiego w Żarach uchwalonego Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XXXI/101/09 z dnia 18 czerwca 2009 r. (Dz. U. Woj. Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2009 r. Nr 88, poz. 1188) działka zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem MN2 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.	72 000,00	62,18
7	ul. Leśna	1272	6	944	Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego terenów przy ul. Leśnej i Komuny Paryskiej w Żarach uchwalonego Uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XIX/116/08 z dnia 12 czerwca 2008 r. (Dz. U. Woj. Lubuskiego z dnia 7 sierpnia 2009 r. Nr 86, poz. 1338) działka zlokalizowana jest w granicach terenu oznaczonego symbolem MN2 - zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.	91 000,00	96,40
SUMA				8 365 m²		835 000,00 zł	

Wykaz zabudowanych nieruchomości gruntowych sprzedanych w drodze przetargu w roku 2022 r.

Lp.	Położenie	Nr działki	Obręb	Wartość nieruchomości	Cena sprzedaży	Powierzchnia użytkowa m ²	Cena m ² /p.u. w zł
1	ul. Żagańska 61	152/1	3	232 500,00	255 000,00	241,80	1 054,59

W wyniku sprzedaży przetargowej osiągnięto łączną kwotę 3 569 750,00 zł.

7.3.1.2. Sprzedaż w formie bezprzetargowej

7.3.1.2.1. Sprzedaż lokali mieszkalnych i użytkowych na rzecz najemców

Przy sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz dotychczasowych najemców stosuje się bonifikaty:

- 80% ceny określonej na podstawie wartości lokalu w budynkach wybudowanych przed 1945 r. (przy wpłacie jednorazowej),
- 75% ceny określonej na podstawie wartości lokalu w budynkach wybudowanych po 1945 r. (przy wpłacie jednorazowej).

W przypadku płatności ratalnych wysokość bonifikaty zostaje obniżona o 5%.

Wykaz lokali mieszkalnych sprzedanych na rzecz najemców w 2022 r.

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości w zł	Cena sprzedaży w zł	Pow. użytkowa w m ²	Cena za m ² w zł	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (pozostała kwota)
1	ul. Wieniawskiego 69/37	217 700,00	54 425,00	61,30	3 551,39	3	0
2	ul. Jagiellońska 29/5	139 300,00	27 860,00	50,68	2 748,62	2	0
3	ul. Gnieźnieńska 5/4	132 700,00	26 540,00	46,33	2 864,23	2	0
4	ul. Jagiellońska 13/6	221 000,00	5 525,00	83,30	2 653,06	3	49 725,00
5	ul. Kaszubska 21A/1	79 800,00	15 960,00	35,30	2 260,62	2	0
6	ul. Okrzei 52/9	161 500,00	4 042,00	64,27	2 512,84	2	36 333,00
7	ul. Okrzei 86/9	276 000,00	55 200,00	99,60	2 771,08	5	0
8	ul. Gnieźnieńska 6/3	126 700,00	25 340,00	45,00	2 815,55	2	0
9	ul. Okrzei 58/6	113 600,00	22 720,00	43,60	2 605,50	1	0
10	ul. Myśliwska 4/22	173 900,00	43 475,00	44,90	3 873, 05	2	0
11	ul. Szkolna 12/1	84 300,00	2 112,00	32,30	2 609,90	1	18 963,00
12	ul. Grunwaldzka 13/4	83 600,00	16 720,00	49,30	1 695,70	2	0
13	ul. Żagańska 29/1	113 700,00	22 740,00	44,00	2 584,09	2	0
14	ul. 1-go Maja 12/30	93 200,00	23 300,00	25,00	3 728,00	1	0
15	ul. Zwycięzców 22B/19	182 000,00	45 500,00	50,20	3 625,50	3	0
16	ul. Okrzei 65/8	77 800,00	15 560,00	30,10	2 584,71	1	0
17	ul. Żagańska 16/2	142 600,00	28 520,00	49,60	2 875,00	2	0
18	ul. Niepodległości 11/kl. IV/1-2	170 000,00	34 000,00	73,00	2 328,77	3	0

Lp.	Położenie	Wartość nieruchomości w zł	Cena sprzedaży w zł	Pow. użytkowa w m ²	Cena za m ² w zł	Liczba pokoi	Wykup lokalu na raty (pozostała kwota)
19	ul. Szymanowskiego 55/5	222 600,00	55 645,00	49,70	4 478,87	2	0
20	ul. Średnia 15/3	131 900,00	26 380,00	46,60	2 830,47	2	0
21	ul. Katowicka 7/4	130 000,00	26 000,00	49,40	2 631,58	2	0
22	ul. Okrzei 39/3	107 500,00	21 500,00	34,60	3 106,94	1	0
23	ul. Czerwonego Krzyża 10/8	113 300,00	22 660,00	34,70	3 265,13	2	0
24	ul. Średnia 8/7	109 700,00	21 940,00	36,60	2 997,26	1	0
25	ul. B. Chrobrego 11/6	232 900,00	46 580,00	56,30	4 136,77	3	0
26	ul. Podchorążych 6/5	283 000,00	56 500,00	72,20	3 919,67	3	0
27	ul. Szymanowskiego 55/4	267 100,00	66 775,00	61,20	4 364,38	3	0
28	ul. Strzelców 5A/11	170 300,00	34 060,00	68,50	2 486,13	4	0
29	ul. Żagańska 48/8	108 200,00	21 640,00	38,20	2 832,46	2	0
30	ul. Szkolna 12/3	103 000,00	20 600,00	32,90	3 130,69	1	0
31	ul. Zwycięzców 41/1	132 600,00	26 520,00	43,50	3 048,27	2	0
32	ul. Męczenników Ośw. 11/26	189 100,00	47 275,00	45,70	4 137,85	3	0
33	ul. Górnośląska 11A/4	139 700,00	27 940,00	47,50	2 941,05	2	0
34	ul. Parkowa 2/4	211 500,00	5 292,00	60,00	3 525,00	2	47 583,00
35	ul. Zwycięzców 20A/9	245 300,00	7 359,00	56,20	4 364,77	3	66 231,00
36	ul. Żagańska 5A/1	99 700,00	19 940,00	37,00	2 694,59	1	0
37	ul. Myśliwska 1A/8	119 400,00	23 880,00	30,85	3 870,34	1	0
38	ul. Okrzei 10/9	310 400,00	62 080,00	95,70	3 243,47	3	0
39	ul. Czerwonego Krzyża 4/13	213 500,00	42 700,00	65,30	3 269,52	2	0
SUMA		6 230 100,00	1 152 905,00				

Z tytułu sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców uzyskano łączną kwotę 1 152 905,00 zł.

7.3.1.2.2. Sprzedaż nieruchomości gruntowych

Wykaz sprzedanych nieruchomości zbytych w drodze bezprzetargowej

Lp.	Położenie	Nr działki / obręb	Pow. m ²	Przeznaczenie	Wartość w zł	Cena sprzedaży netto w zł	I rata lub wpłata jednorazowa w zł	Uwagi
1	ul. Paderewskiego	606/122 1	156	Działka nie jest położona na terenie objętym obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Żary, uchwalonego uchwałą Rady Miejskiej w Żarach Nr XXXVII/27/2006 z dnia 27-04-2006 r. w sprawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Żary przedmiotowa działka leży na terenie jednostki o funkcji mieszkaniowo - usługowej - zabudowa intensywna.	30 700,00	13 677,00	13 677,00	art. 37 ust. 2 pkt. 5 u.g.n (na rzecz użytkownika wieczystego)
SUMA					30 700,00	13 677,00	13 677,00	

Z tytułu sprzedaży bezprzetargowej nieruchomości gruntowych uzyskano łączną kwotę 1 588 512,00 zł.

7.3.2. Dzierżawa nieruchomości gminnych na cele rolnicze i nierolnicze, najem i użyczenia od osób prawnych

Łączna ilość zawartych umów dzierżawy wynosi 1 124, w tym w 2022 r. zawarto 92 nowe umowy.

W roku 2022 z tytułu dzierżawy do budżetu Gminy Żary o statusie miejskim wpłynęła kwota 535 110,00 zł (netto), w tym z tytułu zawartych 9 umów najmu wpłynęła kwota 172 573,00 zł (netto).

W analizowanym okresie zawarto również 4 umowy użyczenia na przeprowadzenie imprez kulturalno-rekreacyjnych.

Zestawienie zawartych umów dzierżawy na cele nierolnicze

Lp.	Przeznaczenie	Ilość zawartych umów	Powierzchnia ogółem w m ²
1	Pawilony handlowe / ekspozycja towaru	63	4 462
2	Imprezy sportowo – kulturalne (cyrk, wesołe miasteczko)	4	park, Rynek
3	Zaplecze budowlane	3	160
4	Miejsca postojowe	21	14 357
5	Parking komercyjny	2	3 478
6	Plac do nauki jazdy	1	600
7	Tablica reklamowa	3	10
8	Wieża nadawcza	2	380
9	Ogródki warzywne	43	14 420

Lp.	Przeznaczenie	Ilość zawartych umów	Powierzchnia ogółem w m ²
10	Ogródki gastronomiczne	5	345
11	Tereny rekreacyjne	195	78 903
12	Podwórka dla Wspólnot Mieszkaniowych	164	123 428
13	Garaże	367	7 481
14	Śmietniki i pergole	142	682
15	Inne cele (np. dojazdy do posesji, dojścia do budynków, itp.)	35	54 228,80
16	Najem / dzierżawa budynków	10	1601
RAZEM		1064	304 155,60

Zestawienie zawartych umów dzierżawy na cele rolnicze

Lp.	Przeznaczenie	Ilość zawartych umów	Powierzchnia ogółem [ha]
1	Rolne	58	68,20
2	Stawy	6	14,97
RAZEM		64	83,17

7.3.3. Dzierżawa gruntu przez gminę od osób prawnych

W 2022 roku Gmina Żary o statusie miejskim kontynuuje umowy dzierżawy zawarte z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Nadleśnictwo Lipinki, obejmujące teren o łącznej powierzchni 0,0598 ha na kwotę 1920,93 zł, zgodnie z poniższym zestawieniem:

- część działki nr 1224/1, obr.6, m. Żary, o pow. 0,0405 ha, w celu poprowadzenia ciągu pieszego,
- część działek nr 518 oraz 524, obr. Łaz, gm. Żary, o pow. 0,0180 ha, w celu wykonania parkingu turystycznego,
- część działki nr 363, obr. 3, m. Żary, o pow.0,0004 ha, w celu umieszczenia tablicy informacyjnej „Żary Witają”,
- część działki nr 1231/2, obr. 6 m. Żary, o pow.0,0009 ha, w celu budowy kanału odprowadzającego wodę.

7.3.4. Użytkowanie wieczyste

Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności reguluje ustawa o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności z dnia 20 lipca 2018 r. (tj. z dnia 27 października 2020 r. Dz.U. z 2020 r. poz. 2040).

Na dzień 31.12.2022 r. wydano **6 196 szt. zaświadczeń (6 szt. w 2022 r.)** o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności, w wyniku czego dokonano **3 308 szt.** opłat jednorazowych, w tym **104 szt.** w roku 2022 w rozbiu jak poniżej:

rok	bonifikata 30%	bonifikata 40%	bonifikata 50%	bonifikata 60%	bonifikata 99%	bez bonifikaty
2019-2020	-	-	36 szt.	555 szt.	298 szt.	1890 szt.
2021	-	84 szt.	9 szt.	116 szt.	32 szt.	184 szt.
2022	33 szt.	-	1 szt.	-	10 szt.	60 szt.

Łączna wartość udzielonych bonifikat w 2022 r. – 13 434,20 zł, w tym:

Wysokość bonifikaty	Ogólna kwota za przekształcenie	Wartość udzielonych bonifikat	Dochód gminy
30%	16 979,62 zł	5 093,87 zł	11 885,73 zł
50%	427,40 zł	213,70 zł	213,70 zł
99%	8 208,72 zł	8 126,63 zł	82,09 zł
bez bonifikaty	11 162,31 zł	-	11 162,31 zł
SUMA	36 778,05 zł	13 434,20 zł	23 343,83 zł

Całkowity dochód z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności w 2022 r. wraz z opłatami rocznymi wyniósł 118 165,09 zł.

Dochód z tytułu opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Gminy Żary o statusie miejskim w roku 2022 wyniósł 331 882,22 zł.

7.3.5. Nabycie gruntów do zasobu nieruchomości

W 2022 roku Gmina Żary o statusie miejskim nabyła do zasobu komunalnego grunty o łącznej powierzchni 56 161 m², w tym 4 nieruchomości na podstawie decyzji „komunalizacyjnej” Wojewody Lubuskiego oraz 1 nieruchomość na realizację inwestycji celu publicznego – budowę ścieżki rowerowej wraz z ciągiem pieszym w zakresie budowy pochylni oraz zejść dla pieszych (biegów schodowych) stanowiących połączenie istniejących ciągów z planowanym obiektem wiaduktu przy ul. Przeładunkowej.

Wykaz gruntów nabytych do zasobu komunalnego

Lp.	Położenie	Nr działki / obręb	Powierzchnia w m ²	Wysokość odszkodowania w zł	Uwagi
1	ul. Podwale 4	150/1 2	1717	Nie dotyczy	Komunalizacja Decyzja Wojewody Lubuskiego znak: GN-I7532.193.2021.JZi0
2	ul. Podwale	150/2 2	4	Nie dotyczy	Komunalizacja Decyzja Wojewody Lubuskiego znak: GN-I7532.193.2021.JZi0
3	Aleja Wojska Polskiego	762/3 2	316	Nie dotyczy	Komunalizacja Decyzja Wojewody Lubuskiego znak: GN-I7532. 93.2022.JZi0
4	ul. Łąkowa	339 5	52955	Nie dotyczy	Komunalizacja Decyzja Wojewody Lubuskiego znak: GN-I7510.33.2022.JWit
5	ul. Przeładunkowa	82/18 7	1165	210 000,00	Decyzja Nr 19/2022 o ustaleniu lokalizacji celu publicznego GA.6733.17.2022.EK z dnia 01.08.2022 r. dla inwestycji polegającej na budowie ścieżki rowerowej wraz z ciągiem pieszym od ul. Górnośląskiej do ulicy Przeładunkowej w zakresie budowy ścieżki rowerowej wraz z ciągiem pieszym od ul. Górnośląskiej do ulicy Przeładunkowej w zakresie budowy pochylni oraz zejść dla pieszych (biegów schodowych) stanowiących połączenie istniejących ciągów z planowanym obiektem wiaduktu.

7.4. Zarządzanie zasobem nieruchomości gminnych

Zarządzanie nieruchomościami komunalnymi i ich wykorzystanie do celów publicznych może odbywać się w oparciu o:

- zarządzanie bezpośrednio, realizowane przez radę gminy, burmistrza i upoważnionych pracowników,
- zarządzanie w systemie pośrednim przez jednostki organizacyjne podmioty mienia komunalnego, działające w formie:
 - jednostek organizacyjnych gminy (zakładów budżetowych, np. ośrodki sportu i rekreacji lub jednostek organizacyjnych np. szkoły podstawowe, ośrodki pomocy społecznej, a także gospodarstw pomocniczych),
 - innych zaliczanych do sektora finansów publicznych gminnym osobom prawnym utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych (np. spółki kapitałowe, jednostki prowadzące działalność kulturalną na podstawie ustawy o działalności kulturalnej, tj. muzea, biblioteki, dom kultury),

- spółek i spółdzielni z udziałem gminy, które powstają w wyniku przystąpienia gminy do spółek już istniejących lub też jako skutek zawarcia umowy z innymi podmiotami,
- zarządzanie majątkiem gminy w systemie zleciowym. Gmina może również zlecić zarządzanie wydzieloną częścią swojego zasobu na podstawie umowy cywilno-prawnej podmiotom prywatnym. Podmiot prywatny winien w takiej sytuacji godzić interes gminy, użytkowników i dostawców usług. Podmiot zarządzający powinien traktować nieruchomość jako kapitał i realizować takie cele strategiczne jak: maksymalizacja dochodów z nieruchomości, wzrost wartości rynkowej nieruchomości. Przykładem powyższego modelu jest zarządzanie budynkami gminnymi przez Towarzystwa Budownictwa Społecznego.

Scharakteryzowane powyżej podmioty zarządzające w systemie pośrednim, zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2021 r.	Stan na 31.12.2022 r.
Oczyszczalnie ścieków	1	1
Wysypiska odpadów	1	1
Targowiska	2	2
Przedszkola miejskie	11 (w tym 5 niepublicznych)	10 (w tym 5 niepublicznych)
Szkoły podstawowe	9 (w tym 4 niepubliczne)	7 (w tym 3 niepubliczne)
Gimnazja	0	0
Zespoły szkolno-przedszkolne	1	2
Żłobki	6 (w tym 4 niepubliczne)	5 (w tym 3 niepubliczne)
Biblioteki	1	1
Domy i ośrodki kultury	1	1
Muzeum	1	1
MOSRIW	1	1
Cmentarze komunalne	2	2
Ośrodki pomocy społecznej	1	1
Środowiskowy Dom Samopomocy	1	1
Szalety	1	2

W systemie pośrednim majątek gminny przekazywany jest w oparciu o decyzję administracyjną burmistrza, przekazującą nieruchomość w trwały zarząd, lub kodeks spółek w formie aportu. Z tytułu prawa własności rozdysponowanego majątku organy gminy mają możliwość wpływu na funkcjonowanie tych jednostek i ocenę prawidłowości wykorzystania przekazanego im mienia. Zakres nadzoru właścicielskiego gminy i jego instrumenty są różnicowane w zależności od formy organizacyjno-prawnej jednostki i sposobu przekazania jej mienia.

Wybór sposobu organizacji zarządzania nieruchomościami komunalnymi powinien być wypadkową zasad realizacji zadań publicznych, lokalnych potrzeb i możliwości, charakteru prowadzonej działalności oraz specyfiki gminy i kierunków przyjętej przez nią polityki rozwoju.

7.4.1. Zarządzenie majątkiem gminy w systemie zleconym

Powierzchnie targowe

Lp.	Nazwa	Powierzchnia ogólna	Powierzchnia sprzedażowa [m ²]	Pawilony handlowe	Stoły targowe / miejsca	Inne miejsca targowe
1	Targowisko przy ul. Lotników	15 600	15 150	163 (do wynajęcia 13)	78	317
2	Targowisko przy ul. Kąpielowej	414,12	414,12	32 (do wynajęcia 2)	10	7

Wpływy z targowisk: 999 765,00 zł, w tym:

- wpłaty czynszu i mediów – 678 000,00 zł,
- opłata targowa – 168 765,00 zł,
- opłata rezerwacyjna – 153 000,00 zł.

Koszty utrzymania: 999 765,00 zł, w tym:

- energia i media – 178 000,00 zł,
- odpady – 107 000,00 zł,
- utrzymanie czystości – 109 000,00 zł,
- ochrona – 103 000,00 zł,
- naprawy i remonty – 25 000,00 zł,
- administrowanie targowiskiem – 309 000,00 zł,
- opłata targowa – 168 765 zł.

7.5. Najem lokali mieszkalnych

Najmem lokali mieszkalnych zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej zajmuje się Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Żarach. W roku 2022 w wyniku przeprowadzonych działań odzyskano 72 lokale mieszkalne, w tym 56 docelowych i 16 socjalnych. Lokale mieszkalne znajdujące się w budynkach wspólnot mieszkaniowych w ilości 28 przekazano do Wydziału Gospodarki Nieruchomościami w celu zbycia w drodze przetargu, natomiast 44 przeznaczono do ponownego zasiedlenia. Zgodnie z zatwierdzonymi listami do przydziału, wyrokami eksmisyjnymi z zasądzonym lokalem socjalnym czy tymczasowym oraz wnioskami instytucji i i właścicieli indywidualnych z prawomocnymi wyrokami, dla których gmina jest zobowiązana do zapewnienia lokali socjalnych i tymczasowych na bieżąco realizowano przydziały. Dokonano w roku 2022 przydziału 60 lokali mieszkalnych i podpisano umowy na 24 lokale docelowe, 15 socjalnych i tymczasowych oraz 25 umów remontowych.

Łącznie ponownie w roku 2022 zasiedlono 64 lokale mieszkalne.

7.6. Remonty

Środki gminne przeznaczone na remonty zasobu komunalnego:

- stanowią refundację poniesionych kosztów w związku z realizacją powierzonych przez gminę zadań własnych.

W 2022 r. wynosiły 545 856,75 zł i zostały wydatkowane na:

• roboty elektryczne	99 380,58 zł,
• roboty zdruńskie	62 780,94 zł,
• roboty ogólnobudowlane	35 748,00 zł,
• remonty wolnych lokali	156 904,58 zł,
• remonty lokali zamiennych	138 700,00 zł,
• roboty gazowe	37 935,90 zł,
• remonty łączonych lokali	7 156,75 zł,
• wykonanie dokumentacji projektowej	7 250,00 zł,

- w wyniku prowadzonych działań windykacyjnych oraz realizacji planów, uzyskane środki z zasobu mieszkaniowego w wysokości 402 301,07 zł w całości przeznaczono na poprawę stanu technicznego budynków i lokali tj.:
 - wymianę stolarki okiennej 97 644,36 zł,
 - wymianę stolarki drzwiowej 5 873,34 zł,
 - wykonanie nowej instalacji gazowej 8 812,31 zł,
 - naprawy instalacji elektrycznej 50 970,51 zł,
 - wykonanie wiat śmietnikowych 68 892,23 zł,
 - naprawę i doszczelnianie dachów 67 742,25 zł,
 - wymianę pionów wodnych i kanalizacyjnych 25 261,20 zł,
 - naprawę kominów rynien i opierzeń 13 321,00 zł,
 - pozostałe remonty 63 783,87 zł.

7.7. Polityka windykacyjna

Odyskiwaniem należności z tytułu czynszu zajmuje się komórka windykacyjna w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej sp. z o.o. w Żarach. Pierwszym etapem jest wysyłanie dobrowolnych wezwań do zapłaty. W roku 2022 wysłano wezwania na kwotę 1 130 993,34 zł. Działania te mają na celu przypomnienie o zaległych płatnościach, zapobieganie przedawnieniom oraz oczekiwanie na wymierną reakcję najemcy na spłatę jednorazową bądź zobowiązanie się do spłaty na raty.

W roku 2022 na wniosek najemców zawartych zostało 65 ugód pozwalających na spłatę zaległości w ratach.

W przypadku braku realizacji spłaty i zerwania ugody, sprawa kierowana jest na drogę sądową o zapłatę.

W roku 2022 do sądu zostało skierowanych 181 spraw na kwotę 1 138 528,50 zł, natomiast wpłat z tytułu zaległości zasądzonych w nakazach zapłaty względem ZGM sp. z o.o. odnotowano 859 667,06 zł, a względem Gminy Żary o statusie miejskim 252 582,92 zł. Ogólny procent płatności bieżących w 2022 wyniósł 90,13%, natomiast płatności

bieżące i wpłaty z nakazów zapłaty stanowiły łącznie 100% przypisu za rok 2022.

Drugim etapem działań windykacyjnych jest kierowanie spraw na drogę postępowania egzekucyjnego. W roku 2022 ze względu na skrócenie okresu przedawnienia nakazów zapłaty, do komorników skierowano wnioski egzekucyjne na ogólną kwotę 1 609 451,57zł. Niektórzy najemcy nie regulują zobowiązań czynszowych od lat, nie posiadają też żadnego majątku, nie pracują lub pracują dorywczo, często posiadają liczne tytuły egzekucyjne. Posiadają bardzo niskie renty, emerytury, ponoszą duże wydatki na leczenie. W związku z tym ściągalność należności jest często wydłużona w czasie lub też zupełnie bezskuteczna. Ściągalność opłat czynszowych z roku na rok się poprawia, w roku 2021 wynosiła 89,38%, a obecnie za rok 2022 wyniosła 90,13%. Dłużnicy będący w trudnej sytuacji finansowej bądź niezadarni życiowo mogą korzystać z dodatków mieszkaniowych, zapomóg, zasiłków z MOPS-u, możliwości zamiany lokalu na mniejszy lub składać wnioski o najem socjalny.

7.8. Polityka czynszowa

Zgodnie z zarządzeniem WA.0050.237.2022 z dnia 04.10.2022 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu dla mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim stawka bazowa czynszu 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych została określona w wysokości 6,70 zł. Przy ustalaniu wysokości czynszu dla danego lokalu stosuje się zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania i podwyższania bazowej stawki czynszu określonej w uchwale Nr XXVII/4/17 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 stycznia 2017 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2017 - 2022.

Liczba lokali w których zastosowano zniżkę bazowej stawki czynszu:

- lokale bez instalacji gazowej w budynku (zniżka 10%) - 168,
- lokale w strefie Kunice (zniżka 5%) - 88,
- lokale z WC poza budynkiem (zniżka 10%) - 63,
- lokale bez instalacji gazowej w lokalu (zniżka 5%) - 24,
- lokale bez naturalnego światła w kuchni (zniżka 10%) - 13,
- lokale ze wspólną łazienką lub przedpokojem (zniżka 10%) - 24,
- lokale powyżej 4 kondygnacji (zniżka 5%) - 12,
- lokale bez instalacji wod. – kan. (zniżka 10%) - 0.

Liczba lokali w których zastosowano zniżkę bazowej stawki czynszu:

- lokale z wymianą pokrycia dachowego (wzrost o 5%) - 550,
- lokale z wymienioną stolarką okienną i drzwiową (wzrost o 5%) - 273,
- lokale z wykonaną modernizacją budynku (wzrost o 5%) - 219,
- lokale z wykonaną termomodernizacją (wzrost o 5%) - 99,
- lokale wyposażone w C. O. (wzrost o 5%) - 244,
- lokale wyposażone w C. W. (wzrost o 5%) - 78,
- lokale o powierzchni pow. 80 m² (wzrost o 15%) - 41.

Stawka czynszu po uwzględnieniu wszystkich obniżek wysokości czynszu nie może być niższa niż 80 % stawki bazowej czynszu.

Zgodnie z zarządzeniem nr WA.0050.237.2022 z dnia 04.10.2022 r. stawka czynszu 1 m²:

- powierzchni użytkowej lokali przeznaczonych do najmu socjalnego położonych w budynkach wybudowanych po roku 2000 wynosi 2,65 zł,
- powierzchni użytkowej lokali przeznaczonych do najmu socjalnego położonych w budynkach wybudowanych przed rokiem 2000 wynosi 1,85 zł.

Czynniki podwyższające i obniżające bazową stawkę czynszu nie mają zastosowania przy ustalaniu stawki czynszu dla lokali przeznaczonych do najmu socjalnego.

Zgodnie z przedłożoną informacją z Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. wpływy z czynszów za rok 2022 wyniosły 5 380 614,04 zł, w tym wpłaty bieżące 4 520 946,98 zł + windykacja 859 667,06 zł.

Wpływy z czynszów za rok 2021 wyniosły 4 958 621,37 zł, w tym wpłaty bieżące 4 249 897,66 zł + windykacja 708 723,71 zł.

7.9. Dotacje celowe na sfinansowanie prac konserwatorskich

W 2022 r. złożono 11 wniosków na udzielenie dotacji na sfinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich obiektów wpisanych do rejestru zabytków. W wyniku weryfikacji złożonych wniosków udzielono dotacji 9 podmiotom według poniższego wykazu:

Lp.	Adres nieruchomości	Wysokość przyznanej dotacji w zł	Całkowity koszt realizacji zadania (wg umowy) w zł	% udzielonej dotacji	Rodzaj prac
1	ul. Chrobrego 20	50 000,00	158 996,89	31,45	Remont elewacji, klatki schodowej i drzwi zewnętrznych.
2	ul. Wyzwolenia 4	50 000,00	111 000,00	45,05	Generalny remont organów w kościele.
3	Pl. Rynek 37	5 043,00	10 086,00	50	Projekt budowlany remontu elewacji i klatki schodowej.
4	ul. Żagańska 23	47 748,50	127 904,46	37,34	Remont dachu.
5	ul. Wartownicza 1	5 000,00	10 000,00	50	Opracowanie dokumentacji na remont elewacji, dachu, klatki schodowej.
6	Pl. Kaczy Rynek 9	50 000,00	302 106,55	16,55	Remont dachu.
7	ul. Osadników Wojskowych 35	42 208,50	88 920,36	47,47	Remont klatki schodowej.
8	ul. Lotników 1	28 139,00	56 278,00	50	Remont klatki schodowej, renowacja drzwi zewnętrznych.
9	ul. Podchorążych 7	50 000,00	128 584,17	38,89	Remont elewacji.
RAZEM		328 139,00	993 876,43		

7.10. Działalność Miejskiego Konserwatora Zabytków

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „Porozumienia z dnia 24 listopada 2008 roku w sprawie powierzenia Gminie Żary o statusie miejskim niektórych kompetencji z zakresu właściwości Wojewody Lubuskiego, realizowanych przez Burmistrza Miasta Żary”, z upoważnienia którego działa Miejski Konserwator Zabytków (Dz. U. W. L. Nr 124 poz. 1883 z dnia 1 grudnia 2008 r.)”		
1	liczba pozwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 1	54
2	liczba zaświadczeń o użytkowaniu zabytków zgodnie z zasadami opieki nad zabytkami - wydanych na podstawie art. 217 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 735)	9
3	liczba pozwoleń na wykonywanie robót budowlanych w otoczeniu zabytku - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 2	64
4	liczba pozwoleń na umieszczenie na zabytkach wpisanych do rejestru zabytków urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów (innych niż określone w art. 12 ust. 1) - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 10	10
5	liczba pozwoleń na prowadzenie działań mogących prowadzić do naruszenia substancji zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub zmiany wyglądu tych zabytków - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 11	25
6	liczba pozwoleń odmawiających prowadzenia działań mogących prowadzić do naruszenia substancji zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub zmiany wyglądu tych zabytków - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 11	1
7	liczba pozwoleń na prowadzenie badań konserwatorskich zabytku wpisanego do rejestru; - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 3	4
8	liczba pozwoleń na dokonanie podziałów zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 8	1
9	liczba decyzji pozwalających na zmianę przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru zabytków lub sposobu korzystania z tego zabytku - wydanych na podstawie art. 36 ust. 1 pkt 9	3
10	liczba uzgodnionych decyzji ustalających lokalizację inwestycji celu publicznego albo warunki zabudowy - wydanych na podstawie art. 53 ust. 4 lub art. 60 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	27
11	liczba uzgodnionych pozwoleń na budowę - wydanych na podstawie art. 39 ust. 3 Prawa budowlanego	1
12	liczba pozwoleń na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków - wydanych na podstawie art. 83 a i art. 36 ust. 1 pkt 11	4
13	liczba decyzji odmawiających pozwolenia na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków - wydanych na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody	1

**Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
„Porozumienia z dnia 24 listopada 2008 roku w sprawie powierzenia Gminie Żary o statusie miejskim
niektórych kompetencji z zakresu właściwości Wojewody Lubuskiego, realizowanych przez Burmistrza
Miasta Żary”, z upoważnienia którego działa Miejski Konserwator Zabytków
(Dz. U. W. L. Nr 124 poz. 1883 z dnia 1 grudnia 2008 r.)”**

14	liczba drzew , na usunięcie których wydano pozwolenia - wydanych na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody	8
15	liczba wydanych w formie pisemnej zaleceń konserwatorskich - na podstawie art. 27	3
16	liczba przeprowadzonych kontroli przestrzegania i stosowania przepisów dotyczących ochro- ny zabytków i opieki nad zabytkami - na podstawie art. 38 ust. 1	2
17	liczba przyjętych zawiadomień o zagrożeniu dla zabytku wpisanego do rejestru zabytków - na podstawie art. 28 pkt 2	3
18	liczba przyjętych zawiadomień o uszkodzeniu, zniszczeniu, zaginięciu lub kradzieży zabytku wpisanego do rejestru zabytków - na podstawie art. 28 pkt 1	1
19	liczba postanowień o odmowie wszczęcia postępowania - wydanych na podstawie art. 61a Kpa	35

ZESTAWIENIE:

- liczba decyzji, zezwoleń, uzgodnień, odmów (decyzje, postanowienia): **230**,
- liczba zaświadczeń o użytkowaniu zabytków zgodnie z zasadami opieki nad zabytkami: **11**,
- liczba zaleceń konserwatorskich: **3**,
- liczba pism różnych (odpowiedzi, opinie): **16**,
- liczba zaświadczeń o ostateczności decyzji: **139**.

Ogółem: 399 spraw*

* podana szacunkowa liczba nie zawiera zmian decyzji, sprostowań, zawiadomień o wszczęciu postępowań, wezwań etc. związanych z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi.

7.11. Zagospodarowanie przestrzenne

W dniu 31 grudnia 2021 roku Rada Miejska w Żarach podjęła uchwałę Nr XXXVI/99/21 w sprawie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów części północnej ul. Żagańskiej (ul. Kukułcza, ul. Strusia). Obecnie prowadzone są w tym zakresie prace analityczne i projektowe. Przewidywany termin zakończenia prac: III kwartał 2023 r. Zadanie związane jest z realizacją Programu Rozwoju Lokalnego w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć!!!”. Jednocześnie prowadzone są prace projektowe związane z przyjęciem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Żary.

7.11.1. Statystyka wydanych decyzji o warunkach zabudowy, lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz zatwierdzające projekty podziałów geodezyjnych

W zakresie gospodarki przestrzennej wydano:

- decyzje zatwierdzające projekty podziałów geodezyjnych - **25**,
- opinie architektoniczne - **54**,
- zaświadczenia o rewitalizacji - **72**,

- decyzje o warunkach zabudowy i lokalizacji celu publicznego - **96**, z tego:
 - decyzje celu publicznego - **24**,
 - decyzje o warunkach zabudowy - **72**, w tym:
 - decyzje dot. budownictwa mieszkaniowego - **43**, w tym:
 - budownictwo domów jednorodzinnych - **39**,
 - budownictwo domów wielorodzinnych - **4**,
 - inne (infrastruktura, przemysł, usługi) - **29**.

7.12. Realizacja polityk, strategii, programów i uchwał w ramach działalności, (w tym uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2017-2022)

Polityka mieszkaniowa Gminy Żary o statusie miejskim realizowana jest na podstawie:

- ustawy o gospodarce nieruchomościami,
- ustawy o ochronie praw lokatorów,
- ustawy kodeks cywilny,
- ustawy o księgach wieczystych i hipotece,
- ustawy prawo budowlane,
- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawy o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego,
- ustawy o ochronie danych osobowych,
- ustawy o przekształcaniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności,
- ustawy prawo o notariacie,
- ustawy o podatku od czynności cywilnoprawnych.

Szczegółowe zasady prowadzonej polityki i strategii określają uchwały Rady Miasta i zarządzenia Burmistrza Miasta Żary:

- uchwała w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim,
- zarządzenie Burmistrza Miasta w sprawie ustalenia stawek czynszu dla mieszkaniowego zasobu Gminy Żary o statusie miejskim,
- zarządzenie Burmistrza Miasta Żary w sprawie zasad gospodarowania mieniem gminnym w zakresie najmu i minimalnych stawek czynszu za lokale użytkowe,
- zarządzenie Burmistrza Miasta Żary w sprawie stawek czynszu najmu dla pomieszczeń przeznaczonych do adaptacji poddaszy lub innych pomieszczeń niemieszkalnych z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe,
- zarządzenie Burmistrza Miasta Żary w sprawie czynszu za pomieszczenia gospodarcze z zasobu mieszkaniowego Gminy Żary o statusie miejskim,
- zarządzenie Burmistrza Miasta Żary w sprawie ustalania stawek czynszu za umieszczenie reklam i kamer monitorujących na gminnych budynkach mieszkalnych.

Do realizacji zadań własnych gminy powołany został Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Żarach, który w ramach swojej działalności realizuje gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy Żary o statusie miejskim. Do głównych zadań należy:

- zawieranie umów najmu lokali mieszkalnych na czas nieoznaczony i lokali socjalnych na podstawie pisemnego skierowania wydanego przez Burmistrza Miasta Żary lub osoby przez niego upoważnionej,
- wykonywanie wszelkich czynności prawnych związanych z ww. umowami w szczególności dochodzenia należności z tytułu czynszu i innych opłat,
- dokonywanie drobnych napraw związanych z użytkowaniem budynków i lokali w powierzonych zasobach komunalnych z pokrywaniem ich kosztów z pobranego czynszu,
- remonty lokali, budynków i innych obiektów wykonywane za zgodą Burmistrza Miasta Żary i na koszt Gminy Żary o statusie miejskim, na podstawie refundacji kosztów lub pokryte z wpłaconych czynszów i z windykowanych należności.

W roku 2022 zainteresowanie zakupem, zarówno lokali mieszkalnych jak i działek gruntu, było znacznie mniejsze niż w roku 2021. Tym samym uzyskano niższe dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych. Związane to jest głównie z problemami gospodarki w kraju, rosnącą inflacją, a przede wszystkim trudnościami na rynku kredytowym na sfinansowanie zakupów nieruchomości.

Wpływy z najmu i dzierżawy nieruchomości gminnych w roku 2022 utrzymały się na poziomie roku 2021.

Gmina Żary o statusie miejskim przeznaczają do zbycia szeroki wachlarz nieruchomości, w szczególności w zakresie lokali mieszkalnych i działek budowlanych pod budownictwo mieszkaniowe. Przygotowywane są kolejne nieruchomości, poprzez podziały nieruchomości oraz zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W ofercie gminy znajdują się również nieruchomości o funkcjach komercyjno-usługowych, handlowych i przemysłowych, jednak są one ograniczone przede wszystkim powierzchnią.

Ze względu na pogarszającą się sytuację gospodarczą w kraju zauważa się również spadek w sektorze budownictwa. Wydano mniej decyzji o warunkach zabudowy, a z informacji ze Starostwa Powiatowego w Żarach – wydano również nieznacznie mniej pozwoleń na budowę.

7.12.1. Program rewitalizacji dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2016 - 2022

Program rewitalizacji to inicjowany, opracowany i uchwalony przez Radę Miejską, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (uchwała nr XXIII/105/16 z dnia 28 października 2016 r.), wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzennie-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

KATALOG PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

NAZWA PROJEKTU	REALIZACJA
REWITALIZACJA ZESPOŁU PARKOWO-FOLWARCZNEGO WRAZ Z UTWORZENIEM CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH	Inwestycja zrealizowana.
ŻARSKI PARK KULTURY I NAUKI	Inwestycja zrealizowana.
ANIMACJA LOKALNA NARZĘDZIEM PRZECIWDZIAŁANIA WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU	Zrealizowane zadanie pn. „Bieg Szlakiem Żarskich Uliczek” zorganizowany przez Warsztat Terapii Zajęciowej w Żarach.
RAZEM – AKTYWNA INTEGRACJA KLIENTÓW MOPS W ŻARACH	Informacje o realizacji przedsięwzięcia zostały opisane w części dot. Projektu „Integracja Społeczna i Zawodowa szansą na wzrost aktywności mieszkańców Żar”.
ASYSTENT OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ	W 2018 r. w ramach powstania z dniem 1 kwietnia 2018 r. mieszkań chronionych w strukturach ŚDS, zatrudniono trzech pracowników obejmujących wsparciem podopiecznych mieszkań. W 2019 r. zatrudniono jednego pracownika w ramach mieszkań chronionych w strukturach MOPS. Pracownicy wspierają osoby niepełnosprawne będące w bardzo trudnej sytuacji życiowej w wykonywaniu przez nie codziennych zadań (pomoc w dostępie do urzędu, przychodni zdrowia, pomoc w treningu funkcjonowania w codziennym życiu).
PRACA PODWÓRKOWA	Realizacja przedsięwzięcia Pracy Podwórkowej nie odbywała się.
CENTRUM WSPARCIA RODZINY	Prowadzone są bieżące działania ustawowe.
REMONT BUDYNKU PRZY UL. OKRZEI 7A I 7B WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM OTOCZENIA	Dotyczy jedynie budynku Okrzei 7B, gdyż budynek 7A to wspólnota. W ramach zadania wykonano: <ul style="list-style-type: none"> • wymianę instalacji elektrycznej na klatkach schodowych, • wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej na częściach wspólnych, • kompleksowy remont dachu i kominów, • bieżące wykaszanie terenów zielony wokół otoczenia budynku, • bieżące porządkowanie terenów z odpadów, • letnie i zimowe utrzymanie terenu.

NAZWA PROJEKTU	REALIZACJA
MODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. KATOWICKIEJ 4 WRAZ Z ZAGOSPODAROWANIEM PRZYLEGŁEGO TERENU	<p>W ramach zadania wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • całkowitą wymianę stolarki okiennej w lokalach, na klatkach schodowych i w toaletach, • roboty kominarskie związane z udrożnieniem i frezowaniem kominów spalinowych, • remont 3 lokali socjalnych, • uprzątnięcie terenów z nagromadzonych odpadów stałych, • bieżącą pielęgnacją terenów zielonych, • letnie i zimowe utrzymanie terenów.
REMONT BUDYNKÓW I ZAGOSPODAROWANIE PODWÓREK PRZY UL. ŚREDNIEJ I SZKOLNEJ	<p>W ramach zadania wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymianę instalacji elektrycznej w budynkach (Szkolna 12 i 15), • wymianę stolarki okiennej na klatkach schodowych oraz w lokalach, • wymianę stolarki drzwiowej do lokali, • bieżącą pielęgnacją terenów zielonych, • letnie i zimowe utrzymanie terenów.
ZAGOSPODAROWANIE TERENU PRZY UL. WITOSA 36	<p>W ramach zadania wykonano:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymianę instalacji gazowej w budynku i lokalach, • wymianę instalacji elektrycznej na częściach wspólnych, • bieżące wykaszanie terenów zielonych, • letnie i zimowe utrzymanie.
DOSTOSOWANIE DZIEDZIŃCA MUZEUM POGRANICZA ŚLĄSKO-ŁUŻYCKIEGO DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI KULTURALNEJ I OBSŁUGI RUCHU TURYSTYCZNEGO	Zadanie zrealizowane.
TERMOMODERNIZACJA I REMONT HALI SPORTOWEJ	<p>Zakres projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie ścian zewnętrznych hali, • docieplenie stropów i stropodachów, • wymiana stolarki okiennej, • modernizacja instalacji oświetleniowej hali sportowej: • termin wykonania - 06.07.2017 r., • kwota wykonania - 36 900,00 zł, • opis wykonanych prac – demontaż opraw 24 szt. z utylizacją, • montaż opraw LED z wymianą przewodów niespełniających wymogów, • wymiana i montaż nowej rozdzielnicy, • pomiary rezystancji izolacji inst. elektrycznej, • pomiary natężenia oświetlenia, <p>Lokalizacja - ul. Zwycięzców 38.</p>
ADAPTACJA WIEŻY WARTOWNICZEJ WRAZ Z MURAMI OBRONNYMI NA CELE TURYSTYCZNE	Zrealizowano.
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. CZĘSTOCHOWSKIEJ 15	Termomodernizacja nie została zrealizowana ze względu na brak przyznaných środków na realizację w/w zadania.
TERMOMODERNIZACJA I REMONT KAMIENIC Z ZAGOSPODAROWANIEM PODWÓREK	Budynki wspólnotowe - inwestycje prowadzone co roku przez wspólnoty z udziałem w częściach wspólnych Gminy Żary o statusie miejskim. Nie prowadzono prac termomodernizacyjnych.

NAZWA PROJEKTU	REALIZACJA
ODTWORZENIE WALORÓW HISTORYCZNYCH OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH NA OBSZARZE REWITALIZACJI	Budynki wspólnotowe – prace prowadzone przez wspólnoty z udziałem w częściach wspólnych należących do Gminy Żary o statusie miejskim.
ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. LEGIONISTÓW 2 NA DOM SENIORA	Budynek przy ul. Legionistów 2 został zaadoptowany na cele przychodni stomatologicznej, właściciel prywatny myśli o dalszych inwestycjach w tym miejscu. Jest to inwestycja prywatna.
ADAPTACJA BUDYNKU PRZY UL. LEGIONISTÓW 3 NA MIESZKANIA KOMUNALNE	Budynek przy Legionistów 3 (obecnie Policja) będzie mógł być zaadoptowany na mieszkania po wybudowaniu przez Policję nowej siedziby. Miasto przekazało nieodpłatnie działki policji przy ul. Fabrycznej.
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. OKRZEI 35	Żarski Dom Kultury przystąpił do termomodernizacji budynku przy ul. Okrzei 35 ze środków Gminy Żary o statusie miejskim z dotacji celowej.
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU PRZY UL. OKRZEI 15	Inwestycja zakończona.
TERMOMODERNIZACJA BUDYNKU URZĘDU MIEJSKIEGO W ŻARACH	Inwestycja w trakcie realizacji.

Opracowanie pod nadzorem: **Marka Iwlewa**, Naczelnika Wydziału Gospodarki Nieruchomościami, Architektury i Zasobów Komunalnych.

8. OCHRONA ŚRODOWISKA, ZIELEŃ, GOSPODARKA KOMUNALNA, KOMUNIKACJA MIEJSKA, INWESTYCJE

8.1. Działania z zakresu ochrony środowiska

Działania podejmowane w 2022 r. przez Urząd Miejski w Żarach zmierzające do poprawy jakości powietrza w mieście:

- od 2017 r. w pierwszy poniedziałek i wtorek każdego miesiąca, w granicach administracyjnych miasta Żary obowiązuje darmowa komunikacja miejska;
- od 2019 r. Gmina Żary o statusie miejskim zakupuje miejskie rowery najnowszej generacji. W tej chwili w Żarach mamy już do dyspozycji 9 miejsc postojowych i 37 rowerów. Żarskie Rowery to alternatywny środek transportu, umożliwiający szybkie poruszanie się po naszym mieście. Jest dobrym uzupełnieniem komunikacji miejskiej w Żarach;
- udzielenie dotacji celowej z przeznaczeniem na przedsięwzięcia służące rozwojowi rodzinnych ogrodów działkowych w Gminie Żary o statusie miejskim. W 2022 r. z programu skorzystało 13 Rodzinnych Ogrodów Działkowych, a łączna kwota wypłaconych na ten cel środków finansowych wyniosła 78 000,00 zł;
- W 2022 roku w ramach programu w sprawie udzielenia pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z przeznaczeniem na dofinansowanie Rodzinnych Ogrodów Działkowych nasze miasto uzyskało łącznie kwotę 37 218,25 zł. Do naboru za pośrednictwem Urzędu Miasta zgłosiło się 5 ROD z czego 3 ogrody uzyskały dotację: ROD „Flora” - 19 980,55 zł, ROD „Związkowiec” - 10 037,70 zł, ROD „Relaks” - 7 200,00 zł;
- na terenie miasta Żary w 2022 r. nasadzono 150 sztuk drzew oraz 794 sztuk krzewów;
- w 2022 r. przeprowadzono III edycję akcji „Drzewa Młodych Żaran” organizowanej przez MOSRiW w Żarach. Akcja polegała na upamiętnianiu narodzin dzieci urodzonych po 1 stycznia 2022 r. i zameldowanych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim, poprzez udział w sadzeniu drzewa oznaczonego tabliczką z imieniem dziecka oraz datą jego narodzin. W ramach akcji posadzono 13 drzew w następujących lokalizacjach: teren zielony przy ul. Ludowej, park przy ul. Czerwonego Krzyża, ul. Zawiszy Czarnego oraz ul. Częstochowska;
- od początku października 2018 r. harmonogram wywozu odpadów w Żarach dostępny jest także za pośrednictwem aplikacji na smartfony Kiedy Wywóz. Aplikacja pozwala na łatwy i szybki dostęp do aktualnych danych, przedstawionych w przejrzysty i czytelny sposób;
- na terenie miasta Żary zamontowanych jest 5 paneli Led informujących o poziomie zanieczyszczeń powietrza;
- umieszczanie na stronie internetowej w zakładce „Pomiary powietrza” wykresu dot. stężeń pyłu PM 10 w danym roku, przygotowywanie i umieszczanie danych pomiarowych dla pyłu PM 10 oraz benzo(a)pirenu z ostatniego tygodnia na stronie internetowej oraz w biuletynie INFO ŻARY.

Informujemy, iż zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2022 poz. 2556 ze zm.), Główny Inspektor Ochrony Środowiska w terminie do 30 kwietnia br. ma obowiązek publikować Roczną ocenę jakości powietrza w województwie lubuskim. Ocena zawiera podsumowanie wyników pomiarów prowadzonych na łącznie siedmiu stanowiskach we wszystkich strefach województwa lubuskiego, między innymi w naszym mieście.

8.1.1. Program wymiany pieców

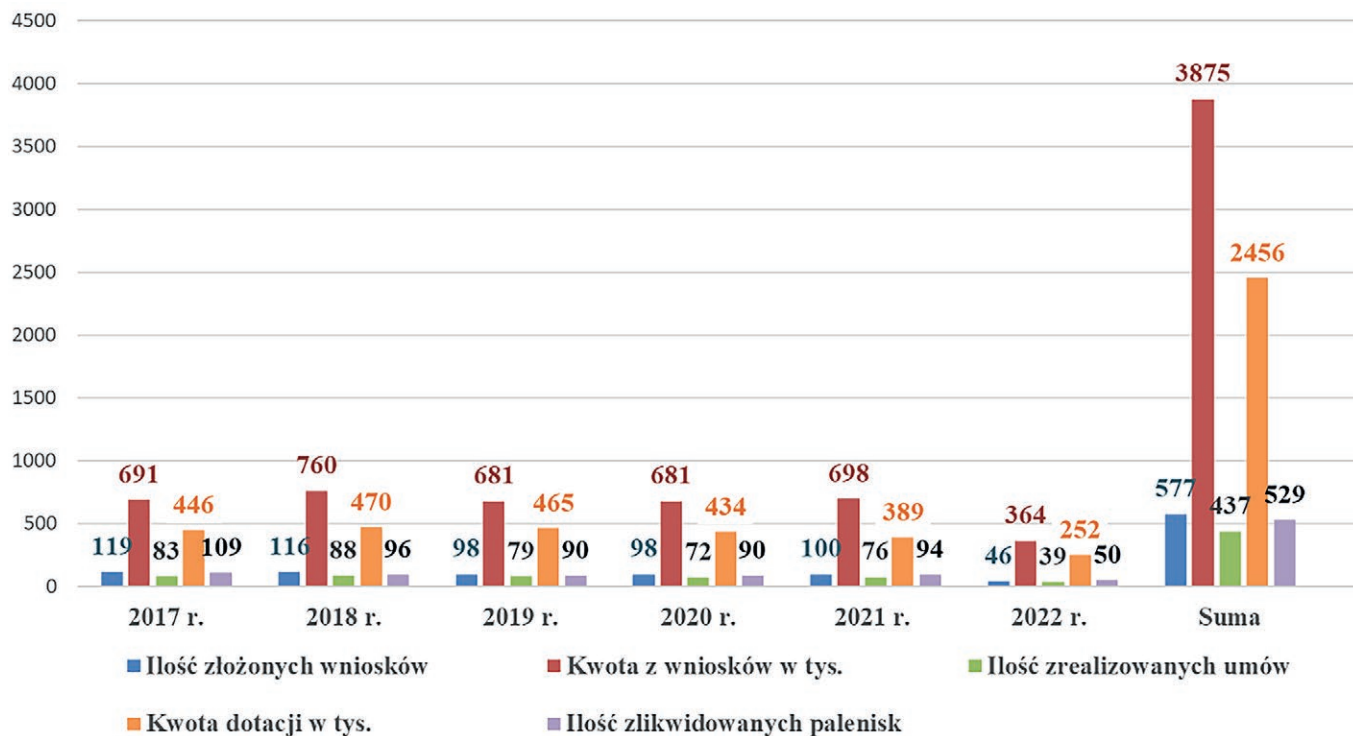
W celu poprawy jakości powietrza w mieście Żary w 2017 r. wprowadzono program udzielania dotacji celowej na wsparcie finansowania kosztów inwestycji, związanych z celami grzewczymi obiektów mieszkalnych położonych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Od 2017 r. w ramach kolejnych naborów 432 mieszkańcom Żar udzielono dotacji, angażując przy tym środki pochodzące z budżetu gminy w wysokości 2 457 903,20 zł.

W 2022 r. w ramach VI edycji programu wpłynęło 46 wniosków o udzielenie dotacji celowej na finansowanie kosztów inwestycji zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, związanych z celami grzewczymi obiektów mieszkalnych położonych na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Ostatecznie z dotacji skorzystało 39 Beneficjentów, a łączna kwota wypłaconych środków finansowych wyniosła 252 216,00 zł.

Wprowadzenie programu dofinansowania wymiany ogrzewania pozwoliło zlikwidować ok. 500 palenisk z terenu miasta Żary. Wylimitowanie procesu spalania węgla w budynkach mieszkalnych przełożyło się na znaczące ograniczenie emisji pyłów, w szczególności PM10 i PM 2,5 oraz poziomu zanieczyszczenia dwutlenkiem węgla.

Wykres przedstawia podsumowanie programu wymiany pieców za lata 2017-2022

8.1.2. Informacja z realizacji zadania polegającego na usuwaniu wyrobów zawierających azbest

Na terenie Miasta Żary przeprowadzona została inwentaryzacja materiałów azbestowych metodą spisu z natury, mająca na celu określenie lokalizacji, stanu oraz ilości wyrobów zawierających azbest. Na podstawie uzyskanych informacji sporządzono wymagane przepisami prawa ankiety, a następnie opracowane zostało tabelaryczne zestawienie obiektów, na których występuje azbest. W zestawieniu uwzględniono numery ewidencyjne obrębów i działek.

Z przedstawionych danych wynika, że wyroby zawierające azbest na terenie miasta Żary to głównie faliste i płaskie płyty azbestowo-cementowe, służące jako pokrycie dachowe w budynkach mieszkalnych oraz budynkach zabudowy gospodarczej. Obiekty, w których znajdują się wyroby zawierające azbest na terenie miasta Żary to głównie domy mieszkalne oraz budynki gospodarcze.

W 2022 r. na terenie miasta Żary unieszkodliwiono 4,4 Mg azbestu na łączną kwotę 4 400,00 zł. Natomiast od 2016 r. z terenu miasta Żary usunięto 139,84 Mg wyrobów zawierających azbest za łączną kwotę 95 880,00 zł, przy wsparciu środków pochodzących z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze.

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Żary o statusie miejskim								
ROK	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SUMA
Ilość złożonych wniosków	24	37	11	8	8	2	9	99
Ilość zrealizowanych umów	24	33	11	7	7	0	9	91
Kwota dotacji w tys.	12,98	51,7	10,6	5,2	11	0	4,4	95,88
Ilość zlikwidowanego azbestu w tonach	26,90	71,26	23,5	8,98	5,2	0	4	139,84

8.1.3. Program „Czyste Powietrze”

W ramach porozumienia zawartego 31.05.2021 r. z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze, Urząd Miejski w Żarach udziela bezpłatnego wsparcia w zakresie merytorycznym dotyczącym Programu „Czyste Powietrze”. To program, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Działania te nie tylko pomagają chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększają domowy budżet, dzięki wsparciu finansowemu.

8.2. Bezpłatna komunikacja w mieście

W 2022 roku funkcjonowała darmowa komunikacja miejska na terenie miasta Żary w wybrane dni miesiąca. Koszty związane z bezpłatną komunikacją miejską poniosła w całości gmina, co było ujęte w umowie z przewoźnikiem na wykonywanie usługi gminnego transportu publicznego w komunikacji miejskiej na terenie Gminy Żary o statusie miejskim. Dodatkowo darmowa komunikacja miejska obejmowała okres Wszystkich Świętych, tj. 31.10.2022 - 02.11.2022. Dni, w których prowadzona była darmowa komunikacja miejska w 2022 roku: 3, 4 stycznia; 7, 8 lutego; 7, 8 marca; 4, 5 kwietnia; 2, 3 maja; 6, 7 czerwca; 4, 5 lipca; 1, 2 sierpnia; 5, 6, 22 września; 3, 4 października; 7, 8 listopada; 5, 6 grudnia.

8.3. Informacja z zakresu funkcjonowania komunikacji miejskiej

1. Komunikacja miejska swoim zasięgiem obejmuje obszar administracyjny miasta Żary.
2. Przebieg linii komunikacyjnych jest tak dobrany, aby zapewniał m. in. dojazd młodzieży do większości szkół i powrót z nich, tak samo jak dorosłym dojazd do większości zakładów i przedsiębiorstw zlokalizowanych na całym terenie miasta.
3. W Żarach w 2022 roku funkcjonowało 30 linii komunikacyjnych, na których łącznie rocznie przejechano około 353 000 km, obsługując w tym czasie ok. 445 000 pasażerów biletowanych.
4. Koszt jednorazowego biletu normalnego wynosi 2 zł, natomiast biletu ulgowego - 1 zł. Szczegóły opłat za korzystanie z komunikacji miejskiej w Żarach określa uchwała nr XV/224/07 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 20.12.2007 r. w sprawie ustalenia cen urzędowych za przejazdy autobusami komunikacji miejskiej, określenia osób uprawnionych do bezpłatnych i ulgowych przejazdów, sposobu ustalania opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób oraz zwierząt i bagażu.
5. Uchwała nr XLVII/93/18 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 28.09.2018 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej ustalenia cen urzędowych za przejazdy autobusami komunikacji miejskiej, określenia osób uprawnionych do bezpłatnych i ulgowych przejazdów, sposobu ustalania opłat dodatkowych z tytułu przewozu osób oraz zwierząt i bagażu, Rada Miejska rozszerzyła uprawnienia do bezpłatnych przejazdów autobusami komunikacji miejskiej na terenie miasta Żary o osoby niepełnosprawne i ich opiekunów będących uczestnikami ośrodków wsparcia w Żarach oraz o osoby niewidome i ociemniałe oraz ich przewodników na podstawie ważnej legitymacji Polskiego Związku Niewidomych.
6. Średnie miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe z Urzędu Miejskiego dla Przewoźnika to ok. 140 000 zł brutto.
7. Miejska komunikacja publiczna w Żarach:
 - obsługiwana jest przez 9 autobusów (tabor dzienny) – w tym 2 o ilości miejsc powyżej 100 (w zależności od frekwencji), na łącznej liczbie ok. 1453 km (suma przejazdu poszczególnych tras w ciągu doby),
 - obsługuje ok. 80 przystanków autobusowych.

8.4. Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej jest narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na szczeblu lokalnym, którego głównym założeniem jest systemowe ograniczenie niskiej emisji. Przedmiotowy dokument powstał z potrzeby opracowania przejrzystej, kompleksowej i realistycznej strategii poprawy sytuacji i zgodnie z intencją powinien przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, poprawy wizerunku gminy, zwiększenia dostępu do krajowych i europejskich funduszy, a także zwiększenia bezpieczeństwa i niezależności energetycznej. Gospodarka niskoemisyjna to gospodarka polegająca na prowadzeniu działań uwzględ-

niających korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe a zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Podczas tworzenia dokumentu przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie oraz wpływu jaki wywierają na nie poszczególne sektory, a także przedstawia propozycje oraz opis zadań niezbędnych do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z gospodarką niskoemisyjną.

Celem nadrzędnym opracowania jest poprawa warunków życia mieszkańców wraz z rozwojem gospodarczym Gminy Żary o statusie miejskim przy założeniu niskoemisyjności realizowanych działań.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim z perspektywą obowiązywania na lata 2021–2025 jest aktualizacją Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2014 – 2020 przyjętego uchwałą Nr III/8/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim na lata 2014 – 2020.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Żary o statusie miejskim zakłada realizację 22 działań, których celem jest zmniejszenie emisji CO₂, emisji pyłów PM₁₀, zmniejszenie zużycia energii finalnej lub zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł OZE. Dla każdego z działań określono jednostkę odpowiedzialną, ramy czasowe realizacji, zaplanowano budżet oraz przewidziane źródła finansowania. Podczas wyznaczania działań kierowano się potrzebami wynikającymi z konieczności poprawy jakości środowiska na omawianym obszarze, informacjami otrzymanymi w drodze ankietyzacji, a także zamierzeniami strategicznymi Gminy Żary.

Podsumowanie efektów planowanych działań do roku 2025

Wszystkie efekty działań PGN					
	Rok bazowy	Zrealizowane do 2020	Działania zaplanowane w harmonogramie do 2025	Sumarycznie	Procent względem roku bazowego 2006
Zmniejszenie zużycia energii finalnej [MWh/rok]	927 329,68	9 080,00	13 793,53	22 873,53	2,47
Produkcja energii z OZE [MWh/rok]	0,00	1574,00	967,80	2 541,80	0,27
Redukcja emisji CO ₂ [MWh/rok]	280 169,55	2 199,00	6 618,58	8 817,58	3,15

KOSZTY:

Całkowity koszt planowanych inwestycji do roku 2025 szacuje się na czternaście milionów sześćdziesiąt sześć tysięcy sześćset dwadzieścia pięć złotych.
14 066 625,00 zł.

8.5. Działania w zakresie zieleni miejskiej

Na terenie miasta Żary zlokalizowanych jest 5 parków spacerowo-wypoczynkowych, których jednostkowy areal wynosi powyżej 2 hektarów - są to park przy al. Jana Pawła II (stara i nowa część), park przy ul. Paderewskiego, basen przy ul. Źródlanej, teren rekreacyjny przy ul. Leśnej pn.: „Syrrena” oraz teren rekreacyjny (tzw. basen) przy al. Wojska Polskiego w Kunicach Żarskich. Ponadto na terenie miasta funkcjonują parki, skwery i zieleńce o areale jednostkowym mniejszym niż 2 ha, których jest dziewiętnaście oraz dwa cmentarze komunalne i jeden cmentarz wojenny. Zieleń na przedmiotowych terenach stanowi ok 60 ha.

Szereg prac na terenach zielonych nie koncentruje się jedynie na w/w miejscach, ale Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska przeprowadza także niezbędne czynności związane z szeroko rozumianą pielęgnacją zieleni na nieruchomościach, które nie stanowią terenów zieleni, a są własnością Gminy Żary o statusie miejskim. Realizacją

prac związanych z bieżącym oraz uznaniowym utrzymaniem terenów zieleni miejskiej na terenach określonych powyżej zajmuje się Miejski Ośrodek Sportu, Rekreacji i Wypoczynku w Żarach. W 2022 r. Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska zlecił dla MOSRiW wykonanie nasadzeń drzew i krzewów w ilości 150 - sztuk drzew i 794 sztuki krzewów oraz usunięcie drzew w ilości 136 sztuk. Najczęściej występującą przyczyną usunięcia drzewostanu była jego zła kondycja zdrowotna i techniczna, kolizja z istniejącą infrastrukturą techniczną oraz zagrożenie dla życia i mienia ludzkiego.

W 2022 r. w zakresie zieleni miejskiej wykonano nasadzenia drzew i krzewów: rabata przy ul. Kąpielowej, nasadzenia drzew: ul. Huculska, ul. Ludowa, al. Jana Pawła II stara i nowa część parku, park przy ul. Czerwonego Krzyża, teren zielony przy ul. Zawiszy Czarnego.

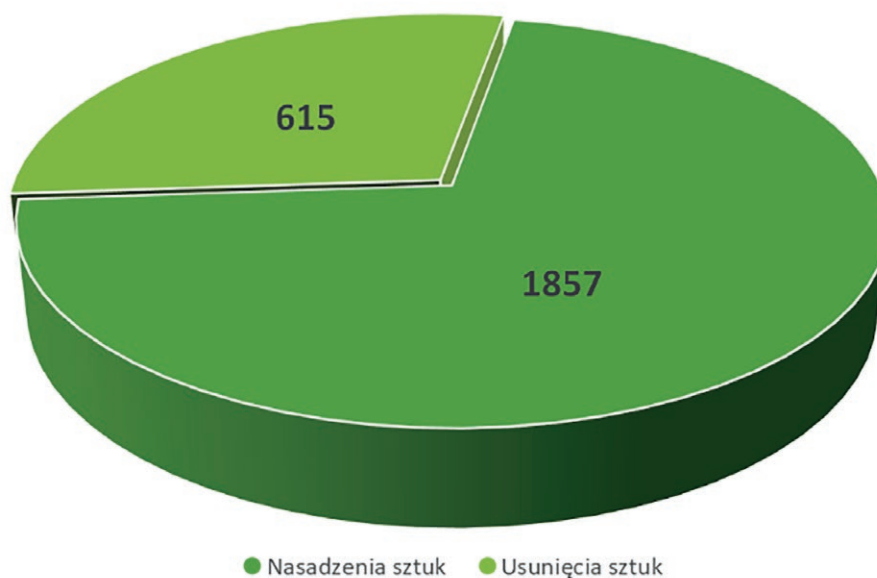

Tabela poniżej przedstawia ilość drzew i krzewów, które została nasadzona na terenie miasta Żary na przestrzeni 5 lat.

rok	2018		2019		2020		2021		2022	
	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.	drzewa szt.	krzewy szt.
IŁOŚĆ	409	1627	652	4 468	549	8 963	97	2736	150	794

Zestawienie nasadzenia i usunięcia drzew i krzewów za okres od 2018 do 2022 r.

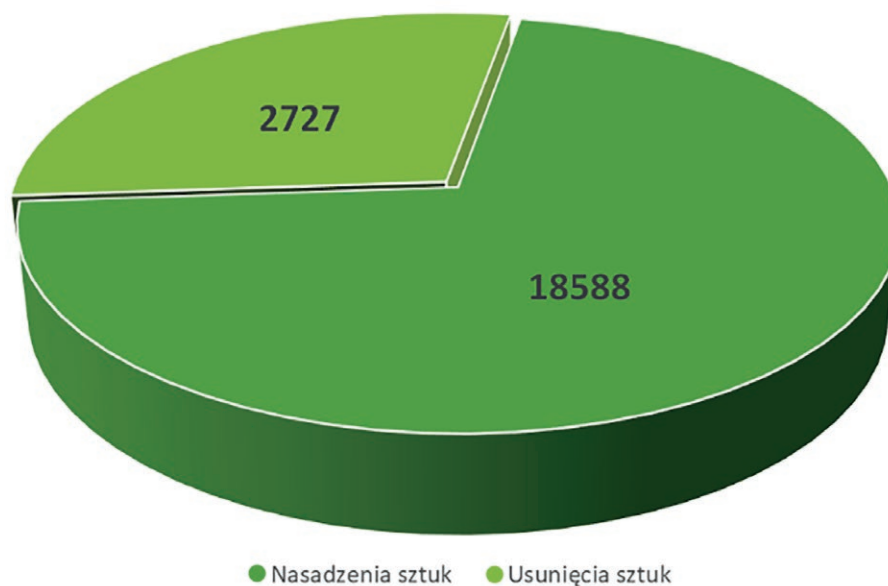
Nasadzenia i usunięcia drzew w latach 2018-2022

Nasadzenia i usunięcia krzewów za okres od 2018 do 2022 r. kształtowały się następująco:

- nasadzenia krzewów **18 588 sztuk**
- usunięcia krzewów **909 m² (ok. 2727 sztuk)**

Nasadzenia i usunięcia krzewów w latach 2018-2022

Zieleń miejska to oprócz roślinności również mała architektura, która w 2022 r. została zmodernizowana bądź doposażona. Codzienne użytkowanie urządzeń małej architektury jak również częste przypadki ich dewastacji spowodowały, że w 2022 r. Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska wielokrotnie zlecał naprawę, a nawet wymianę asortymentu na nowe. W ramach upiększania miasta wokół Ratusza, na „deptaku” stanowiącym połączenie ulicy Chrobrego i ulicy Śródmiejskiej oraz na terenie zabytkowego parku przy Al. Jana Pawła II ustawione zostały 23 wielopoziomowe konstrukcje obsadzone kwiatami oraz 10 dużych donic kwiatowych. Konstrukcje wiszące upiększyły 84 latarnie. Przed wejściem do Ratusza kolejny raz pojawiły się dwie granitowe donice wysadzone kwiatami w kolorach flagi narodowej.

W ramach utrzymania czystości i porządku na terenach zieleni miejskiej, a także w trosce o odpowiednią kulturę sanitarną Wydział Infrastruktury Technicznej i Ochrony

Środowiska zlecił Miejskiemu Ośrodkowi Sportu Rekreacji i Wypoczynku w Żarach ulokowanie i utrzymanie przy placach zabaw przenośnych toalet.

Gmina jako uczestnik porozumienia w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych w każdym miesiącu aktywizowała około 22 osób przy pracach w zakresie utrzymania zieleni i czystości na terenach miejskich. Do prac kierowane były osoby bezrobotne, w trudnej sytuacji materialnej, korzystające ze świadczeń opieki społecznej.

Ponieważ przedmiotowe działania mają wymierny wpływ na estetykę miasta, jakość powietrza, poprawę warunków bytowania ludzi i zwierząt w mieście, stabilizację ekologiczną ekosystemów, zmniejszenie rozmiarów tak zwanej wyspy ciepła i szereg innych czynników, które mają mierzalny wpływ dla zdrowia mieszkańców – czynności związane ze zwiększeniem liczby nasadzanych drzew i krzewów będą w przyszłości kontynuowane i zintensyfikowane.

8.6. Gminny system gospodarki odpadami komunalnymi

8.6.1. Charakterystyka systemu gospodarowania odpadami komunalnymi

Gmina Żary o statusie miejskim objęła systemem odbierania odpadów komunalnych wszystkie zamieszkałe nieruchomości położone w jej granicach administracyjnych.

W 2022 r. system funkcjonował zgodnie z następującymi uchwałami:

- uchwała NR XVII/22/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała NR XLVII/87/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żary o statusie miejskim,
- uchwała NR XVII/23/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR XLVII/88/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 grudnia 2022 r. zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych w zamian za uiszczoną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR XVII/24/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- uchwała NR XVII/25/20 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 30 kwietnia 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości stawki opłaty- obowiązywała do 31.07.2022 r.,
- uchwała NR XL/26/22 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 29 kwietnia 2022 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wysokości stawki opłaty- obowiązywała od 01.08.2022 r.,
- uchwała NR XIII/143/15 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 27 Listopada 2015 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2021 roku w wyniku przeprowadzonej procedury przetargowej umowa na odbieranie, transport oraz zagospodarowanie zebranych odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zawarta została z Przedsiębiorstwem Komunalnym PEKOM S.A. na lata 2022 - 2023.

Obowiązek wyposażenia nieruchomości w pojemniki i worki do gromadzenia odpadów komunalnych przejęła na siebie Gmina Żary o statusie miejskim i przekazała go w ramach umowy firmie odbierającej odpady komunalne z terenu miasta Żary.

Zmieszane odpady komunalne, odbierane z nieruchomości przez przedsiębiorcę, właściciele nieruchomości gromadzili w pojemnikach. Selektywnie zebrane odpady komunalne właściciele nieruchomości gromadzili:

- na terenie zabudowy wielorodzinnej - w pojemnikach,
- na terenie zabudowy jednorodzinnej - w workach.

Wszyscy mieszkańcy gminy, którzy zadeklarowali selektywną zbiórkę zostali wyposażeni w zestawy worków, zgodnie z poniższym opisem:

- worek niebieski – papier i tektura,

- worek żółty – tworzywa sztuczne, metale,
- worek zielony – szkło bezbarwne i kolorowe, w tym opakowania szklane,
- worek brązowy – odpady zielone.

Do odbioru odpadów zmieszanych stosowane były pojemniki o pojemności nie mniejszej niż 120 l (pojemność dostosowana do liczby mieszkańców zamieszkujących daną posesję i zadeklarowanego sposobu zbiórki odpadów). Worki na odpady segregowane dostarczane były przez firmę odbierającą wyżej wymienione odpady w ilości nie mniejszej niż liczba odebranych worków z gospodarstw domowych.

Mieszkańcy mogli również w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zawieźć swoje wysortowane odpady do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonującego w PK PEKOM S.A. w Żarach, ul. Św. Brata Alberta 8. Odpady budowlane i rozbiórkowe przyjmowane były w PSZOK-u w ilości do 1,5 tony rocznie z jednej nieruchomości.

Uzupełnieniem PSZOK-u była objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych wykonywana przez przedsiębiorcę co dwa miesiące. Przeteterminowane leki można było oddać w 16 aptekach oraz w Urzędzie Miejskim, do ustawionych w nich specjalnych pojemników opróżnianych przez uprawnionego przedsiębiorcę, w 2022 r. była to firma FHU „NATURA” z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Serockiej 11.

Dodatkowo w kwietniu i listopadzie ubiegłego roku zorganizowano zbiórkę tzw. elektroodpadów, w czasie której zebrano 4,7 Mg zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

8.6.2. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Gminny system odbioru odpadów komunalnych

Źródłem finansowania systemu jest „opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi” wnoszona do gminy przez właścicieli zamieszkałych nieruchomości w zadeklarowanej wysokości, a jej wysokość jest uzależniona od liczby mieszkańców.

System musi się bilansować, co oznacza, że całość jego kosztów musi być pokrywana z opłat mieszkańców. Od 1 sierpnia 2022 r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 30 zł od osoby miesięcznie (poprzednio 24 zł). Kolejną istotną zmianą wprowadzoną z dniem 1 sierpnia 2022 r. jest wysokość ulgi z tytułu kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych. Ze zwolnienia skorzystało 120 właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy wszystkie odpady bio gromadzili we własnym kompostowniku. Ulga w wysokości 8 zł odliczana była od opłaty miesięcznej wyliczonej dla nieruchomości zamieszkałej (poprzednio 5 zł). Według stanu na dzień 31.12.2022 r. zastosowane zwolnienia wyniosły 7 609 zł.

Rozliczenie opłat w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r.:

- **należności - 9 401 149,03 zł**
- **wpłaty - 9 264 392,31 zł**
(obejmują odsetki i koszty upomnień)
- **zaległości - 136 756,72 zł** (1,5 % kwoty należnej).

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnieśli w wyznaczonym terminie opłat za gospodarowanie

odpadami komunalnymi w omawianym okresie wystawiono 920 upomnień, a 171 tytułów wykonawczych przekazano do Urzędów Skarbowych.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu,
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Ponadto z wnoszonych przez mieszkańców opłat gmina finansowała:

- zbiórkę i utylizację przeteterminowanych leków. Koszt kompleksowej obsługi 22 pojemników na przeteterminowane leki – 11 086,92 zł brutto;
- abonament za udostępnianie mieszkańcom harmonogramu wywozu odpadów w aplikacji „Kiedy wywóz” – 6 627,24 zł.

**Łącznie koszty poniesione
w 2022 r.
9 215 388,22 zł**

Dodatkowo koszty związane z likwidacją tzw. dzikich wysypisk śmieci (74,65 Mg, 77 822,23 zł).

8.6.3. Dane o właścicielach nieruchomości i złożonych deklaracjach z danymi o liczbie mieszkańców oraz sposobie zbierania odpadów

Deklaracje złożyło łącznie **4 486 właścicieli**, w tym:

3 875 - to właściciele domów jednorodzinnych i lokali mieszkalnych w małych wspólnotach mieszkaniowych,

611 - to zarządy i zarządcy spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych.

Liczba mieszkańców objętych systemem wg stanu na dzień 31.12.2022 roku to **29 483**, z tego zamieszkuje w budynkach:

- wielorodzinnych **19 968** (67,8 %),

- jednorodzinnych **9 515** (32,2 %).

8.6.4. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych w zamieszkałych nieruchomościach na terenie gminy

Ilość odpadów komunalnych odebranych od właścicieli zamieszkałych nieruchomości z terenu gminy w 2022 roku to 11 383,30 Mg (ton) z tego 6 193,48 Mg stanowiły odpady niesegregowane (zmieszane), a 2552,70 Mg odpady ulegające biodegradacji. Pozostałe odpady komunalne odebrane z obszaru gminy to: tworzywa sztuczne, metale, szkło oraz odpady wielkogabarytowe.

Masa odpadów komunalnych odebranych od właścicieli zamieszkujących nieruchomości z terenu Gminy Żary o statusie miejskim.

Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
Zmieszane odpady komunalne	6 193,48
Odpady zielone i bioodpady	2 552,70
Tworzywa sztuczne i metale	963,34
Papier i tektura	533,50
Szkło	721,70
Odpady wielkogabarytowe	418,58
Razem	11 383,30

Źródło: Sprawozdanie podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości - PK PEKOM S.A.

Ponadto mieszkańcy Żar w ramach wnoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogli zawieźć wytwarzane przez siebie selektywnie zebrane odpady do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) funkcjonującego w PK PEKOM S.A. w Żarach, ul. Św. Brata Alberta 8. W ubiegłym roku do PSZOK dostarczone następujące frakcje odpadów komunalnych:

- gruz ceglany – 565,51 Mg,
- odpady wielkogabarytowe – 656,30 Mg,
- zmieszane odpady budowlane – 290,09 Mg,
- odpady zielone – 211,39 Mg,
- opony – 51,12 Mg,
- papier i tektura – 29,97 Mg.

Priorytetowym zadaniem Gminy Żary o statusie miejskim na lata następne jest dalsza edukacja mieszkańców w obszarze gospodarowania odpadami, poprzez świadomą segregację odpadów oraz zachęcanie do przekazywania odpadów w punktach stacjonarnych oraz mobilnych, bez dodatkowych opłat. Istotnym założeniem systemu gospodarowania odpadami jest ograniczenie tzw. „dzikich wysypisk” oraz coroczne zwiększanie ilości odpadów poddawanych odzyskowi, recyklingowi i unieszkodliwianiu, przy jednoczesnym zmniejszeniu ilości odpadów przeznaczonych do składowania.

8.7. Strefy ochronne ujęć wody

Zgodnie z rozdziałem 6 „Ochrona ujęć wody oraz zbiorników wód śródlądowych” ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625 ze zm.) istnieje konieczność ustanawiania stref ochronnych ujęć wody. Strefę ochronną ujęcia wody podziemnej ustanawia się w celu zapewnienia odpowiedniej jakości wody ujmowanej do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz zaopatrzenia zakładu wymagającego wody wysokiej jakości, a także ze względu na ochronę zasobów wodnych. Strefa ochronna stanowi obszar, na którym obowiązują zakazy, nakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wody. Strefa ochronna obejmuje:

- teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej,
- wyłącznie teren ochrony bezpośredniej.

Dla każdej studni, zgodnie z art. 135 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne, Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarach ma ustanowioną w drodze decyzji przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie strefę ochrony bezpośredniej. Przeprowadzono analizę ryzyka ujęć wody, w dokumencie określono, że nie ma konieczności ustanowienia stref ochrony pośredniej ujęć. Analiza Ryzyka dla wszystkich ujęć została przyjęta bez uwag przez Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp.

8.7.1. System zaopatrzenia w wodę miasta Żary

Ujęcia - zaopatrzenie w wodę miasta Żary oparte jest na sześciu niezależnych ujęciach wód podziemnych:

- ujęcie nr 1 - zlokalizowane jest w północno-zachodniej części miasta w rejonie ul. Piastowskiej. Eksploatowane są tu wody z utworów trzeciorzędowych. Obsługiwane przez 12 studni głębinowych,
- ujęcie nr 2 - zlokalizowane jest w południowo-zachodniej części miasta w rejonie ul. Zgorzeleckiej. Eksploatowane są tu wody z utworów czwartorzędowych. Obsługiwane przez 2 studnie głębinowe,
- ujęcie nr 3 - zlokalizowane jest w południowo-wschodniej części miasta w dzielnicy Kunice, rejon Al. Wojska Polskiego. Eksploatowane są tu wody z utworów czwartorzędowych. Obsługiwane przez 4 studnie głębinowe,
- ujęcie nr 4 - zlokalizowane jest w zachodniej części miasta rejon ul. Serbskiej oraz w m. Sieniawa Żarska. Eksploatowane są tu wody z utworów trzeciorzędowych. Obsługiwane przez 4 studnie głębinowe,
- ujęcie nr 5 - zlokalizowane jest we wschodniej części miasta, w rejonie ulicy Żagańskiej. Aktualnie studnie zostały zlikwidowane. Planuje się odwiert studni zastępczych,
- ujęcie nr 6 - zlokalizowane jest we wschodniej części miasta, w rejonie ulicy Zawiszy Czarnego. Eksploatowane są tu wody z utworów czwartorzędowych. Obsługiwane przez 2 studnie głębinowe.

8.7.2. Stacje uzdatniania wody

Na terenie miasta Żary występują 3 stacje uzdatniania wody:

- SUW 1 - przy ul. Piastowskiej. Zaopatrywana w wodę z ujęcia nr 1, 2 i 4;
- SUW 3 - przy Al. Wojska Polskiego. Zaopatrywana w wodę z ujęcia nr 3. Modernizacje stacji ukończono 31.10.2022 r., po odbiorze końcowym obiekt włączono do eksploatacji;
- SUW 6 - przy ul. Zawiszy Czarnego. Zaopatrywana w wodę z ujęcia nr 6 oraz docelowo z ujęcia nr 5.

ZWiK Sp. z o.o. w Żarach nie pobiera wody powierzchniowej, wszystkie eksploatowane ujęcia pobierają wodę podziemną. Stacje posiadają zdolności produkcyjne zapewniające zaspokojenie z zapasem obecnego zapotrzebowania na wodę. Wydajności ujęć na które zostały wydane pozwolenia wodnoprawne są dużo wyższe niż faktyczne ilości pobieranej wody. Wszystkie obiekty działają niezależnie od siebie. Ograniczenie produkcji w jednym obiekcie nie wpływa na produktywność drugiego. Roczna średnia ilość wody surowej dostarczanej do ww. obiektów kształtuje się na poziomie od 1820 do ponad 1900 tys. m³/rok.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (po procesie uzdatniania) jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Nieliczne przypadki przekroczenia norm są krótkotrwałe, a ich przyczyny niezwłocznie likwidowane.

8.8. Program Rejestracji i Identyfikacji Komputerowej Zwierząt

Wdrożony w mieście Żary w roku 2006 Ogólnopolski Program Rejestracji i Identyfikacji Komputerowej Zwierząt pod nazwą „PODAJ ŁAPĘ” jest w pełni autorskim rozwiązaniem Polskiego Towarzystwa Rejestracji i Identyfikacji Zwierząt Sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku. Ogólnopolska baza danych obsługiwana przez PTRiIZ jest pierwszą i największą w Polsce, czynną przez 24 godziny na dobę i 7 dni w tygodniu, bazą danych zwierząt oznakowanych elektronicznie. Posiadając zapewniony bezpośredni dostęp do danych o właścicielach psów, istnieje możliwość szybkiego sprawdzenia przez m.in. Straż Miejską lub pracowników Schroniska dla bezdomnych zwierząt w Żarach, właściciela zagubionego lub porzuconego psa i natychmiastowego reagowania na zaistniałe zdarzenia. Dodatkowo Urząd Miejski w Żarach posiada możliwość dokonywania zmian zgłaszanych przez właścicieli zaciępowanych psów w internetowej bazie danych.

Realizacja i finansowanie programu znakowania psów zgodnie z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 572 ze zm.), jest elementem Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żary o statusie miejskim, przyjmowanym corocznie przez Radę Miejską w Żarach.

Ilość oznakowanych i zarejestrowanych psów w poszczególnych latach					
ROK	2018	2019	2020	2021	2022
Ilość w szt.	134	129	150	155	134

8.9. Zadania inwestycyjne

ZADANIA INWESTYCYJNE				
Nazwa zadania	Plan na 2022 /po zmianach na dzień 31.12.2022 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2022 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Zakup parkometrów	165 000,00 zł	157 710,00 zł	95,58	Zakup, dostawa i montaż 6 szt. parkometrów.
Przebudowa drogi ul. Brzoskwiniowa w Żarach	53 500,00 zł	53 412,65 zł	99,84	Zadanie zakończone, odebrane w zakresie budowy oświetlenia drogowego w ul. Brzoskwiniowej.
Przebudowa drogi ul. Staszica na odcinku od ul. Ludowej do ul. Zielonogórskiej	1 400 000,00 zł	985 299,86 zł	70,37	Zadanie zakończone, odebrane w zakresie remontu nawierzchni jezdni drogi ul. Staszica na odcinku od ul. Ludowej do ul. Zielonogórskiej.
Rozbudowa drogi ul. Bohaterów Getta wraz z ulicami przyległymi	35 670,00 zł	35 670,00 zł	100,00	Zadanie w zakresie aktualizacji dokumentacji techniczno-kosztorysowej. Zadanie zakończone i rozliczone.
Przebudowa wiaduktu w ciągu drogi gminnej ul. Westerplatte	2 000 000,00 zł	1 801 325,53 zł	90,06	Zadanie w trakcie rzeczowej realizacji obejmuje rozbiórkę istniejącego obiektu oraz budowę nowego wiaduktu. Planowane zakończenie robot w roku 2023.
Przebudowa dróg ul. Sarnia i ul. Dziewina	1 728 993,00 zł	1 191 429,48 zł	68,91	Zadanie zakończone i odebrane.
Budowa zatoki parkingowej w drodze ul. Częstochowska przy Miejskim Przedszkolu nr 10 w Żarach (Budżet Obywatelski)	30 750,00 zł	30 750,00 zł	100,00	Zadanie w zakresie dokumentacji techniczno-kosztorysowej. Zadanie zakończone i rozliczone. Realizacja robót budowlanych na podstawie wykonanej dokumentacji przewidziana na rok 2023.
Przebudowa dróg w ul. Spokojnej, Kossaka, Chełmońskiego, Matejki w Żarach - aktualizacja dokumentacji	0 zł	0 zł	0	Zadanie w trakcie rzeczowej realizacji na podstawie umowy ZP/05/WIT/2021 z dnia 05.07.2021 r. w zakresie wykonania aktualizacji dokumentacji projektowo - kosztorysowej. W roku 2022 nie ponoszono wydatków. Planowane zakończenie i rozliczenie w roku 2023 r.
Koncepcja układu komunikacyjnego i połączeń dróg, wzdłuż drogi krajowej nr 27 od ul. Fabrycznej do ul. Szmaragdowej	100 000,00 zł	77 000,00 zł	77,00	Zadanie zakończone.
Rozbudowa dróg ul. Szymanowskiego i ul. Krótkiej w Żarach	5 321 005,00 zł	5 321 003,63 zł	100,00	Zadanie w zakresie trakcie realizacji. Rozliczenia wg. stanu zaawansowania robót. Planowane zakończenie w roku 2023.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Nazwa zadania	Plan na 2022 /po zmianach na dzień 31.12.2022 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2022 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Dokumentacja techniczna budowy zjazdu publicznego z drogi krajowej nr 27 wraz z budową powiązań komunikacyjnych dróg pomiędzy ul. Handlową i ul. Gospodarczą	20 295,00 zł	20 295,00 zł	100,00	Zadanie realizowane w zakresie dokumentacji techniczno-kosztorysowej. Planowane zakończenie w roku 2023.
Przebudowa drogi ul. Sportowa	10 000,00 zł	4 920,00 zł	49,20	Zadanie w zakresie aktualizacji dokumentacji kosztorysowej na potrzeby wniosku o dofinansowanie. Zadanie zakończone i rozliczone.
Budowa drogi wraz ze ścieżką rowerową od ul. Kilińskiego do ul. Wapiennej oraz kładki pieszo-rowerowej nad drogą Krajową nr 12 przy strefie przemysłowej Lotnisko w Żarach	30 751,00 zł	0,00	0,00	Zadanie realizowane w zakresie wykonania dokumentacji technicznej oraz wykonania robot budowlanych w systemie "zaprojektuj-wybuduj". Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. W roku 2022 nie ponoszono wydatków. Planowane zakończenie zadania w roku 2023.
Dokumentacja projektowo-kosztorysowa zadania pn. Budowa ciągu pieszo-rowerowego w ul. Kilińskiego	0 zł	0 zł	0	Zadanie realizowane w zakresie dokumentacji techniczno-kosztorysowej. W roku 2022 nie ponoszono wydatków. Planowane zakończenie zadania w roku 2023.
Dokumentacja projektowo – kosztorysowa zadania pn. Budowa ciągu pieszo-rowerowego od ul. Przeładunkowej do ul. Podchorążych	0 zł	0 zł	0	Zadanie realizowane w zakresie dokumentacji techniczno-kosztorysowej. Planowane zakończenie w roku 2023.
Dokumentacja projektowo-kosztorysowa zadania pn. Uzbrojenie terenów pod budowę eko-osiedla mieszkaniowego w Żarach	0 zł	0 zł	0	Zadanie realizowane w zakresie dokumentacji techniczno-kosztorysowej. W roku 2022 nie ponoszono wydatków. Planowane zakończenie zadania w roku 2023.
Zakupy inwestycyjne (radary z wyświetlaczami prędkości)	76 667,00 zł	0 zł	0	Zadanie zostało zgłoszone z wnioskiem o dofinansowanie w ramach inwestycji w infrastrukturę do PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO 2014 – 2020 PRIORYTET: III Rozwój sieci drogowej TEN-T i Transportu Multimedialnego DZIAŁANIE: 3.1. Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T. Realizacja uzależniona od otrzymania dofinansowania, a do 31.12.2022 nie otrzymaliśmy umowy o dofinansowanie. Planowane rozpoczęcie zadania w roku 2023.
Przebudowa ul. Piastowskiej, Żabikowskiej i Jagiellońskiej w Żarach	0 zł	0 zł	0	Zadanie realizowane w zakresie dokumentacji techniczno-kosztorysowej. W roku 2022 nie ponoszono wydatków. Planowane zakończenie zadania w roku 2023.
Modernizacja drogi wewnętrznej wraz z utwardzeniem terenu działki nr 157 obręb 0007 przy ul. Baczyńskiego w Żarach (Budżet Obywatelski)	20 000,00 zł	20 000,00 zł	100,00	Zadanie zakończone w zakresie dokumentacji projektowo-kosztowej. Rzeczowa realizacja zadania w zakresie robót budowlanych zaplanowana jest na rok 2023.
Modernizacja targowiska miejskiego przy ul. Lotników w Żarach	254 100,00 zł	199 757,17 zł	78,61	Zadanie w zakresie oświetlenia targowiska Zadanie wykonane i rozliczone.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Nazwa zadania	Plan na 2022 /po zmianach na dzień 31.12.2022 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2022 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Dokumentacja techniczna budowy Inkubatora Technologicznego w Żarach	0 zł	0 zł	0	Zadanie realizowane w zakresie dokumentacji techniczno-kosztorysowej. W roku 2022 nie ponoszono wydatków. Planowane zakończenie zadania w roku 2023.
Przebudowa ciągów komunikacyjnych na cmentarzu komunalnym w Żarach przy ul. Szpitalnej	12300,00 zł	12 300,00 zł	100,00	Zadanie zakończone w zakresie dokumentacji projektowo-kosztowej. Rzeczowa realizacja zadania w zakresie robót budowlanych zakończona w I kwartale 2023 roku.
Poprawa efektywności energetycznej budynku Ratusza	6 000,00 zł	0 zł	0	Zadanie realizowane w zakresie wykonania dokumentacji technicznej oraz wykonania robót budowlanych w systemie "zaprojektuj-wybuduj". W roku 2022 nie ponoszono wydatków. Planowane zakończenie w roku 2024.
Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej utworzenia Domu Pomocy Społecznej wraz z Dziennym Domem Wsparcia	18 808,00 zł	18 757,50 zł	99,73	Zadanie w zakresie dokumentacji projektowo-kosztorysowej utworzenia Domu Pomocy Społecznej wraz z Dziennym Domem Wsparcia przy ul. Staszica w Żarach. Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. Planowane zakończenie w roku 2023.
Zagospodarowanie terenu przy ul. Ludowej (Budżet obywatelski)	68 000,00 zł	594,40 zł	0,87	Zadanie w zakresie montażu tablic edukacyjno-informacyjnych na terenie przy ul. Ludowej. W roku poniesiono wydatki na aktualizację części kosztowej zadania. Planowana dostawa i montaż w roku 2023.
Ogród sensoryczny	18 451,00 zł	18 451,00 zł	100,00	W 2022 r. wykonano dokumentację kosztorysowo-projektową dla zadania pn. „Założenie ogrodu sensorycznego” przy ul. Podwale w Żarach. Realizacja inwestycji w oparciu o powyższą dokumentację zaplanowana na rok 2023. Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.
Poszerzenie terenów i urozmaicenie zieleni w mieście Żary	7 873,00 zł	7 872,00 zł	99,99	W roku 2022 wykonano dokumentację kosztorysowo-projektową dla zadania pn. „Poszerzenie terenów zielonych i urozmaicenie zieleni w mieście Żary – założenie parków kieszonkowych”. Realizacja inwestycji w oparciu o powyższą dokumentację zaplanowana na rok 2023. Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.
Żary zadbajmy o czyste powietrze	200 000,00 zł	200 000,00 zł	100,00	Zadanie polegające na wymianie źródeł ciepła w komunalnych lokalach mieszkalnych. W roku 2022 wykonano dokumentację techniczną. Wykonanie robót budowlano-montażowych komunalnych lokalach mieszkalnych na podstawie dokumentacji zaplanowano na rok 2023.
Budowa oświetlenia ul. Dolnośląskiej	197 300,00 zł	188 354,56 zł	95,47	Zadanie polegające wykonaniu robót budowlanych. Zadanie wykonane i rozliczone.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Nazwa zadania	Plan na 2022 /po zmianach na dzień 31.12.2022 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2022 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Budowa innowacyjnego systemu monitorowania i analizy jakości powietrza w mieście Żary	0 zł	0 zł	0	Głównym założeniem jest opracowanie i budowa kompleksowego, innowacyjnego systemu monitoringu jakości powietrza wraz z komputerowym modelem symulacyjnym oraz częścią analityczną i wizualizacyjną, obejmującego obszar miasta Żary wraz obszarami przylegającymi w odległości do 1 km od granic administracyjnych miasta. Efektem projektu będzie zbudowany system monitoringu jakości powietrza działający w sposób ciągły oparty na zamontowanych kilkunastu bardzo wysokiej klasy urządzeniach pomiarowych oraz modelu symulacyjnym rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w mieście Żary wraz z oprogramowaniem analitycznym i wizualizacyjnym (z możliwością predykcji danych). Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021 Zakończenie zadania zaplanowano na rok 2024.
Montaż lampy solarnej wraz z kamerą monitoringu wizyjnego przy stawie „Przeprawowym” w Żarach (Budżet obywatelski)	15 252,00 zł	15 252,00 zł	100,00	W roku 2022 poniesiono wydatki związane z kosztami sporządzenia dokumentacji techniczno-kosztorysowej i w tym zakresie zadanie zakończono i rozliczono. Rzeczowe wykonanie robót budowlano-montażowych zaplanowano na rok 2023.
Budowa oświetlenia terenu przy ul. Pokoju	12 600,00 zł	12 533,16 zł	99,47	W roku 2022 poniesiono wydatki związane z kosztami sporządzenia dokumentacji techniczno-kosztorysowej i w tym zakresie zadanie zakończono i rozliczono. Rzeczowe wykonanie robót budowlano-montażowych zaplanowano na rok 2023.
Budowa oświetlenia w ul. Na Wzgórzu	220 000,00 zł	164 040,40 zł	74,56	Zadanie polegające na wykonaniu dokumentacji techniczno-kosztorysowej oraz wykonaniu robót budowlanych. Zadanie wykonane i rozliczono.
Budowa oświetlenia drogowego na odcinku od ul. Marszowskiej do Al. Wojska Polskiego	120 000,00 zł	86 605,90 zł	72,17	Zadanie polegające na wykonaniu dokumentacji techniczno-kosztorysowej oraz wykonaniu robót budowlano-montażowych. Zadanie wykonane i rozliczono.
Budowa wybiegu dla psów w parku przy ul. Paderewskiego (Budżet obywatelski)	208 000,00 zł	204 070,00 zł	98,11	Zadanie polegające na wykonaniu dokumentacji techniczno-kosztorysowej oraz wykonaniu robót budowlanych. Zadanie wykonane i rozliczone.
Adaptacja ruin zamku na Centrum Kultury i Tradycji Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021.	0 zł	0 zł	0	Zadanie obejmujące wykonanie dokumentacji techniczno-kosztorysowej odbudowy Zamku DEWINÓW-BIBERSTEINÓW przy Al. Jana Pawła II. W roku 2022 dokonano wyboru wykonawcy dokumentacji w ramach przeprowadzonego konkursu architektonicznego. Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. Planowane zakończenie zadania w roku 2024.
Budowa budynku „Centrum Sportów Leśna”	50 000,00 zł	49 077,00 zł	98,15	Zadanie w zakresie aktualizacji dokumentacji techniczno-kosztowej obiektu. Zadanie zakończone.

ZADANIA INWESTYCYJNE

Nazwa zadania	Plan na 2022 /po zmianach na dzień 31.12.2022 r./	Wykonanie na dzień 31.12.2022 r.	Wykonanie planu (%)	ZAKRES /OPIS
Opracowanie systemu zagospodarowania wód opadowych	0 zł	0 zł	0	Celem zadania jest wskazanie sposobów zmniejszenia skutków intensywnych opadów atmosferycznych, powodzi i suszy dla mieszkańców miasta przez opracowanie wytycznych w zakresie zagospodarowania wód deszczowych i roztopowych dla tego terenu, niezbędnych dla zabezpieczenia przed skutkami intensywnych opadów deszczu, poprzez prawidłowe odprowadzanie nadmiarów wód opadowych do cieków powierzchniowych oraz planowania prac urbanistycznych i inwestycyjnych – system z urządzeniami pomiarowymi, oprogramowaniem Zadanie realizowane w ramach projektu „Żary, tu chcę żyć !!!” realizowanego w ramach programu „Rozwój lokalny” w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021. Planowane zakończenie zadania w roku 2024.

8.10. Wykaz wykonanych remontów dróg, chodników, ścieżek rowerowych, parkingów, oświetlenia

Ulica	Zakres		Wartość w zł	Powierzchnia w m ²
Chopina	chodnik	Przebudowa chodnika wzdłuż nr 1 - 15	117 192,19	360,00
Zawiszy Czarnego	chodnik	Przebudowa nawierzchni chodnika wzdłuż byłej jednostki wojskowej	230 646,99	344,25

ZESTAWIENIE URZĄDZEŃ ELEKTROENERGETYCZNYCH – OPRAW OŚWIETLENIOWYCH [stan na 31.12.2022 r.]

WŁASNOŚĆ - GMINY ŻARY O STATUSIE MIEJSKIM	3 027 sztuk
WŁASNOŚĆ - ENEA OŚWIETLENIE	617 sztuk
RAZEM	3 644 sztuk

ZESTAWIENIE WYMIENIONYCH OPRAW I SŁUPÓW W ROKU 2022

OPRAWY	SŁUPY
174	5

ZESTAWIENIE WYBUDOWANEGO OŚWIETLENIA W ROKU 2020

LOKALIZACJA /MIEJSCE	OPRAWY	SŁUPY
ul. Sarnia - Dziewina	47	47
ul. Dolnośląska	20	20
ul. Pułaskiego	9	9
ul. Na Wzgórzu	3	3
ul. Armii Krajowej	16	16
RAZEM	95	95

Opracowanie pod nadzorem **Rafała Fularskiego**, Naczelnika Wydziału Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska oraz **Daniela Babuli**, Zastępcy Naczelnika Wydziału Infrastruktury Technicznej i Ochrony Środowiska.

9. FINANSE GMINY

9.1. Wykonanie budżetu za rok 2022

Wyszczególnienie		Plan	Wykonanie	%
A	DOCHODY OGÓŁEM (A1+A2)	210 698 421,08	215 625 183,60	102,34
A1	Dochody bieżące w tym główne źródła:	200 010 621,08	198 157 502,80	99,07
A1.1	udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	45 255 010,00	45 255 010,48	100,00
A1.2	dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań bieżących	41 774 712,08	41 222 001,77	98,68
A1.3	część oświatowa subwencji ogólnej	28 315 045,00	28 315 045,00	100,00
A1.4	wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	29 433 733,00	29 912 819,56	101,63
A1.5	wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od spadków i darowizn, podatku od czynności cywilnoprawnych oraz podatków i opłat lokalnych od osób fizycznych	12 592 350,00	14 224 560,06	112,96
A2	Dochody majątkowe	10 687 800,00	17 467 680,80	163,44
B	WYDATKI OGÓŁEM (B1+B2)	221 911 678,08	204 550 544,77	92,18
B1	Wydatki bieżące	201 331 654,08	186 295 855,11	92,53
B2	Wydatki majątkowe	20 580 024,00	18 254 689,66	88,70
C	WYNIK BUDŻETU (A-B)	-11 213 257,00	11 074 638,83	x
D	RÓŻNICA MIĘDZY DOCHODAMI BIEŻĄCYMI A WYDATKAMI BIEŻĄCYMI (A1-B1)	- 1 321 033,00	11 861 647,69	x
E	PRZYCHODY OGÓŁEM (E1+E2+E3)	22 774 857,00	38 729 302,62	170,05
E1	Kredyty	0,00	0,00	0,00
E2	Spłata udzielonych pożyczek	0,00	0,00	0,00
E3	Środki, o których mowa w art. 217 ustawy o finansach publicznych	22 774 857,00	38 729 302,62	170,05
F	ROZCHODY OGÓŁEM (F1+F2)	11 561 600,00	11 561 600,00	100,00
F1	Spłaty kredytów	11 561 600,00	11 561 600,00	100,00
F2	Udzielone pożyczki	0,00	0,00	0,00
KWOTA DŁUGU			27 674 504,00	
ZADŁUŻENIE W STOSUNKU DO WYKONANYCH DOCHODÓW			12,83 %	

9.2. Wykonanie przedsięwzięć ujętych w wieloletniej prognozie finansowej

Wyszczególnienie		Limit 2022	Wykonanie	%
1	Wydatki na przedsięwzięcia ogółem (1.1+1.2+1.3)	10 963 946,00	10 470 233,14	95,50
1.a	- wydatki bieżące	1 630 721,00	1 344 075,02	82,42
1.b	- wydatki majątkowe	9 333 225,00	9 126 158,12	97,78
1.1	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z programami realizowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z tego:	1 937 954,00	1 643 079,41	84,78
1.1.1	- wydatki bieżące	1 630 721,00	1 344 075,02	82,42
1.1.2	- wydatki majątkowe	307 233,00	299 004,39	97,32
1.2	Wydatki na programy, projekty lub zadania związane z umowami partnerstwa publiczno-prywatnego, z tego:	0,00	0,00	0,00
1.2.1	- wydatki bieżące	0,00	0,00	0,00
1.2.2	- wydatki majątkowe	0,00	0,00	0,00
1.3	Wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe (inne niż wymienione w pkt 1.1 i 1.2), z tego:	9 025 992,00	8 827 153,73	97,80
1.3.1	- wydatki bieżące	0,00	0,00	0,00
1.3.2	- wydatki majątkowe	9 025 992,00	8 827 153,73	97,80

9.3. Realizacja uchwał

Lp.	Nr uchwały	w sprawie	z dnia
1	XXXVI/88/21	uchwały budżetowej na 2022 rok	31.12.2021
2	XXXVI/89/21	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	31.12.2021
3	XXXVII/7/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	18.02.2022
4	XXXVII/8/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	18.02.2022
5	XXXVIII/20/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	30.03.2022
6	XXXVIII/21/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	30.03.2022

Lp.	Nr uchwały	w sprawie	z dnia
7	XXXIX/24/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	12.04.2022
8	XL/28/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	29.04.2022
9	XLI/34/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	24.05.2022
10	XLI/35/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	24.05.2022
11	XLII/41/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	30.06.2022
12	XLII/42/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	30.06.2022
13	XLII/37/22	zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonanie budżetu Gminy Żary o statusie miejskim za 2022 rok	30.06.2022
14	XLII/52/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	30.08.2022
15	XLIII/53/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	30.08.2022
16	XLIV/57/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	23.09.2022
17	XLIV/58/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	23.09.2022
18	XLV/68/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	26.10.2022
19	XLV/69/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	26.10.2022
20	XLVI/74/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	25.11.2022
21	XLVI/75/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	25.11.2022
22	XLVIII/77/22	wprowadzenia zmian do budżetu na 2022 rok	29.12.2022
23	XLVIII/78/22	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żary o statusie miejskim	29.12.2022
24	XLVII/96/22	ustalenia wydatków niewygasających z upływem roku budżetowego 2022	29.12.2022

Opracowanie pod nadzorem **Bożeny Krajnik**, Naczelnika Wydziału Budżetowo-Księgowego.

10. PODATKI I OPŁATY LOKALNE

10.1. Zestawienie powierzchni gruntów oraz powierzchni użytkowej budynków na terenie miasta [m²]

	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2022	2022
Grunty pozostałe	4 280 721,29	15 289 399,38
Grunty związane z działalnością gospodarczą	1 141 362,69	4 358 452,35
Budynki mieszkalne	1 026 303,25	182 253,21
Budynki pozostałe	154 625,25	187 658,00
Budynki związane z działalnością gospodarczą	243 403,06	687 120,42

10.2. Ilość podatników, ilość podmiotów w strefie gospodarczej oraz na terenie miasta

	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2022	2022
Ilość podatników	23 182	541
Ilość podmiotów w strefie gospodarczej	13	12
Ilość podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza strefą gospodarczą	852	501

10.3. Wpływy z podatków i opłat [zł]

RODZAJ NALEŻNOŚCI	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2022	2022
Podatek od nieruchomości	10 911 076,44	28 089 813,03
Podatek rolny	63 929,57	4 024,00
Podatek leśny	723,00	26 719,00
Podatek od środków transportowych	401 052,29	1 273 276,00
Podatek od posiadania psów	26 959,60	nie dotyczy

10.4. Stan zaległości podatków i opłat [zł]

RODZAJ NALEŻNOŚCI	OSOBY FIZYCZNE	OSOBY PRAWNE
	2022	2022
Podatek od nieruchomości	3 074 228,40	5 106 869,97
Podatek rolny	6 545,70	nie dotyczy
Podatek leśny	11,00	1,00
Podatek od środków transportowych	90 754,10	23 838,21
Podatek od posiadania psów	5 840,13	nie dotyczy

10.5. Ulgi podatkowe

rozłożono na raty:

2 podatnikom kwotę 56 018,35 zł

odroczone:

nie dotyczy

umorzone:

1 podatnikowi kwotę 6 099,00 zł

ulgi na podstawie uchwały Nr XL/68/14 Rady Miejskiej w Żarach z dnia 11 września 2014 r.:

1 podatnikowi kwotę 6 537,89 zł

ulgi z tytułu nabycia gruntów rolnych:

2 podatnikom kwotę 2 009,79 zł

11. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH NA PLANOWANE INWESTYCJE I ZADANIA MIEJSKIE

11.1. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Współpracy INTERREG V A Brandenburgia – Polska 2014-2020

Projekt pn.: „Światowy Geopark UNESCO Łuk Mużakowa szansą na rozwój regionu”

Celami projektu jest wzmocnienie współpracy samorządów oraz instytucji leżących na obszarze Łuku Mużakowa oraz moreny polodowcowej dla lepszej, szeroko zakrojonej promocji i przyciągnięcia do regionu większej liczby turystów. W projekcie bierze udział 7 partnerów w tym 5 gmin z Polski: Gmina Żary o statusie miejskim (lider projektu), Gmina Brody, Gmina Łęknica, Gmina Przewóz, Gmina Trzebiel i 2 instytucje z Niemiec: Förderverein Geopark Muskauer Faltenbogen e.V i Ziegeleibahnverein Klein Köllzig e. V.

Projekt koncentruje się na promocji terenu Geoparku Łuk Mużakowa i Zielonego Lasu. Zorganizowana została kampania reklamowa na przystankach i komunikacji miejskiej w Poznaniu i Wrocławiu. Zaplanowano udział partnerów w targach organizowanych we Wrocławiu i Chorzowie oraz w Cottbus.

Każdy z partnerów projektu jest odpowiedzialny za organizację wydarzeń kulturowo – integracyjnych, które przyczynią się do wzmocnienia wzajemnej współpracy, promocji Geoparku Łuk Mużakowa i Zielonego Lasu oraz zachęcą turystów do odwiedzin tego terenu. Żary zorganizowały: bieg sztafetowy od wieży w Zielonym Lesie do wieży w Felixsee oraz rajd rowerowy dookoła Geoparku i Zielonego Lasu. Gmina Brody: Warsztaty - poświęcone nauce pielęgnacji roślinności (drzew i krzewów), dwa koncerty „Muzyka bez granic” w Brodach i Bieczu, imprezę plenerową „Wakacje z Brodami na Łuku Mużakowa”. Gmina Łęknica - Festyn plenerowy „Dni Geoparku”, Gmina Przewóz - Imprezę plenerową „Tradycje rycerskie na Łuku Mużakowa”, Gmina Trzebiel imprezę plenerową „Święto Geoparku w Gminie Trzebiel”. Po stronie niemieckiej zaplanowano: Przeprowadzenie szkoleń na temat roli samorządów terytorialnych, stowarzyszeń i innych podmiotów w przyszłym Europejskim Ugrupowaniu Współpracy Terytorialnej (EUWT) oraz Światowym Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa; Zorganizowanie Międzynarodowego Obozu w Światowym Geoparku UNESCO Łuk Mużakowa, tygodniową imprezę dla młodzieży z różnych Światowych Geoparków UNESCO; weekendowe targi regionalnych produktów z rejonu geoparku oraz konferencję nt. górnictwa i kolei polowej na Łuku Mużakowa. W ramach projektu przygotowana została „Analiza potencjału środowiska przyrodniczo – kulturowego na wschód od Geoparku Łuk Mużakowa wraz z Wzniesieniami Żarskimi i Zielonym Lasem”, która będzie podstawowym dokumentem, aby wystąpić o rozszerzenie Geoparku o Zielony Las.

Opracowane i wydane zostały następujące materiały promocyjne: aplikacja na telefon oraz filmy o Geoparku i Zielonym Lesie; mapa geologiczno-turystyczna; przewodnik o Łuku Mużakowa z rozdziałem o Zielonym Lesie; gra planszowa memory, album prezentujący atrakcje przyrodniczo-architektoniczne na Łuku Mużakowa; roll-up; broszura promocyjna; gadżety promocyjne: torby bawełniane, brelok - wizerunek mamuta maskotki Geoparku Susi. Powstała nowa trójjęzyczna strona internetowa Geoparku. W Łęknicy powstanie pomnik – figura Mamuta.

Okres realizacji projektu: 01.01.2020 r. – 31.03.2023 r. Ogólna wartość projektu: 381 502,05 euro, w tym dofinansowanie ogółem 324 276,73 euro.

W projekcie udział Gminy Żary o statusie miejskim wynosi: ogółem 173 236,93 euro, dofinansowanie (85 %) w kwocie 147 251,39 euro.

Należy podkreślić, że pandemia wywołana wirusem SARS-CoV-2 wymusiła znaczne ograniczenia oraz restrykcje w życiu społecznym, gospodarczym oraz publicznym. W zakresie funkcjonowania urzędów, zachorowalność wśród kadry urzędniczej, kwarantanny oraz praca zdalna w znacznym stopniu utrudniały ich pracę. Nie było także możliwości organizowania imprez masowych z udziałem publiczności.

Ponadto utrudnienia organizacyjne oraz konieczność zaangażowania urzędników w działania z zakresu zarządzania kryzysowego, polegające na udzielaniu pomocy ludziom, którzy zmuszeni byli opuścić objętą konfliktem Ukrainę, również spowodowała zakłócenia w realizacji projektu.

W ograniczonym zakresie oraz diametralnie trudnej sytuacji wywołanej konfliktem zbrojnym funkcjonowały również przedsiębiorstwa (wykonawcy), którym można byłoby powierzyć realizację zaplanowanych działań.

Niestety pomimo zaangażowania wszystkich partnerów nie udało się wykonać w przyjętym pierwotnie terminie zaplanowanych działań. Mając na uwadze konieczność osiągnięcia celów oraz wskaźników projektowych, niezbędne było dokonanie korekt/zmian w projekcie, przede wszystkim w zakresie terminów. Ostatecznie przedłużony został termin realizacji projektu do 31.03.2023 r.

Tylko Gmina Żary o statusie miejskim i Gmina Przewóz w okresie sprawozdawczym 01.01.-31.08.2021 r. poniosły

wydatki, które mogły rozliczyć. Refundacja tych wydatków w kwocie 5 296,92 euro nastąpiła w lutym 2022 r.: (Gmina Żary o statusie miejskim – 247,87 euro; Gmina Przewóz – 5 049,05 euro).

Aktualnie rozliczane są wydatki poniesione przez partnerów projektu w okresie: 01.09.2021 – 28.02.2022 r. Kwota refundacji wynosi 48 616,20 euro: Gmina Żary o statusie miejskim (LP/PP 1) - 20 496,45 euro; Gmina Brody (PP 2) - 62,64 euro; Gmina Łęknica (PP 3) - 4 261,43 euro; Gmina Przewóz (PP 4) - 5 500,18; Gmina Trzebiel (PP 5) - 3 378,39 euro; Förderverein Geopark Muskauer Faltenbogen e.V. (PP 6) – 5 405,20 euro; Ziegeleibahnverein Klein Kölzig e. V. (PP 7) – 9 511,91 euro.

Raporty poszczególnych partnerów dotyczące weryfikacji wydatków poniesionych przez nich w okresie sprawozdawczym: 01.03.2022 r. – 31.08.2022 r. są aktualnie certyfikowane przez Kontrolerów z art. 23, którymi są Wojewoda Lubuski (dla partnerów polskich) oraz Investitionsbank des Landes Brandenburg (dla partnerów niemieckich).

11.2. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020

Projekt „Rewitalizacja zespołu parkowo-folwarcznego w Żarach wraz z utworzeniem Centrum Usług Społecznych”

Projekt został zrealizowany w ramach osi priorytetowej 9 – Infrastruktura społeczna, działanie: 9.2 Rozwój obszarów zmarginalizowanych, poddziałanie 9.2.1 Rozwój obszarów zmarginalizowanych – projekty realizowane poza formułą ZI. Zakres rzeczowy projektu obejmował rewitalizację zespołu parkowo-folwarcznego w zakresie kompleksowej rewaloryzacji zabytkowego parku oraz rewitalizacji budynku pofolwarcznego. Projekt zakładał przywrócenie parkowi walorów historycznych i funkcjonalnych poprzez gospodarkę drzewostanem, renowację i odtworzenie zabytkowych obiektów budowlanych, usytuowanie elementów małej architektury, a także elementów infrastruktury.

W budynku pofolwarcznym powstało Centrum Usług Społecznych, które stanowi miejsce organizacji wielu spotkań i wydarzeń kulturalnych. W ramach projektu zakupiono również wyposażenie obiektu, umożliwiające prawidłowe jego funkcjonowanie.

Projekt zakończony został rzeczowo w 2020 r.

Wartość projektu ogółem: 10 309 556,08 zł.

Wartość dofinansowania wynosi: 6 623 937,98 zł.

W 2022 r. wpłynęła ostatnia transza dofinansowania w wysokości: 611 526,81 zł.

Projekt „Żary, zadbajmy o czyste powietrze!”

Wniosek o dofinansowanie projektu „Żary, zadbajmy o czyste powietrze!” został złożony 30 października 2019 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, 3 osi priorytetowej „Gospodarka niskoemisyjna” działanie 3.2. „Efektywność energetyczna”, poddziałanie 3.2.5 „Efektywność energetyczna - wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych.

Cele projektu:

- zmiana sposobu ogrzewania mieszkań komunalnych w Żarach z nieefektywnych i nieekologicznych urządzeń grzewczych na paliwo stałe, na ciepło sieciowe,
- obniżenie poziomu niskiej emisji,
- poprawa komfortu życia najemców mieszkań komunalnych.

Dzięki realizacji projektu zlikwidowanych zostanie 277 szt. węglowych źródeł ciepła używanych obecnie (167 szt. pieców, 107 szt. trzonów kuchennych oraz 3 szt. kotłów na paliwo stałe).

Umowa o dofinansowanie projektu została zawarta 15 maja 2020 r.

Całkowita wartość projektu: 2 014 125,00 zł;

całkowita wartość dofinansowania: 999 682,50 zł.

Główne kategorie kosztów tworzą:

- studium wykonalności,
- dokumentacja projektowa,
- opłaty przyłączeniowe do sieci ciepłowniczej,
- roboty budowlane,
- nadzór inwestorski,
- promocja projektu.

Termin rozpoczęcia rzeczowej realizacji projektu: 01.01.2022 r.

Termin zakończenia rzeczowej realizacji projektu: 30.09.2023 r.

Termin zakończenia finansowej realizacji projektu: 31.10.2023 r.

W 2021 r. przeprowadzono dwukrotnie postępowanie o udzielenie zamówienia pn.: Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej zadania: „Zmiana sposobu ogrzewania 111 lokali mieszkalnych w budynkach zamieszkania zbiorowego stanowiących własność Gminy Żary o statusie miejskim. Pierwsze postępowanie zostało unieważnione z uwagi na fakt, że cena jedynej oferty niepodlegającej odrzuceniu przekroczyła kwotę, którą zamawiający mógł przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia. Kolejne postępowanie zakończyło się wyborem wykonawcy. Umowę podpisano

25 listopada 2021 r.

24.11.2022 r. otrzymano opracowaną dokumentację projektowo-kosztorysową, która będzie podstawą do wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane w I kwartale 2023 r.

Projekt „Termomodernizacja budynku Miejskiego Przedszkola nr 7 w Żarach przy ul. Szymanowskiego 2”

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, Oś Priorytetowa 11., działanie 11.1 REACT – EU wspiera Lubuskie, Działanie 11.1 Efektywność energetyczna – REACT – EU.

Całkowita wartość projektu: 1 354 539,55 zł.

Kwota dofinansowania: 1 138 289,86 zł.

Wkład własny: 216 249,69 zł.

Na zakres rzeczowy inwestycji składają się elementy takie jak:

- prace przygotowawcze – audyt energetyczny oraz studium wykonalności,
- roboty budowlane – prace budowlane związane z termomodernizacją budynku. Główne elementy stanowić będą docieplenie ścian zewnętrznych i stropodachu, wymiana okien i drzwi zewnętrznych oraz montaż systemu monitorowania i zarządzania energią,
- promocja,
- nadzór inwestorski.

Głównym celem projektu jest zwiększenie efektywności energetycznej budynku Publicznego Przedszkola przy ul. Szymanowskiego 2 w Żarach. Realizacja projektu przyniesie wiele wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, wśród nich znajdują się:

- zwiększenie efektywności energetycznej budynku, dzięki czemu dojdzie do zmniejszenia kosztów ogrzewania obiektu, kosztów bieżących napraw oraz strat ciepła,
- poprawa stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji szkodliwych pyłów i gazów do atmosfery,
- zwiększenie energii produkowanej z OZE.

W dniu 22 grudnia 2022 r. zawarto umowę o dofinansowanie projektu. Obecnie trwa kompletowanie dokumentacji formalno-prawnych w celu realizacji projektu.

11.3. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Projekt pn.: „Pieszko, czy na rowerze bądź bezpieczny na drogach w Żarach”

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs o dofinansowanie projektu dotyczącego wyznaczenia, wyniesienia i doposażenia przejść dla pieszych w urzędzenia lub obiekty zwiększające bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz doposażenia szkół w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego złożyliśmy wnioszek dla projektu pn. „Pieszko, czy na rowerze bądź bezpieczny na drogach w Żarach”.

Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020, Oś Priorytetowa III – Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego, Działanie 3.1 – Rozwój drogowej i lotniczej sieci TEN-T).

Przedsięwzięcie obejmuje realizację następujących zadań:

Zadanie nr 1 Wyznaczenie przejścia dla pieszych. Zadanie dotyczy wykonania przejścia dla pieszych na ul. Żagańskiej, w obrębie skrzyżowania z ulicą Szpitalną. Przejście powstanie w bezpośrednim sąsiedztwie przystanku autobusowego z zatoką. Przejście będzie się składało z oznakowania poziomego (znak P-10 i P-14) oraz oznakowania pionowego (D-6). W ramach prac będą obniżone krawężniki drogowe – w ramach łamania tzw. barier architektonicznych – a istniejący chodnik zostanie dopasowany do obniżonych krawężników.

Zadanie nr 2 Zakup i montaż wyświetlaczy prędkości. Zadanie obejmuje doposażenie przejść dla pieszych w wyświetlacze prędkości w 10 lokalizacjach na terenie miasta:

- ul. Zielonogórska (skrzyżowanie z ul. Budowlanych),
- ul. Zgorzelecka przy posesji nr 15,
- al. Jana Pawła II (na wysokości wejścia do parku miejskiego),
- ul. Żagańska (obręb skrzyżowania z ul. Szpitalną),
- ul. Moniuszki (w obrębie targowiska miejskiego),
- ul. Katowicka (na wysokości sklepu Lidl),
- ul. Okrzei (w obrębie sklepu Biedronka),
- al. Wojska Polskiego (okolice stadionu sportowego),
- ul. Piastowska (skrzyżowanie z ul. Staszica),
- ul. Czerwonego Krzyża (przy przedszkolu).

Wyświetlacze prędkości będą montowane w celu uspokojenia ruchu i zapewnienia bezpieczeństwa w tych obszarach. Wyświetlacze prędkości będą wyposażone w zasilanie solarne oraz kompletny system mocowania do słupów.

Zadanie nr 3 Doposażenie szkół podstawowych w miasteczka rowerowe mobilne. Zadanie obejmuje zakup 5 miasteczek rowerowych mobilnych, które następnie zostaną przekazane szkołom. Zakup miasteczek ma na celu doposażenie

szkół w narzędzia edukacyjne z zakresu ruchu drogowego, które zostaną przeznaczone do nauki przepisów ruchu drogowego i praktycznego szkolenia dzieci w zakresie ruchu pieszych oraz do nauki jazdy na rowerze. W zależności od pory roku oraz warunków atmosferycznych miasteczko będzie użytkowane na placu/boisku szkolnym lub w sali gimnastycznej. Lokalizacja:

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Janusza Korczaka, ul. Gabrieli Zapolskiej 16,
- Zespół Szkolno - Przedszkolny z Oddziałami Integrycyjnymi (teren szkoły) ul. Broni Panczernej 8,
- Szkoła Podstawowa nr 5 im. Polskich Noblistów, ul. Okrzei 19,
- Szkoła Podstawowa nr 8 im. Bolesława Chrobrego, ul. Partyzantów 9,
- Szkoła Podstawowa nr 10 im. Armii Krajowej, ul. Gen. Pułaskiego 4A.

Zadanie nr 4 Działania informacyjno – promocyjne. Zadanie dotyczy działań promocyjnych i informujących o realizacji projektu dofinansowanego przez UE.

Zadanie nr 5 Zarządzanie projektem. Zadanie obejmuje koszty zarządzania projektem, które obejmują realizację zaplanowanych przedsięwzięć, koordynację działań, nadzór nad wykonaniem zadań określonych w projekcie oraz rozliczenie wydatków, które zostały zaplanowane w ramach realizacji projektu.

Po ocenie formalnej i merytorycznej, 6 grudnia 2022 r. otrzymaliśmy pozytywną decyzję o dofinansowaniu projektu.

Wartość projektu 429 457,82 zł,

dofinansowanie (85%) w kwocie 365 039,14 zł.

Zadanie realizowane będzie w 2023 r.

11.4. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Dróg Samorządowych / Rządowego Fundusz Rozwoju Dróg

Rozbudowa ul. Sarniej i Dziewina w Żarach

Umowa o dofinansowanie zadania pn. „Rozbudowa ul. Sarniej i ul. Dziewina w Żarach” podpisana została z Wojewodą Lubuskim w dniu 29 października 2020 r. Przedmiotem inwestycji była rozbudowa drogi ul. Sarniej oraz drogi ul. Dziewina w Żarach w podziale na trzy odcinki:

- odcinek nr 1 - ulica Dziewina (od skrzyżowania z al. Wojska Polskiego do skrzyżowania z ul. Sarnią) o długości 523,24 m i szerokości jezdni 5,0 m,
- odcinek nr 2 – ul. Sarnia (od skrzyżowania z ul. Dziewina do łącznika ul. Dziewina i al. Wojska Polskiego) o długości 511,44 m i szerokości jezdni 5,0 m,
- odcinek nr 3 – łączący ul. Sarnią z ul. Dziewina o długości 90,5 m i szerokości jezdni 4,5 m.

Zmodernizowany został również odcinek łączący ul. Dziewina z al. Wojska Polskiego (o długości 87,70 m i szerokości jezdni 5,0 m.), który nie był objęty dofinansowaniem i został zrealizowany w jednym czasie ze środków własnych Gminy. W ramach zadania przebudowana została droga, zmodernizowana kanalizacja deszczowa, ciągi pieszo-rowerowe oraz oświetlenie.

Całkowita wartość zadania: 3 841 420,00 zł.

Kwota dofinansowania: 1 803 876,00 zł.

Termin zakończenia realizacji zadania: maj 2022 r.

Przebudowa drogi ulicy Bohaterów Getta wraz z drogami przyległymi w Żarach

Umowa o dofinansowanie zadania pn.: „Przebudowa drogi ul. Bohaterów Getta wraz z drogami przyległymi w Żarach” podpisana została z Wojewodą Lubuskim w dniu 25 października 2022 r.

Przedmiotem zadania jest przebudowa drogi ul. Bohaterów Getta oraz przyległych dróg (ul. Nadrzeczna, ul. Zielona, ul. Żurawia, ul. Kwiatowa, ul. Pszenna) o łącznej długości ok. 1600 mb. Zakres rzeczowy obejmuje budowę nowej nawierzchni asfaltowej ulic, budowę chodników z dopuszczeniem ruchu rowerowego z kostki betonowej, przebudowę skrzyżowań, zjazdów, przebudowę 3 obiektów mostowych, budowę i przebudowę kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami, rozbiórkę starej i budowę nowej linii oświetlenia drogowego i przejść dla pieszych z oprawami typu LED, likwidację kolizji z siecią gazową i teletechniczną, urządzenie zieleni.

Całkowita wartość zadania: 24 142 918,79 zł.

Kwota dofinansowania: 3 603 032,00 zł. (w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg).

Termin zakończenia realizacji zadania: grudzień 2024 r.

Rozbudowa drogi ulicy Sportowej w Żarach

Wniosek o dofinansowanie zadania złożony został w odpowiedzi na ogłoszony przez Wojewodę Lubuskiego nabór w dniu 25 sierpnia 2022 r.

W lutym br. zadanie zostało rekomendowane do dofinansowania, a aktualnie przygotowywana jest przez Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. umowa o dofinansowanie przedsięwzięcia.

W ramach wnioskowanego zadania przewidziane są następujące działania:

- przebudowa nawierzchni wraz z wykonaniem nowej konstrukcji odcinka drogi długości 1046 m o szerokości jezdni 6,0 m,

- usprawnienie odprowadzania pochodzących z drogi wód opadowych i roztopowych poprzez demontaż istniejącej (w złym stanie technicznym) sieci kanalizacji deszczowej wraz ze studniami oraz wpustami ulicznymi,
- budowa nowej kanalizacji deszczowej z wpustami ulicznymi,
- modernizacja oświetlenia drogowego: stalowe ocynkowane słupy oświetleniowe - 39 szt., oprawy z ledowymi źródłami światła - 39 szt.,
- wykonanie chodników i ciągów pieszo rowerowych (4 053 m²),
- wykonanie ścieżek rowerowych (1 824 m²),
- przebudowa zatok parkingowych (268 m²),
- przebudowa skrzyżowania ul. Sportowa – ul. Kaszubska,
- przebudowa skrzyżowania z al. Wojska Polskiego,
- przebudowa zjazdów na drogi wewnętrzne,
- przebudowa istniejących i budowa nowych zjazdów indywidualnych i publicznych oraz dojeżdż do posesji i miejsc gromadzenia odpadów,
- wyposażenie w urządzenia bezpieczeństwa ruchu,
- budowa trzech przystanków autobusowych – dwa perony wyposażone w wiaty przystankowe oraz jeden peron bez wiaty przystankowej,
- tereny zielone (trawa z rolki, nasadzenia).

Całkowita wartość zadania: 13 492 178,04 zł.

Kwota dofinansowania: 6 746 089,00 zł.

Termin zakończenia realizacji zadania: wrzesień 2025 r.

11.5. Program „Żary, tu chcę żyć!!!”

Żary jak i inne miasta średnie znajdujące się w gorszej sytuacji niż większe ośrodki, borykające się z problemami natury środowiskowej, gospodarczej, społecznej czy instytucjonalnej otrzymały szansę podjęcia szeregu działań w ramach przyznanej dotacji na rozwój lokalny.

W opracowanych dokumentach strategicznych: Planie Rozwoju Lokalnego oraz Planie Rozwoju Instytucjonalnego zdiagnozowano problemy, szanse rozwojowe, obszary wymagające wsparcia i zadania możliwe do wykonania w najbliższych latach. Nasz zwycięski projekt „Żary, tu chcę żyć!!!” po negocjacjach z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej otrzymał dofinansowanie w kwocie ogółem 15 327 953,94 zł ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014 – 2021.

Projekt obejmuje przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym i nieinwestycyjnym, zmierzające do poprawy sytuacji gminy w wymiarze gospodarczym, środowiskowym, społecznym, przestrzennym i kulturowym.

W ramach projektu skupiono się również na podniesieniu poziomu kompetencji urzędników i jakości świadczonych usług przez administrację publiczną, aby w ten sposób budować zaufanie mieszkańców do władz lokalnych. Projekt obejmuje również działania mające na celu poprawę standardów dostępności.

W zakresie zaplanowanych w Programie Rozwoju Lokalnego działań w roku 2022 wykonano:

Działanie	Zakres realizowanych prac
Adaptacja ruin zamku na Centrum Kultury i Tradycji	Przeprowadzono konkurs architektoniczny, który był podstawą do przeprowadzenia w 2023 r. zamówienia na opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej dla zadania pn.: Adaptacja ruin Zamku na Centrum Kultury i Tradycji. 06.02.2023 r. zawarto umowę na kwotę ogółem: 3 479 934,45 zł, w tym dofinansowanie z EOG 1 678 787,46 zł. Termin wykonania do 29.03.2024 r.
Rowerem do pracy i szkoły	Zakupiono działkę nr 82/18 (koszt 210 000,00 zł 100% dofinansowana z EOG) niezbędną dla realizacji projektu „Budowa ścieżki rowerowej wraz z ciągiem pieszym od ul. Górnośląskiej do ul. Przeładunkowej”; Zawarto umowy na roboty budowlane i nadzór inwestorski dla przedsięwzięcia „Budowa drogi wraz ze ścieżką rowerową od ul. Kilińskiego do ul. Wapiennej oraz kładki pieszo – rowerowej nad drogą krajową nr 12 przy strefie przemysłowej Lotnisko”, w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Wartość robót: 7.315.881,40 zł, w tym dofinansowanie EOG 5 650 021,11 zł; Wartość nadzoru: 68 880,00 zł dofinansowane w 100%.
Innowacyjny system monitorowania i analizy jakości powietrza w mieście Żary	W roku 2022 przeprowadzono procedurę udzielenia zamówienia. 10 listopada 2022 r. zawarto umowę na kwotę 2 495 727,45 zł, w tym dofinansowanie z EOG 1 805 687,59 zł. Termin zakończenia koniec lutego 2024.

Działanie	Zakres realizowanych prac
Żarski Rower Miejski – zakup rowerów miejskich oraz budowa stacji wypożyczeń	Wykonano dokumentację projektową wraz z kosztorysami dla zadania „Budowa stacji wypożyczeń roweru miejskiego wraz z parkingami rowerowymi”. Realizacja rzeczowa oraz zakup rowerów miejskich nastąpi w 2023 r.
Młodzieżowy Inkubator Aktywności	W roku 2022 przeprowadzono konsultacje, w wyniku których ustalono interesującą młodych tematykę, opisaną w OPZ a dotyczącą postępowania na przeprowadzenie szkoleń/warsztatów, których celem jest podnoszenie kompetencji społecznych młodych żaran. Ich realizacja nastąpi w roku 2023. Przeprowadzono także pierwszą edycję konkursu na imprezę zainicjowaną przez młodych dla młodych mieszkańców Żar oraz zrealizowano zwycięski projekt w przedsięwzięciu „Młodzi mają głos” edycja 2022. Zorganizowano dwa spotkania młodzieży z żarskimi przedsiębiorcami, którzy w innowacyjny sposób prowadzą swoje biznesy w mieście. Był to wstęp do ogłoszenia konkursu „STARTUP - społecznie pozytywny”, związanego z pomysłami na własny biznes w Żarach. Rozstrzygnięcie pierwszej edycji konkursu nastąpi w I kwartale roku 2023.
Dostosowanie polityki społecznej do zmian demograficznych	01.09.2022 r. zawarto umowę na „Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej utworzenia Domu Pomocy Społecznej wraz z Dziennym Domem Wsparcia” za kwotę 187 575,00 zł, dofinansowanie z EOG w 100%. Termin wykonania listopad 2023 r.
Opracowanie systemu zagospodarowania wód opadowych	Prowadzono konsultacje z doradcami ZMP mające na celu optymalne przygotowanie procedury wyboru wykonawcy tego działania. Realizacja rzeczowa planowana na 2023 r.
Poszerzenie terenów zielonych i urozmaicenie zieleni w mieście Żary (łąka kwietna, zielone przystanki, ogród skrzyniowy, park kieszonkowy)	Prowadzono konsultacje społeczne, opracowano dokumentację na wykonanie poszczególnych form zieleni. Procedury wyboru wykonawców zieleni zostaną przeprowadzone w 2023 r.
Ogród sensoryczny (działanie w wymiarze dostępności+)	Prowadzono konsultacje społeczne, opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową na wykonanie ogrodu sensorycznego przy ul. Podwale. Procedura wyboru wykonawcy zostanie przeprowadzona w 2023 r.
Świadome gospodarowanie przestrzenią	28.10.2022 r. zawarto umowę na wykonanie mpzp dla terenów części północnej ul. Żagańskiej (ul. Kukułcza, ul. Strusia) za kwotę 18 450,00 zł, dofinansowanie w 100 % z EOG.

W zakresie zaplanowanych w Programie Rozwoju Instytucjonalnego działań w roku 2022 wykonano:

Działanie	Zakres realizowanych prac
Usprawnienie systemu zarządzania strategicznego i finansowego w gminie	W 2022 r. analizowano potrzeby Gminy pod kątem programu do zarządzania strategicznego i przygotowywano dokumentację zamówieniową wraz z opisem przedmiotu zamówienia.
Usprawnienie komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w gminie w obszarze zarządzania strategicznego	Przeszkolono kadrę kierowniczą, w tym kierowników jednostek organizacyjnych Gminy. Szkolenie obejmowało problematykę usprawnienia komunikacji zewnętrznej i wewnętrznej oraz zarządzanie projektami. Zadanie w całości zrealizowano w 2022 r.

Działanie	Zakres realizowanych prac
Opracowanie i wdrożenie systemu rozwoju kompetencji i kwalifikacji pracowników	Przeprowadzono szkolenia dla kadry kierującej pod kątem motywowania i oceniania pracowników. Ponadto przeprowadzono szkolenia stacjonarne dla pracowników UM z zakresu tworzenia i działania zespołów zadaniowych pn. „Zespołowa współpraca to więcej niż wspólna praca”. W szkoleniach udział wzięło 120 osób. W ramach działania odbył się 3-dniowy wyjazd studyjny do UM Krakowa w zakresie dobrych praktyk dot. monitorowania jakości powietrza, zarządzania strategicznego miastem oraz e-usług.
Rozwój e-usług publicznych	Zadanie „Zakup sprzętu Elektronicznego Biura Podawczego UM Żary”. W ramach zadania wdrożono w budynku Ratusza rozwiązanie w zakresie e-usług jakim jest Elektroniczne Biuro Podawcze. Uruchomione urządzenie jest czynne całodobowo i stanowi wsparcie bieżącej obsługi klienta umożliwiające samoobsługowe i automatyczne składanie urzędowych dokumentów (np. wnioski, deklaracje, oświadczenia itp.). Klient może złożyć dokument, który w formie jedno lub dwustronnego skanu formatu A4 trafi do elektronicznego urzędowego systemu obiegu dokumentów, a on otrzyma fizyczne i wirtualne potwierdzenie złożenia dokumentów. Dodatkowo urządzenie pozwala na dokonanie bez prowizji opłat podatków i należności na rzecz Gminy Żary o statusie miejskim oraz przeglądanie portalu zary.pl Zabezpieczono opiekę serwisową do końca trwania projektu. Wartość zadania: 37 240,32 zł, dofinansowanie z EOG w 100%. Zadanie „Wykonanie dokumentacji technicznej wraz z kosztorysem dot. Budowy sieci światłowodowej w mieście Żary”. Zadanie zostało zrealizowane zgodnie z harmonogramem, urząd jest w posiadaniu dokumentacji technicznej pozwalającej na budowę sieci światłowodowej w mieście Żary. Dodatkowo została podpisana umowa z Orange S.A. na dzierżawę kanałów kanalizacji technicznej. Wartość zadania: 41 020,50 zł, dofinansowanie z EOG w 100%.
Budowanie społeczeństwa partycypacyjnego poprzez edukację, komunikację i włączenie mieszkańców w zarządzanie gminą	Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wszczęcia postępowania na zakup aplikacji, która ma być nową, interakcyjną platformą komunikacji z mieszkańcami oraz dokumentacji do przygotowania szkoleń/warsztatów dla mieszkańców i interesariuszy dotyczących budowania społeczeństwa partycypacyjnego. Realizacja Działania nastąpi w roku 2023.

Wszystkie działania zaplanowane do realizacji w ramach Planu Rozwoju Lokalnego i Planu Rozwoju Instytucjonalnego zostaną zakończone do końca kwietnia 2024 r. (koniec okresu kwalifikowalności wydatków).

11.6. Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014 – 2020

Wraz z przyznaniem dofinansowania projektu „Żary, tu chcę żyć!!!” w ramach Programu Rozwój Lokalny otrzymaliśmy pomoc finansową ze środków Programu Pomoc Techniczna 2014-2020 na opracowanie dokumentacji, które zostały zaplanowane w Programie Rozwoju Lokalnego, a nie będą finansowane z EOG.

W ramach projektu „Żary – opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020” zaplanowano następujące zadania:

- opracowanie dokumentacji projektowo - kosztorysowej zadania „Budowa ciągu pieszo - rowerowego w ul. Kilińskiego”,
- opracowanie dokumentacji projektowo–kosztorysowej zadania „Budowa ciągu pieszo-rowerowego od ul. Przędzunkowej do ul. Podchorążych”,
- opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej zadania „Uzbrojenie terenów pod budowę eko osiedla mieszkaniowego przy ul. Żagańskiej w Żarach”,
- raport przedstawiający główne kierunki przemieszczania się mieszkańców oraz ich potoki w ramach gmin Żarsko-Żagańskiego Obszaru Funkcjonalnego (ŻŻOF) wraz z mapą przedstawiającą lokalizację ścieżek,
- raport przedstawiający analizę potencjału energetycznego gmin ŻŻOF.

W dniu 11 stycznia 2022 r. Gmina Żary o statusie miejskim podpisała z Ministrem Funduszy i Polityki Regionalnej umowę o dofinansowanie projektu.

Finansowanie i okres realizacji:

- wnioskowana wartość dotacji: 515 083,00 zł,
- finansowanie: w 100 % ze środków zewnętrznych: 85% ze środków Unii Europejskiej (Funduszu Spójności) w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020 oraz w 15% z budżetu państwa,
- okres realizacji projektu: od 01.01.2022 r. do 31.03.2023 r.

W roku 2022 wykorzystano dotację w kwocie 97 788,04 zł. Do wykorzystania w roku 2023 dotacja w wysokości 417 294,96 zł.

11.7. Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja I, II i III

Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych ma na celu zwiększenie skali inwestycji publicznych przez bezzwrotne dofinansowanie inwestycji realizowanych przez JST. Program realizowany jest poprzez promesy inwestycyjne udzielane przez BGK.

W ramach pierwszej edycji Programu, w 2021 roku dofinansowanie przyznano dwóm inwestycjom tj. rozbudowa dróg ul. Szymanowskiego i ul. Krótkiej w Żarach oraz Poprawa efektywności energetycznej budynku Ratusza w Żarach.

Rozbudowa dróg ul. Szymanowskiego i ul. Krótkiej w Żarach

Inwestycja dotyczy rozbudowy dróg o strategicznym znaczeniu dla rozwoju gminy o łącznej długości ok. 700 mb. Zakres rzeczowy obejmuje przebudowę jezdni o nawierzchni bitumicznej, przebudowę zjazdów, chodników, budowę zatok parkingowych, ciągów pieszych, przebudowę skrzyżowań, renowację istniejącej i budowę nowej kanalizacji deszczowej wraz z przyłączami, rozbiórkę starej i budowę nowej linii oświetlenia drogowego i przejść dla pieszych z oprawami typu LED, urządzenie zieleni. Po przeprowadzonej procedurze wyboru wykonawcy 24.05.2022 r. otrzymaliśmy promesę na kwotę 9 405 000,00 zł. zawarto umowę z M&J Sp. z o.o. w Żarach na kwotę ogółem 9 987 600,00 zł (aneksem zwiększono wynagrodzenie do 10 009 258,07 zł). Kwota udziału własnego wynosi 604 258,01 zł. Pierwszą transzę dofinansowania uzyskaliśmy 28 grudnia 2022 r. w wysokości 4 700 425,09 zł. Druga transza w wysokości 4 704 574,91 zł zostanie wypłacona przez BGK po odbiorze końcowym zadania w 2023 r. Planowany termin zakończenia inwestycji 25.09.2023 r.

Poprawa efektywności energetycznej budynku Ratusza w Żarach

Inwestycja dotyczy kompleksowej termomodernizacji zabytkowego budynku użyteczności publicznej. Zakres rzeczowy obejmuje docieplenie podłogi przy gruncie i dachów, wymianę drzwi zewnętrznych i okien, uzupełnienie źródeł ciepła o powietrzną pompę ciepła, wymianę źródeł światła na oświetlenie typu LED, montaż automatyki do sterowania systemem c.o. i oświetleniem z wykorzystaniem TIK, montaż klimatyzacji. W 2022 roku, po przeprowadzeniu procedury udzielenia zamówienia publicznego, 13 lipca zawarto umowę na roboty budowlane w systemie „zaprojektuj i wybuduj” z firmą ZISICO Sp. z o.o. w Szprotawie na kwotę ogółem 4 246 000,00 zł. Udział własny: 556 000,00 zł. Dofinansowanie wypłacone zostanie w dwóch transzach: pierwsza planowana jest na 15.11.2023 r. w kwocie 1 840 000,00 zł, druga w wysokości 1 850 000,00 zł po odbiorze końcowym inwestycji. Planowany termin zakończenia zadania to 03.05.2024 r.

Pod koniec roku 2021, w ramach II Edycji, został ogłoszony nabór wniosków o dofinansowanie inwestycji z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych z terminem zakończenia naboru do końca lutego 2022 r.

W lutym 2022 roku zostały zgłoszone następujące zadania do dofinansowania:

- Przebudowa ul. Śląskiej w Żarach (koszt ogółem 3 000 000,00 zł, udział własny 150 000,00 zł (5 %), dofinansowanie 2 850 000,00 (95 %),
- Przebudowa i rozbudowa ul. Moniuszki, ul. Strzelców i ul. Żabikowskiej w Żarach (koszt ogółem 12 800 000,00 zł, udział własny 3 840 000,00 (30 %), dofinansowanie 8 960 000,00 zł (70 %),
- Przebudowa ulicy Bohaterów Getta w Żarach wraz z drogami przyległymi (ul. Nadrzeczna, ul. Zielona, ul. Żurawia, ul. Kwiatowa, ul. Pszenna) - koszt ogółem 18 700 000,00 zł, udział własny 9 724 000,00 zł (52 %), dofinansowanie 8 976 000,00 zł (48 %).

Wszystkie zadania uzyskały dofinansowanie w wysokości zgodnej z wnioskami. Promesy wstępne otrzymaliśmy 15.06.2022 r.

Pod koniec roku 2022 ogłoszono postępowanie o udzielenie zamówienia na Przebudowa ulicy Bohaterów Getta w Żarach wraz z drogami przyległymi (ul. Nadrzeczna, ul. Zielona, ul. Żurawia, ul. Kwiatowa, ul. Pszenna). W dniu 24.02.2023 r. została wybrana najkorzystniejsza oferta na roboty budowlane w wysokości 23 734 248,79 zł.

Na pozostałe zadania postępowania zostaną wszczęte w I kwartale 2023 r.

W ramach Edycji III PGR (dla gmin popegeerowskich) 7 lutego 2022 r. zostały złożone dwa wnioski:

- Budowa drogi ul. Brzoskwiowa w Żarach (wartość ogółem 600 000,00 zł, udział własny 30 000,00 zł (5 %), dofinansowanie 570 000,00 (95 %) – realizacja do 12 miesięcy;

- Remont elewacji wieży zamku Dewinów - Bibersteinów w Żarach (wartość ogółem 1 000 000,00 zł, udział własny 20 000,00 zł (2 %), dofinansowanie 980 000,00 zł (98 %) – realizacja powyżej 12 miesięcy.
3 sierpnia 2022 r. otrzymaliśmy promesy wstępne na dofinansowanie wg złożonych wniosków.

Pod koniec roku 2022 ogłoszono postępowanie o udzielenie zamówienia na budowę drogi ul. Brzoskwiniowej. Umowę zawarto 10.02.2023 r. z firmą Wiktor Kamzelski Przedsiębiorstwo Budowlano-Drogowe KAMBUD w Nowej Soli na kwotę 563 161,39 zł., w tym dofinansowanie 535 003,32 zł, udział własny gminy 5% (28 158,07 zł). Planowane zakończenie inwestycji 09.08.2023 r.

Opracowanie pod nadzorem: **Ewy Nowak**, Naczelnika Wydziału Zamówień Publicznych i Pozyskiwania Środków Pozabudżetowych.

12. SPÓŁKI KOMUNALNE

12.1. Informacje ogólne

Istotą zadań publicznych wykonywanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej na rynku lokalnym. Gospodarka komunalna obejmuje przede wszystkim zadania o charakterze użyteczności publicznej, tj. wykonywane w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych w sposób bieżący i nieprzerwany. Usługi o charakterze użyteczności publicznej mają za zadanie zaspokajać podstawowe potrzeby gminnej wspólnoty. Aby zrealizować prawem nałożone na gminę obowiązki, gminy mogą przystępować bądź tworzyć spółki. Takie spółki określane są mianem spółek komunalnych, ponieważ działają zarówno na podstawie Kodeksu spółek handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 ze zm.), jak i ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej Dz. U. z 2021 r. poz. 679).

Gmina Żary o statusie miejskim jest udziałowcem w pięciu spółkach prawa handlowego: w czterech spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (ZWiK Sp. z o.o. w Żarach, ZGM Sp. z o.o. w Żarach, ZZO Sp. z o.o. w Marszowie, RTBS Sp. z o.o. w Zielonej Górze) i w jednej spółce akcyjnej (PK PEKOM S.A. w Żarach). W dwóch spółkach nasza gmina ma 100 % udziałów, są to: PK PEKOM S.A. i ZGM Sp. z o.o. W jednej ze spółek udziały są większościowe (ZWiK Sp. z o.o. - 79,18 %), w jednej spółce udział gminy jest największy ze wszystkich gmin-wspólników, ale nie jest większościowy (ZZO Sp. z o.o. - 24,41%). Z kolei w innej spółce udział jest tak niewielki, że nie podlega ujawnieniu w Krajowym Rejestrze Sądowym (RTBS Sp. z o.o. - udziały 4,61 %).

Organami spółki są:

- Zgromadzenie Wspólników (w spółce akcyjnej jest to Walne Zgromadzenie),

- Zarząd (jedno lub wieloosobowy),
- Rada Nadzorcza.

Spółki komunalne mają obowiązek powołać radę nadzorczą. W spółkach w udziałami Gminy Żary o statusie miejskim rady nadzorcze spółek liczą sobie od 3-6 osób. 3-osobowa rada nadzorcza jest w ZWiK Sp. z o.o. i ZGM Sp. z o.o., 5-osobowa rada jest w PK PEKOM S.A. i ZZO Sp. z o.o., a 6-osobowa w RTBS Sp. z o.o. Spółki niezależnie od tego czy są spółkami prywatnymi czy też komunalnymi muszą działać w granicach określonych przepisami prawa, które nakładają na spółki określone obowiązki. Do 31 marca każdego roku spółki winne są sporządzić sprawozdanie finansowe wraz z bilansem za rok ubiegły, a do 30 czerwca każdego roku wspólnicy zatwierdzają sprawozdanie zarówno finansowe, jak i z działalności.

Gmina Żary o statusie miejskim jest również udziałowcem w spółce wodnej ZŁOTA STRUGA. Jest to specyficzny rodzaj spółki, funkcjonującej na podstawie przepisów prawa wodnego. Gmina miejska Żary ma 76,47 % udziałów w spółce wodnej ZŁOTA STRUGA, co daje 266 głosów (udziałów). Spółka wodna nie ma rady nadzorczej, a 3-osobowy zarząd. Spółką kieruje dyrektor spółki.

Każda ze spółek Gminy Żary o statusie miejskim ma stronę internetową, na której znajdują się wszystkie informacje dotyczące działalności spółki oraz dane kontaktowe.

- PK PEKOM S.A. - www.pekom.com.pl
- ZWiK Sp. z o.o. - www.zwikzary.pl
- ZGM Sp. z o.o. - www.zgmzary.pl
- ZZO Sp. z o.o. - www.marszow.pl
- RTBS Sp. z o.o. - www.rtbs.pl
- ZŁOTA STRUGA - www.zlotastruga.com.pl

12.2. Wykaz spółek z udziałem Gminy Żary o statusie miejskim

Stan na dzień: 31.12.2022 r.

Lp.	Nazwa spółki	Ilość udziałów / akcji	Wartość całościowa udziałów / akcji	Wartość jednostkowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym
1	Przedsiębiorstwo Komunalne PEKOM S.A. w Żarach	67 890	1 357 800,00 zł	20,00 zł	100 %
2	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarach	3 048	3 048 000,00 zł	1000,00 zł	79,18 %

Lp.	Nazwa spółki	Ilość udziałów / akcji	Wartość całościowa udziałów / akcji	Wartość jednostkowa udziałów / akcji	Udział w kapitale zakładowym
3	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Żarach	642	321 000,00 zł	500 zł	100 %
4	Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Marszowie	71 792	3 589 600,00 zł	50 zł	24,41 %
5	Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Zielonej Górze	632	316 000,00 zł	500 zł	4,61 %
6	Spółka wodna ZŁOTA STRUGA	266	3 643 912,30 zł	X Brak wartości nominalnej głosu wynika ze specyfiki spółki.	76,47 %

12.3. Zakres działalności spółek Gminy Żary o statusie miejskim

1. Przedsiębiorstwo Komunalne PEKOM S.A. w Żarach świadczy szeroki zakres usług. Zajmuje się odbiorem nie tylko zmieszanych odpadów komunalnych, ale również wielkogabarytowych, odpadów zbieranych selektywnie, odpadów budowlanych, gruzu, ziemi. Ponadto świadczy usługi podnośnikiem koszowym, pielęgnacji i utrzymania terenów zielonych (wycinka drzew, wykaszanie terenów zielonych, usuwanie chwastów, grabienie liści, pielęgnacja krzewów i żywopłotów), utrzymanie w czystości dróg, ulic, placów, chodników, zimowego utrzymania dróg (odśnieżanie, posypywanie solą), w zakresie robót drogowych.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne PKD 38.11.Z,
- zbieranie odpadów niebezpiecznych PKD 38.12.Z,
- odzysk surowców z materiałów segregowanych PKD 38.32.Z,
- roboty związane z budową dróg i autostrad PKD 42.11.Z,
- przygotowanie terenu pod budowę PKD 43.12.Z,
- pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane PKD 43.99.Z,
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu PKD 46.77.Z,
- pozostałe sprzątnięcie PKD 81.29.Z,
- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni PKD 81.30.Z,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 96.09.Z.

2. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarach realizuje zadania własne Gminy Żary o statusie miejskim z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody PKD 36.00.Z,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków PKD 37.00.Z,
- roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i sieci rozdzielczych PKD 42.21.Z,
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71.12.Z.

3. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Żarach zarządza:

- gminnym zasobem komunalnym,
- targowiskiem,
- schroniskiem dla zwierząt.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z,
- pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w pozostałych mediach PKD 73.12.D,
- pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 63.99.Z,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 96.09.Z,

- działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni PKD 81.30.Z,
- zarządzanie nieruchomościami na zlecenie PKD 68.32.Z,
- działalność pomocnicza związana z utrzymaniem porządku w budynkach PKD 81.10.Z,
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane PKD 77.39.Z,
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne PKD 71.12.Z.

4. Zakład Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o. w Marszowie jest instalacją komunalną dla 22 gmin województwa lubuskiego: Bobrowice, Brody, Bytnica, Gozdnicza, Gubin (gmina i miasto), Iłowa, Jasień, Krosno Odrzańskie, Lipinki Łużyckie, Lubsko, Łęknica, Maszewo, Nowogród Bobrzański, Przewóz, Trzebiel, Tuplice, Wymiarki, Żagań (gmina i miasto), Żary (gmina i miasto).

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- odzysk surowców z materiałów segregowanych PKD 38.32.Z,
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne PKD 38.11.Z,
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne PKD 38.21.Z,
- działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami PKD 39.00.Z,
- sprzedaż hurtowa odpadów i złomu PKD 46.77.Z,
- transport drogowy towarów PKD 49.41.Z,
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z,
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli PKD 77.12.Z,
- produkcja nawozów i związków azotowych PKD 20.15.Z,
- pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana PKD 96.09.Z.

5. Regionalne Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Zielonej Górze zajmuje się budowaniem domów mieszkalnych i ich eksploatacją na zasadach najmu. RTBS zostało powołane celem popierania i rozwoju budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego. Podstawowym przedmiotem działalności jest budowa, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i powierzonymi oraz budowa i sprzedaż mieszkań w systemie deweloperskim.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi PKD 68.20.Z,
- roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków PKD 41.10.Z,
- wykonywanie instalacji elektrycznych PKD 43.21.Z,
- wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych PKD 43.22.Z,
- tynkowanie PKD 43.31.Z,
- zakładanie stolarki budowlanej PKD 43.32.Z,
- posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian PKD 43.33.Z,
- malowanie i szklenie PKD 43.34.Z,
- kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek PKD 68.10.Z,
- zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie PKD 68.32.Z.

6. ZŁOTA STRUGA spółka wodna. Podstawowym celem – dla realizacji którego została powołana Spółka - była budowa, utrzymywanie i eksploatacja oczyszczalni ścieków w Żarach dla ochrony rzeki Złota Struga przed zanieczyszczeniami. Zdecydowano się na budowę oczyszczalni ścieków dla systemu rozdzielczego o przepustowości 15 000 m³/dobę, dzięki czemu wszystkie ścieki bytowe i przemysłowe są oczyszczane na jednej oczyszczalni. Oczyszczalnia pracuje w trójstopniowym układzie technologicznym. Jest typowym przykładem oczyszczalni mechaniczno-biologicznej z systemem przerobu powstających osadów. Układ ten obejmuje wstępne oczyszczenie ścieków w sposób mechaniczny, następnie zasadnicze oczyszczanie na drodze biologicznej oraz końcową przeróbkę powstających osadów. Głównym zadaniem procesu oczyszczania ścieków jest usunięcie związków organicznych oraz biogenów (azotu i fosforu), które w środowisku wodnym powodują zwiększoną eutrofizację – gwałtowny rozwój organizmów, który w końcowym efekcie prowadzi do zaniku tlenu i niepożądanych zmian środowiska wodnego.

12.4. Podsumowanie działalności spółek Gminy Żary o statusie miejskim w roku 2022

Spółki komunalne Gminy Żary o statusie miejskim w roku 2022 nie zmieniły swojej struktury ani profilu działalności, wielkość udziałów Gminy również nie uległa zmianie. Niemniej, zmieniająca się dynamicznie rzeczywistość sprawia, że spółki miejskie stają przed nowymi wyzwaniami. Rok 2022 upłynął pod znakiem wojny w Ukrainie i związanego z tym napływem uchodźców z terenów objętych działaniami zbrojnymi. Rok 2022 to również początek kryzysu energetycznego związanego z embargo nałożonym na Federację Rosyjską. Państwo, chcąc chociaż częściowo zniwelować skutki galopujących cen węgla i innych paliw zobowiązało gminy do sprzedaży i dystrybucji węgla po cenach preferencyjnych. Zadanie to, w ścisłej współpracy z urzędnikami, realizuje spółka PK PEKOM S.A.

Z kolei Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Sp. z o.o. stanął przed wyzwaniem zdobycia środków, wyremontowania i oddania do ponownego użytku budynku noclegowni miejskiej przy ul. Bohaterów Getta. Budynek został wyłączony z użytku z uwagi na wilgoć i rozprzestrzeniającą się pleśń. ZZO Sp. z o.o. w Marszowie musi znaleźć rozwiązanie zagospodarowania coraz większej ilości odpadów, propozycje Spółki napotkały jednak zdecydowany opór społeczny. Sprawa jest rozwojowa. Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. o.o. w dalszym ciągu zмага się z wyjaśnieniem kwestii odprowadzania ścieków z terenów Gminy Żary o statusie wiejskim i wysokością stawki za te usługi. Liczne sprawy zawisły w sądzie, pojawiają się pierwsze orzeczenia, niemniej ostateczne rozstrzygnięcia jeszcze nie zapadły. Ponadto Spółka ZWiK toczy bój o zatwierdzenie taryf przez podmiot regulujący, tj. Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Sprawa zawisła przed właściwym sądem administracyjnym. Przedstawione pokrótce wyzwania, z którymi mierzyły się w 2022 r. spółki miejskie wyraźnie wskazują na konieczność szukania rozwiązań, pozwalających sprawnie i zgodnie z obowiązującym prawem realizować zadania gminy.

14. SKARGI, WNIOSKI, PETYCJE, UCHWAŁY STATYSTYKA

W terminie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wpłynęło do urzędu 20 skarg, 14 skarg rozpatrzonych zostało przez Burmistrza Miasta Żary, 6 przez Radę Miejską, w tym 3 skargi przekazano według właściwości. Do urzędu wpłynęło również 5 petycji oraz 2 wnioski, w tym 1 przekazano według właściwości.

Zestawienie sposobu załatwienia skarg w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Sposób załatwienia skarg			Sposób załatwienia skarg rozpatrzonych we własnym zakresie		
		Ogółem (4+5)	w tym		pozytywny	negatywny	inny
			przekazano według właściwości	załatwiono we własnym zakresie			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Burmistrz	14	3	11	-	11	-
2	Rada Miejska	6	-	6	-	6	-
RAZEM		20	3	17	6	17	-

Zestawienie sposobu załatwienia wniosków w 2022 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Sposób załatwienia wniosków			Sposób załatwienia wniosków rozpatrzonych we własnym zakresie		
		Ogółem (4+5)	w tym		pozytywny	negatywny	inny
			przekazano według właściwości	załatwiono we własnym zakresie			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Burmistrz	1	-	1	-	1	-
2	Rada Miejska	1	1	-	-	-	-
RAZEM		2	1	1	-	1	-

Zestawienie sposobu załatwienia petycji w 2022 r.

Lp.	Przedmiot petycji	Sposób załatwienia petycji	Termin załatwienia petycji
1	Petycja w sprawie przebudowy drogi przy ul. Huculskiej.	częściowo pozytywnie	w terminie
2	Petycja w sprawie budowy nowego placu zabaw na ulicy Słowackiego w Żarach w miejscu zlikwidowanego placu.	pozytywnie	w terminie
3	Petycja w sprawie remontu nawierzchni ulicy Sienkiewicza oraz obniżenia chodników.	częściowo pozytywnie	w terminie
4	Petycja w sprawie „braku możliwości zarządzania i utrzymania cmentarza komunalnego przez podmiot, który prowadzić będzie tam działalność konkurencyjną”.	negatywnie	w terminie
5	Petycja w sprawie wykonania rekonesansu urządzeń służących do dezynfekcji powietrza w miejscu użyteczności publicznej oraz ewentualnego zaplanowania postępowania w trybie uproszczonym do 130 tys. zł lub w trybie Ustawy prawo zamówień publicznych.	negatywnie	w terminie

Zestawienie zarządzeń wydanych przez Burmistrza Miasta Żary w 2022 r.

Lp.	Rodzaj zarządzenia	Ilość
1	WA.0050.2022 Zbiór zarządzeń, ogłoszeń i obwieszczeń wójta (burmistrza, prezydenta miasta) jako organu gminy	316
2	WA.120.2022 Zbiory aktów normatywnych własnych kierownictw urzędów	87

Zestawienie podjętych uchwał i zgłoszonych interpelacji w roku 2022 r.

Lp.	Uchwały / interpretacje / zapytania radnych	Ilość
1	Podjęte uchwały	96
2	Interpelacje / zapytania radnych	23

Opracowanie raportu pod nadzorem **Olgi Boryń**, Sekretarza Gminy Żary o statusie miejskim.

